

UN GHID PENTRU O CITIRE BUNĂ A BIBLIEI: O CĂUTARE PERSONALĂ A ADEVĂRULUI VERIFICABIL

Putem cunoaște adevărul? Unde se găsește acesta? Îl putem verifica logic? Există o autoritate ultimă? Există absoluturi care pot orienta viețile noastre, lumea noastră? Există un rost al vieții? De ce suntem aici? Unde ne îndreptăm? Aceste întrebări - întrebări la care contemplează toți oamenii raționali - a preocupat intelectul uman încă de la începutul vremii (Ecl. 1:13-18; 3:9-11). Îmi amintesc de căutările mele personale pentru găsirea centrului vieții mele. Am devenit creștin la o vârstă fragedă, bazat în primul rând pe mărturia persoanelor semnificative din familie și nu numai. Pe măsură ce am crescut, întrebări despre mine însumi și despre lumea din jur au crescut de asemenea. Simplele clișee culturale și religioase nu mi-au adus experiențe semnificative legate de ceea ce am citit sau ceea ce am întâlnit. A fost o perioadă de confuzie, căutare, dorințe arzătoare, și de multe ori m-am simțit lipsit de speranță în fața unei lumi insensibile și împietrită în mijlocul căreia trăiam.

Mulți prindeau că au răspunsuri la aceste întrebări, dar după cercetări și reflecții am constatat că răspunsurile lor se bazau pe: (1) filozofii personale, (2) mituri anctice, (3) experiențe personale sau (4) proiecții psihologice. Aveam nevoie de anumite verificări, evidențe, unele raționamente pe care să îmi întemeiez părerea mea despre lume, valorile mele de viață și motivația de a trăi.

Am găsit toate acestea studiind Biblia. Am început să caut evidențe în ceea ce privește încrederea în autenticitatea Bibliei, și am găsit-o în (1) exactitatea istorică a Bibliei așa cum este confirmată de arheologi, (2) acuratețea profețiilor Vechiului Testament, (3) unitatea mesajului Bibliei după mai mult de 1600 de ani de la originea acestuia și (4) mărturiile personale ale oamenilor ale căror vieți au fost schimbate permanent prin contactul cu Biblia. Creștinismul, ca un sistem unificat al credinței, are abilitatea de a trata întrebările complexe ale vieții umane. Nu numai că acesta a realizat un model, ci și aspectul experiențial al credinței biblice mi-a adus bucurie emoțională și stabilitate.

Mi-am dat seama că am găsit centrul integrant al vieții mele—Hristos, așa cum l-am înțeles prin Scriptură. A fost experiența de căpătâi, o eliberare emoțională. Oricum, încă îmi amintesc șocul și durerea când a început să răsără în mine câte interpretări diferite ale acestei cărți sunt susținute, uneori chiar în aceleași biserici și școli de gândire. Afirmând inspirația și autenticitatea Bibliei nu a fost sfârșitul, ci doar începutul. Cum am verificat sau respins diferitele interpretări și contradicțiile multor pasaje dificile din Scriptură ale celor care pretind autoritatea și autenticitatea?

Acestă sarcină a devenit scopul vieții mele și călătoria mea de credință. Am știut că credința mea în Hristos (1) mi-a adus pace și bucurie. Mîntea mea tânjea după absolutismul în mijlocul relativismului culturii mele (post-moderniste); (2) dogmatismul conflictual al sistemelor religioase (religiile lumii); și (3) aroganța denominațională. În căutarea mea pentru abordări valide de interpretare a literaturii antice, am fost surprins să-mi descopăr bazele istorice, culturale, denominaționale și experimentale. Deseori am citit Biblia doar pentru a-mi consolida propriile-mi puncte de vedere. Am folosit-o ca pe o sursă dogmatică să-i atac pe alții în timp ce-mi reafirmam nesiguranța și inadecvarea. M-a durut foarte tare când am realizat asta!

Cu toate că nu pot fi niciodată total obiectiv pot deveni un mai bun cititor al Bibliei. Îmi pot limita tendințele identificându-le și conștientizându-le existența. Nu sunt încă liber de ele, dar mi-am înfruntat propriile slăbiciuni. Interpretul este adesea cel mai mare dușman al citirii corecte a Bibliei!

Dați-mi voie să enumăr câteva dintre presupuzițiile pe care le aduce studiul meu biblic astfel încât tu, cel ce citești, să le poți examina împreună cu mine:

I. Presupuziții

- A. Eu cred că Biblia este singura auto-revelație inspirată singurului Dumnezeu adevărat. De aceea aceasta trebuie interpretată cu toată atenția în lumina autor divin original (Duhul) prin scriitorul uman într-un context istoric specific.
- B. Eu cred că Biblia a fost scrisă pentru persoane obișnuite - pentru toți oamenii! Dumnezeu însuși ne-a vorbit clar într-un context istoric și cultural. Dumnezeu nu ascunde adevărul - El vrea ca noi să înțelegem! De aceea trebuie să fie interpretat în lumina zilelor lui, nu a zilelor noastre. Biblia nu ar trebui să însemne pentru noi ceva ce nu a însemnat niciodată pentru cei ce au citit-o pentru prima dată. Ea poate fi înțeleasă de oameni cu o minte mediocră și folosește forme și tehnici de comunicare umane normale.

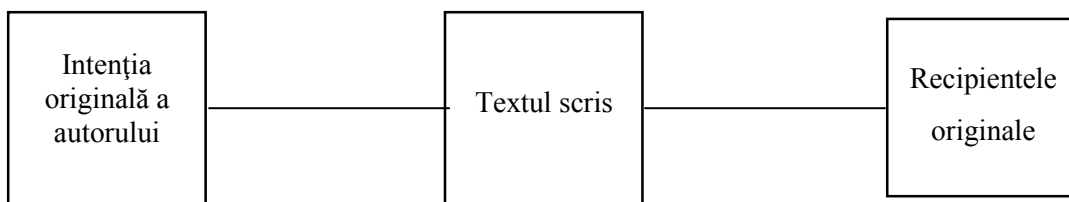
- C. Eu cred că Biblia are un mesaj și un scop unificat. Nu se contrazice, nu conține pasaje paradoxale. Astfel, cel mai bun interpret al Bibliei este Biblia însăși.
- D. Eu cred că fiecare pasaj (excluzând profețiile) are doar un singur înțeles bazat pe scopul original al autorului inspirat. Cu toate că nu putem fi niciodată siguri că cunoaștem scopul original al autorului, mulți indicatori ne îndreaptă în această direcție:
  1. specia literară (tipul literar) aleasă să exprime mesajul
  2. datele istorice și /sau ocaziile specifice care succed scrierea
  3. contextul literar al întregii cărți precum și fiecare parte literară
  4. schița textului sau forma părții literare așa cum se corelează întregului mesaj
  5. caracteristică gramaticală specifică angajată să comunice mesajul
  6. cuvintele alese să prezinte mesajul
  7. pasaje paralele

Studierea fiecărui domeniu în parte a devenit obiectul studiului nostru pe pasaje. Înainte de a explica metodologia mea pentru o bună citire a Bibliei dați-mi voie să schițez câteva metode nepotrivite folosite astăzi care au cauzat o atât de mare diversitate de interpretare și care ar trebui evitate cu consecvență:

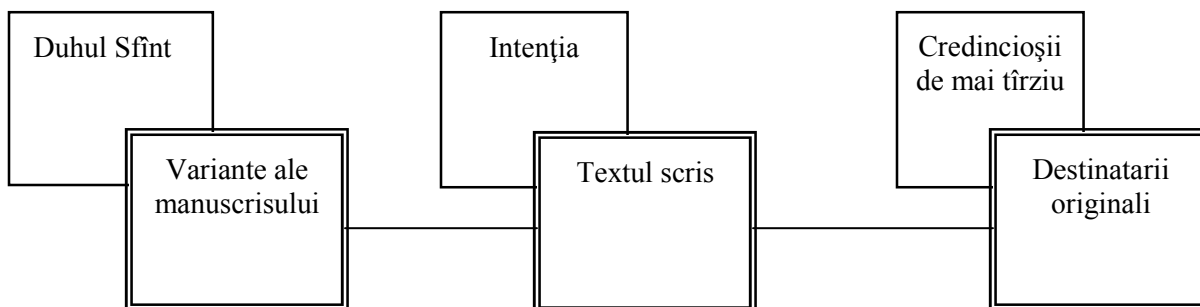
II. Metode Nepotrivite

- A. Ignorarea contextului literar al cărților bibliei și folosirea fiecărei propoziții, părți de propoziție , sau chiar cuvinte individuale ca afirmații adevărate necorelate cu scopul autorului sau cu contextul mai larg. Acesta este numită adesea „dovada textului” (“proof-texting.”)
- B. Ignorarea situației istorice a cărților prin substituirea unei presupuse situații istorice care are un sprijin minim sau inexistent pentru textul respectiv.
- C. Ignorând situația istorică a cărților și citirea acesteia dimineața ca pe ziarul local de dimineață scris primordial pentru individul creștin modern.
- D. Ignorând situația istorică a cărților prin alegorizarea textului într-un mesaj filozofico/teologic total necorelat cu primii ascultători și nici cu intenția autorului original.
- E. Ignorând mesajul original prin substituirea cu sistemul personal teologic, cu doctrina favorită, sau cu teme contemporane necorelate scopului original al autorului și cu natura mesajului. Acest fenomen deseori este urmat citirii inițiale a bibliei ca înțeles a ceea ce autorul i-a vorbit stabilind autoritatea. Acesta este adesea înțeles ca "răspunsul cititorului" care se numește ca mod de interpretare "ce mi-a vorbit mie textul"

Cel puțin trei componente înrudite pot fi găsite în toate scrierile umane de comunicare:

În trecut, tehnicile diferite de citire s-au concentrat asupra uneia din cele trei componente. Dar pentru a afirma cu adevărat unicitatea inspirației bibliei, este mai adecvată următoarea diagramă modificată:

Cu adevărat toate cele trei componente trebuie să fie incluse în procesul interpretării. Cu scopul verificării, interpretarea mea se concentrează asupra primelor două componente: autorul și textul original. Probabil că eu reacționez din cauza abuzurilor pe care le-am observat (1) în spiritualizarea sau alegorizarea textului și (2) interpretării de tipul „răspunsul cititorului” (ce a însemnat acesta pentru mine). Abuzuri pot apărea la orice nivel. Noi trebuie întotdeauna să ne verificăm motivațiile, bazele, tehnicile, și aplicațiile. Dar cum le putem verifica dacă nu există limite de interpretare, fără limite, fără criterii? În acest fel intenția autorului și structura textului îmi dau mie criterii pentru limitarea posibilității unei interpretări valide posibile.

În lumina acestor tehnici neadecvate de citire care sunt câteva abordări posibile unei citiri și interpretări bune a bibliei care oferă o anumită consistență și verificare?

III. Abordări posibile unei citiri bune a bibliei

La acest moment eu nu discut despre tehnicile unice de interpretare specifice genului literar ci de principii hermeneutice generale valabile pentru toate tipurile de texte biblice. O carte bună pentru abordarea specifică a genului literar este *Cum să citești Biblia pentru întreaga valoare a acesteia* (*How To Read The Bible For All Its Worth*), de Gordon Fee și Douglas Stuart, publicată de Zondervan.

Metodologia mea se concentrează inițial asupra cititorului de a lăsa ca Duhul Sfânt să ilumineze Biblia în timpul ciclului citirii personale. Aceasta face ca Duhul Sfânt, textul și cititorul să fie pe primul loc, nu pe un loc secundar. Acesta de asemenea protejază cititorul de a fi pe nedrept influențat de comentatori. Am auzit spunându-se: “Biblia lansează multă lumină asupra comentariilor.” Aceasta nu este menit să fie un comentariu negativ despre ajutorul dat de studii, ci mai degrabă o pledoarie pentru o folosire corectă a acestora.

Trebuie să putem să ne sprijinim interpretarea prin text. Cinci zone aduc cel puțin o verificare minimă:

1. autorul original
  - a. așezarea istorică
  - b. contextul literar
2. alegerea originală a autorului în ceea ce privește
  - a. structura gramaticală (sintaxa)
  - b. utilitatea lucrării contemporane
  - c. genul literar
3. înțelegerea noastră adecvată a
  - a. pasajelor paralele relevante

Trebuie să fim capabili să găsim motivele și logica dincolo de interpretarea noastră. Biblia este unica sursă de credință și practică. Trist este că, deseori creștinii nu sunt de acord cu ceea ce ea învață și afirmă. Este o auto-înfrângere să pretinzi că Biblia este inspirată și apoi credincioșii să nu fie de acord cu ceea ce ea ne învață și ne cere!

Cele patru cicluri ale citirii desemnate să aducă discernământ interpretativ:

A. Primul ciclu de citire

1. Citește toată cartea o dată. Mai citește-o încă odată dar într-o traducere diferită, preferabil dintr-o altă teorie de traducere
  - a. cuvânt cu cuvânt (Trad. Cornilescu, Noua traducere internațională NKJV, NASB, NRSV)
  - b. echivalentul dinamic (TEV, JB)
  - c. parafrazată (Living Bible, Amplified Bible)
2. Caută scopul central al întregii scrieri. Identifică-i temele.
3. Separă (dacă este posibil) o parte literară, un capitol, un paragraf sau o propoziție care exprimă clar acest scop central sau temă.
4. Identifică genul literar predominant

- a. Vechiul Testament
    - (1) narațiune evreiască
    - (2) poezie evreiască (literatura de înțelepciune, psalmi)
    - (3) profețiile evreiești (proză, poezie)
    - (4) codul legii
  - b. Noul Testament
    - (1) Narațiune (Evangheliile, Faptele apostolilor)
    - (2) Parabolele (Evangheliile)
    - (3) Scrisori/epistole
    - (4) literatura apocaliptică
- B. Al doilea ciclu de citire
1. Citește încă o dată întreaga carte, căutând să identifici subiectele sau temele majore.
  2. Subliniază subiectele majore și scrie pe scurt conținutul în afirmații simple.
  3. Verifică scopul afirmațiilor și fă o schiță cu ajutorul studiului.
- C. Al treilea ciclu de citire căutând să identifici datele istorice și ocazia specifică cu care autorul a scris cartea biblică.
1. Citește încă o dată întreaga carte, căutând să identifici contextul istoric și ocaziile specifice ale scrierii bibliei.
  2. Enumeră itemi istorici care sunt menționați în cartea respectivă din Biblie
    - a. autorul
    - b. data
    - c. destinatar
    - d. motivul specific pentru care a fost scrisă
    - e. aspecte culturale care se corelează cu scopul pentru care a fost scrisă
    - f. referințe la persoane și evenimente istorice
  3. Extinde-ți schița la nivelul paragrafului sau a cărții biblice pe care o interpretezi. Întotdeauna să identifici și să subliniezi partea literară. Aceasta poate cuprinde mai multe capitole sau paragrafe. Așa vei putea să urmezi logica autorului și designului textului.
  4. Verifică-ți datele istorice folosind ajutoare.
- D. Al patrulea ciclu de citire
1. Citește partea de literatură specifică din nou în mai multe traduceri
    - a. cuvânt cu cuvânt (NKJV, NASB, NRSV)
    - b. echivalentul dinamic (TEV, JB)
    - c. parafrazat (Living Bible, Amplified Bible)
  2. Caută structurile literare sau gramaticale
    - a. frazele care se repetă, Ef. 1:6,12,13
    - b. structurile gramaticale care se repetă, Rom. 8:31
    - c. conceptele contrastante
  3. Enumerați următorii itemi
    - a. termenii semnificativi
    - b. termenii obișnuiți
    - c. structurile gramaticale importante
    - d. cuvintele, părțile de propoziții sau propozițiile deosebit de dificile
  4. Căutați pasaje paralele relevante
    - a. căutați cel mai clar pasaj de învățătură legat de subiectul folosit
      - (1) cărți de „teologie sistematică”
      - (2) referințe Biblice
      - (3) concordanțe

- b. Caută posibile perechi paradoxale subiectului tău. Multe adevăruri biblice sunt prezentate în perechi dialectice; multe conflicte denominaționale vin din dovedirea pe jumătate a unei tensiuni biblice. Toată Biblia este inspirată, și noi trebuie să căutăm mesajul ei complet pentru a crea un echilibru scriptural interpretării noastre.
  - c. Caută paralelisme în aceeași carte, același autor sau în același gen literar; Biblia este cea care se interpretează cel mai bine singură deoarece are un singur autor pe Duhul Sfânt.
5. Folosește studii ajutătoare să verifici observațiile personale ale datelor istorice sau ale ocaziei în care a fost scrisă
- a. studiază Biblia
  - b. enciclopediile Biblice, dicționarele și tratate
  - c. introducerile Biblice
  - d. comentariile Biblice (la acest punct al studiului tău, acceptă comunitatea de credincioși , trecută și prezentă, să te ajute și să te corecteze în studiul tău personal .)

IV. Aplicații ale interpretării bibliei

La acest punct ne întoarcem spre aplicație. Ți-ai luat timp pentru a înțelege textul în forma lui originală; acum trebuie să îl aplici vieții și culturii tale. Eu definesc autoritatea biblică astfel „înțelegând ceea ce autorul original al bibliei a vorbit zilelor sale și aplicabilitatea aceluiași adevăr și zilelor noastre.”

Aplicarea trebuie să urmeze interpretării intenției autorului original atât ca timp cât și ca logică. Nu putem aplica un pasaj biblic zilelor noastre până când nu știm ce a spus acel text celor cărora li s-a adresat în vremea în care a fost scris! Un pasaj biblic nu ar trebui să însemne ceva ce nu a însemnat niciodată!

Schița ta detaliată de la nivelul paragrafului (ciclul al treilea de citire), va fi ghidul tău. Aplicația ar trebui să fie făcută la nivelul paragrafului, nu la nivelul cuântului. Cuvintele au însemnătate doar în context; părțile de propoziție au înțeles doar în context; propozițiile au înțeles doar în context. Singura persoană inspirată implicată în procesul interpretativ este autorul originar. Noi doar urmăm conducerea lui prin lumina dată de Duhul Sfânt. Dar iluminarea nu este inspirație. A spune „așa vorbește Domnul,” noi trebuie să nu ne abatem de la intenția autorului originar. Aplicația trebuie corelată specific intenției generale a întregii scrieri, părții literare specifice și nivelului paragrafului dezvoltat.

Nu lăsa ca subiectele zilelor noastre să interpreteze Biblia; lasă ca Biblia să vorbească! Aceasta ne va cere să scoatem principiile din text. Aceasta este valabil dacă textul sprijină un principiu. Din păcate, de multe ori principiile noastre sunt doar principiile „noastre” - nu principiile din text.

În aplicarea Bibliei, este important să ne amintim că (cu excepția profețiilor) un singur înțeles și numai unul singur este valid pentru un text biblic particular. Acest înțeles este corelat cu ceea ce a intenționat autorul originar în timp ce s-a adresat crizei sau nevoii zilelor sale. Multe aplicații posibile pot fi derivate de la un singur înțeles. Aplicația se va baza pe nevoile destinatarilor dar trebuie să fie corelate cu însemnătatea dată de autorul originar.

V. Aspectul Spiritual al Interpretării

Până acum am discutat despre procesul logic și textual implicat în interpretare și aplicație. Acum dați-mi voie să discut pe scurt aspectul spiritual al interpretării. Următoarea listă de verificare mi-a fost de folos mie:

- A. Roagă-te ca Duhul să te ajute (cf. I Cor. 1:26-2:16).
- B. Roagă-te pentru iertarea personală și curățire de orice păcat pe care îl cunoști (cf. I Ioan 1:9).
- C. Roagă-te pentru o mare dorință de a-L cunoaște pe Dumnezeu (cf. Ps. 19:7-14; 42:1ff.; 119:1ff).
- D. Aplică imediat în viața ta orice ai descoperit.
- E. Rămâi smerit și dornic să înveți.

Este atât de greu să păstrezi echilibrul între procesul logic și călăuzirea spirituală a Duhului Sfânt. Următorul citat m-a ajutat pe mine să păstrez echilibrul între cele două:

A. de la James W. *Domnule, Deformarea Scripturii*, pp. 17-18:

„Iluminarea vine prin mințile oamenilor lui Dumnezeu —nu doar la elita spirituală. Nu există clasa guru în creștinismul biblic, nici persoane prin care interpretarea corectă trebuie să vină. Așa că, în timp ce Duhul Sfânt dă darurile speciale, de înțelepciune, darul cunoștinței și deosebirea duhurilor, El nu a desemnat aceste daruri doar creștinilor dotați să fie singura autoritate în interpretarea Cuvântului Său. Este la latitudinea fiecăruia dintre oamenii Lui să învețe, să judece și să discearnă prin referințele biblice care au ca o autoritate chiar și celor ce Dumnezeu le-a dat abilități deosebite. Pentru a rezuma, precizarea pe care doresc să o fac în întreaga carte, este că Biblia este revelația reală a adevărului lui Dumnezeu dată întregii omeniri, aceasta este autoritatea esențială în toate subiectele despre care aceasta vorbește, acesta nu este misterul total ci poate fi înțeles în mod adecvat de oameni normali din fiecare cultură.”

B. citatul lui Kierkegaard, găsit în cartea lui Bernard Ramm, *Interpretarea Biblică Protestantă Interpretation*, p. 75:

În conformitate cu Kierkegaard studiul istoric, lexical, al Bibliei a fost necesar dar preliminar adevăratei citiri a Bibliei “A citi Biblia ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu cineva trebuie să o citească cu inima, cu mintea și cu gura, stând pe vârfuri cu pasiune și cu dorința de conversa cu Dumnezeu. A citi Biblia fără să gândești sau fără a fi atent sau doar cu scop academic sau profesional nu înseamnă că citești Cuvântul lui Dumnezeu. În timp ce unii o citesc cu pe o scrisoare de dragoste iar alții ca pe Cuvântul lui Dumnezeu.”

C. H. H. Rowley în *Relevanța Bibliei*, p. 19:

„Nici pe departe înțelegerea intelectuală a Bibliei, deși completă, nu poate pătrunde toate comorile acesteia. Nu trebuie disprețuită o astfel de înțelegere, este esențială pentru o înțelegere completă. Dar trebuie să conducă la o înțelegere spirituală a comorilor spirituale ale acestei cărți pentru a fi completă. Pentru înțelegerea spirituală este necesară mai mult decât agerime intelectuală. Lucrurile spirituale sunt deslușite spiritual, și cel ce studiază Biblia trebuie să aibă o atitudine de receptivitate spirituală care să îl apropie de El, dacă el este gata să treacă dincolo de studiul științific la o moștenire mai bogată a celei mai mari cărți dintre toate cărțile.”

VI. Metoda acestui comentariu

Comentariul Ghidul de Studiu este desemnat să ajute procedura ta interpretativă în următoarele moduri:

- A. O scurtă schiță istorică prezintă fiecare carte. După ce ai citit „al treilea ciclu de citire” verifică aceste informații.
- B. Înțelesurile contextuale sunt găsite la începutul fiecărui capitol. Aceasta te va ajuta să vezi felul în care este structurată partea literară.
- C. La începutul fiecărui capitol sau unei părți literare majore diviziunile paragrafelor și subtitlurile descriptive sunt prezentate din mai multe traduceri moderne:

1. The United Bible Society Greek text, fourth edition revised (UBS⁴)
2. The New American Standard Bible, 1995 Update (NASB)
3. The New King James Version (NKJV)
4. The New Revised Standard Version (NRSV)
5. Today's English Version (TEV)
6. The Jerusalem Bible (JB)

Diviziunea paragrafului nu este inspirată. Acestea trebuie să fie deduse din context. Comparând mai multe traduceri moderne din teorii de traducere diferite și din abordări teologice diverse putem analiza structura presupusă în gândirea autorului original. Fiecare paragraf are câte un adevăr major. Acesta a fost numit „propoziția topică” sau „ideea centrală a textului.” Acest gând unificator Această gândire unificată este cheia pentru o interpretare corespunzătoare din punct de vedere istoric și gramatic. Cineva

poate nu va interpreta, nu va predica sau nu va preda mai puțin de un paragraf! De asemenea amintiți-vă că fiecare paragraf este corelat cu paragrafele înconjurătoare. De aceea o schiță a întregii cărți nivelul paragrafului este foarte atât de importantă. Noi trebuie să fim gata să urmăm logica subiectului care a fost adresat de autorul original inspirat.

- D. Notițele lui Bob urmăresc o abordare de interpretare verset-cu-verset. Aceasta ne forțează pe noi să urmăm modul de gândire a autorului. Notițele aduc informații din diferite zone:
1. contextul literar
  2. aprofundare istorică, culturală
  3. informații gramaticale
  4. studiul cuvântului
  5. pasaje paralele relevante
- E. La anumite puncte în comentariu, textul tipărit al Noii Versiunii Standard Americană (1995 revizuită) va fi suplimentată de mai multe versiuni moderne de traduceri:
1. The New King James Version (NKJV), care urmărește manuscrisul textual "Textus Receptus."
  2. Versiunea Nouă Standard Revizuită (NRSV), care este o revizuire cuvânt cu cuvânt a Versiunii Standard de la Consiliul National al Bisericilor.
  3. Versiunea Engleză de azi (TEV), care este echivalentul dinamic al traducerii de la Societatea Biblică Americană.
  4. Biblia de la Ierusalim / The Jerusalem Bible (JB), care este o traducere engleză bazată pe dinamica catolică Franceză, traducere echivalent.
- F. Pentru cei ce nu citesc în greacă, comparând traducerea din engleză îl poate ajuta să identifice problemele din text:
1. variații ale manuscrisului
  2. înțelesuri alternative ale cuvântului
  3. texte dificile din punct de vedere gramatical și structural
  4. texte ambigue

Cu toate că traducerea englezească nu poate rezolva aceste probleme, ele reprezintă ținte pe parcursul studiului

- G. La sfârșitul fiecărui capitol sunt puse întrebări relevante pentru discuții care țintesc problemele interpretative majore ale capitolului.

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE ROMANI

INTRODUCEREA ÎN ROMANI

AFIRMAȚII INTRODUCTIVE

- A. Romani este cea mai logică și sistematică carte doctrinară a apostolului Pavel. A fost influențată de circumstanțele din Roma, de aceea, este un document „ocazional”. Ceva s-a întâmplat încât l-a determinat pe Pavel să scrie scrisoarea aceasta. Oricum este cea mai neutră carte dintre scrierile lui Pavel, în felul lui Pavel de a trata problemele (posibil să fi fost gelozia dintre conducerea credincioasă evreiască și cea a neamurilor, conf. 14:1-15:13) a fost o prezentare clară a evangheliei și implicațiile acesteia în viața de zi cu zi.
- B. Prezentarea făcută de Pavel evangheliei în Romani a avut impact asupra vieții bisericii din toate timpurile:
1. Augustin s-a convertit în anul 386 A.D. citind Romani 13:13-14.
  2. Lui Martin Luther i s-a schimbată radical înțelegerea mântuirii în anul 1513 A.D. în timp ce compara Ps. 31:1 cu Rom. 1:17 (conf. Hab. 2:4).
  3. John Wesley s-a convertit în anul 1738 A.D. la Londra, auzind predica lui Luter, introducerea în Romani.
- C. A cunoaște cartea Romani înseamnă a cunoaște creștinismul! Configurația scrisorii scoate în evidență viața și învățăturile lui Isus ca principii de bază pentru Biserica din toate vremurile. Martin Luther a spus „este cartea de căpătâi a Noului Testament dar și cea mai săracă evanghelie”!

AUTORUL

Pavel a fost în mod sigur autorul. Salutul lui tipic se găsește în 1:1. Este acceptat de toată lumea faptul că „țepușul din trupul” lui Pavel era problema de vedere pe care o avea, de aceea, în mod fizic nu el a scris scrisoarea ci a folosit un scrib, pe nume Terțiu (cf. 16:22).

DATA

- A. Data probabilă la care a fost scrisă cartea Romani este 56-58 A.D. Aceasta este una din cărțile Noului Testament care poate fi datată corect și cu precizie. Datarea se face comparând Fapte 20:2ff cu Romani 15:17ff. Romani a fost scrisă probabil la Corint pe la sfârșitul celei de-a treia călătorii misionare, chiar înainte de a pleca spre Ierusalim.
- B. O cronologie posibilă a scrierilor lui Pavel poate fi în conformitate cu ceea ce susțin F. F. Bruce și Murry Harris cu mici adaptări.

<u>Cartea</u>	<u>Data</u>	<u>Locul scrierii</u>	<u>Relația cu Fapte</u>
1. Galateni	48	Antiohi Siriană	14:28; 15:2
2. I Tesaloniceni	50	Corint	18:5
3. II Tesaloniceni	50	Corint	
4. I Corinteni	55	Efes	19:20
5. II Corinteni	56	Macedonia	20:2

6. Romani	57	Corint	20:3
7.-10. Scrisorile din Închisoare			
Coloseni	la începutul anilor 60		
Efesenii	la începutul anilor 60	Roma	
Filimon	la începutul anilor 60		
Filipeni	la sfârșitul anilor 62-63		28:30-31
11.-13. A patra călătorie misionară			
I Timotei	63 (sau mai târziu,	Macedonia	
Tit	63 dar înainte	Efes (?)	
II Timotei	64 A.D. 68)	Roma	

DESTINATARI

Scrisoarea își specifică destinația ca fiind Roma. Nu știm cine a găsit biserica la Roma:

- A. Puteau să fie niște oameni care au vizitat Ierusalimul în ziua de Rusalii și s-au convetit, apoi s-au întors acasă să înceapă o biserică (cf. Fapte 2:10);
- B. Puteau să fie ucenicii care au fugit din cauza persecuțiilor de la Ierusalim după moartea lui Ștefan (cf. Fapte 8:4); sau
- C. Puteau să fie oameni care s-au convertit în urma călătoriilor misionare pe care Pavel le-a făcut la Roma. Pavel nu a vizitat nicoadată această biserică, dar ar fi dorit să o facă (cf. Fapte 19:21). A avut mulți prieteni acolo (cf. Rom. 16).

Aparent el a planificat să viziteze Roma în drumul său spre Spania (cf. Rom. 15:28) după călătoria de la Ierusalim „cu ajutoare pentru sfinți.” Pavel a simțit că lucrarea sa în partea de est a Mediteranei a fost încheiată. El a semănat noi ogoare (cf. 15:20-23,28). Persoana care a dus scrisoarea de la Pavel din Grecia la Roma a fost Fivi, o diaconiță, care călătorea în acea direcție (cf. Rom. 16:1). De ce este această scrisoare, scrisă pe străzile lăturalnice ale Corintului, de un evreu care făcea corturi, atât de valoroasă? Martin Luther a numit-o „cartea de căpătâi a Noului Testament și cea mai săracă Evanghelie.” Valoarea acestei cărți se găsește în faptul că un rabin convertit, Saul din Tars, chemat să fie un apostol al Neamurilor, explică în detaliu evanghelia. Cele mai multe din scrisorile lui Pavel sunt puternic colorate de situația locală, dar nu și cartea Romani. Este o prezentare sistematică a credinței unui apostol.

Ai realizat, prietene creștin, că cei mai mulți termeni tehnici folosiți azi pentru a descrie „credința” („justificare,” „imputare,” „înfiere,” și „sfințire”) provin din Romani? Roagă-te ca Dumnezeu să-ți deschidă această scrisoare minunată în timp ce cautăm împreună să descoperim voia Lui pentru viețile noastre azi!

SCOPUL

- A. Un apel pentru a fi ajutat în călătoria lui misionară ce urma să o facă în Spania. Pavel și-a văzut lucrarea sa apostolică în estul Mediteranei încheiată (cf. 15:20-23,28).
- B. Pentru a prezenta bisericii din Roma problemele dintre evreii creștini și creștinii dintre neamuri. Probabil că acesta a fost rezultatul expulzării evreilor din Roma și mai târziu înlocuirea lor. Între timp liderii creștini evrei au fost înlocuiți cu lideri creștin dintre neamuri.
- C. Pentru a se prezenta bisericii din Roma. Exista o mare opoziție împotriva lui Pavel de la convertirea sinceră a evreilor în Ierusalim (Counsiliul de la Ierusalim din Fapte 15), din partea evreilor nesinceri (Iuaizarea din

Galateni și II Cor. 3, 10-13), și din partea Neamurilor (Coloseni, Efeseni) care au încercat să îmbine evanghelia cu teoriile sau filozofiile lor preferate (i.e. gnosticism).

D. Pavel a fost acuzat ca fiind un inovator periculos, adăugând cu nesăbuiță la învățătura lui Isus. Cartea Romani a fost modul său de a se apăra în mod sistematic dovedind cum evanghelia sa era adevărată, folosind învățătura luată din Vechiul Testament și din învățăturile lui Isus (Evangelhiile).

O SCHIȚĂ SCURTĂ A CĂRȚII

A. Introducere (1:1-17)

1. Salutări (1:1-7)
  - a. Autor (1-5)
  - b. Destinație (6-7a)
  - c. Salutări (7b)
2. Ocazia (1:8-15)
3. Tema (1:16-17)

B. Nevoia unei Neprihăniri Divine (1:18-3:20)

1. Declinul lumii neamurilor (1:18-32)
2. Ipocrizia evreilor sau a moraliștilor păgâni (2:1-16)
3. Judecarea evreilor (2:17-3:8)
4. Condemnarea Universală (3:9-20)

C. Ce este Neprihănirea Divină (3:21-8:39)

1. Neprihănirea doar prin credință (3:21-31)
2. Bazele Neprihănirii: Promisiunea lui Dumnezeu, vezi (4:1-25)
  - a. Neprihănirea lui Avraam (4:1-5)
  - b. David (4:6-8)
  - c. Relația lui Avraam cu Circumcizia (4:9-12)
  - d. Promisiunea făcută de Dumnezeu lui Avraam (4:13-25)
3. Dobândirea neprihănirii (5:1-21)
  - a. aspectele subiective: dragoste nemeritată, bucurie de neegalat (5:1-5)
  - b. bazele obiective: dragostea minunată a lui Dumnezeu (5:6-11)
  - c. Tipologia Adam/Hristos: vinovăția lui Adam, provizia lui Dumnezeu (5:12-21)
4. Neprihănirea Divină trebuie să se concretizeze în neprihănirea personală (6:1-7:25)
  - a. eliberat de păcat (6:1-14)
    - (1) O presupusă obiecțion (6:1-2)
    - (2) Însemnătatea botezului (6:3-14)
  - b. Robul lui Satan sau robul lui Dumnezeu: alegerea îți aparține (6:15-23)
  - c. Căsătoria omului cu Legea (7:1-6)
  - d. Legea este bună, dar păcatul împiedică binele (7:7-14)
  - e. Eterna luptă între bine și rău în viața creștinului (7:15-25)
5. Resultatele observabile ale neprihănirii divine (8:1-39)
  - a. Viața în Duhul (8:1-17)
  - b. Răscumpărarea creației (8:18-25)
  - c. Ajutorul constant al Duhului (8:26-30)
  - d. Triumful judiciar al justificării prin credință (8:31-39)

D. Scopul divin pentru întreaga umanitate (9:1-11:32)

1. Alegerea Israelitilor (9:1-33)
  - a. Moștenitorii reali ai credinței (9:1-13)
  - b. Suveranitatea lui Dumnezeu (9:14-26)
  - c. Planul universal al lui Dumnezeu îi include și pe păgâni (9:27-33)

2. Mântuirea Israelului (10:1-21)
  - a. Neprihănirea lui Dumnezeu versus neprihănirea omenirii Mila lui (10:1-13)
  - b. Mila lui Dumnezeu necesită mesageri, o chemare la misiune mondială (10:14-18)
  - c. Israel continuă să nu creadă în Hristos (10:19-21)
3. Prăbușirea Israelului (11:1-36)
  - a. Rămășița evreilor (11:1-10)
  - b. Gelozia evreilor (11:11-24)
  - c. Orbirea temporală a evreilor (11:25-32)
  - d. Pavel îl laudă pe Dumnezeu spontan (11:33-36)
- E. Rezultatul darului neprihănirii divine (12:1-15:13)
  1. Chemarea la consacrare (12:1-2)
  2. Utilizarea darurilor (12:3-8)
  3. Relația credincioșilor cu credincioși (12:9-21)
  4. Relația cu Statul (13:1-7)
  5. Relația cu vecinii (13:8-10)
  6. Relația cu Domnul nostru (13:11-14)
  7. Relația cu alți membrii din biserică (14:1-12)
  8. Cum îi influențăm pe alții (12:13-23)
  9. Relații în asemănarea cu Hristos (15:1-13)
- F. Concluzia (15:14-33)
  1. Planurile personale ale lui Pavel (15:14-29)
  2. Cereri de rugăcine (15:30-33)
- G. Postscriptum (16:1-27)
  1. Salutări (16:1-24)
  2. Benedicția (16:25-27)

PRIMUL CICLU DE CITIRE (vezi pag. vi)

Acestea este un comentariu ghid studiu, care înseamnă că tu ești responsabil de modul tău de interpretare a Bibliei. Fiecare din noi trebuie să umblăm în lumina pe care o avem. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritari în interpretare. Nu trebuie să renunți în fața unui comentator.

Citește întreaga carte odată. Stabilește tema centrală a întregii cărți cu cuvintele tale proprii.

1. Tema întregii cărți

2. Scrie genul literar (specie literară)

AL DOILEA CICLU DE CITIRE (vezi pp. vi-vii.)

Acestea este un comentariu ghid studiu, care înseamnă că tu ești responsabil de modul tău de interpretare a Bibliei. Fiecare din noi trebuie să umblăm în lumina pe care o avem. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritari în interpretare. Nu trebuie să renunți în fața unui comentator.

Citește încă odată întreaga carte fără să te oprești. Fă o schiță a subiectelor majore și exprimă subiectul într-o singură propoziție.

1. Subiectul primei părți literare

2. Subiectul celei de-a doua părți literare
3. Subiectul celei de-a treia părți literare
4. Subiectul celei de-a patra părți literare
5. Etc.

ROMANI 1

ÎMPĂRȚIREA ÎN PARAGRAFE A TRADUCERILOR MODERNE*

UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Urări 1:1-7	Salutări și urări 1:1-7	Urări 1:1-6 1:7a 1:7b	Urări 1:1 1:2-6 1:7a 1:7b	Adresare 1:1-2 1:3-7
Dorința lui Pavel de-a vizita Roma 1:8-15	Dorința de a vizita Rom 1:8-15	Mulțumiri 1:8-15	Rugăciune de mulțumire 1:8-12 1:13-15	Mulțumire și rugăciune 1:8-15
Puterea Evangheliei 1:16-17	Viață dreaptă prin credință 1:16-17	Tema scrisorii 1:16-17	Puterea Evangheliei 1:16-17	Tema 1:16-17
Vinovăția omenirii 1:18-23 1:24-32	Pedeapsa lui Dumnezeu asupra celor vinovați 1:18-32	Judecata lui Dumnezeu asupra păcatului 1:18-23 1:24-25 1:26-27 1:28-32	Vinovăția omenirii 1:18-23 1:24-25 1:26-27 1:28-32	Mânia lui Dumnezeu asupra păgânilor 1:18-25 1:26-27 1:28-32

AL TREILEA CICLU DE CITIRE (vezi p. vii)

URMĂRIND INTENȚIA AUTORULUI ORIGINAL LA NIVELUL PARAGRAFULUI

Acestea este un comentariu ghid studiu, care înseamnă că tu ești responsabil de modul tău de interpretare a Bibliei. Fiecare din noi trebuie să umblăm în lumina pe care o avem. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritari în interpretare. Nu trebuie să renunți în fața unui comentator.

Citește capitolul în întregime odată. Identifică subiectele. Compară subiectul tău cu diviziunea celor cinci traduceri moderne. Împărțirea în paragrafe nu este inspirată, dar este cheia pentru a urmări intenția inițială a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are doar un sigur subiect.

1. Primul paragraf

* Chiar dacă nu sunt inspirate, împărțirea în paragrafe este cheia pentru a înțelege și urmări intenția autorului. Fiecare traducere modernă a divizat și rezumat capitolul unu. Fiecare paragraf are o temă centrală, un adevăr, ori gând. Fiecare versiune a concentrat acea temă într-un mod distinctiv. În timp ce citești textul, întreabă-te care traducere se potrivește cel mai bine cu modul tău de înțelegere a subiectului și a împărțirii versetelor.

În fiecare capitol trebuie să citești prima dată Biblia și să încerci să identifici subiectele acestuia (paragrafelor). Apoi compară ceea ce ai înțeles cu versiunea modernă. Doar atunci când înțelegi intenția autorului original urmărindu-i logica sa poți cu adevărat să înțelegi Biblia. Numai autorul original este inspirat—citorii nu au dreptul să schimbe sau să modifice mesajul. Citorii Bibliei au responsabilitatea să aplice adevărul inspirat în viața de zi cu zi.

Notează că toți termenii tehnici, abrevierile sunt explicate în întregime în Appendicele unu, doi și trei.

2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

CUNOAȘTEREA CONTEXTULUI

- A. Versetele 1-7 formează introducerea în scrisoare. Este cea mai lungă introducere din toate scrisorile lui Pavel. A încercat să se prezinte pe el însuși și apoi teologia sa bisericii care nu îl cunoștea personal și probabil că auzise lucruri negative despre el.
- B. Versetele 8-12 sunt o rugăciune de deschidere cu mulțumire. Aceasta era o caracteristică a scrisorilor grecești în general și un lucru specific scrierilor lui Pavel .
- C. Versetele 16-17 stabilesc tema cărții
- D. Versetul 18 până la 3:20 formează prima parte literară și primul punct al evangheliei lui Pavel; întreaga omenire este pierdută și are nevoie de mântuire (cf. Gen 3).
  1. păgâni imorali
  2. păgâni morali
  3. Evrei
- E. Romani 1:18-3:20 reflectă Genesa 3 (surprinzător este faptul că rabinii nu pun accentul pe acest text ca fiind originea păcatului ci pe cel din Genesa 6). Umanitatea a fost creată în părtășie cu Dumnezeu, după chipul și asemănarea Sa (cf. Gen. 1:26-27). Oricum, omenirea a ales cunoașterea rațională și promisiunea puterii și preeminenței. Ca rezultat, oamenii l-au schimbat pe Dumnezeu cu eul lor (umanismul ateistic)!
 Dumnezeu a permis, probabil chiar a orchestrat, acerste crize. A fi după chipul lui Dumnezeu înseamnă să fii responsabil, să dai socoteală din punct de vedere moral, să ai voință liberă suportând consecințele. Dumnezeu separă oamenii atât prin alegerea Sa cât și prin alegerea lor (o relație de legământ)! Le dă voie să-și aleagă sinele cu toate consecințele. Dumnezeu suferă (cf. Gen. 6:5-7) dar oamenii sunt agenți morali liberi cu toate drepturile și responsabilitățile pe care le implică. Fraza care se repetă „Dumnezeu i-a lăsat” (cf. 1:24,26,28) reprezintă recunoașterea acestei libertăți, nu o respingere voită din partea lui Dumnezeu. Aceasta nu a fost alegerea lui Dumnezeu. Aceasta nu a fost lumea pe care Dumnezeu a proiectat-o (cf. Gen. 3:22; 6:5-7,11-13)!
- F. Rezumatul teologic al pasajului 1:18-3:20 se găsește în 3:21-31. Aceasta este prima „veste bună” a evangheliei - toți oamenii au păcătuit și au nevoie de iertarea lui Dumnezeu și Dumnezeu a pregătit cu generozitate o cale înapoi spre părtășie intimă cu El (i.e. experiența Edenică).
- G. În această primă parte a prezentării evangheliei de Pavel este interesant să notăm că omenirea căzută este făcută responsabilă de răzvrătirea lor și de păcat fără nici o referire la Satan ori alte forțe demonice (cf. Rom. 1:18-3:20). Această secțiune reflectă cu certitudine teologia din Gen. 3, dar fără ispitirea personală. Dumnezeu nu va permite omenirii căzute să-l mai blameze din nou pe Satan (cf. Gen. 3:13) sau chiar pe Dumnezeu Însuși (cf. Gen. 3:12). Oamenii au fost creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (cf. Gen. 1:26; 5:1,3; 9:6). Ei au dreptul, puterea și obligația să aleagă. Ei sunt responsabili pentru alegerile lor atât în mod comun în Adam cât și în mod individual prin păcatul personal (cf. 3:23).

STUDIUL CUVÂNTULUI ȘI A FRAZEI

NASB (UPDATED) TEXT: 1:1-6

1. Pavel, rob al lui Isus Hristos, chemat să fie apostol, pus deoparte ca să vestească Evanghelia lui Dumnezeu, 2. pe care o făduise mai înainte prin proorocii Săi în Sfintele Scripturi. 3. Ea privește pe Fiul Său, născut din sămânța lui David, în ce privește trupul, 4. iar în ce privește duhul sfințeniei dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu, prin învierea morților; adică pe Isus Hristos, Domnul nostru, 5. prin care am primit harul și apostolia, ca să aducem, pentru Numele Lui, la ascutarea credinței pe toate Neamurile, între care sunteți și voi, cei chemați să fiți ai lui Hristos!" Traducerea Cornilescu

1:1 „Pavel” Cei mai mulți evrei din vremea lui Pavel aveau două prenume, unul evreesc, unul roman (cf. Fapte 13:9). Numele evreesc al lui Pavel era Saul. El, ca și regele antic al lui Israel, făcea parte din seminția lui Beniamin (cf. Rom. 11:1; Fil. 3:5). Numele lui roman Pavel în forma grecească (Paulos), însemna „mic.” Aceasta făcea referire fie la (1) statura lui fizică la care s-a făcut aluzie în secolul al doilea în cartea ne-canonice, *Faptele lui Pavel*, într-un capitol despre Tesalonic numi „Pavel și Thekla” (2) ori în sens personal fiind ultimul dintre sfinți pentru că el la început a prigunit biserica (cf. I Cor. 15:9; Ef. 3:8; I Tim. 1:15) (3) simplu pentru că acesta a fost numele pe care părinții lui i l-au dat la naștere .

Ultima variantă pare cea mai bună.

▣ **„un slujitor dator”** NKJV, NRSV, TEV și JB tradus prin „sluijitor.” Traducerea Cornilescu folosește cuvântul „rob”. Acest concept era fie (1) în antiteză cu Isus ca Domn; sau (2) un titlu onorific utilizat în VT (cf. Moise în Num. 12:7 și Iosua. 1:1; Iosua în Ios.; 24:29; și David în Psalmi (titlu), și Isaia 42:1, 19; 52:13).

▣ **„chemat să fie apostol”** Aceasta a fost alegerea lui Dumnezeu, nu a lui (cf. Fapte 9:15; Gal. 1:15; Ef. 3:7). Pavel își susține calificarea spirituală precum și autoritatea în această calitate așa cum o face în I Cor. 1:1; II Cor. 1:1; Gal. 1:1; Ef. 1:1; Col. 1:1; I Tim. 1:1; Tit 1:1) în fața acestei biserici pe care nu a întâlnit-o niciodată. Vezi Subiecte Speciale: Chemat la 1:6.

Termenul „apostol” în cercul iudeilor Palestinieni din primul secol a însemnat f „unul trimis ca un reprezentant oficial” (cf. II Cronici 17:7-9). În NT acest termen a fost folosit în două sensuri: (1) pentru cei doisprezece ucenici și Pavel; și (2) pentru darul spiritual care continuă să existe în Biserică (cf. I Cor. 12:28-29; Ef. 4:11).

SUBIET SPECIAL: TRIMIS (APOSTELLŌ)

Acesta este un cuvânt grecesc obișnuit pentru „trimis” (i.e., *apostellō*) Acest termen este folosit în sens teologic în mai multe feluri.

- A. Rabinii îl foloseau pentru unul care era chemat și trimis ca reprezentant oficial al marelui, ceva asemănător cu denumirea modernă de engleză și nu numai, „ambasador” (cf. II Cor. 5:20)
- B. Evangheliile utilizează acest termen referitor la Isus ca fiind trimis de Tatăl. În Ioan termenul are conotație Mesianică (cf. Mat. 10:40; 15:24; Marcu 9:37; Luca 9:48 și în special Ioan 4:34; 5:24,30,36,37,38; 6:29,38,39,40,57; 7:29; 8:42; 10:36; 11:42; 17:3,8,18,21,23,25; 20:21). Este folosit de Isus care trimite credincioșii (cf. Ioan 17:18; 20:21).
- C. NT folosește acest termen cu referire la ucenici
  1. primii doisprezece au fost cercul intim al ucenicilor (cf. Luca 6:13; Fapte 1:21-22)
  2. un grup special de ajutoare și co-lucrători cu apostolii și
    - a. Barnaba (cf. Fapte 14:4,14)
    - b. Andronic și Iunia (KJV, Iunia, cf. Rom. 16:7)
    - c. Apolo (cf. I Cor. 4:6-9)
    - d. Iacov fratele Domnului (cf. Gal. 1:19)
    - e. Silvanus și Timotei (cf. I Tes. 2:6)
    - f. posibil Tit (cf. II Cor. 8:23)
    - g. posibil Epafrodit (cf. Fil. 2:25)
  3. un dar de slujire în biserică (cf. I Cor. 12:28-29; Ef. 4:11)
- D. Pavel folosește acest titlu pentru el însuși în cele mai multe din scrisorile sale ca un mod de a-și afirma autoritatea dată de Dumnezeu ca reprezentant al lui Hristos (cf. Rom. 1:1; I Cor. 1:1; II Cor. 1:1; Gal. 1:1; Ef. 1:1; Col. 1:1; I Tim. 1:1; II Tim. 1:1; Tit 1:1).

▣ **„pus de o parte”** Acesta este PARTICIPIUL PASIV PERFECT care implică faptul că el a fost pus de o parte de Dumnezeu în trecut (cf. Ier. 1:5 și Gal. 1:15) și aceasta continuă ca un rang acordat. Acesta era probabil un mod de interpretare a cuvântului aramaic „Fariseu.” Ei au fost separați de legalismul evreiesc (și Pavel de asemenea [Fil. 3:5] înainte de Drumul Damascului și întâlnirea cu Isus), dar acum el era separat, pus de o parte pentru evanghelie.

Este înrudit cu cuvântul din ebraică „sfânt” care a însemnat „pus de o parte pentru folosul lui Dumnezeu” (cf. Exod. 19:6; I Pet. 2:5). Termenii „sfânt,” „sfințit,” și „pus de o parte” toate au aceeași rădăcină din limba greacă, „sfânt” (*hagios*).

▣ **„pentru evanghelia lui Dumnezeu”** Prepoziția *eis* în acest context (și v. 5) arată scopul „chemării” lui Pavel (v. 1b) și „pus de o parte” (v. 1c).

Evanghelie sau vestea bună este compus din cuvântul „bun” (*eu*) și „veste/mesaj” (*angellos*). Devine termenul care descrie doctrinele revelate în Noul Legământ (cf. Ier. 31:31-34; Ezechiel. 36:22-32), care este Mesia promisul lui Dumnezeu (cf. vv. 3-4). Aceasta este evanghelia lui Dumnezeu nu a lui Pavel (cf. 15:16; Marcu 1:14; II Cor. 11:7; I Tes. 2:2,8,9; I Pet. 4:17). Pavel nu a fost un inovator sau un propagandist cultural, ci unul care proclama adevărul pe care l-a primit (cf. I Cor. 1:18-25).

1:2 „pe care o făgăduise mai înainte prin proorcii Săi în Sfintele Scripturi” Acesta este un INDICATIV AORIST MEDIU (deponent). Evanghelia nu a fost o decizie ulterioară a lui Dumnezeu ci planul Său etern, cu un scop precis (cf. Gen. 3:15; Isa. 53; Ps. 118; Marcu 10:45; Luca. 2:22; Fapte 2:23; 3:18; 4:28; Tit 1:2). Prima predică din Fapte (*kerygma*) îl prezintă pe Isus ca împlinirea profețiilor și promisiunilor din Vechiul Testament.

SUBIECT SPECIAL: KERYGMA BISERICII PRIMARE

1. Promisiunea făcută de Dumnezeu în Vechiul Testament a fost împlinită acum prin venirea lui Isus Mesia (Fapte 2:30; 3:19,24; 10:43; 26:6-7,22; Rom. 1:2-4; I Tim. 3:16; Evr. 1:1-2; I Pet. 1:10-12; 2 Pet. 1:18-19).
2. Isus a fost uns ca Mesia de Dumnezeu la botezul Său (Fapte 10:38).
3. Isus și-a început lucrarea Sa în Galilea după ce a fost botezat (Fapte 10:37).
4. Lucrarea Sa a fost caracterizată prin a face bine, a face minuni, prin puterea lui Dumnezeu (Marcu 10:45; Fapte 2:22; 10:38).
5. Mesia a fost crucificat în concordanță cu scopul lui Dumnezeu (Marcu 10:45; Ioan 3:16; Fapte 2:23; 3:13-15,18; 4:11; 10:39; 26:23; Rom. 8:34; I Cor. 1:17-18; 15:3; Gal. 1:4; Evr. 1:3; I Pet. 1:2,19; 3:18; I Ioan 4:10).
6. El a fost înviat din morți și s-a arătat ucenicilor Săi (Fapte 2:24,31-32; 3:15,26; 10:40-41; 17:31; 26:23; Rom. 8:34; 10:9; I Cor. 15:4-7,12ff; I Tes. 1:10; I Tim. 3:16; I Pet. 1:2; 3:18,21).
7. Isus a fost înălțat de Dumnezeu și I s-a dat numele de “Domn” (Fapte 2:25-29,33-36; 3:13; 10:36; Rom. 8:34; 10:9; I Tim. 3:16; Evr. 1:3; I Petru 3:22).
8. El a dat Duhul Sfânt să formeze o nouă comunitate a lui Dumnezeu (Fapte 1:8; 2:14-18,38-39; 10:44-47; I Petru 1:12).
9. El va reveni pentru judecată și restaurarea tuturor lucrurilor (Fapte 3:20-21; 10:42; 17:31; I Cor. 15:20-28; I Tes. 1:10).
10. Toți cei ce aud mesajul ar trebui să se pocăiască și să fie botezați (Fapte 2:21,38; 3:19; 10:43,47-48; 17:30; 26:20; Rom. 1:17; 10:9; I Petru 3:21).

Această schemă a servit ca o proclamație esențială a bisericii primare, chiar dacă diferiți autori ai Noului Testament poate au omis o parte din ea sau au accentuat o altă parte în mod special în predicile lor personale. Întreaga Evanghelie a lui Marcu a urmat în de aproape aspectul lui Petru despre *kerygma*. Marcu este văzut în mod tradițional ca fiind cel care a structurat predica lui Petru, ținută la Roma, într-o Evanghelie scrisă. Atât Matei cât și Luca au avut ca bază structura lui Marcu.

1:3 „privește pe Fiul Său” Mesajul central Veștii Bune este o persoană, Isus din Nazaret, născut din fecioara Maria. În Vechiul Testament națiunea, regele, și Mesia au fost numiți „fiu” (cf. II Sam. 7:14; Osea. 11:1; Ps. 2:7; Mat. 2:15).

În Vechiul Testament Dumnezeu a vorbit prin slujitori și profeți. Isus nu a fost slujitorul lui Dumnezeu. El a fost un membru al familiei (cf. Evr.1:1-2; 3:6; 5:8; 7:28). Surprinzător acesta este singurul loc din carte în care Pavel pune accentul pe Cristologie. Romani nu este o teologie sistematică completă.

SUBIECTUL SPECIAL: FIUL LUI DUMNEZEU

Acesta este unul din titlurile majore folosit pentru Isus în NT. În mod sigur are conotații divine. Acesta include Isus ca „Fiul” ori „Fiul Meu” și modul de a i se adresa lui Dumnezeu ca „Tată.” Apare în mai mult de 124 de ori. Chiar și auto-denumirea lui Isus „Fiu al Omului” are o conotație divină din Dan. 7:13-14.

În VT denumirea de „fiu” putea să se refere la trei grupuri specifice.

1. îngeri (de obicei la PLURAL, cf. Gen. 6:2; Iob 1:6; 2:1)
2. Regele lui Israel (cf. II Sam. 7:14; Ps. 2:7; 89:26-27)
3. națiunea lui Israel ca un întreg (cf. Exod. 4:22-23; Deut. 14:1; Osea. 11:1; Mal. 2:10)
4. Judecătorii Israeliti (cf. Ps. 82:6)

Este a doua folosire legată de Isus. În felul acesta „fiul lui David” și „fiul lui Dumnezeu” ambele se corelează cu II Sam. 7; Ps. 2 și 89. În VT „fiul lui Dumnezeu” nu este niciodată folosit specific pentru Mesia, cu excepția regelui escatologic ca unul care „a fost uns oficial” pentru Israel. Oricum, în Manuscrisele de la Marea Moartă titlul cu implicație Mesianică este comun (vezi referințe specifice în *Dictionary of Jesus and the Gospels, Dicționarul lui Isus și a Evangheliilor* p. 770). De asemenea „Fiul lui Dumnezeu” este un titlu Mesianic în două titluri evreiești apocaliptice interbiblice (cf. II Esdras 7:28; 13:32,37,52; 14:9 and I Enoh 105:2).

Modul în Noului Testament se referă la Isus este cel mai bine rezumat în câteva categorii:

1. pre-existența Sa (cf. Ioan 1:1-18)
2. unicitatea nașterii Sale (din fecioară) (cf. Mat. 1:23; Luca 1:31-35)
3. Botezul Său (cf. Mat. 3:17; Marcu 1:11; Luca 3:22. Vocea lui Dumnezeu din cer unește împăratul din Ps. 2 cu suferința slujitorului din Is. 53).
4. Ispitirea Sa de Satan (cf. Mat. 4:1-11; Marcu 1:12,13; Luca 4:1-13. El este ispitit să se îndoiască de poziția Sa de Fiu sau cel puțin să-și ducă la îndeplinire scopul pe o cale diferită decât crucea).
5. Afirmații făcute despre El de martori inacceptabili
  - a. demoni (cf. Marcu 1:23-25; Luca 4:31-37; Marcu 3:11-12)
  - b. necredincioși (cf. Mat. 27:43; Marcu 14:61; Ioan 19:7)
6. Afirmații despre El făcute de ucenicii Săi
  - a. Mat. 14:33; 16:16
  - b. Ioan 1:34,49; 6:69; 11:27
7. Afirmațiile Sale
  - a. Mat. 11:25-27
  - b. Ioan 10:36
8. Folosirea metaforei familiale Dumnezeu ca Tată
  - a. El folosește „Ava” pentru Dumnezeu
    - 1) Marcu 14:36
    - 2) Romani 8:15
    - 3) Galateni 4:6
  - b. Folosirea repetată de către El a termenului Tată (*patēr*) pentru a descrie relația Lui cu divinitatea

Ca rezumat titlul „Fiul lui Dumnezeu” a avut o însemnătate teologică mare pentru cei ce au cunoscut VT și promisiunile acestuia și categoriile, dar scriitorii NT erau agitați cu privire la folosirea acestei denumiri din cauza Neamurilor și a originii lor păgâne „dumnezeii” care luau femei cu care aveau progenituri numiți „titanii” sau „giganții.”

▣ „născut din sămânța lui David” Aceasta se referă la profeția din II Sam. 7. Mesia a fost descendent din linia regească a lui David (cf. Is. 9:7; 11:1,10; Ier. 23:5; 30:9; 33:15) din seminția lui Iuda (cf. Gen. 49:4-12; Isa. 65:9). În Evanghelia după Matei Isus este numit sub acest titlu de mai multe ori (cf. 9:27; 12:23; 15:22; 20:30), ceea ce reflectă speranța evreilor pentru venirea unui mântuitor.

Este surprinzător că Pavel nu a scos în evidență acest aspect al lui Isus. El menționează acest lucru doar aici și în II Tim. 2:8; ambele pasaje poate au fost citate din formula crezului bisericii primare.

NASB, NKJV,

NRSV

”according to the flesh” - „în ce privește trupul” -tr.Cornilescu

TEV

”as to his humanity” - în ce privește umanitatea sa

JB

”according to human nature”- în concordanță cu natura sa umană.

Aceasta a fost împlinirea profeției și a umanității lui Isus care a fost de multe ori negată în lumea ecleziastică religioasă din primul secol (cf. I Ioan 1:1-4; 4:1-3). Acest verset arată clar că Pavel nu a folosit întotdeauna termenul „trup” (*sarx*) într-un sens negativ (cf. 2:28; 9:3). Oricum, de obicei Pavel folosește „trup” în contrast cu „spirit” (cf. 6:19; 7:5,18,25; 8:3-9,12,13; I Cor. 5:5; II Cor. 1:17; 11:18; Gal. 3:3; 5:13,16,17-19,24; 6:8; Ef. 2:3; Col. 2:11,13,18,23).

Această construcție gramatică *kata* (în concordanță) plus un ACUZATIV este paralel în v. 4. Isus este atât uman (în concordanță cu trupul, v. 3) cât și divin (în concordanță cu Duhul, v. 4). Această doctrină a întrupării este crucială (cf. I Ioan 4:1-3). Poate de asemenea avea implicații în autonomirea sa, „Fiul Omului” (cf. Ps. 8:4; Ezech. 2:1 [uman] și Dan. 7:13 [divin]).

SUBIECT SPECIAL: TRUP (*SARX*)

Aceasta se referă la înțelepciunea umană sau la standardele lumii (cf. I Cor. 1:20; 2:6,8; 3:18). Pavel folosește termenul „trup” (i.e., *sarx*) în mai multe feluri în scrierile sale.

1. trupul uman (în carne) (cf. Rom. 2:28; I Cor. 5:5; 7:28)
2. descendența umană (i.e., tată-fiu, cf. Rom. 1:3; 4:1; I Cor.10:18)
3. umanitatea ca tot unitar (cf. I Cor. 1:26,29)
4. slăbiciunile umane din cauza căderii omului din Gen. 3 (cf. Rom. 6:19; 7:18)

1:4 „dovedit” Acesta este un SUBSTANTIV LA PARTICIPIUL PASIV. Dumnezeu L-a numit definitiv pe Isus „Fiul lui Dumnezeu.” Aceasta nu implică faptul că Betleemul a fost începutul lui Isus sau că El este inferior Tatălui. Vezi Subiectul Special: Trinitatea la 8:11.

▣ **„a fi Fiul lui Dumnezeu”** Autorii Noului Testament nu se referă deseori la Isus sub titlul „Fiul lui Dumnezeu” (cf. Mat. 4:3) din cauza implicațiilor false din mitologia greacă (același lucru este valabil cu nașterea din fecioară). Conceptul este de obicei calificat prin „unic, „singurul de acest fel” (*monogeza*) (cf. Ioan 1:18; 3:16,18; I Ioan 4:9). Astfel înțelesul este „Isus, singurul Fiu adevărat al lui Dumnezeu.”

În NT sunt doi poli teologic vorbind în ceea ce privește pe Dumnezeu Tatăl și Isus Fiul (1) ei sunt egali (cf. Ioan1:1; 5:18; 10:30; 14:9; 20:28; II Cor. 4:4; Fil. 2:6; Col. 1:15; Evr. 1:3), și (2) ei sunt personalități separate (cf. Marcu 10:18; 14:36; 15:34).

▣ **“prin înviere”** Dumnezeu Tatăl afirmă viața și mesajul lui Isus prin învierea Sa din morți (cf. 4:24; 6:4,9; 8:11). Divinitatea (cf. Ioan 1:1-14; Col. 1:15-19; Fil. 2:6-11) și învierea lui Isus (cf. 4:25; I Cor. 15) sunt pilonii gemeni ai Creștinismului.

▣ Acest verset a fost deseori folosit să susțină erezia „adoționistă” care susținea că Isus a fost răsplătit și înălțat de Dumnezeu datorită vieții sale exemplare de ascultare. Ereticii afirmă El nu a fost totdeauna (din punct de vedere ontological) divinitate, ci a devenit divin când Dumnezeu L-a înviat din morți. Cu toate că aceasta este clar neadevărat, ceea ce este evident din multe texte cum sunt cele din Ioan 1 și 17, ceva minunat i-a fost conferit lui Isus la învierea Sa. Este dificil să exprimi cum poate fi răsplătită dumnezeirea, deși aceasta s-a întâmplat. Isus chiar prin împărțirea gloriei eterne cu Tatăl, statutul Său a fost cumva îmbogățit prin împlinirea perfectă a sarcinii răscumpărătoare ce i-a fost dată. Învierea a fost afirmarea de către Tatăl a vieții, exemplul, învățăturile și moartea jertfitoare a lui Isus din Nazaret; etern divin, uman pe deplin, salvator perfect, reabilitat și răsplătit, unicul Fiu! Vezi Appendixul Trei - Adoționism.

NASB, NKJV, „conform cu Duhul sfințeniei”

NKJV

„în ceea ce privește duhul sfințenie” (trad. Cornilescu

TEV

„ca și sfințirea divinității sale”

JB

“din punct de vedere al duhului, duhul sfințenie”

Unele traduceri scriu cu literă mare D (duhul), făcând referire la Duhul Sfânt, în timp ce mai puține cu litere „d” care se referă la duhul lui Isus. Așa cum Dumnezeu Tatăl este Duh, la fel este și Isus. Textele antice din ebraică și greacă nu aveau litere mari de tipar, nici semne de punctuație, și nici diviziune pe capitole sau versete, astfel toate acestea sunt puncte ale traducerii sau interpretări ale traducătorilor.

Sunt trei moduri de a vedea versetele 3 și 4:

1. ca o referire la cele două naturi ale lui Isus, umană și divină
2. ca o referire la două stadii ale vieții Sale de pe pământ, cea umană și cea a Domnului înviat
3. ca o paralelă „Isus Cristos Domnul nostru”

▣ **„Isus”** Numele *Isus* din limba aramaică este același cu numele evreiesc *Iosua*. A fost o componentă a două cuvinte evreiești „YHWH” și „salvare, mântuire.” Poate să însemne „YHWH salvează, mântuiește” „YHWH eliberează” sau „YHWH este salvatorul.” Adevăratul înțeles este dat în Matei 1:21,25.

▣ **„Hristos”** Acesta a fost traducerea grecească a termenului evreiesc *messiah* care a însemnat „cel uns.” În VT mai multe grupuri de conducători (profeți, preoți, și împărați) au fost unși ca semn al alegerii și echipării lui Dumnezeu. Isus a împlinit toate cele trei funcții ale ungerii (cf. Evrei 1:2-3).

VT a prezis că Dumnezeu va trimite un „uns” special a special să învețe în Noua Eră a neprihănirii. Isus a fost „servul” Său special „fiu,” și „Mesia.”

▣ **„Domn”** În Iudaism numele de Legământ pentru Dumnezeu, YHWH, a devenit așa de sfânt că rabinii au substituit titlului „Domn,” (*Adon*) când citeau Scriptura deoarece se temeau să nu ia în deșert numele lui Dumnezeu (cf. Exod. 20:7; Deutr. 5:11) și să încalce prin aceasta Cele Zece Porunci. Când autorii NT îl numesc pe Isus „Domn” („Kurios”) în context teologic, ei afirmau dumnezeirea Lui (cf. Fapte 2:36; Rom. 10:9-13; Fil. 2:6-11).

SUBIECTE SPECIAL: NUME PENTRU DIVINITATE

A.El

1. Înțelesul original al termenului antic generic pentru divinitate este incert, cu toate că mulți învățați cred că vine din rădăcina Akkadiană, „a fi tare” sau „a fi puternic” (cf. Gen.17:1; Num. 23:19; Deutr.7:21; Ps. 50:1).
2. În panteonul Cananit dumnezeul înalt este El (textul Ras Shamra)
3. În Biblie El nu este de obicei combinat cu alți termeni. Aceste combinații au devenit un mod de a-L caracteriza pe Dumnezeu.
  - a. El-Elyon (Cel Prea Înalt), Gen. 14:18-22; Deutr. 32:8; Is. 14:14
  - b. El-Roi („Dumnezeu care vede” sau „Dumnezeu care se descoperă”), Gen. 16:13
  - c. El-Shaddai („Dumnezeu Cel Atotputernic” ori „Dumnezeu Milostiv” sau „Îndurătorul din înălțimi”), Gen. 17:1; 35:11; 43:14; 49:25; Exod. 6:3
  - d. El-Olam (Dumnezeu cel Veșnic), Gen. 21:33. Acest termen este legat teologic de promisiunea lui Dumnezeu față de David, II Sam. 7:13,16
  - e. El-Berit („Dumnezeu al Legământului”), Jud. 9:46
4. *El* este echivalent cu
  - a. YHVE în Ps. 85:8; Isa. 42:5
  - b. *Elohim* În Gen. 46:3; Iov 5:8, “Eu sunt *El*, *Elohim* al tatălui tău
  - c. *Shaddai* în Gen. 49:25
  - d. „gelos” în Exod. 34:14; Deutr. 4:24; 5:9; 6:15
  - e. „milostiv” în Deutr. 4:31; Neemia. 9:31; “credincios” în Deutr. 7:9; 32:
  - f. „mare și înfricoșat” în Deut. 7:21; 10:17; Neemia. 1:5; 9:32; Dan. 9:4
  - g. „știe tot - atotcunoscător” în I Sam. 2:3
  - h. „refugiul meu puternic” în II Sam. 22:33
  - i. „răzbnătorul meu” în II Sam. 22:48
  - j. „sfântul” în Isaia. 5:16
  - k. „puternic” în Is. 10:21
  - l. „îzbăvitorul meu” în Is. 12:2
  - m. „îzbăvitorul meu” în Is. 12:2
  - n. „cel ce răsplătește” în Ier.51:56

5. O combinație a tuturor numelor majore ale VT pentru Dumnezeu se găsește în Iosua 22:22 (*El, Elohim, YHWH*, repetat)

B. *Elyon*

1. Înțelesul de bază este „înalt” „înălțat,” ori „ridicat” (cf. Gen. 40:17; I Împ. 9:8; II Împ. 18:17; Neemia. 3:25; Ier. 20:2; 36:10; Ps. 18:13).
2. Este folosit în sens paralel cu alte nume /titluri ale lui Dumnezeu.
  - a. *Elohim* - Ps. 47:1-2; 73:11; 107:11
  - b. *YHWH* - Gen. 14:22; II Sam. 22:14
  - c. *El-Shaddai* - Ps. 91:1,9
  - d. *El* - Num. 24:16
  - e. *Elah* – folosit adesea în Daniel 2-6 și Ezra 4-7, corelat cu *illair* (Cuvântul din limba Aramaică pentru „Dumnezeul cel Preaînalt”) în Dan. 3:26; 4:2; 5:18,21
3. Este folosit adesea de Israeliti.
  - a. Melchisedec, Gen. 14:18-22
  - b. Balaam, Num. 24:16
  - c. Moise, vorbind despre națiuni în Deut. 32:8
  - d. Evanghelia după Luca în NT, scriind Neamurilor, folosește de asemenea echivalentul din limba greacă *Hupsistos* (cf. 1:32,35,76; 6:35; 8:28; Fapte 7:48; 16:17)

C. *Elohim* (plural), *Eloah* (singular), folosit în primul rând în poezie

1. Acest termen nu este găsit în afara V.Testament.
2. Cuvântul poate desemna Dumnezeul lui Israel sau dumnezeii națiunilor (cf. Exod. 12:12; 20:3). Familia lui Avraam a fost politeistă (cf. Iosua. 24:2).
3. Se poate referi la judecătorii Israeliti (cf. Exod. 21:6; Ps. 82:6).
4. Termenul *elohim* este de asemenea folosit pentru alte ființe spirituale (îngeri, demoni) ca în Deutr. 32:8 (LXX); Ps. 8:5; Iov 1:6; 38:7. Se poate referi la judecătorii umani (cf. Exod. 21:6; Ps. 82:6)
5. În Biblie este primul titlu/nume pentru divinitate (cf. Gen. 1:1). Este folosit exclusiv până la Gen 2:4, unde este combinat cu YAHVE. Acesta de obicei (teologic vorbind) se referă la Dumnezeu ca și creator, susținător, și cel ce poartă de grijă întregii vieți pe pământ (cf. Ps. 104).
Este sinonim cu *El* (cf. Deutr. 32:15-19). Poate fi de asemenea paralel YAHEVE ca cel din Ps. 14 (*elohim*) este exact la fel ca în Ps. 53 (YAHVEH), cu excepția schimbării în nume divin.
6. Deși este la plural și este folosit pentru alți dumnezei, acest termen deseori îl desemnează pe Dumnezeul lui Israel, dar de obicei are verbul singular să denote folosirea monoteistă.
7. Acest termen se află în limbajul ne-Israeliților ca nume pentru divinitate.
  - a. Melchisedec, Gen. 14:18-22
  - b. Balaam, Num. 24:2
  - c. Moise, când vorbește națiunilor, Deutr. 32:8
8. Este ciudat că un nume comun pentru un Dumnezeu monoteist al lui Israel este la plural! Deși nu este cert, iată teoriile care explică aceasta.
  - a. Limba ebraică are multe plurale, deseori folosite pentru accentuare. Strâns legat de aceasta este mai târziu trăsătura esențială a gramaticii ebraice numită „pluralul majestății,” unde pluralul este folosit pentru a măria importanța unui concept.
  - b. Acesta se poate referi la consiliul îngerilor, pe care Dumnezeu l-a ținut în cer și cu care face legătura (cf. I Împ. 22:19-23; Iov 1:6; Ps. 82:1; 89:5,7).
  - c. Este chiar posibil ca acesta să reflecte revelația NT a unui Dumnezeu în trei persoane (Trinitate). În Gen. 1:1 Dumnezeu crează; Gen. 1:2 Duhul se mișcă și din NT Isus este agentul lui Dumnezeu Tatăl în creație (cf. Ioan 1:3,10; Rom. 11:36; I Cor. 8:6; Col. 1:15; Evr. 1:2; 2:10).

D. IEHOVA

1. Acesta este un nume care reflectă divinitatea ca pe un Dumnezeu care face legământ; Dumnezeu ca mântuitor, răscumpărător! Oamenii încalcă legămintele, dar Dumnezeu este loial cuvântului Său, promisiunii Sale, și legământului Său (cf. Ps. 103).

Acest nume este prima dată menționat în combinație cu *Elohim* în Gen. 2:4. Nu sunt două relatări despre creație în Gen. 1-2, ci două accente: (1) Dumnezeu ca și creator al universului (cel fizic) și (2) Dumnezeu ca și creator special al umanității. Gen. 2:4 începe revelația specială despre poziția privilegiată și scopul omenirii, precum și problema păcatului și a răzvrătirii asociată cu poziția unică a omului.

2. În Gen. 4:26 scrie „oamenii au început să cheme Numele Domnului ” (YEHOVA). Oricum, Exod. 6:3 implică faptul că oamenii legământului timpuriu (Patriarhii și familiile lor) l-au cunoscut pe Dumnezeu numai ca s *El-Shaddai*. Numele YEHOVA este explicat o singură dată în Exod. 3:13-16, mai ales. v. 14. Oricum scrierile lui Moise deseori interpretează cuvinte prin jocuri de cuvinte populare, nu etimologice (cf. Gen. 17:5; 27:36; 29:13-35). Au fost mai multe teorii pentru înțelesul acestui nume (luate din IDB, vol. 2, pp. 409-11).
- din rădăcina limbii arabe, „a arăta dragoste fierbinte”
  - din rădăcina limbii arabe „să sufle” (YEHOVA ca un Dumnezeu furtună)
  - din rădăcina limbii ugartice (Cananită) „să vorbească”
  - urmând o inscripție feniciană, un PARTICIPIU CAUZATIV însemnând „Cel care susține,” ori „Cel care pune la punct, stabilește”
  - din limba ebraică *Qal* de la forma „Unul care este,” sau „Cel care este prezent” (la timpul viitor, „Cel care va fi”)
  - din limba ebraică *Hiphil* de la „Cel ce cauzează existența”
  - din rădăcina limbii ebraice „a trăi” (e.g., Gen. 3:20), care înseamnă „Cel ce trăiește veșnic, singurul Dumnezeu viu”
  - din contextul cărții Exod. 3:13-16 un rol într-o formă IMPERFECTĂ folosită într-o formă cu un sens PERFECT, „Eu voi continua să fiu ceea ce obișnuiam să fiu” „Voi continua să fiu ceea ce am fost întotdeauna”. Wash Watts, *A Survey of Syntax in the Old Testament*, p. 67
Numele întreg YHWH este deseori exprimat în abrevieri sau într-o posibilă formă originală
    - Yah* (e.g., Hallelu - yah)
    - Yahu* (nume, e.g., Isaia)
    - Yo* (nume, e.g., Joel)
3. În iudaismul târziu acest nume de legământ a devenit atât de sfânt (tetragramaton-ul) încât evreilor le era teamă să îl pronunțe pentru a nu încălca poruncă din Exod 20:7; Deutr. 5:11; 6:13. Astfel ei au substituit termenul evreiesc pentru „stăpân,” „maestru,” „soț,” „domn”—*adon* sau *adonai* (domnul meu). Când ajungeau la cuvântul IEHOVA în timp ce citeau textele VT pronunțau cuvântul „domn.” De aceea IEHOVA este scris Domn în traducerea englezească a bibliei.
4. La fel ca și cu *El*, deseori YHWH este combinat cu alți termeni pentru a scoate în evidență anumite caracteristici ale Dumnezeului Legământului lui Israel. Sunt multe combinații posibile de termeni, dar prezentăm doar câteva.
- IEHOVA - *Yireh* (IEHOVA va purta de grijă), Gen. 22:14
  - IEHOVA - *Rafa* (IEHOVA este vindecătorul tău), Exod 15:26
  - IEHOVA - *Nissi* (IEHOVA este steagul meu), Exod. 17:15
  - IEHOVA - *Meqaddishkem* (IEHOVA - Cel care te sfințește), Exod 31:13
  - IEHOVA - *Shalom* (IEHOVA este Pacea ta), Jud. 6:24
  - IEHOVA - *Savaot* (IEHOVA Domn al oștirilor), I Sam. 1:3,11; 4:4; 15:2; deseori întâlnit în cărțile profeților)
  - IEHOVA - *Ro 'I* (IEHOVA este păstorul meu), Ps. 23:1
  - IEHOVA - *Sidqenu* (IEHOVA este neprihănirea noastră), Jer. 23:6 i.
  - IEHOVA - *Shammah* (IEHOVA este aici), Ezechel. 48:35

1:5 „noi” Pavel nu menționează nici o altă persoană în introducere așa cum face adesea în celelalte scrisori. Această primă frază se referă la convertirea lui Pavel pe Drumul Damascului și la întâlnirea lui (conf. Fapte 9), care implică folosirea pluralului.

▣ **„noi am primit harul și apostolia”** Pavel afirmă nu doar darul mântuirii prin Hristos, ci împreună și conectat cu acesta, chemarea de a fi apostol pentru Neamuri. Toate acestea s-au întâmplat instantaneu pe drumul Damascului (cf. Fapte 9). Nu a fost meritat, ci prin har!

▣ **„să aducem”** Este a doua utilizare a cuvântului *eis* în scopul contextului (cf. v. 1). Evanghelia restaurează imaginea lui Dumnezeu în omenire prin credința în Isus. Ceea ce face ca scopul original al lui Dumnezeu să fie manifestat, în oamenii în care se reflectă caracterul Său (cf. v. 7).

NASB, JB „ascultarea credinței”
NKJV „la ascultarea credinței - for obedience to the faith”
NRSV „să aducem ascultarea credinței / to bring about the obedience of faith”
TEV „să credem și să ascultăm - to believe and obey”

Acesta este prima utilizare a termenului pivot „credința,” în Romani. A fost folosit în trei feluri distincte în acest capitol și carte:

1. Versetul 5. Acesta este folosit ca un adevăr sau o doctrină corelată lui Isus și vieții creștine (cf. Fapte 6:7; 13:8; 14:22; 16:5; Rom. 14:1; 16:26; Gal. 1:23; 6:10; Iuda 3, 20).
2. Versetul 8. Este folosit în sensul încrederii personale în Isus. Termenul din limba engleză „credință,” „încredere,” și „credință-demn de încredere” toate traduse dintr-un singur cuvânt din limba greacă (*pistis/pisteuo*). Evanghelia este atât doctrină conceptuală cât și personală (cf. v.16; Ioan 1:12; 3:16).
3. Versetul 17. Este folosit în sensul său vechi testamental al vredniciei, loialității, sau a unei persoane credibile. Acesta este înțelesul textului din Habacuc 2:4. În VT nu era dezvoltată o doctrină a credinței, dar avem exemple după exemple a unor oameni care au trăit prin credință (cf. Avraam în Gen. 15:6); nu o credință perfectă ci o credință a unor oameni care au trecut prin încercări (cf. Evr. 11). Speranța omenirii nu stă în abilitatea oamenilor de a fi realizați sau de a crede corect, ci în caracterul lui Dumnezeu. Numai Dumnezeu este credincios!

Sunt o serie de fapte care pot fi numite evenimente ale mântuirii:

- a. pocăința (cf. 2:4; Marcu 1:15; Luca 13:3,5; Fapte 3:16,19; 20:21)
- b. credința/încredere (cf. 1:16; Ioan 1:12; 3:16; Fapte 16:31, botezul este declarația publică a credinței unei persoane)
- c. ascultare (cf. 2:13; II Cor. 9:13; 10:5; I Pet. 1:2,22)
- d. perseverența (cf. 2:7; Tes. 18:1; II Cor. 4:1,16; Gal. 6:9; II Tes. 3:13).

Acestea sunt condițiile Noului Legământ. Noi trebuie să primim și să continuăm să primim darul lui Dumnezeu în Hristos (cf. v. 16; Ioan 1:12).

NASB „de dragul Numelui Său”
NKJV „pentru Numele Său”
NRSV „de dragul Numelui Său”
TEV „de dragul lui Hristos”
NJB „pentru onoarea Numelui Său”

Vezi subiectul special de la 10:9.

NASB, NRSV „printre toate Neamurile”
NKJV „printre toate națiunile”
TEV „oameni din toate națiunile”
JB „la toate națiunile păgâne”

Aceasta este Evanghelia universală. Promisiunea lui Dumnezeu de răscumpărare din Gen. 3:15 include toată omenirea. Moartea substitutivă a lui Isus îi include pe toți urmașii căzuți ai lui Adam (cf. Ioan 3:16; 4:42; Ef. 2:11-3:13; I Tim. 2:4; 4:10; Tit 2:11; II Pet. 3:9). Pavel vede chemarea sa specială de a predica evanghelia lui Dumnezeu Neamurilor (cf. Fapte 9:15; 22:21; 26:17; Rom. 11:13; 15:16; Gal. 1:16; 2:29; Ef. 3:2,8; I Tim. 2:7; II Tim. 4:17). Vezi subiectul special de mai jos.

1:6 „și voi” Pavel a fost un exemplu extrem (persecutor al bisericii) al harului lui Dumnezeu, dar cititorii săi au fost de asemenea exemple nemeritate ale harului lui Dumnezeu.

NASB, NKJV „chemat de Isus Hristos”
NRSV „care sunt chemați să-i aparțină lui Isus Hristos ”
TEV „pe care Dumnezeu i-a chemat să-i aparțină lui Isus Hristos”
JB „prin chemarea Sa la Isus Hristos”

Aceasta poate fi:

1. o variantă a termenului „biserică,” care a însemnat „cei chemați afară” sau „cei adunați”
2. o referire la alegerea divină (cf. Rom. 8:29-30; 9:1ff; Ef. 1:4, 11; 3:21; 4:1,4)
3. în traducerea engleză revizuită a Bibliei fraza aceasta este tradusă astfel, „tu cel ce ai auzit chemarea și-I aparții lui Isus Hristos.”

Aceasta de asemenea reflectă înțelegerea acestei fraze așa cum este tradusă în the NRSV, TEV, și JB. Vezi subiectul special de mai jos.

SUBIECT SPECIAL: CHEMAT

Dumnezeu întotdeauna i-a inițiativa chemării, alegând, și pețind credincioși pentru El Însuși (cf. Ioan 6:44, 65; 15:16; I Cor. 1:12; Ef. 1:4-5,11). Termenul „chemat” este în mai multe sensuri teologice:

- A. Păcătoșii sunt chemați la mântuire prin harul lui Dumnezeu prin lucrarea finală a lui Hristos și prin convingerea făcută de Duhul Sfânt (i.e., *klētos*, cf. Rom. 1:6-7; 9:24, care este similară teologic cu I Cor. 1:1-2 și II Tim. 1:9; II Pet. 1:10).
- B. Păcătoșii cheamă numele Domnului pentru a fi mântuiți (i.e., *epikaleō*, cf. Fapte 2:21; 22:16; Rom. 10:9-13). Această afirmație este expresia închinării evreiești.
- C. Credincioșii sunt chemați să trăiască după modelul vieții lui Hristos (i.e., *klēsis*, cf. I Cor. 1:26; 7:20; Efes. 4:1; Fil. 3:14; II Tes. 1:11; II Tim. 1:9)
- D. Credincioșii sunt chemați în lucrare (cf. Fapte 13:2; I Cor. 12:4-7; Ef. 4:1).

NTC (revizuită) TEXT: 1:7

⁷tuturor care sunteți prea iubiți ai lui Dumnezeu în Roma, chemați să fiți sfinți: Har și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

1:7 „iubiți de Dumnezeu” Această frază a fost deseori folosită de Isus (cf. Mat. 3:17; 17:5). Acum a fost folosită de biserica din Roma! Aceasta arată adâncimea dragostei lui Dumnezeu pentru cei ce se încred în Fiul Său. Acest fel de transfer poate fi văzut de asemenea în Ef. 1:20 (Acțiuni ale lui Dumnezeu în folosul lui Isus) și 2:5-6 (acțiunile lui Isus în folosul credincioșilor).

▣ **„în Roma”** Pavel nu a început această biserică. Nimeni nu știe cine a fondat-o. Romani a fost o scrisoare în care el se prezintă unei biserici deja fondată. Cartea Romani este una din cele mai dezvoltate prezentări a evangheliei pe care el a predicat-o. Este cel mai puțin afectată de situația locală deși existau tensiuni între Evrei și credincioșii dintre Neamuri cărora li se adresează prin scrisoare.

▣

NASB	„chemați ca sfinți”
NKJV, NRSV, JB	„chemați să fie sfinți”
TEV	„chemați să fie poporul său”

Termenul „sfinți” se referă la credincioși cu o poziție în Hristos, nu lipsa lor de păcat. Poate de asemenea să descrie asemănarea lor progresivă cu Hristos. Termenul a fost întotdeauna la PLURAL cu excepția textului din Fil. 4:21. Oricum, chiar în acest context este corporativ. A fi creștin înseamnă a fi parte dintr-o comunitate, o familie, un trup.

Versetul 1 indică faptul că Pavel a fost chemat să fie un apostol. Credincioșii sunt „chemați de Isus Hristos” în versetul 6. Credincioșii sunt de asemenea numiți „sfinți” în versetul 7. Acest „chemați” a fost un fel de afirmare a NT a adevărului că Dumnezeu devine prioritar. Nici o ființă umană căzută nu s-a chemat vreodată pe el însuși (cf. 3:9-13; Isa. 53:6; I Pet. 2:25). Dumnezeu a luat întotdeauna inițiativa (cf. Ioan 6:44,65; 15:16). El aduce întotdeauna legământul la noi. Acesta este adevărul cu privire la mântuirea noastră (neprihănirea noastră imputată sau statutul nostru legal), dar de asemenea și abilitățile noastre pentru slujire (cf. I Cor. 12:7,11) și viața noastră creștină. Vezi subiectul special de mai jos.

SUBIECT SPECIAL: SFINȚI

Acesta este echivalentul grecesc al cuvântului *kadash* din limba ebraică, a cărui înțeles este a așeza pe cineva sau un anumit lucru sau a pune într-un loc aparte special pentru IEHOVA (în exclusivitate pentru El). Denotă conceptul de „sacru.” IEHOVA este separat de umanitate prin natura Sa (Spiritul etern ne-creat) și caracterul

Său (perfect moral). El este standardul după care toate celelalte se măsoară și se judecă. El este transcendent, Cel Sfânt, Sfântul Altfel.

Dumnezeu a creat oamenii pentru a avea părtășie cu ei, dar căderea (Gen. 3) a dus la crearea unei bariere morale și relaționale între Dumnezeu cel Sfânt și omul păcătos. Dumnezeu a ales să-și restaureze intenționat creația; astfel că El cheamă pe poporul Său să fie „sfânt” (cf. Lev. 11:44; 19:2; 20:7,26; 21:8). Printr-o relație de credință cu Iehova poporul Său devine sfânt prin poziția legământului dintre Dumnezeu și poporul Său, dar sunt de asemenea chemați să trăiască o viață sfântă (cf. Matei 5:48).

Această trăire a unei vieți sfinte este posibilă deoarece credincioșii sunt pe deplin acceptați și iertați prin viața și lucrarea lui Isus și prezența Duhului Sfânt în mințile și inimile lor. Aceasta realizează o situație paradoxală.

1. fiind sfânt datorită neprihănirii lui Hristos
2. chemat să trăiască sfânt datorită prezenței Duhului

Credincioșii sunt „sfinți” (*hagioi*) datorită prezenței în viața noastră a (1) voii Celui Sfânt (Tatăl); (2) lucrarea Sfântului Fiou (Isus); și (3) prezența Duhului Sfânt.

NT întotdeauna se referă la sfinți la PLURAL (cu o singură excepție în Fil. 4:12, dar chiar și aici este un context care se referă la PLURAL). A fi mântuit înseamnă a face parte dintr-o familie, un trup, o clădire! Credința biblică începe cu o recepție personală, dar sfârșește printr-o părtășie corporativă. Noi fiecare suntem talentați, sau avem anumite daruri (cf. I Cor. 12:11) pentru sănătatea, creșterea, dezvoltarea trupului lui Hristos—biserica (cf. I Cor. 12:7). Suntem salvați pentru a salva! Sfințirea este o caracteristică a familiei!

▣ „**Har și pace de la Dumnezeu**” Aceasta este binecuvântarea de deschidere caracteristică lui Pavel. Este un cuvânt care joacă un rol tradițional în limba greacă, termenul este „salut” (*charein*) și termenul creștin unic „har” (*charis*). Pavel poate a combinat acest model de deschidere din greacă și la combinat cu salutul tradițional din ebraică *Shalom* sau „pace.” Oricum aceasta este doar o speculație. Notați că harul teologic întotdeauna precede pacea.

▣ „**de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul Isus Hristos**” Pavel folosește în mod frecvent o singură PREPOZIȚIE pentru ambele nume (cf. I Cor. 1:3; Gal. 1:3; Ef. 1:2; Fil. 1:2; II Tes. 1:2; I Tim. 1:1; II Tim. 1:2; Tit 1:4). Acesta a fost felul lui de a lega gramatical aceste două Persoane ale Trinității. Aceasta scote în evidență divinitatea și egalitatea lui Isus.

SUBIECTUL SPECIAL: TATĂ

VT prezintă metafora familială intimă a lui Dumnezeu ca Tată

1. nașterea israelită este adesea descrisă ca „fiul” lui IEHOVA (cf. Osea 11:1; Mal. 3:17)
2. chiar și mai devreme este folosită în Deuteronom analogia Dumnezeu Tatăl (Deut. 1:31)
3. în Deut. 32 Israel este numit „copiii lui” și Dumnezeu este numit „tatăl tău”
4. această analogie este declarată în Ps. 103:13 și este dezvoltată în Ps. 68:5 (tatăl orfanilor)
5. a fost obișnuită în cărțile profetice (cf. Isa. 1:2; 63:8; Israel ca fiu, Dumnezeu ca Tată, 63:16; 64:8; Ier. 3:4,19; 31:9).

Isus a vorbit limba aramaică, ceea ce înseamnă că în multe locuri în care cuvântul „Tată” apare în limba greacă, *Pater*, ar putea să reflecte cuvântul din aramaică *Abba* (cf. 14:36). Acest termen familial „Tătic” ori „Papa” reflectă intimitatea dintre Isus și Tatăl; revelarea acestei intimități urmașilor Lui de asemenea încurajează intimitatea noastră cu Tatăl. Termenul „Tată” a fost folosit numai în VT pentru IEHOVA, dar Isus îl folosește deseori. Este o revelație majoră a noii noastre relații cu Dumnezeu prin Hristos.

NTC (Revizuită) TEXT: 1:8-15

⁸Mai întâi mulțumesc Dumnezeului meu, prin Isus Hristos, pentru voi toți, căci credința voastră este vestită în toată lumea. 9. Dumnezeu, căruia Îi slujesc în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, îmi este martor că vă pomenesc neîncetat în rugăciunile mele, 10. și cer totdeauna ca, prin voia lui Dumnezeu, să am în sfârșit fericirea să vin la voi. 11 Căci doresc să vă văd, ca să vă dau vreun dar duhovnicesc pentru întărirea voastră, 12. sau mai degrabă, ca să ne îmbărbătam laolaltă în mijlocul vostru, prin credința, pe care o avem împreună, și voi și eu. 13. Nu vreau să nu știți, fraților, că, de multe ori am avut de gând să vin la voi, ca să culeg vreun rod printre voi, ca printre celelalte neamuri, dar am fost împiedicat până acum. 14. Eu sunt dator și Grecilor și Barbarilor, și celor învățați și celor neînvățați. 15Astfel, în ce mă privește pe mine, am o vie dorință să vă vestesc Evanghelia vouă celor din Roma.

1:8 „Mai întâi” În acest context „mai întâi” înseamnă „de la început” ori „trebuie să încep cu” (J. B. Phillips).

▣ **„mulțumesc Dumnezeului meu, prin Isus Hristos”** Pavel adresează în mod normal rugăciunea lui Dumnezeu prin Isus Christos. Isus este singura cale prin care noi putem să ne apropiem de Dumnezeu! Vezi Subiectul Special: Rugăciunile de laudă și mulțumire ale lui Pavel de la cap. 7:25.

▣ **„pentru voi toți”** Acest mod de a folosi cuvântul „toți,” ca și în v. 7, poate reflecta gelozia și conflictul dintre liderii evrei credincioși care au invadat Roma sub edictul lui Nero și liderii rezultați din neamurile care au crezut care i-au înlocuit pe aceștia pentru câțiva ani. Romani 9-11 probabil că se referă la același subiect.

Este de asemenea posibil ca această includere să se adreseze „celor slabi” și „celor puternici” din Rom. 14:1-15:13. Dumnezeu iubește întreaga biserică din Roma și îi iubește în mod egal pe toți membrii acesteia!

▣ **„căci credința voastră este vestită în toată lumea.”** Romani 16:19 a făcut aluzie la același adevăr. Acesta a fost în mod cert o figură de stil orientală (hiperbolă) referitoare la imperiul Roman (cf. I Tes. 1:8).

1:9 „Dumnezeu. . .îmi este martor” Pavel face un jurământ în numele lui Dumnezeu (cf. 9:1; II Cor. 1:23; 11:10-11,31; 12:19; Gal. 1:20; I Tes. 2:5). Acesta era felul lui evreiesc de a-și câștiga credibilitatea.

▣ **„în duhul meu”** Acesta este un exemplu bun de a folosi *pneuma* (duh) pentru duhul uman (cf. 8:5,10,16; 12:11) folosit în sensul vieții umane (i.e., suflare, din limba ebraică cuvântul *ruach*, cf. Gen. 2:7).

1:10 „cerând întotdeauna în rugăciunile mele” Pavel încă nu începuse această biserică și deja se ruga permanent pentru ei (cf. II Cor. 11:28), așa cum o făcea pentru toate bisericile! Vezi Subiectul Special: Rugăciunea de mijlocire de la cap.8:26. Oricum, Pavel a avut mulți prieteni și colaboratori în biserică din Roma așa cum arată clar în cap. 16.

▣ **„ca”** Aceasta este o PROPOZIȚIE CLASA ÎNTÂI CONDIȚIONALĂ care se pare că este adevărată din perspectiva autorului sau pentru scopurile sale literare. Pavel a planificat să viziteze Roma în drumul său spre Spania (cf. 15:22-24). Probabil nu-și propusese să stea prea mult timp. Pavel întotdeauna a dorit un nou câmp de misiune unde nu mai lucraser nimeni înainte (cf. 15:20; II Cor. 10:15,16). Este posibil ca unul din scopurile scrisorii către Romani să fi fost pentru a solicita fonduri financiare pentru călătoria sa misionară în Spania (cf. 15:24).

▣ **„prin voia lui Dumnezeu, să am în sfârșit fericirea să vin la voi”** Aceasta se repetă în v. 13 și 15:32. Pavel nu a simțit că viața și planurile sale de călătorie îi aparțin lui ci, în toate depindea de Dumnezeu (cf. Fapte 18:21; I Cor. 4:19; 16:7). Vezi Subiectul Special de la cap. 12:2.

1:11 „Căci tânjesc să vă văd” Aceasta se repetă 15:23. De mult timp Pavel a dorit să-i întâlnească pe credincioșii din Roma (cf. Fapte 19:21).

▣ **„ca să vă fac parte de vreun dar duhovnicesc”** Expresia „dar duhovnicesc” a fost folosită în sensul unei binecuvântări spirituale (cf. 11:29; 15:27). Pavel s-a văzut pe sine ca singurul chemat să fie apostolul Neamurilor (cf. v. 15).

▣ **„pentru întărirea voastră”** Aceasta este un AORIST PASIV INFINITIV al lui *histēmi*. Vezi Subiectul Special de la cap. 5:2.

1:12 Acesta este scopul părtașiei creștine. Darurile sunt menite să-i unească pe credincioși într-o comunitate funcțională. Credincioșii au daruri duhovnicești pentru binele tuturor (cf. I Cor. 12:7). Toate darurile duhovnicești sunt relevante. Toate darurile duhovnicești sunt date de Duhul Sfânt odată cu mântuirea (cf. I Cor. 12:11). Toți credincioșii sunt chemați, au daruri, sunt lucrători cu normă întreagă (cf. Ef. 4:11-12). Pavel afirmă

clar sensul autorității sale apostolice, dar și recunoașterea sa de către comunitate. Credincioșii au nevoie unii de alții!

1:13 „Nu vreau să nu știți, fraților” Aceasta este o expresie pe care Pavel o folosește deseori pentru a introduce o afirmație importantă (cf. 11:25; I Cor. 10:1; 12:1; II Cor. 1:8; I Tes. 4:13). Este similară în scop literar cu utilizarea cuvintelor „Amin, amin” de Isus.

▣ **„că de multe ori am avut de gând”** Aceasta este un verb PASIV. Este aceeași expresie folosită în I Tes. 2:18 unde Satan este agentul care a împiedicat. Pavel a crezut că viața lui a fost condusă de Dumnezeu dar tulburată de Satan. Într-un fel ambele sunt adevărate (cf. Iov 1-2; Dan. 10). Folosirea acestui termen în 15:22 implică împiedicarea lucrării misionare a lui Pavel în partea de est a Mediteranei, care nu este încă completă.

▣ **„ca să culeg vreun rod printre voi”** În acest context „rod” poate face referire la convertiți, dar în Ioan 15:1-8 și Gal. 5:22 se referă la maturitatea Creștină. Matei 7 spune „după roadele voastre veți fi cunoscuți,” dar acesta nu definește termenul rod. Cea mai bună asemănare este întâlnită probabil în Fil. 1:22, unde Pavel folosește același fel de metaforă din agricultură.

1:14 „Eu sunt dator” Pavel folosește acest termen de mai multe ori în Romani.

1. Pavel este dator să predice evanghelia tuturor Neamurilor.
2. Pavel nu este dator „firii” (8:12).
3. Biserica neamurilor este dator să ajute biserica mamă din Ierusalim (15:27).

▣ **„Grecilor”** Aceasta face referire la civilizații, popoarele culte din zona Mării Mediterane. Alexandru cel Mare și urmașii săi au elenizat lumea cunoscută. Romanii au cucerit și asimilat cultura greacă.

▣ **„Barbarilor”** Acest (*onomatopoeia*) termen a însemnat grupuri de oameni needucați sau fără cultură, de obicei din nord. Era folosit pentru popoarele care nu vorbeau limba greacă. Limbajul lor suna ca și „barbar” pentru greci și romani.

▣ **„și celor învățați și celor neînvățați”** Este posibil ca aceasta este ceea ce înțelegeau grecii prin „barbari,” dar nu neapărat. Acesta poate fi un alt mod de a se referi la toate grupurile de oameni și indivizi.

NTC (Revizuită) TEXT: 1:16-17

¹⁶ **Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelia lui Hristos; fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a Iudeului, apoi a Grecului deoarece în ea este descoperită o neprihănire, pe care o dă Dumnezeu, prin credință și care duce la credință, după cum este scris: "Cel neprihănit va trăi prin credință."**

1:16-17 Versetele 16-17 sunt tema întregii cărți. Această temă este dezvoltată și rezumată în cap. 3:21-31.

1:16

NASB, NRSV „Mie nu mi-e rușine de evanghelie”
NKJV „Mie nu mi-e rușine de evanghelia lui Christos”
TEV „Am toată încrederea în evanghelie”
JB „Nu mi-e rușine de Vestea Bună:”

Pavel poate face aluzie la cuvintele lui Isus din Marcu 8:38 și Luca 9:26. El nu se rușinează de conținutul evangheliei sau de persecuție ca și consecință a acesteia. (cf. II Tim. 1:12,16,18).

În I Cor. 1:23 evreii se rușinau de evanghelie pentru că vorbea despre un Mesia care a suferit, iar grecii pentru că afirma învierea trupului.

▣ **„mântuirea”** În VT, termenul evreiesc (*yasho*) se referea în primul rând la eliberarea fizică (cf. Iacov 5:15), dar în NT termenul grecesc (*sōzō*) se referă în primul rând la eliberarea spirituală (cf. I Cor. 1:18, 21). Vezi Robert B. Girdlestone, *Synonyms of the Old Testament*, pp. 124-126.

NASB „fiecăruia care crede”
NKJV „pentru fiecare care crede”
NRSV „pentru fiecare care are credință”
TEV „toți care cred”
JB „toți care au credință”

Evanghelia este pentru toate ființele umane (oh, cât de mult îmi place acest cuvânt „fiecăruia,” „oricare,” „toți”), dar credința este una din condițiile acceptării (cf. Fapte 16:30-31). Alta este pocăința (cf. Marcu 1:15; Fapte 3:16,19; 20:21). Dumnezeu tratează cu oamenii prin legământ. El întotdeauna este cel care inițiază și întocmește planul (cf. Ioan 6:44,65). Dar sunt câteva condiții reciproce, vezi notele de la 1:5.

Terenul grecesc tradus aici „credință,” poate fi de asemenea tradus în engleză de termenii „crez” sau „încredere”. Cuvântul din limba greacă are o conotație mai largă decât oricare cuvânt din engleză. Notați că este un participiu prezent. Credința mântuitoare este o credință continuă (cf. I Cor. 1:18; 15:2; I Cor. 2:15; I Tes. 4:14)!

La origine termenul înrudit din ebraică corespunzător acestui termen din limba greacă pentru „credință” a însemnat o postură stabilă, un om cu picioarele depărtate care avea o poziție stabilă astfel încât nu putea fi dezechilibrat cu ușurință. Metafora opusă din VT ar fi “picioarele din fundul mocirlei” (Ps. 40:2), „picioarele erau să-mi alunece” (Ps. 73:2). Rădăcinile evreiești înrudite, *emun*, *emunah*, *aman*, au fost folosite metaforic cu privire la cineva care este demn de încredere, loial sau pe care te poți baza. Credința mântuitoare nu reflectă abilitatea omenirii căzute de a fi vrednică de încredere ci a lui Dumnezeu! Speranța credincioșilor nu stă în abilitatea lor ci în caracterul lui Dumnezeu și în promisiunile Sale. Este credincioșia Lui și promisiunile Lui!

▣ „**întâi a Iudeului**” Motivul pentru acesta este discutat pe scurt în 2:9-10 și 3 dezvoltat pe larg în capitolele 9-11. Urmează afirmațiile lui Isus din Mat. 10:6; 15:24; Marcu 7:27.

Aceasta poate fi corelată cu gelozia dintre evreii credincioși și grecii din biserica din Roma.

1:17 „neprihănire pe care o dă Dumnezeu” Această frază se referă în context la (1) caracterul lui Dumnezeu, și (2) cum dă El acest caracter omului păcătos. Traducerea de la Ierusalim a Bibliei a tradus această propoziție „aceasta este ceea ce descoperă dreptatea lui Dumnezeu.” În timp ce aceasta se referă la stilul de viață moral al credinciosului, se referă în primul rând la statutul lui legal în fața Dreptului Judecător. Această imputare a neprihănirii lui Dumnezeu omului căzut, păcătos, până la Reformare, a fost caracterizată ca „justificare prin credință” (cf. II Cor. 5:21; Fil. 3:9). Acesta este versetul care i-a schimbat lui Martin Luther viața și teologia! Oricum, scopul justificării este sfințirea, asemănarea cu Cristos, ori caracterul neprihănit la lui Dumnezeu (cf. Rom. 8:28-29; Ef. 1:4; 2:10; Gal. 4:19). Neprihănirea nu este doar o pronunțare legală, este o chemare la o viață sfântă; chipul lui Dumnezeu în ființa umană este pentru a fi restaurată funcțional (cf. II Cor. 5:21).

SUBIECT SPECIAL: NEPRIHĂNIREA

„Neprihănirea” este un subiect atât de crucial încât studenții bibliei trebuie să facă un studiu personal extins al acestui concept.

În VT caracterul lui Dumnezeu este descris ca fiind „drept” ori „just.” Termenul mesopotamian provine de la stuful unui râu care a fost folosit ca unealtă de construcție să măsoare pe orizontală cât de drept este peretele sau gardul. Dumnezeu a ales termenul pentru a fi folosit metaforic pentru a caracteriza natura Sa. El este măsurătoarea dreaptă după care toate lucrurile sunt evaluate. Acest concept scoate în evidență neprihănirea lui Dumnezeu precum și dreptul Său de a judeca.

Omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu (conf. Gen. 1:26-27; 5:1,3; 9:6). Omenirea a fost creată pentru a avea părtășie cu Dumnezeu. Toată creația este o scenă decorul pentru interacțiunea dintre Dumnezeu și omenire. Dumnezeu a dorit ca cea mai importantă parte a creației Sale, omenirea, să-L cunoască pe El, să-L iubească, să-i slujească, și să fie ca El! Loialitatea omenirii a fost testată (cf. Gen. 3) și cuplul original a picat testul. Acesta a dus la distrugerea relației dintre Dumnezeu și umanitate (cf. Gen. 3; Rom. 5:12-21).

Dumnezeu a promis să repare și să restaureze părtășia (cf. Gen. 3:15). El o face prin voința sa proprie și prin Fiul Său. Oamenii au fost incapabili să restaureze legătura (cf. Rom. 1:18-3:20).

După cădere, primul pas al lui Dumnezeu spre restaurare a fost conceptul legământului bazat pe invitația Lui și pe răspunsul dat de oameni prin ascultare, pocăință și întoarcere. Din cauza Căderii, oamenii au fost incapabili

de acțiuni potrivite (cf. Rom. 3:21-31; Gal. 3). Dumnezeu însuși a trebuit să ia inițiativa să restaureze oamenii care călcau legământul. El a făcut-o astfel:

1. Declarând omenirea păcătoasă ca fiind neprihănită prin lucrarea lui Hristos (neprihănirea legală/judiciară).
2. Dăruind gratuit neprihănire umană prin lucrarea lui Hristos (neprihănirea imputată).
3. Furnizând puterea Duhului Sfânt care produce neprihănirea (neprihănirea etică) în oameni.
4. Restaurând părtășia din grădina Edenului prin Hristos, restaurând imaginea lui Dumnezeu (cf. Gen. 1:26-27) în credincioși (neprihănirea relațională).

Oricum, Dumnezeu cere un răspuns la legământ. Hotărârea Lui Dumnezeu (i.e., dăruiește gratuit) și poartă de grijă, dar oamenii trebuie să răspundă și să continue să răspundă prin

1. pocăință
2. credință
3. un stil de viață ascultător
4. perseverență

Neprihănirea, deci, este o acțiune reciprocă a legământului dintre Dumnezeu și omenire, coroana creației Sale. Se bazează pe caracterul lui Dumnezeu, lucrarea lui Hristos, și puterea Duhului, cărora fiecare individual și personal trebuie să răspundă și în mod continuu și corespunzător. Conceptul se numește „justificare prin credință.” Conceptul este descoperit în Evangheliile, dar nu în acești termeni. Este prima dată definit de Pavel, care folosește termenul grecesc „neprihănit” în diverse forme mai mult de 100 de ori.

Pavel, fiind un rabbi instruit, folosește termenul *dikaiosunē* în sensul evreiesc al termenului *SDQ* folosit în Septuagint, nu cel din literatura greacă. În scrierile grecești termenul este conectat cuiva care se conformează așteptărilor dumnezeirii și societății. Sensul din limba ebraică este întotdeauna structurat în legătură cu termenii legământului. YHWH este un Dumnezeu just, etic și moral. El vrea ca poporul Său să reflecte caracterul Său. Omenirea răscumpărată devine noua creatură. Această înnoire rezultă într-un nou stil de viață dumnezeiesc (Romano-Catolicii pun accentul pe justificare). Din moment ce Israelul a fost teocratic, nu a fost nici o delimitare clară între secular (normele societății) și sacru (voia lui Dumnezeu). Această distincție este exprimată în termenii din Ebraică și Greacă ca fiind traduși în Engleză prin „dreptate” (legat de societate) și „neprihănire” (legat de religie).

Evanghelia (vestea bună) a lui Isus este aceea că omenirea căzută a fost restaurată să aibă părtășie cu Dumnezeu. Paradoxul lui Pavel este că Dumnezeu, prin Hristos, acoperă sentimentul de vinovăție. Aceasta s-a împlinit prin dragostea, mila și harul Tatălui; viața Fiului, moartea, și învierea; și a Duhului stăruind și câștigând la evanghelie. Justificarea este un act gratuit al Lui Dumnezeu, dar trebuie să aibă ca și consecință sfințirea (în sensul trăirii după voia lui Dumnezeu) (Poziția lui Augustine, care reflectă atât punctul de vedere Reformator al asprimii evangheliei cât și accentul pus de Romano-Catolici asupra unei vieți schimbate în dragoste și credincioșie). Pentru Reformă și termenul „neprihăniții lui Dumnezeu” este un GENITIV OBIECTIV (i.e., actul prin care omenirea păcătoasă este acceptată de Dumnezeu [sfințirea pozițională]), în timp ce pentru Catolici este GENITIV SUBIECTIV, ceea ce înseamnă că este procesul prin care devii mai mult ca Dumnezeu (experimentarea sfințirii progresive). În realitate sunt cu siguranță ambele!!

În felul meu de a vedea Biblia, de la Gen. 4 - Apoc. 20, este o înregistrare a felului în care Dumnezeu a restaurat părtășia Edenului. Biblia începe cu părtășia dintre Dumnezeu și omenire în într-un context pământean (cf. Gen. 1-2) și Biblia se încheie cu aceeași așezare (cf. Apoc. 21-22). Imaginea lui Dumnezeu și scopul său vor fi restaurate!

Pentru a documenta discuția anterioară notați următoarea selecție de versete din NT pasaje care ilustrează grupul de cuvinte grecești.

1. Dumnezeu este drept (adesea conectat cu Dumnezeu ca Judecător)
  - a. Rom. 3:26
  - b. II Tes. 1:5-6
  - b. II Timotei 4:8
  - d. Apocalipsa 16:5
2. Isus este drept
  - a. Fapte 3:14; 7:52; 22:14 (titlul lui Mesia)
  - b. Mat. 27:19
  - c. I Ioan 2:1,29; 3:7
3. Voia lui Dumnezeu pentru creația Sa este dreptatea
  - a. Levitic 19:2
  - b. Matei 5:48 (cf. 5:17-20)

4. Felul Lui Dumnezeu de a asigura și de a produce neprihănirea/ dreptatea

- a. Romani 3:21-31
- b. Romani 4
- c. Romani 5:6-11
- d. Galateni 3:6-14
- e. dat de Dumnezeu
  - 1) Romani 3:24; 6:23
  - 2) I Corinteni 1:30
  - 3) Efeseni 2:8-9
- f. Primită prin credință
  - 1) Romani 1:17; 3:22,26; 4:3,5,13; 9:30; 10:4,6,10
  - 2) I Corinteni 5:21
- d. Prin faptele Fiului
  - 1) Romani 5:21-31
  - 2) II Corinteni 5:21
  - 3) Filipeni 2:6-11

5. Voia lui Dumnezeu este ca urmașii lui să fie neprihăniți/drepți

- a. Matei 5:3-48; 7:24-27
- b. Romani 2:13; 5:1-5; 6:1-23
- c. II Corinteni 6:14
- d. I Timotei 6:11
- e. II Timotei 2:22; 3:16
- f. I Ioan 3:7
- g. I Petru 2:24

6. Dumnezeu va judeca lumea după neprihănire

- a. Fapte 17:31
- b. II Timotei 4:8

Neprihănirea este o caracteristică a lui Dumnezeu, oferită fără plată omenirii păcătoase prin Hristos. Este:

1. O hotărâre a Lui Dumnezeu
2. Un dar al lui Dumnezeu
3. Un act al Lui Hristos

Dar a fi neprihănit este de asemenea un proces care trebuie urmat cu satornicie vigoare și perseverență; va lua sfârșit la a Doua Venire. Părtașia cu Dumnezeu este restaurată prin mântuire, dar progresul de la un capăt la altul al vieții este important pentru a face față în fața morții ori Parousia!

Aici avem un citat bun luat din *Dictionary of Paul and His Letters – Dicționarul lui Pavel și Scrisorile sale* din IVP

„Calvin, mai mult decât Luther, pune accentul pe aspectul relațional al neprihănirii lui Dumnezeu. Punctul de vedere al lui Luther cu privire la neprihănirea lui Dumnezeu pare să conțină aspectul achitării. Calvin pune accentul pe minunata natură divină care comunică sau își împarte neprihănirea cu noi” (p. 834).

Pentru mine relația credincioșilor cu Dumnezeu are trei aspecte:

1. Evanghelia este o persoană (punctul de vedere al Bisericii Estice și al lui Calvin)
2. Evanghelia este adevărată (punctul de vedere al lui Augustine și al lui Luther)
3. Evanghelia este viața schimbată (punctul de vedere Catolic)

Toți au dreptate și toate aceste puncte de vedere trebuie ținute împreună pentru un creștinism sănătos, solid și biblic. Dacă oricare este prea mult accentuat ori depreciat, atunci apar probleme.

Trebuie să-L primim pe Isus!

Trebuie să credem Evanghelia!

Trebuie să perseverăm în asemănarea cu Hristos!

NASB, NKJV   **“de la credință spre credință”**
NRSV   **“ prin credință spre credință”**
TEV   **“este prin credință, de la început până la sfârșit”**
JB   **“este arătat cum credința conduce la credință”**

Fraza are două PREPOZIȚII, *ek* și *eis*, care denotă o tranziție sau dezvoltare. El folosește aceeași structură în II Cor. 2:16 și *apo* și *eis* în II Cor. 3:18. Creștinismul este un dar care se așteaptă să devină o caracteristică și un stil de viață.

Sunt mai multe variante de traducere ale acestei fraze. Traducerea Williams a NT spune „Calea credinței care conduce la o credință mai mare.” Cele mai importante puncte teologice sunt (1) credința vine de la Dumnezeu („revelat”); (2) omenirea trebuie să răspundă și să continue să răspundă; și (3) credința trebuie aibă ca rezultat o viață după voia lui Dumnezeu.

Un lucru este sigur, „credința” în Hristos este crucială (cf. 5:1; Fil. 3:9). Oferta mântuirii lui Dumnezeu este condiționată de răspunsul credinței (cf. Marcu 1:15; Ioan 1:12; 3:16; Fapte 3:16,19; 20:21).[□]

NASB   **„Dar cel neprihănit va trăi prin credință”**
NKJV   **„Cel drept va trăi prin credință”**
NRSV   **„Cel drept va trăi prin credință lui”**
TEV   **„Cel ce este pus drept cu Dumnezeu prin credința va trăi”**
JB   **„Omul drept va găsi viața prin credință”**

Acesta a fost un citat din Habacuc 2:4, dar nu din textul Masoretic sau din Septuagint. În VT „credință” a avut un înțeles metaforic extins cu înțelesul „de încredere,” „credincioie,” ori „loialitate față de.” Credința mântuitoare este bazată pe credincioșia Lui Dumnezeu (cf. 3:5,21,22,25,26).. Oricum, credincioșia umană este o evidență a faptului că cineva s-a încrezut în Dumnezeu pentru purtare de grijă. Același text din VT este citat în Gal. 3:11 și Evrei 10:38. Următorul pasaj literar unit, Romani 1:18-3:20, descoperă opusul credinței în Dumnezeu.

Ar putea fi de ajutor să enumerăm felul în care mai mulți comentatori moderni au înțeles ultima parte a acestei fraze:

1. Vaughan: „începe în credință și sfârșește în credință”
2. Hodge: „doar prin credință”
3. Barrett: „nu se bazează pe nimic decât pe credință”
4. Knox: „credința prima și ultima”
5. Stagg: „cel drept în credință va trăi”

NASB (ACTUALIZAT) TEXT: 1:18-23

18.Mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și împotriva oricărei nelegiuri a oamenilor, care înăbușe adevărul în nelegiuirea lor. 19.Fiindcă ce se poate cunoaște despre Dumnezeu, le este descoperit în ei, căci le-a fost arătat de Dumnezeu. 20. În adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui, se văd lămurit, de la facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El. Așa că nu se pot dezvinovăți;21. fiindcă, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit; ci s-au dat la gândiri deșarte, și inima lor fără pricepere s-a întunecat.22. S-au fălit că sunt înțelepți, și au înnebunit;23. și au schimbat slava Dumnezeului nemuritor într-o icoană care seamănă cu omul muritor, păsări, dobitoace cu patru picioare și târâtoare

1:18 „ca” Notați de câte ori *gar* este folosit în tema afirmației versetelor 16-17— de trei ori, și acum acesta introduce primul punct al lui Pavel din evanghelie (1:18-3:31), care este în contrast cu puterea lui Dumnezeu de a mântui (1:16-17).

□ “Mânia lui Dumnezeu” Versetele 18-23 descriu lumea păgână din zilele lui Pavel. Caracterizarea lui Pavel despre lumea păgână este deasemenea întâlnită în literatura evreiască (cf. *Înțelepciunea lui Solomon* 13:1ff. și *Scrisoarea lui Aristee*, 134-38) și chiar și în scrierile etice grecești și romane. Aceași Biblie care ne spune că Dumnezeu ne iubește ne descoperă și mânia lui Dumnezeu (cf. vv. 23-32; 2:5,8; 3:5; 4:15; 5:9; 9:22; 12:19; 13:4-5).

Atât dragostea cât și ura sunt termeni umani care sunt aplicați lui Dumnezeu. Aceștia exprimă adevărul că Dumnezeu are un standard după care dorește ca să trăiască și să răspundă creștinilor. Respingerea voită a vocii lui Dumnezeu (evanghelia lui Hristos) rezultă în consecință atât temporală, ca în acest verset, cât și escatologică (cf. 2:5). Oricum, Dumnezeu nu trebuie văzut vindictiv. Judecata este „lucrarea Lui ciudată” (cf. Isa. 28:21ff). Dragostea este caracterul Lui, compară Deut. 5:9 cu 5:10; 7:9. În El predomină justiția și mila. Toți vor da socoteală Lui Dumnezeu (cf. Ecl. 12:13-14; Gal. 6:7), chiar și Creștinii (cf. 14:10-12; II Cor. 5:10).

▣ „**este descoperit**” Cum evanghelia este adevărul descoperit (v. 17) la fel este și, urgia lui Dumnezeu! Niciuna nu este un act de descoperire umană ori logică.

▣ „**cine suprimă adevărul**” Aceasta se referă la repingerea voită a oamenilor, nu la ignoranță (cf. vv. 21,32; Ioan 3:17-21). Această frază poate să însemne (1) ei cunosc adevărul dar îl resping; (2) stilul lor de viață arată că ei resping adevărul; ori (3) viața lor și/ori cuvintele îi opresc pe alții să cunoască și să primească adevărul.

SUBECT SPECIAL: „ADEVĂRUL” ÎN SCRIERILE LUI PAVEL

Folosirea acestui termen de Pavel și înrudirea formei vine din echivalentul acestuia din VT, *emet*, care înseamnă vrednic de încredere sau credincios. În scrierile evreiești interbiblice a fost folosit utilizat adevărul în contrast cu falsitatea. Poate că cea mai apropiată paralelă poate fi Manuscrisele de la Marea Moartă „Cântările de mulțumire,” unde este folosit ca doctrină revelată. Membrii Comunității Eseene au devenit „martorii adevărului.”

Pavel folosește termenul ca o modalitate de a se referi la evanghelia lui Isus Hristos.

1. Romani 1:18,25; 2:8,20; 3:7; 15:8
2. I Corinteni 13:6
3. II Corinteni 4:2; 6:7; 11:10; 13:8
4. Galateni 2:5,14; 5:7
5. Efeseni 1:13; 6:14
6. Coloseni 1:5,6
7. II Tesaloniceni 2:10,12,13
8. I Timotei 2:4; 3:15; 4:3; 6:5
9. II Timotei 2:15,18,25; 3:7,8; 4:4
10. Tit 1:1,14

Pavel de asemenea folosește termenul ca mod de a exprima claritatea vorbirii sale Fapte 26:25

1. Romani 9:1
2. II Corinteni 7:14; 12:6
3. Efeseni 4:25
4. Filipeni 1:18
5. I Timotei 2:7

El de asemenea folosește acest termen pentru a descrie motivele lui în I Cor. 5:8 și stilul de viață (deasemenea pentru toți Creștinii) în Efes. 4:24; 5:9; Fil. 4:8. Uneori îl folosește pentru oameni:

1. Dumnezeu, Rom. 3:4 (cf. Ioan 3:33; 17:17)
2. Isus, Ef. 4:21 (similar cu Ioan 14:6)
3. Mărturia Apostolică, Tit 1:13
4. Pavel, II Cor. 6:8

Numai Pavel folosește forma verbului (i.e., *alētheuō*) în Gal. 4:16 și Ef. 4:15, unde acesta se referă la evanghelia. Pentru studiile viitoare studiază și consultă Colin Brown (ed), *Dicționar Nou Internațional de teologie*, vol. 3, pp. 784-902.

1:19 „Fiindcă ce se poate cunoaște despre Dumnezeu, le este descoperit în ei,” Toți oamenii cunosc ceva despre Dumnezeu din creație (cf. v. 20; Iov 12:7-10 și Ps. 19:1-6 [prin natură], 12-15 [prin Scriptură], la fel ca și *înțelepciunea*). În teologie acesta este numită „revelația naturală.” Nu este completă, dar este baza după care îi ține responsabili pe cei care nu au fost niciodată expuși „revelației speciale” a Lui Dumnezeu din Scriptură sau, ultimul în Isus (cf. Col. 1:15; 2:9).

Termenul „știu” a fost folosit în două sensuri în NT: (1) sensul VT al unei relații intime personale (cf. Gen. 4:1; Ier. 1:5), și (2) sensul grecesc al faptelor despre subiect (cf. v. 21). Evanghelia este atât o Persoană care

trebuie să fie bine primită și un mesaj despre acea Persoană pe care trebuie să o primești și să o crezi! În acest verset a fost folosit numai în sensul al #2-lea.

1:20 Acest verset menționează trei aspecte ale lui Dumnezeu.

1. Atributele Sale invizibile (caracterul Său, cf. Col. 1:15; I Tim. 1:17; Evrei 11:27)
2. Puterea Sa eternă (văzută în creația naturală)
3. Natura Sa divină (văzută în faptele și motivele creației)

▣ „de la creația lumii” PREPOZIȚIA *apo* este folosită în sens temporal. O frază similară se găsește în Marcu 10:6; 13:19; II Pet. 3:4. Dumnezeu invizibil este acum văzut în (1) creația fizică (acest verset); (2) Scriptură (Ps. 19, 119); și (3) în cele din urmă în Isus (conf. Ioan 14:9).

▣ **„natura divină”** Din literatura Greacă *theiotēs* ar putea fi „divina maiestate.” Aceasta este văzută cu supremație în Isus. El în mod unic poartă imaginea divină (conf. II Cor. 4:4; Evrei 1:3). El este revelația deplină a lui Dumnezeu în formă umană (Col. 1:19; 2:9). Adevărul minunat al evangheliei este că omenirea căzută, prin credința în Hristos va împărtăși asemănarea cu Hristos, (conf. Evrei. 12:10; I Ioan 3:2). Imaginea lui Dumnezeu în umanitate (conf. Gen. 1:26-27) a fost restaurată (*theios*, conf. II Pet. 1:3-4)!

NASB „au fost bine văzute, fiind înțelese prin ceea ce au fost făcute”

NKJV „se văd lămurit, de la facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele”

NRSV „au fost înțelese și văzute prin lucrurile care au fost făcute”

TEV „se văd lămurit; de la creerea lumii, fiind înțelese prin lucrurile care au fost create de Dumnezeu”

NJB „au fost percepute clar fiind înțelese din ceea ce au fost create toate lucrurile”

Combinăția *noeō* (cf. Mat. 15:17) și *kathoraō* (ambele PREZENT PASIV) implică o percepție adevărată. Dumnezeu a scris două cărți: (1) natura și (2) Scriptura. Ambele sunt pe înțelesul umanității și necesită un răspuns (cf. Înțelepciune, 13:1-9).

▣ **„pentru ca ei să fie fără scuză”** Aceasta este din punct de vedere literar „fără apărare legală.” Acest termen grecesc (*a plus apologeomai*) este folosit numai aici și în 2:1 în NT. Amintiți-vă, scopul teologic al capitolului 1:18-3:20, este să arate pierzarea spiritulă a omenirii. Oamenii sunt responsabili pentru cunoașterea pe care o au. Dumnezeu îi face responsabili pe oameni doar pentru lucrurile pe care le cunosc sau le pot cunoaște.

1:21 „pentru că deși L-au cunoscut pe Dumnezeu” Oamenii nu progresează religios—ei progresează spre rău. Până la Gen. 3 umanitatea a coborât. Întinericul este progresiv!

▣ **„ei nu l-au slăvit pe Dumnezeu, nici nu i-au mulțumit”** Aceasta este tragedia idolatriei păgâne în vs. 23, 24 (cf. Ier. 2:9-13).

▣ **„dar gândirea lor a devenit speculativă, iar mintea lor nesăbuită li s-a întunecat.”** *Noul Testament: O Nouă Traducere* de Olaf M. Morlie a interpretat „mai bine s-au hrănit cu speculații prostești despre El iar mințile lor absurde rătăceau în întineric.” Sistemul religios uman este format din monumente ale mândriei și răzvrătirii (cf. v. 22; Col. 2:16-23).

Cele două verbe au forma de AORIST INDICATIV PASIV. Implică VOCEA PASIVĂ faptul că lipsa lor de înțelegere și lipsa unui răspuns corespunzător este rezultatul faptului că Dumnezeu le-a învăluit inimile sau că respingerea luminii le-a împietrit inimile (cf. 10:12-16; II Împ. 17:15; Ier. 2:5; Ef. 4:17-19)?

▣ **„inimă”** Acest cuvânt a fost folosit în VT cu sensul întregii persoane. Oricum, a fost de multe ori un mod de a face referire la procesul gândirii și al sentimentelor. Vezi Subiectul Special de la 1:24.

1:22

NASB, NKJV „S-au fălit că sunt înțelepți, și au înnebunit”

NRSV „Pretinzând că sunt înțelepți, ei au înnebunit”

TEV „Ei spun că sunt înțelepți, dar sunt nebuni”

JB „Cu cât se numeau pe ei înșiși filozofi, cu atât mai stupizi au devenit”

De la cuvântul grecesc „fool-nebun” noi am moștenit cuvântul englezesc „moron” – cineva cu grad scăzut de inteligență.” Problema este legată de mândria oamenilor și încrederea în propriile lor cunoștințe (cf. I Cor. 1:18-31; Col. 2:8-23). Aceasta își are originea în Gen. 3. Cunoștința a adus separare și judecată. Asta nu înseamnă că cunoașterea umană este întotdeauna ceva rău, dar nu ea este cea finală!

1:23 Ignoranți în mod voit, oamenii care au fost creați după chipul lui Dumnezeu (cf. Gen. 1:26-27; 5:1,3; 9:6) l-au făcut pe Dumnezeu într-o imagine pământească cum ar fi:

1. animale (Egipt)
2. Forțe ale naturii (Persia)
3. Forme umane (Grecia/Roma)—idoli! Chiar și poporul lui Dumnezeu a făcut asta (cf. Deutr. 4:15-24).

Unele forme noi ale acestui păcat sunt

1. environmentalismul (mama pământ)
2. Gândirea din est New Age (misticism, spiritualism, și ocultism)
3. Umanismul ateistic (Marxism, utopianism, idealism progresiv, și în cele din urmă credința în politică și în educație)
4. Medicina holistică (sănătate și longevitate)
5. Educație.

▣ „glorie” Vezi subiectul special la 3:23

▣ „omul coruptibil” Vezi subiectul special care urmează:

SUBIECT SPECIAL: DISTRUGERE, RUINĂ, CORUPT (*PHTHEIRŌ*)

Înțelesul de bază al acestui termen *phtheirō* este distrugere, ruină, corupt, sau stricat. Poate fi folosit pentru

1. Ruină financiară (posibil II Cor. 7:2)
2. Distrugere fizică (cf. I Cor. 3:17a)
3. Corupție morală (cf. Rom. 1:23; 8:21; I Cor. 15:33,42,50; Gal. 6:8; Apoc. 19:2)
4. Seducție sexuală (cf. II Cor. 11:3)
5. Distrugere eternă (cf. II Pet. 2:12,19)
6. Perisabilitatea tradiției omenești (cf. Col. 2:22; I Cor. 3:17b)

Deseori acest termen este folosit în același context ca și negarea lui opusă (cf. Rom. 1:23; I Cor. 9:25; 15:50,53).

Notați contrastul paralel dintre trupurile fizice pământești și trupurile noastre eterne cerești.

1. Coruptibil vs. incoruptibil, I Cor. 15:42,50
2. Dezonorat vs. glorios, I Cor. 15:43
3. Slăbiciune vs. putere, I Cor. 15:43
4. Trup natural vs. trup spiritual, I Cor. 15:44
5. Primul Adam vs. Ultimul Adam, I Cor. 15:45
6. Imaginea pământească vs. Imaginea cerească, I Cor. 15:49

NTC (Revizuită) TEXT: 1:24-25

24. De aceea, Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăției, să urmeze poftele inimilor lor; așa că își necinstesc singuri trupurile; 25 căci au schimbat în minciună adevărul lui Dumnezeu, și au slujit și s-au închinat făpturii în locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci! Amin..

1:24, 26, 28 „Dumnezeu i-a lăsat” Aceasta a fost cea mai rea judecată posibilă. A fost Dumnezeu cel ce a spus „lăsați ca umanitatea căzută să-și aibă propriul ei drum” (cf. Ps. 81:12; Osea 4:17; Fapte 7:42). Versetele 23-32 descriu respingerea lui Dumnezeu (mânie temporală) față de lumea păgână și religiozitatea acesteia (și a noastră)! Păgânismul a fost și este caracterizat de perversitate sexuală exploatată!

1:24 „inimi” Vezi subiectul special care urmează.

SUBIECTUL SPECIAL: INIMA

Termenul grecesc *kardia* este folosit în Septuagint și NT să reflecte termenul evreiesc *lēb*. Este folosit în mai multe moduri (cf. Bauer, Arndt, Gingrich și Danker, *Un Lexicon Grec-Englez*, pp. 403-404).

1. **centrul vieții psihice**, o metaforă pentru persoană (cf. Fapte 14:17; II Corinteani 3:2-3; Iacov 5:5)

2. **centrul vieții spirituale** (morale)
  - a. Dumnezeu cunoaște inima (cf. Luca 16:15; Rom. 8:27; I Cor. 14:25; I Tes. 2:4; Apoc. 2:23)
  - b. rostul vieții spirituale a omenilor (cf. Mat. 15:18-19; 18:35; Rom. 6:17; I Tim. 1:5; II Tim. 2:22; I Pet. 1:22)
3. **centrul vieții intelectuale** (i.e., intelect, cf. Mat. 13:15; 24:48; Fapte 7:23; 16:14; 28:27; Rom. 1:21; 10:6; 16:18; II Cor. 4:6; Ef. 1:18; 4:18; Iacov 1:26; II Pet. 1:19; Apoc. 18:7; inima este sinonimul minții în II Cor. 3:14-15 și Filipeni 4:7)
4. **centrul voinței** (i.e., voința, cf. Fapte 5:4; 11:23; I Cor. 4:5; 7:37; II Cor. 9:7)
5. **centrul emoțiilor** (cf. Mat. 5:28; Fapte 2:26,37; 7:54; 21:13; Rom. 1:24; II Cor. 2:4; 7:3; Ef. 6:22; Filipeni 1:7)
6. **locul unic al activității spirituale** (cf. Rom. 5:5; II Cor. 1:22; Gal. 4:6 [i.e., Cristos în inimile noastre, Ef. 3:17])
7. **Inima este un mod metaforic de a ne referi la întreaga persoană** (cf. Mat. 22:37, citat din Deutr. 6:5). Gândurile, motivațiile, și acțiunile atribuite inimii descoperă în întregime felul individual de a fi. VT are o utilizare frapantă a termenilor
  - a. Gen. 6:6; 8:21, „Dumnezeu a fost mâhnit în inima Lui” (vizi de asemenea Osea 11:8-9)
  - b. Deutr. 4:29; 6:5, „cu toată inima ta cu tot sufletul tău”
  - c. Deutr. 10:16, „inimă netăiată împrejur” și Rom. 2:29
  - d. Ezech. 18:31-32, „o inimă nouă”
  - e. Ezech. 36:26, „o inimă nouă” vs. „o inimă de piatră”

1:25 „au schimbat în minciună adevărul lui Dumnezeu” Aceasta poate fi înțeles în mai multe moduri (1) autozeificarea ființei umane (cf. II Tes. 2:4,11); (2) omul se închină la lucrurile făcute de el—idoli (cf. Isa. 44:20; Ier. 13:25; 16:19) În loc să se închine lui YHWH care a creat toate lucrurile (cf. vv. 18-23); ori (3) respingerea finală a adevărului evangheliei de către om (cf. Ioan 14:17; I Ioan 2:21,27). În al doilea context se potrivește cel mai bine.

▣ **„au slujit și s-au închinat”** Oamenii întotdeauna vor avea dumnezei. Toți oamenii simt că este cineva, un adevăr, ori ceva mai presus de ei înșiși.

▣ **„care este binecuvântat în veci. Amin”** Pavel a izbucnit într-o binecuvântare evreiască, ceea ce îi este atât de caracteristic (cf. Rom. 9:5; II Cor. 11:31). Pavel se roagă deseori în timp ce scrie (cf. 9:5; 11:36; 15:33; 16:27).

▣ **„în veci”** Vezi subiectul special de mai jos.

SUBIECT SPECIAL: ÎN VECI (GRECESCUL IDIOMS)

O frază grecească idiomaticească este „unto the ages-în veci” (cf. Luca 1:33; Rom. 1:25; 11:36; 16:27; Gal. 1:5; I Tim. 1:17), care poate reflectă cuvântul din ebraică *'olam*. Vezi cartea lui Robert B. Girdlestone, *Sinonime ale Vechiului Testament*, pp. 321-319. Alte fraze asemănătoare sunt “unto the age-în veac” (cf. Mat. 21:19 [Marcu 11:14]; Tes. 1:55; Ioan 6:58; 8:35; 12:34; 13:8; 14:16; II Cor. 9:9) și “of the age of the ages-în vecii vecilor” (cf. Ef. 3:21). Se pare că nu există diferență între acești idiomi pentru “forever – în veci.” Termenul “ages-veci” poate fi plural într-un sens figurativ al unei construcții gramaticale rabinice numită „pluralul majestății” ori se poate referi la conceptul mai multor “ages-veacuri,ere” în sensul ebraic “age of innocence, - veacul (era) inocenței” “age of wickedness,- veacul (era) slăbiciunii” “age to come,- veacul (era) care va veni” ori “age of righteousness-veacul (era) neprihănit.”

▣ **„Amin”** Vezi subiectul special de mai jos.

SUBIECTUL SPECIAL: AMIN

I. VECHIUL TESTAMENT

- A. Termenul “Amin” este o formă a cuvântului evreiesc pentru adevăr (*emeth*) ori veridicitate (*emun, emunah*) și credință sau fidelitate, credincioșie.
- B. Etimologia provine de la stabilitatea fizică a unei persoane. Oposul poate fi unul care nu este stabil, adormit (cf. Deutr. 28:64-67; 38:16; Ps. 40:2; 73:18; Ier. 23:12) sau împiedicat (cf. Ps. 73:2). De la întrbuințarea

literală s-a creat extinderea metaforică a credincioșiei, demn de încredere, loial, și de care poți depinde pe care te poți baza (cf. Gen. 15:16; Hab. 2:4).

C. Utilizare specială

1. un stâlp, II Împ. 18:16 (I Tim. 3:15)
2. asigurare, Exod. 17:12
3. statornicie, Exod. 17:12
4. stabilitate, Isa. 33:6; 34:5-7
5. adevăr, I Regi 10:6; 17:24; 22:16; Prov. 12:22
6. fermitate, II Cr. 20:20; Isa. 7:9
7. sigur (Tora), Ps. 119:43,142,151,168

D. În VT sunt folosite încă doi termeni evreiești pentru credința activă.

1. *bathach*, încredere
2. *yra*, frică, respect, închinare (cf. Gen. 22:12)

E. De la sensul de adevăr ori vrednic de încredere s-a dezvoltat o utilizare liturgică care a fost folosită să afirme un adevăr vrednic de încredere față de altele (cf. Deutr. 27:15-26; Neemia. 8:6; Ps. 41:13; 70:19; 89:52; 106:48).

F. Cheia teologică a acestui termen nu este credincioșia oamenilor, ci a lui YHWH - IEHOVA (cf. Exod. 34:6; Deutr. 32:4; Ps. 108:4; 115:1; 117:2; 138:2). Speranța omenirii căzute este doar în loialitatea și credincioșia legământului lui IEHOVA și a promisiunilor Sale.

Cei ce îl cunosc pe YHWH – IEHOVA trebuie să fie ca El (cf. Hab. 2:4). Biblia este istorie și o înregistrare a lui Dumnezeu care își restaurează chipul Său (cf. Gen. 1:26-27) în omenire. Mântuirea restaurează abilitatea omenirii de a avea părtășie intimă cu Dumnezeu. De aceea am fost creați.

II. NOUL TESTAMENT

- A. Utilizarea cuvântului „amin” ca o afirmare liturgică concluzivă a încrederii este obișnuită în VT (cf. I Cor. 14:16; II Cor. 1:20; Apoc. 1:7; 5:14; 7:12).
- B. Utilizarea termenului ca formă de încheiere a rugăciunii este obișnuită în NT (cf. Rom. 1:25; 9:5; 11:36; 16:27; Gal. 1:5; 6:18; Ef. 3:21; Fil. 4:20; II Tes. 3:18; I Tim. 1:17; 6:16; II Tim. 4:18).
- C. Isus este singurul care folosește termenul (deseori de două ori în Ioan) pentru a introduce afirmării semnificative (cf. Luca 4:24; 12:37; 18:17,29; 21:32; 23:43)
- D. Este utilizat ca un titlu pentru Isus în Apoc. 3:14 (posibil un titlu al lui IEHOVA-YHWH din Isaia 65:16).
- E. Conceptul credincioșiei ori al credinței, demn de încredere sau încredere este exprimat în termenul din Greacă *pistos* ori *pistis*, care este tradus în engleză ca: încredere, credință.

NTC (Revizuită) TEXT: 1:26-27 –traducerea Cornilescu

26. Din pricina aceasta, Dumnezeu i-a lasat în voia unor patimi scârboase; căci femeile lor au schimbat întrebuințarea firească a lor în una care este împotriva firii; 27. tot astfel, și barbatii au părăsit întrebuințarea firească a femeii, s-au aprins în poftele lor unii pentru alții, au săvârșit parte bărbătească cu parte bărbătească lucruri scârboase și au primit în ei înșiși plata cuvenită pentru rătăcirea lor.

1:26,27 Homosexualitatea este un exemplu evident al vieții departe de voia lui Dumnezeu în cadrul creației (fiți roditori). A fost un păcat și o problemă culturală majoră (1) în VT (cf. Lev. 18:22; 20:13; Deutr. 23:18); (2) în lumea Greco-Romană (cf. I Cor. 6:9; I Tim. 1:10); și (3) în zilele noastre.

Homosexualitatea este probabil enumerată ca unul din exemplele vieții căzute deoarece întregul context din Gen. 1-3 este orientat spre asemănarea dintre om și Dumnezeu. Omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (cf. Gen. 1:26-27; 5:1,3; 9:6). Omul a fost creat parte bărbătească și parte femeiască (cf. Gen. 1:27). Porunca lui Dumnezeu a fost să fie roditori și să se înmulțească (cf. Gen. 1:28; 9:1,7). Căderea omului (cf. Gen. 3) a întrerupt planul lui Dumnezeu și voia Sa. Homosexualitatea este o violare evidentă! Oricum trebuie menționat că acesta nu este singurul păcat menționat în context (cf. vv. 29-31). Toate păcatele arată separarea omului de Dumnezeu și faptul că își meritau pedeapsa. Tot păcatul, în special păcatul stilului de viață este dezgustător pentru Dumnezeu.

SUBIECT SPECIAL: HOMOSEXUALITATEA

Există din ce în ce mai multă presiune în cultura modernă să fie acceptată homosexualitatea ca stil de viață alternativ acceptat. Biblia condamnă acest stil de viață distructiv deoarece este în afara voii lui Dumnezeu pentru creația Sa.

1. violează porunca din Gen. 1 de a fi roditori și de a se înmulți
2. Caracterizează cultura păgână de închinare (cf. Lev. 18:22; 20:13; Rom. 1:26-27; și Iuda 7)
3. Scoate în evidență o independență centrată **pe sine**, nu pe Dumnezeu (cf. I Cor. 6:9-10)

Oricum, înainte de a încheia acest subiect vreau să vă asigur de dragostea lui Dumnezeu și iertarea Sa pentru toți oamenii răzvrățiți. Creștinii nu au dreptul să acționeze cu ură și aroganță împotriva acestui păcat particular, mai ales când este evident că toți păcătuim. Rugăciunea, preocuparea, mărturia și compasiunea pot face mai mult în acest domeniu decât condamnarea vehementă. Cuvântul lui Dumnezeu și Duhul Său Sfânt vor produce condamnarea dacă noi le vom da voie. Toate păcatele sexuale, nu doar acesta, sunt o scârbă pentru Dumnezeu și conduc la judecată. Sexualitatea este un dar de la Dumnezeu pentru binele omului, o bucurie și duce la stabilitate socială. Dar acest dar de la Dumnezeu este de multe ori pervertit în răzvrătire, egoism, satisfacerea plăcerilor, „mai mult-pentru-mine-pe-socoteala - mea” ca mod de viață (cf. Rom. 8:1-8; Gal. 6:7-8).

NASB (UPDATED) TEXT: 1:28-32

28. Fiindcă n-au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoștința lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor blestemate, ca să facă lucruri neîngăduite. 29. Astfel, au ajuns plini de orice fel de nelegiuire, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înșelăciune, de porniri răutăcioase; sunt șoptitori, 30. bârfitori, urători de Dumnezeu, obraznici, trufași, lăudăroși, născocitori de rele, neascultători de părinți, 31. fără pricepere, călcători de cuvânt, fără dragoste firească, neînduplecați, fără milă.

1:28-31 Aceasta este una dintre frazele din greacă care caracterizează răzvrătirea, căderea, independența umană (cf. Rom. 13:13; I Cor. 5:11; 6:9; Gal. 5:19-21; Ef. 5:5; I Tim. 1:10; Apoc. 21:8).

Păcatul oamenilor a fost faptul că au ales existența despărțiți de Dumnezeu. Iadul este acea existență făcută permanentă. Independența este o tragedie! Oamenii au nevoie de Dumnezeu, sunt pierduți, neîmpliniți și inadecvați despărțiți de El. Cea mai rea parte a iadului veșnic este absența relației cu Dumnezeu!

SUBIECT SPECIAL: VICIILE ȘI VIRTUȚILE ÎN NT

Enumerarea atât a viciilor cât și a virtuților este un lucru obișnuit în NT. Deseori reflectă atât enumerarea culturală cât și pe cea rabinică (Hellenistic). Enumerările din NT care prezintă caacteristicile contrastante dintre cele două pot fi găsite în:

	<u>Vicii</u>	<u>Virtuți</u>
1. Pavel	Rom. 1:28-32 Rom. 13:13 I Cor. 5:9-11 6:10 II Cor. 12:20 Gal. 5:19-21 Ef. 4:25-32 5:3-5 ---	--- Rom. 2:9-21 --- I Cor. 6:6-9 II Cor. 6:4-10 Gal. 5:22-23 --- --- Fil. 4:8-9 Col. 3:12-14 --- ---
2. Iacov	II Tim. 2:22a,23 Tit 1:7, 3:3	II Tim. 2:22b,24 Tit 1:8-9;3:1-2
3. Petru	Iacov 3:15-16 I Pet. 4:3 II Pet. 1:9	Iacov 3:17-18 I Pet. 4:7-11 II Pet. 1:5-8
4. Ioan	Apoc. 21:8; 22:15	--- ---

1:29 „o minte depravată” Ceea ce oameni văd a fi libertate este de fapt închinare în fața sinelui: „Orice și totul pentru mine!” Agentul DIATEZEI PASIVE este declarat că Dumnezeu în 1:24,26,28 dar în acest context corelat cu Gen. 1-3 este alegerea conștiință a omului care a cauzat problema. Dumnezeu a permis ca creației Lui să sufere consecințele alegerilor proprii, propria independență.

▣ **„fiind plini cu”** Acesta este PARTICIPIU PASIV PERFECT. Oamenii sunt plini și caracterizați de ceea ce locuiește în ei. Rabinii ar spune că fiecare om are în el un câine negru (rău *yetzer*) și un câine alb (bun *yetzer*). Cel care este hrănit devine mai mare.

1:29-31 Sunt rezultatele și simptomele vieții fără Dumnezeu. Sunt caracteristicile indivizilor și a societăților care au ales să-L respingă pe Dumnezeul Bibliei. Aceasta a fost una dintre listele păcatelor pe care Pavel le-a lăsat (cf. I Cor. 5:11; 6:9; II Cor. 12:20; Gal. 5:19-21; Ef. 4:31; 5:3-4; Col. 3:5-9).

1:30 „arogant” Vezi subiectul special de mai jos.

SUBIECTUL SPECIAL: MODUL ÎN CARE PAVEL FOLOSEȘTE COMPONENTA “HUPER”

Pavel are o deosebită plăcere să creeze cuvinte noi folosind PREPOZIȚIA greacă *huper*, care în mod normal înseamnă “over-peste” ori “upper - deasupra.” Când este folosită cu GENITIV (ABLATIV) aceasta înseamnă „in behalf of-în numele.” Poate de asemenea să însemne “about-despre” ori “concerning,-cu privire la” ca și *peri* (cf. II Cor. 8:23; II Tes. 2:1. Când este folosită cu ACUZATIV înseamnă “above-deasupra,” “over-peste,” ori “beyond-dincolo” (cf. A. T. Robertson, *A Grammar of the Greek New Testament in the Light of Historical Research – O gramatică a limbii greacă utilizată în Noul Testament*, pp. 625-633. Când Pavel a dorit să accentueze un concept el a folosit această PREPOZIȚIE ca și componentă. Urmează o listă modului special în care Pavel folosește această PREPOZIȚIE în componența cuvintelor.

A. *Hapax legomenon* (folosită o singură dată în NT)

1. *Huperakmos*, prioritățile vieții pentru unii, I Cor. 7:36
2. *Huperauxanō*, creșterea excesivă, II Tes. 1:3
3. *Huperbainō*, a depăși ori a încâlca, I Tes. 4:6
4. *Huperkeina*, dincolo, II Cor. 10:16
5. *Huperekteina*, extins peste măsură, II Cor. 10:14
6. *Huperentugchanō*, să mijlocească, Rom. 8:26
7. *Hupernikaō*, a avea birunță din belșug, Rom. 8:37
8. *Huperpleonazō*, să ai cu prisosință, din belșug, I Tim. 1:14
9. *Huperupsoō*, să te bucuri foarte mult, peste măsură Fil. 2:9
10. *Huperphroneō*, să ai gânduri mărețe, Rom. 12:3

B. Cuvinte folosite doar în scrierile lui Pavel.

1. *Huperairomai*, a se înălța, II Cor. 12:7; II Tes. 2:4
2. *Huperballontōs*, peste măsură, excesiv, II Cor. 11:23; (ADVERB numai aici, dar VERB în II Cor. 3:10; 9:14; Ef. 1:19; 2:7; 3:19)
3. *Huperbolē*, o depășire, Rom. 7:13; I Cor. 12:31; II Cor. 1:8; 4:7,17; 22:7; Gal. 1:13
4. *Huperekperissou*, peste toate măsurile, Efes. 3:20; I Tes. 3:10; 5:13
5. *Huperlian*, în cel mai înalt grad ori pre-eminente, II Cor. 11:5; 12:11
6. *Huperochē*, proeminent, excelent, I Cor. 2:1; I Tim. 2:2
7. *Huperperisseuō*, a avea din abundență, Rom. 5:20 (DIATEZA ACTIVĂ, să fie plin din abundență, plinătate, II Cor. 7:4)

C. Cuvinte folosite de Pavel și rar și de alți autori din NT

1. *Huperanō*, „far above-mult peste”, Ef. 1:21; 4:10; și Evrei. 9:5)
2. *Huperechō*, excelență, pre-eminență, Rom. 13:1; Fil. 2:3; 3:8; 4:7; I Pet. 2:13
3. *Huperēphanos*, aroganță, Rom. 1:30; II Tim. 3:2 și Luca 1:51; Iacov 4:6; I Pet. 5:5.

Pavel a fost un om cu mare pasiune; lucrurile mergeau bine și oamenii erau buni, toate erau foarte bune și când ceva era rău, toate erau foarte rele. Această PREPOZIȚIE i-a permis să-și exprime sentimentele superlative despre păcat, sine, și Cristos și Evanghelie.

1:32 „că cei ce fac asemenea lucruri sunt vrednici de moarte” Această afirmație reflectă Legea lui Moise. Este rezumat în Rom. 6:16,21,23; 8:6,13. Moartea este opusul voii lui Dumnezeu și a vieții Sale (cf. Ezech. 18:32; I Tim. 2:4; II Pet. 3:9).

▣ **„dar și găsesc de buni pe cei ce le fac“** Mizeria iubește compania mizerabilă. Oamenii căzuți folosesc păcatele altora ca o scuză, „toți o fac.” Diferitele culturi sunt caracterizate de anumite păcate specifice!

ÎNTREBĂRI DE DISCUTAT

Acesta este un comentariu sub forma unui ghid de studiu, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru propria interpretare a Bibliei. Fiecare din noi trebuie să umblăm lumina pe care o avem. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritari în interpretare. Nu trebuie renunți la acest drept în favoarea unui comentator.

Aceste întrebări de discutat sunt date să te ajute să te gândești asupra temelor majore din această secțiune a cărții. Sunt făcute să te provoace să gândești nu sunt definitive.

1. De ce a scris Pavel bisercii din Roma?
2. De ce a fost cartea Romani importantă din punct de vedere teologic ca declarație a Creștinismului?
3. Fă o schiță a pasajului din Romani 1:18-3:20 cu cuvintele tale.
4. Vor fi respinși cei care nu au auzit niciodată Evanghelia pentru că nu au crezut în Cristos?
5. Explică diferența dintre „revelația naturală” și „revelația specială.”
6. Descrie viața umană fără Dumnezeu.
7. Versetele 24-27 se referă la subiectul homosexualității?

ROMANI 2

ÎMPĂRȚIREA PARAGRAFELOR ÎN TRADUCERI CONTEMPORANE				
UBS⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Dreptatea Judecării Lui Dumnezeu	Dreptatea Lui Dumnezeu în Judecată	Evreii sub Judecată	Judecata lui Dumnezeu	Evrei sunt scutiți de Supărare
2:1-16	2:1-16	2:1-11	2:1-16	2:1-11
Evreii și Legile	Vina Evreilor precum Neamurile	Bază pentru Judecată	Evreii și Legile (2:17-3:8)	Legea nu o să-i mântuiască
2:17-3:8	2:17-24	2:12-16 2:17-24	2:17-24	2:12-16 2:17-24
	Tăierea împrejur e fără de vreun folos			Tăierea împrejur nu o să-i mântuiască
	2:25-29	2:25-29	2:25-29	2:25-29

CITIREA CICLULUI TREI (a se vedea pagraful 7)

URMĂRIND INTENȚIA ORIGINALĂ A AUTORULUI LA NIVEL PARAGRAFIC

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Citirea capitolului într-o ședință. Identificarea subiectelor. Comparați împărțirea subiectului pe cele cinci traduceri de mai sus. Paragrafarea nu este inspirată, dar este cheia urmării intenției originale a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are unul și același subiect.

1. Primul paragraf
2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

CATEGORII CONTEXTUALE ÎN ROMANI 2:1-3:20

A. Capitolul 2 și 3 completează unitatea literară începută în 1:18. Această secțiune tratează :

1. Lipsa de pocăință a Întregii Omeniri;
2. Judecata Lui Dumnezeu asupra Păcatului;
3. Nevoia Omenirii după dreptatea Lui Dumnezeu prin Hristos, prin înțelegerea credinței personale și a pocăinței.

B. În capitolul 2 sunt șapte principii cu privire la judecata Lui Dumnezeu

1. versetul 2, conform adevărului;
2. versetul 5, vina acumulată;
3. versetele 6 și 7, potrivit faptelor;
4. versetul 11, nu se ține cont de fața omului;

5. versetul 13, stilul de viață;
6. versetul 16, secretele inimii omului;
7. versetele 17-29, nu există un grup național special.

C. Se discută mult printre comentatori despre cui i se adresează primul pasaj din capitolul 2:1 -17. Este clar că pasajul din Rom. 2:12-29 se adresează evreilor. Versetele 1-17 servesc unui scop dublu, adresându-se ambelor grupuri, atât păgânilor morali precum Seneca (norme societale) precum și națiunii evreilor (Legea Mozaică).

D. În 1:18-21, Pavel afirmă că Omenirea Îl poate cunoaște pe Dumnezeu prin Creație. În 2:14-15, Pavel declară de asemenea, că toți oamenii au o conștiință morală lăuntrică dată de Dumnezeu. Aceste două mărturii, creație și conștiință, sunt baza condamnării Lui Dumnezeu a întregii Omeniri, chiar și a acelor care nu au cunoscut nici mesajul VT și nici cel al Evangheliei. Omenirea este responsabilă datorită faptului că ea nu a trăit după Lumina extraordinară pe care a avut-o.

STUDIUL CUVÂNTULUI ȘI A FRAZEI

Noua Traducere Cornilescu TEXT: 2:1-11

1. Așadar, omule nu te poți dezvinovăți; căci prin faptul că judeci pe altul, te osândești singur; fiindcă tu, care judeci pe altul, faci aceleași lucruri. 2. Știm, în adevăr, că judecata lui Dumnezeu împotriva celor ce săvârșesc, este potrivit cu adevărul. 3. Și crezi tu, omule, care judeci pe cei ce săvârșesc astfel de lucruri, și pe care le faci tu, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? 4. Sau disprețuiești tu bogățiile bunătății, îngăduinței și îndelungei Lui răbdări ? Nu vezi tu că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință? 5. Dar, cu împietrirea inimii tale, care nu vrea să se pocaiască, îți aduni o comoară de mânie pentru ziua mâniei și arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu, 5. care va răsplăti fiecaruia după faptele lui. 7. Și anume, va da viața veșnică celor ce, prin stăruința în bine, caută slava, cinstea și nemurirea; 8. și va da mânie și urgie celor ce din duh de gălceava, se împotrivesc adevărului și ascultă de nelegiuire. 9. Necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet omenesc care face răul: Întâi peste Iudeu, apoi peste Grec. 11. Căci înaintea lui Dumnezeu nu se are în vedere fața omului. 12. Toți cei ce au păcătuit fără lege, vor pieri fără lege; și toți cei ce au păcătuit având lege, vor fi judecați după lege.

2:1

NASB „nu ai nici o scuză, voi toți cei ce veniți la judecată”

NKJV „nu ești de scuzat, Așadar omule, cine ești tu să judeci”

NRSV „nu ai nici o scuză, oricine ai fi, atunci când judeci pe alții”

TEV „Tu nu ai deloc nici o scuză, oricine ai fi, pentru când îi judeci pe alții ”

JB „Fiindcă oricine ai fi, dacă vei judeca nu ai nici o scuză.”

Aceasta nu este „o apărare legală” (cf. 1:20). A fost trecută în primul rând propoziția în Greacă pentru a-i mări însemnătatea ei. Versetele 1-16 par să se lege ambele la dreptatea proprie a legaliștilor Evrei și la cea a moraliștilor Greci. Prin judecarea altora, ei se condamnau pe ei înșiși.

2:2 „noi știm” Acest PRONUME probabil se referă la Evrei cu toate că se poate referi și la Creștini. În versetele 2-4, Pavel se întoarce la tehnica sa obișnuită în formatul de a se întreba și a-și răspunde, numită atribuire duală, care a fost o prezentare a adevărului însemnând un presupus destinatar. Era de asemenea folosit de către Habacuc, Maleahi, și de rabini ca de altfel și de filozofii Greci (precum Socrate și cei stoici).

Fraza „noi știm asta” este folosită de câteva ori în Romani (cf. 2:2; 3:19; 7:14; 8:22,28). Pavel presupune ca ascultătorii săi au ceva cunoștințe, spre deosebire de păgânii imorali din capitolul 1.

▣ **„Judecata lui Dumnezeu”** Biblia este clară cu acest adevăr. Toți oamenii îi vor da socoteală Lui Dumnezeu pentru darul vieții (cf. v. 5-9; Mat. 25:31-46; Apoc. 20:11-15). Chiar și creștinii vor sta înaintea lui Cristos (cf. 14:10-12; II Cor. 5:10).

2:3 Forma gramaticală a retoriceii întrebări a lui Pavel așteaptă un „nu” ca răspuns.

▣ **„Presupui”** Acesta este un verb grecesc *logizomai*. Pavel îl folosește des (Rom. 2:3,26; 3:28; 4:3,4,5,6,8,9,10,11,22,23,24; 6:11; 8:18,36; 9:8; 14:14; Gal. 3:6 și de zece ori I și II Corinteni și de două ori în Filipeni). Vezi notele în 4:3 și 8:18.

▣ **„Așadar omule”** se potrivește aceeași expresie în v. 1. În 9:20 se referă la Evrei.

2:4 Aceasta este de asemenea o întrebare în Greacă.

▣ **„Bogația Bunătății și a Îndelungii Sale Răbdării”** Deseori oamenii au înțeles greșit Harul lui Dumnezeu, Mila Sa, și răbdarea Sa și au preschimbat-o într-o oportunitate de a păcătui în loc să se pocăiască. (cf. II Pet. 3:9).

Adesea Pavel descrie atributele lui Dumnezeu ca „Bogația Lui” (cf. 9:23; 11:33; Col. 1:27; Efes. 1:7,18; 2:4,7; 3:8,16; Fil. 4:19).

▣ **„Vă îndeamnă la pocăință”** Pocăința este crucială pentru un legământ de credință în părtășie cu Dumnezeu (cf. Mat. 3:2; 4:17; Marcu 1:15; 6:12; Luca 13:3,5; Fapte 2:38; 3:16,19; 20:21). Termenul în Ebraică înseamnă o schimbare de acțiune, în timp ce în greacă înseamnă o schimbare a minții. Pocăința este dorința, ca prin consimțământul propriu să ne schimbăm existența egocentrică într-o viață sub îndrumarea și conducerea lui Dumnezeu. Ea cheamă la o întoarcere de la prioritatea și robia sinelui nostru. De fapt ea este o nouă atitudine, o nouă viziune a întregii lumii, asupra unui nou conducător. Pocăința este dorința Lui Dumnezeu pentru fiecare copil decăzut de la Adam încoace, transformat după Chipul Său (cf. Ezech. 18:21, 23, 32 și II Petru 3:9).

Pasajul NT care reflectă mai bine diferenții termeni grecești pentru pocăință este II Cor. 7:8-12: (1) *lupēō*, „supărare” sau „regret” în v. 8 (de 2 ori), 9 (3 ori), 10 (2 ori), 11; (2) *metamelomai*, „regretul” sau „de după,” în v. 8 (2 ori), 9; și (3) *metanoia*, „pocăință,” sau „mintea de după,” în v. 9, 10. Contrastul este o falsă pocăință (*metamelomai*) (cf. Iuda, Mat. 27:3 și Esau, Evrei. 12:16-17) față de adevărata pocăință (*metanoieō*).

Adevărata pocăință este din punct de vedere teologic legată de (1) Isus predicând în termenii Noului Testament (cf. Matei. 4:17; Marcu 1:15; Luca 13:3,5); (2) predica apostolică în Fapte (*kerygma*, cf. Fapte 3:16,19; 20:21); (3) Darul Lui Dumnezeu cel Suveran (cf. Fapte 5:31; 11:18 și II Tim. 2:25); și (4) pierzania (cf. II Petru 3:9). Pocăința nu este opțională!

SUBIECT SPECIAL DE DISCUȚIE: POCĂINȚA

Pocăința (Împreună cu credința) este o cerință testamentală atât a Vechiului Testament (*Nacham*, I Regi 8:47; *Shuv*, I Regi. 8:48; Ezech. 14:6; 18:30; Ioel 2:12-13; Zach. 1:3-4) cât și a Noului Testament.

1. Ioan Botezătorul (Mat. 3:2; Marcu 1:4; Luca 3:3,8)
2. Isus (Mat. 4:17; Marcu 1:15; 2:17; Luca 5:32; 13:3,5; 15:7; 17:3)
3. Petru (Fapte 2:38; 3:19; 8:22; 11:18; II Pet. 3:9)
4. Pavel (Fapte 13:24; 17:30; 20:21; 26:20; Rom. 2:4; II Cor. 2:9-10)

Dar ce este Pocăința? Este regret? Este încetarea noastră de a păcătui? Cel mai bun capitol în NT pentru înțelegerea diferitelor conotații a acestui concept este II Corinteni 7:8-11, unde cele trei sunt legate, dar diferit, termenii în Greacă sunt folosiți.

1. „regret” (*lupē*, cf. vv. 8 [2 ori], 9 [3 ori], 10 [2 ori], 11). Înseamnă supărare sau nechez și are o neutră conotație teologică.
2. „Pocăința” (*metanoieō*, cf. vs. 9,10). Este un compus dintre „după” și „minte,” care implică o nouă minte, un nou mod de gândire, o nouă atitudine către viața și Dumnezeu. Aceasta este adevărata pocăință.
3. „regret” (*metamelomai*, cf. vs. 8[de 2 ori], 10). Este un compus dintre „după” și „ce.” Este folosit de Iuda în Matei 27:3 și în Evrei 12:16-17. Implică regretul asupra consecințelor, nu asupra faptelor.

Pocăința și credința sunt necesare în faptele legământului făcut (cf. Marcu 1:15; Fapte 2:38, 41; 3:16, 19; 20:21). Sunt câteva texte care îl implică pe Dumnezeu care oferă pocăință (cf. Fapte 5:31; 11:18; II Tim. 2:25). Dar majoritatea textelor văd asta ca pe un necesar legământ uman ca răspuns la oferta lui Dumnezeu care oferă mântuirea ce ne este dată în dar.

Definițiile ambilor termeni în ebraică și greacă sunt necesari în a descifra întregul înțeles al pocăinței. Cerința în ebraică „o schimbare a acțiunii” pe când în greacă e „o schimbare a minții”. Persoana mântuită primește o nouă minte și o nouă inimă. El gândește diferit și trăiește diferit. În locul „și mie ce îmi iese de aici?” Întrebarea de acum este „Care este Voia Lui Dumnezeu? - Pocăința nu este o emoție care dispare sau lipsa totală a păcatului, ci o nouă relație cu Cel Sfânt care transformă credinciosul în mod progresiv într-un sfânt.

2:5-9 Aceste versete descriu (1) Încăpățânarea omenirii decăzute și (2) Furia Lui Dumnezeu și Judecata Sa.

2:5 „Încăpățânarea” Israel este descris în același mod în Exod. 32:9; 33:3,5; 34:9; Deut. 9:6,13,27.

▣ **„Inima”** vezi Subiect special de discuție la 1:24.

▣ **„În Ziua Mâniei”** Aceasta a fost numită „Ziua Domnului” în VT (cf. Ioel, Amos). Acesta este conceptul Zilei „Judecății de apoi” sau pentru credincioși, Ziua Învierii. Omenirea va da socoteală Lui Dumnezeu pentru darul vieții (cf. Mat. 25:31-46; Apoc. 20:11-15).

Observați că este sinele păcătoșilor („tu” și „tu însuți”) care înmagazinează mânie. Dumnezeu pur și simplu, la un moment dat, permite acestei mâni înmagazinate să devină evidentă și să-și urmeze întregul său curs.

Mânia, ca orice alte cuvinte omenesti care îl descrie pe Dumnezeu, sunt doar prin analogie (antropomorfe) aplicabile Dumnezeirii! Dumnezeu este veșnic, Sfânt și Duh. Omenirea este finită, păcătoasă și corporală. Dumnezeu nu este mânios emoțional, precum în Furie. Biblia Îl prezintă ca iubitor al păcătoșilor și doritor ca aceștia să se pocăiască dar având stabilită și o opunere față de răzvrătirea umanității. Dumnezeu este personal; El ia păcatul într-un mod personal și noi suntem personal răspunzători de păcatelor noastre.

Încă un gând adițional despre mânia lui Dumnezeu. În Biblie este atât în timpul prezent (temporal, cf. 1:24, 26, 28) cât și la sfârșitul veacului (escatologic, cf. 2:5-8). Ziua Domnului (Ziua Judecății) era o singură cale în VT profeții au avertizat Israelul să se pocăiască în timpul acela prezent, pentru ca viitorul lor să fie binecuvântat, să nu fie judecați (cf. Deut. 27-28). Profeții VT adesea au luat crizele zilelor acelor vremuri și le-au proiectat spre sfârșitul veacurilor viitoarelor.

2:6 Acesta este un citat din Ps. 62:12. Este un principiu universal că omenirea este responsabilă pentru faptele sale și vor da socoteală lui Dumnezeu (cf. Iov 34:11; Prov. 24:12; Ecl. 12:14; Ier. 17:10; 32:19; Matei. 16:27; 25:31-46; Rom. 2:6; 14:12; I Cor. 3:8; Gal. 6:7-10; II Tim. 4:14; I Pet. 1:17; Apoc. 2:23; 20:12; 22:12). Fiecare credincios va da socoteală de viața lor și de slujirea lor lui Hristos (cf. II Cor. 5:10). Credincioșii nu sunt mântuiți pentru faptele lor ci prin faptele lor (cf. Efes. 2:8-10 [esp. 2:14-26]; Iacov și I Ioan).

2:7 „acelora care” Este un contrast între persoanele descrise în v. 7 și a acelora în v. 8 („dar a acelora care”).

▣

NASB „și anume, va da viață veșnică celor ce, prin stăruința în bine, caută slava, cinstea și nemurirea”
NKJV „viață veșnică celor ce prin răbdare continuă să facă bine căutând astfel slava, onoare, și nemurire;”

NRSV „celor ce cu răbdare fac binele căutând slava și onoarea și nemurirea, El le va da viață veșnică;”

TEV „Unii oameni continua să facă binele, și caută slavă, cinste și viață eternă; lor Dumnezeu le va da viață veșnică”

JB „Pentru aceia care în căutarea renumelui cinstei și nemuririi întotdeauna făcând binele va exista viața veșnică;”

Acesta se referă la oameni precum Cornelius (cf. Fapte 10:34-35). Acest pasaj poate să sune precum Lucrarea Credincioșiei (obținerea credincioșiei prin efort uman), dar asta ar fi împotriva temei majore a cărții Romani. Țineți minte că fie vs. 1-16 sau vs. 1-11 sunt un paragraf. Punctul teologic a întregului este că Dumnezeu nu face deosebire între oameni (v.11) și către toți cei care au păcătuit (v. 12). Dacă oamenii au trăit conform luminii pe care au primit-o (descoperirea naturală pentru Neamuri, Descoperirea specială pentru Evrei, cf. 10:5) că atunci ei vor fi drepti în fața Lui Dumnezeu. Totuși, rezumatul din 3:9-18, 23 arată că nimeni nu o să aibă, nici nu o să poată! O viață schimbată către dumnezeire a unui credincios este văzută drept o confirmare și o validare a răspunsului său inițial la credință. O viață schimbată este evidența revărsării Duhului lui Dumnezeu (cf. vs.10,13; Matei. 7; Efes. 2:8-10; Iacov 2:14-26 și I Ioan). Vezi Subiect Special de Discuție: Nevoia de a persevera în 8:25.

▣ **„viața veșnică”** Aceasta este o frază caracteristică a scrierilor lui Ioan și este de rezervă în Evanghelia Sinoptică. Pavel pare că ia în derâdere fraza din Dan. 12:2 (cf. Tit 1:2; 3:7), unde denotă viața Noii Ere, viața în părtășia cu Dumnezeu, Învierea. El o folosește prima dată în Gal. 6:8. Este o temă comună în secțiunea

doctrinară din Romani (cf. 2:7; 5:21; 6:22,23). De asemenea, ea apare de multe ori în Epistolele Apostolilor (cf. I Tim. 1:16; Tit 1:2; 3:7).

2:8

NASB „aceia care au ambiții personale”

NKJV, NRSV „aceia care se caută pe ei înșiși”

TEV „alții sunt egoiști”

NJB „aceia care sunt doar geloși”

Termenul original înseamnă „lucrul de împrumutat” (cf. Tob. 2:11).

Louw and Nida, *Lexiconul Grec-Englez*, vol. 2, p. 104, înregistrează două înțelesuri ale acestui termen.

1. „ambitiția personală,” folosind Rom. 2:8 notând „a dori să fii mai bun decât altcineva,” care se potrivește acestui context.
2. „ostilitatea” folosind Fil. 1:17 notând „rivalitate” ca pe o opțiune de traducere (vezi deasemenea II Cor. 12:20; Gal. 5:20; Fil. 2:3; Iacov 3:14,16)

▣ „și să nu ascuți de adevăr” Termenul „adevăr” (*aletheia*) a fost folosit în sensul său Ebraic (*emeth*) a sincerității și a încrederii depline. În acest context, el avea o focalizare morală, nu intelectuală. Vezi Subiect Special de Discuție: Adevărul în Scrierile lui Pavel din 1:18.

2:9 „pentru fiecare suflet omenesc” Pavel a folosit termenul Grecesc *pas* tradus „toți” sau „fiecare” așa de des în aceste capitole de deschidere din Romani pentru a arăta implicările universale a ambelor „vești proaste” (Lipsa de pocăința a Omenirii și că Dumnezeu nu este părtinitor în Judecata Sa) și „vești bune” (Oferta lui Dumnezeu a Mântuirii oferită ca dar și a Iertării totale în Hristos tuturor celor care se pocăiesc și au credință).

Acest context implică cu putere o judecată universală și a consecințelor rezultante. Acest adevăr cere o înviere a ambilor, a celui drept cât și a celui rău. (cf. Dan. 12:2; Ioan 5:28-29; Fapte 24:15).

Dacă versetele 6-11 sunt o rasplată, atunci vs. 8-9 sunt versetele cheie care denotă judecată sau a celor ce înfăptuiesc fărădelegea.

2:9-10 „Întâi pe Evreu” Aceasta este repetată pentru accentuare. Evreii au avut primii oportunitatea fiindcă ei au avut descoperirea lui Dumnezeu (cf. 1:16; Matei. 10:6; 15:24; Ioan 4:22; Fapte 3:26; 13:46), de asemenea, dar în Judecători (cf. 9-11) pentru că ei l-au avut pe descoperitorul lui Dumnezeu (cf. 9:4-5).

2:11

NASB, NKJV „Fiindcă Dumnezeu nu este părtinitor”

NRSV „Fiindcă Dumnezeu nu se uită la fața omului”

TEV „Fiindcă Dumnezeu judecă pe fiecare după același standard”

NJB „Nu există favoruri la Dumnezeu”

Literal acesta este „a ridica fața,” care a fost o metaforă din sistemul judiciar a VT (cf. Lev. 19:15; Deut. 10:17; II Cron. 19:7; Fapte 10:34; Gal. 2:6; Efes. 6:9; Col. 3:25; I Petru 1:17). Dacă un Judecător ar fi văzut cui i se făcea dreptate ar fi fost o ocazie de a fi părtinitor. De aceea, nu avea voie cel cei stătea în față să-și ridice fața spre el.

TEMA SPECIALĂ: RASISMUL

I. Introducere

- A. Aceasta este o expresie universală prin căderea umanității înăuntrul societății sale. Acesta este ego-ul umanității, suportându-se pe sine pe spinarea altora. Rasismul este, în multe feluri, un fenomen modern, în timp ce naționalismul (sau tribalismul) este o expresie mai veche.
- B. Naționalismul a început la Babel (Gen. 11) și a fost originar relaționat cu trei fii ai lui Noe pe așa zise rase, dezvoltându-se astfel (Gen. 10). Totuși, este clar din Scriptură că umanitatea provine dintr-o singură sursă (cf. Gen. 1-3; Fapte 17:24-26).
- C. Rasismul este doar unul din multele prejudecății. Printre ele sunt (1) snobismul educațional; (2) aroganța socio-economică; (3) credința de sine legalismul religios; și (4) afilierea politică dogmatică.

II. Material Biblic

- A. Vechiul Testament

1. Gen. 1:27- Omenirea, bărbat și femeie, au fost făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, ceea ce îi face unici. Arată în același timp valoarea individuală și demnitatea fiecăruia în parte (cf. Ioan 3:16).
2. Gen. 1:11-25 - Repetarea frazei, “. . . după felul fiecăruia . . .” de 10 ori. Aceasta a fost folosită pentru a susține segregarea rasială. Totuși, este clar din contextul care se referă la animale și plante și nu umanității.
3. Gen. 9:18-27 – Acesta a fost un suport al dominării rasiale. Trebuie amintit că Dumnezeu nu l-a blestemat pe Canaan. Noe, tatăl său l-a blestemat după ce s-a trezit dintr-o beție profundă. Biblia niciodată nu face referire că Dumnezeu confirmă acest /blestem jurământ/. Chiar de ar fi făcut-o, Aceasta nu afectează rasa neagră. Canaan a fost tatăl celor ce au locuit Palestina și arta de pe pereții Egiptenilor arată că ei nu erau negri.
4. Iosua 9:23 – Aceasta a fost folosită să dovedească că o rasă va sluji alteia. Totuși, în context, Gibeoniții sunt același stoc rasial ca și Evreii.
5. Ezra 9-10 and Neem. 13 – Aceștia erau des folosiți în sens rasial, dar contextual arată: căsătoriile erau condamnate, nu datorită rasei (ei era din același fiu al lui Noe, Genesa 10), dar din motive religioase.

B. Noul Testament

1. Evanghelia

- a. Isus a făcut caz de ura dintre Evrei și Samariteni cu multe ocazii, pentru a arăta că ura rasială este nepotrivită.
  - (1) pilda Bunului Samaritean (Luca 10:25-37)
  - (2) Femeia de la fântână (Ioan 4:4)
  - (3) Leprosul mulțumitor (Luca 17:7-19)
- b. Evanghelia este pentru întreaga umanitate
  - (1) Ioan 3:16
  - (2) Luca 24:46-47
  - (3) Evrei 2:9
  - (4) Apocalipsa 14:6
- c. Împărăția va include întreaga umanitate
  - (1) Luca 13:29
  - (2) Apocalipsa 5

2. Fapte

- a. Fapte 10 este un pasaj definitoriu despre Dragostea universală a Lui Dumnezeu și mesajul universal al evangheliei.
- b. Petru a fost atacat pentru faptele sale în Fapte 11 și această problemă nu a fost rezolvată până când Consiliul din Ierusalim în Fapte 15 s-a întrunit și a ajuns la o soluție. Tensiunea dintre Evreii primului secol și Neamuri a fost foarte intensă.

3. Pavel

- a. Nu sunt bariere în Hristos
  - (1) Gal. 3:26-28
  - (2) Efes. 2:11-22
  - (3) Col. 3:11
- b. Dumnezeu nu se uită la fața oamenilor
  - (1) Rom. 2:11
  - (2) Efes. 6:9

4. Petru și Iacov

- a. Dumnezeu nu este părtinitor cu oamenii, I Pet. 1:17
- b. Fiindcă Dumnezeu nu este părtinitor, atunci nici poporul său nu ar trebui să fie, Iacov 2:1

5. Ioan

- a. Una din cele mai puternice afirmații cu privire la responsabilitatea credincioșilor este regăsită în I Ioan 4:20

III. Concluzii

- A. Rasismul, sau pentru cât contează, prejudecata de orice fel, este total neadecvată pentru copiii lui Dumnezeu. Avem aici un citat din Henlee Barnette, care a vorbit la forum în Glorieta, New Mexico pentru „Christian Life Commission” în 1964.

„Rasismul este eretic fiindcă este nebiblic și necreștin, fără a mai menționa neștiințific.”

B. Aceasta problemă oferă Creștinilor oportunitatea de a-și arăta dragostea semenilor lor asemenea lui Hristos, iertarea și înțelegerea unei lumi pierdute. Refuzul Creștin în această zonă arată imaturitate și este o oportunitate pentru cel rău să întârzie credința credincioșilor, siguranța, și creșterea. Va acționa ca o barieră pentru oamenii pierduți ce vin către Hristos.

C. Ce pot Eu să fac? (Această secțiune este preluată din Christian Life Commission - tractatul intitulat „Relații Rasiale”

„LA NIVEL PERSONAL”

- ★ Acceptă propria responsabilitate în rezolvarea problemelor asociate rasismului.
- ★ Prin rugăciune, studiul Bibliei, și părtășia cu cei de alta rasă, străduiește-te să-ți eliberezi viața de prejudecăți rasiale.
- ★ Exprimăți convingerile despre rase, mai ales acolo unde aceia care stârnesc ura de rasă nu sunt combătuți.

„ÎN VIAȚA DE FAMILIE”

- ★ Recunoașteți importanța influenței familiei în dezvoltarea atitudinilor către alte rase.
- ★ Caută să dezvolți atitudini Creștine vorbind de ceea ce copii și părinții aud vorbindu-se despre chestiuni legate de rase în afara căminelor lor.
- ★ Părinții trebuie să aibe grijă să fie un exemplu Creștin în relațiile cu oamenii de alte rase.
- ★ Caută oportunități să-ți faci familii prietene prin legături rasiale.

„ÎN BISERICA VOASTRĂ”

- ★ Prin predicarea și învățarea adevărului biblic cu privire la rase, adunarea poate fi motivată să fie un exemplu pentru întreaga comunitate.
- ★ Asigură-te că slăvirea, partășia, și slujba din Biserică este deschisă tuturor, până într-acolo că bisericile NT se observă că nu erau bariere rasiale (Efes. 2:11-22; Gal. 3:26-29).

„ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI”

- ★ Ajută să se depășească discriminările rasiale în lume în domeniul muncii.
- ★ Muncește prin intermediul Organizațiilor Comunitare de orice fel să garantezi drepturi și șanse egale, amintind că problema rasială ar trebui atacată, nu oamenii. Ținta este promovarea înțelegerii, și nu crearea de resentimente.
- ★ Dacă pare înțelept, organizează un comitet special de oameni implicați cu scopul de a deschide linii de comunicare în comunitate pentru educația majorității publicului și pentru acțiuni specifice în îmbunătățirea relațiilor inter rasiale.
- ★ Sprijină legislația și legiutorii în prezentarea de legi ce promovează dreptatea rasială și opune-te celor care exploatează această prejudecată pentru un câștig politic personal.
- ★ Laudă Oficialii Executori ce se ocupă ca legile să fie puse în aplicare fără discriminare.
- ★ Evită violența, și promovează respectul pentru lege, făcând tot posibilul ca cetățean Creștin să te asiguri că structurile legale să nu devină instrumente în mâinile aceluia ce ar dori să promoveze discriminarea de orice fel.
- ★ Dă ca exemplu spiritul și mintea lui Hristos cu privire la relațiile interumane.

NTC (Noua versiune Cornilescu) TEXT: 2:12-16

¹²Toți cei ce au păcatuit fără lege, vor pieri fără lege; și toți cei ce au păcatuit având lege, vor fi judecați după lege; ¹³Pentru că cei ce aud legea sunt neprihăniți înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce implinesc legea aceasta, vor fi socotiți neprihăniți. ¹⁴Când Neamurile, măcar că nu au lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care nu au lege, Își sunt singuri lege, ¹⁵și ei dovedesc că lucrarea Legii este scrisă în inimile lor; fiindcă despre lucrarea aceasta mărturisește cugetul lor și gândurile lor, care se învinovățesc sau se desvinovățesc între ele, ¹⁶Și faptul acesta se va vedea în ziua când, după Evanghelia mea, Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor.

2:12 „celor ce au păcatuit nefiind sub Lege” Dumnezeu îi va face responsabili chiar dacă nu au luat cunoștință de Evanghelie sau de VT. Toți oamenii au ceva cunoștințe despre Dumnezeu din creație (cf. 1:19-20; Ps. 19:1-6), și un înnăscut sens moral, (cf. 2:14-15). Tragedia este că toți voind au violat lumina pe care au primit-o (cf. 1:21-23; 3:9,19,23; 11:32; Gal. 3:22).

▣ **„Legea”** Nu este Articol cu termenul de „lege”. Această structură gramaticală de obicei subliniază calitatea NUMELUI. Totuși, în Romani Pavel folosește “legea” referindu-se la mai multe lucruri diferite (1) Legea Romană; (2) Legea Mozaică; sau (3) conceptul de moravuri societale în general. Contextul, nu ARTICOLUL, trebuie să descopere la care dintre ele se referă. Acest context subliniază că toți oamenii au ceva cunoștințe despre descoperirea naturii lui Dumnezeu în inimile lor (cf. v. 15).

2:13 „Fiindcă un ascultător al Legii nu este drept în fața Lui Dumnezeu,” Termenul „ascultători” într-o folosire rabinică are un sens specializat de către studenții rabinici ai Torei. Tineți minte că scriitorii NT erau gânditori Evrei ce scriau în Koine Greek. Deoarece, analiza cuvântului trebuie să înceapă cu Septuagint-ul, nu un lexicon.

Termenul „drept” sau „just” (*kikē* în toate formele sale) e un termen crucial în teologia lui Pavel (cf. 3:4, 20, 24, 26, 28, 30; 4:2,5; 5:1,9; 6:7; 8:30,33). Cuvintele „just,” „justifica,” „justificare,” „drept,” și „dreptate” sunt toate derivate din *dikaios*. Vezi Subiect Special: Dreptatea în 1:17. În Evrei (*tsadag*) se referă de fapt la o lungă și dreaptă trestie de (150 – 200 cm) care a fost folosită la măsurarea lucrurilor, precum ar fi pereți sau garduri, pentru a verifica înălțimea. A ajuns să fie folosit metaforic în standardul judecății lui Dumnezeu.

În Scrierile lui Pavel termenul are două sensuri. Primul, Dreptatea lui Dumnezeu e oferită omenirii păcătoase ca un dar prin credința în Hristos. Acesta este adesea numită dreptatea imputată sau dreptatea legală. Se referă la poziția legală a fiecăruia înaintea Lui Dumnezeu Cel Drept. Aceasta este originea faimoasei teme „justificarea prin credință” a lui Pavel. A doua, Activitatea Lui Dumnezeu de Restaurare a Omenirii Păcătoase către Imaginea Sa (cf. Gen. 1:26-27), sau să o spunem altfel, să ne îndreptăm către asemănarea cu Hristos. Acest verset—ca în Matei. 7:24; Luca 8:21 și 11:28; Ioan 13:17; Iacov 1:22-23,25—îndeamnă credincioșii să fie înfăptuitori și nu doar ascultători. Dreptatea imputată trebuie să rezulte dintr-o viață în credință. Dumnezeu iartă și îi schimbă pe păcătoși! Folosirea lui Pavel era atât legală cât și etică. Noul Legământ oferă oamenilor o postură legală dar și o cerere de viață dumnezeiesc. Este gratuit, dar costă.

▣ **„dar împlinitorii Legii”** Cunoscând cererile lui Dumnezeu a unui stil de viață în supunere (cf. Lev. 18:5; Matei 7:24-27; Luca 8:21; 11:28; Ioan 13:17; Iacov 1:22-25; 2:14-28). În multe feluri acest concept făcea aluzie la termenul Ebraic *shema*, ceea ce înseamnă să auzi dar și să faci (cf. Deut. 5:1; 6:4; 9:1; 20:3; 27:9-10).

2:14

NASB „Când Neamurile, măcar că nu au lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care nu au lege, își sunt singuri lege”

NKJV „Pentru cand Neamurile, care nu au legea, din fire fac lucruri din lege, aceștia, cu toate că neavând legea, sunt o lege pentru ei înșiși”

NRSV „Când Neamurile, ce nu au legea, fac din instinct ce cere legea, aceștia, deci neavând legea, sunt o lege pentru ei înșiși”

TEV „Neamurile nu au legea, dar oricând prin voință liberă ei fac ce Legea impune, sunt o lege pentru ei înșiși, chiar și atunci când nu au legea”

JB „De exemplu, păgâni care nu au auzit niciodată despre Lege dar sunt conduși motivați să facă ce impune Legea, nu sunt poate în posesia Legii, dar, își pot spune „sunt” Legea”.

Fiecare cultură are o lege morală lăuntrică, o normă socială. Ei sunt responsabili de lumina ce o aveau (cf. I Cor. 9:21). Acest verset nu a vrut să însemne că ei vor putea fi drepti în fața Lui Dumnezeu dacă trăiau în lumina culturii lor dar erau responsabili de cunoștința înăscută către Dumnezeu.

2:15 „mărturisește cugetul lor și gândurile lor, care se învinovătesc sau se desvinovătesc între ele” Este o voce morală lăuntrică. Dar numai Scriptura, insuflată de Duhul, poate fi pe deplin de încredere. Căderea ne-a afectat conștiința. Totuși, creația (1:18-20) și această lăuntrică, lege morală (2:14-15) sunt toate cunoștințele lui Dumnezeu pe care unii oamenii o posedă. Nu era un termen în Ebraică care să fie echivalentul cuvântului Grecesc pentru „conștiință” (*syneidesis*). Conceptul grecesc al unui sens moral lăuntric a ceea ce este bine sau rău a fost adesea discutat de filozofii stoici. Pavel a fost familiar cu filozofii greci (citează Cleanthes în Fapte 17:28;

Menander în I Cor. 15:33; și Epimenides în Tit 1:12) despre educația sa de dinainte în Tars. Orașul său natal era cunoscut prin excelențele Școli Grecești de retorică și filozofie.

2:16 „În Ziua” Vezi nota în 2:5.

▣ **„După evanghelia mea”** În context acesta se referă la predicile Lui Pavel despre revelarea Lui Isus Hristos. PRONUMELE „meu” reflectă înțelegerea lui Pavel a administrării evangheliei ce i-a fost încredințată (cf. 16:25; I Cor. 15:1; Gal. 1:11; I Tim. 1:11; II Tim. 2:8). Nu era în întregime a lui, dar ca Apostol către Neamuri, el a simțit un extraordinar sens al responsabilității să răspândească adevărul despre Isus în lumea Greco-Romană.

▣ **„Dumnezeu va judeca secretele omului”** Dumnezeu cunoaște inima tuturor oamenilor (cf. I Sam. 2:7; 16:7; I Regi. 8:39; I Cor. 28:9; II Cor. 6:30; Ps. 7:9; 44:21; 139:1-6; Prov. 15:11; 21:2; Ier. 11:20; 17:10; 20:12; Luca 15:16; Fapte 1:24; 15:8; Rom. 8:27; Apoc. 2:23). Tatăl, prin trimisul său Fiul, o să aducă ambele motive și acțiuni în prezentarea judecății (cf. Mat. 25:31-46; Apoc. 20:11-15).

▣ **„prin Isus Hristos”** Isus nu a venit să acționeze ca un judecător (cf. Ioan 3:17-21). El a venit să ni-l descopere pe Tatăl, să moară o moarte substituțională, și să dea credincioșilor un exemplu de urmat. Când oamenii l-au respins pe Isus ei s-au judecat pe ei înșiși.

Totuși, NT de asemenea ne învață că Isus este reprezentantul Tatălui în judecată (cf. Ioan 5:22, 27; Fapte 10:42; 17:31; II Tim. 4:1). Tensiunea dintre Isus ca Judecător și/sau Salvator poate fi văzută în Evanghelia după Ioan (cf. 3:17-21 versetul 9:39).

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 2:17-24

¹⁷Tu, care te numești Iudeu, care te reazimi pe o Lege, care te lauzi cu Dumnezeul tău, ¹⁸care cunoști voia Lui, care știi să faci deosebire între lucruri, pentru că ești învățat de Lege, ¹⁹tu care te măgulești că ești călăuza orbilor, lumina celor ce sunt în întuneric, ²⁰povățuitorul celor fără minte, învățătorul celor neștiutori, pentru că în Lege ai dreptarul cunoștinței depline și al adevărului, ²¹tu, deci, care înveți pe alții, pe tine însuși nu te înveți ? Tu, care propovăduiești: „ Să nu furi”, furi ? ²²Tu, care zici : „Să nu preacurvești” preacurvești ? Tu, căruia ți-e scârbă de idoli, le jefuiești templele ? ²³Tu care te fălești cu Legea, necinstești pe Dumnezeu prin călcarea acestei Legi ? ²⁴Căci „din pricina voastră este hulit Numele lui Dumnezeu între Neamuri”, după cum este scris.

2:17 „dacă” Aceasta este o propoziție condițională de primul tip care se presupune că ar fi adevărată din punctul de vedere al autorului sau pentru scopul său literar. Această condiție se extinde până la v. 20, dar nu are o concluzie, astfel, TEV le traduce ca afirmații presupuse pe care Isus ar fi vrut să le facă. Evreii credeau în descendența lor, în tradiții, și performanță să aducă salvarea (cf. Matei. 3:9; Ioan 8:33, 37, 39).

▣ **„A se lăuda cu Dumnezeu”** Mulți Evreii se bazau pe (1) descendența lor rasială și (2) performanța lor personală în Legea Mozaică precum că ei erau acceptați de Dumnezeu. Totuși, legalismul lor de dreptate-personală îi separa de Dumnezeu (cf. Matei. 5:20; Gal. 3). Ce ironie tragică!

Pavel dezvoltă ideea lăudăroșeniei în I Corinteni. Pavel a avut de a face cu un Israel arogant și un intelectualism Grecesc. În concluzie, nici un trup să nu se proslăvească pe sine înaintea lui Dumnezeu (cf. Efes. 2:8-9, sau mai direct spus, Dumnezeu nu a făcut o afacere bună când te-a ales pe tine!).

TEMĂ SPECIALĂ: LAUDĂROȘENIA

Acești termeni în greacă *kauchaomai*, *kauchēma*, și *kauchēsis* apar de aproape 35 de ori folosiți de către Pavel și doar de 2 ori în restul NT (ambele în Iacov). Folosit predominant în I și II Corinteni.

Sunt două adevăruri principale legate de lăudăroșenie.

★ Nici un trup să nu se proslăvească pe sine/să nu se laude înaintea lui Dumnezeu (cf. I Cor. 1:29; Efes. 2:9)

- ★ Credincioșii ar trebui să aducă glorie Domnului (cf. I Cor. 1:31; II Cor. 10:17, care este o aluzie la Ier. 9:23-24)

Deoarece, este adecvat și neadecvat să te proslăvești pe tine însuși/ să te preamărești (i.e., mândrie).

1. adecvat

- a. Cu scopul gloriei (cf. Rom. 4:2)
- b. În Dumnezeu prin Hristos Domnul (cf. Rom. 5:11)
- c. Prin crucea Domnului Isus Hristos (i.e., tema principală a lui Pavel, cf. I Cor. 1:17-18; Gal. 6:14)
- d. Pavel se lauda cu:
  - (1) Slujirea sa fără așteptarea vreunei recompense (cf. I Cor. 9:15,16; II Cor. 10:12)
  - (2) Autoritatea sa de la Hristos (cf. II Cor. 10:8,12)
  - (3) El nu se lauda cu munca altuia (precum alții în Corint o făceau, cf. II Cor. 10:15)
  - (4) Moștenirea sa rasială (precum alții o faceau în Corint, cf. II Cor. 11:17; 12:1, 5, 6)
  - (4) Bisericele sale
    - (a) Corint (II Cor. 7:4,14; 8:24; 9:2; 11:10)
    - (b) Tesalonik (cf. II Tes. 1:4)
  - (5) Încrederea în alinarea și eliberarea noastră prin Dumnezeu (cf. II Cor. 1:12)

2. neadecvat

- a. În relația cu moștenirea evreiască (cf. Rom. 2:17,23; 3:27; Gal. 6:13)
- b. Unii în bisericile Corintene se laudau
  - (1) prin oameni (cf. I Cor. 3:21)
  - (2) prin înțelepciune (cf. I Cor. 4:7)
  - (3) Prin libertate (cf. I Cor. 5:6)
- c. Falșii învățători au încercat să-și aducă laudă în bisericile din Corint (cf. II Cor. 11:12)

2:18 „aprobare” Vezi Tema Specială în Încercarea a ceea ce urmează.

TEMĂ SPECIALĂ: TERMENII GRECEȘTI PENTRU „ÎNCERCARE” ȘI CONOTAȚIILE SALE

Sunt doi termeni grecești care au ca idee încercarea cuiva pentru un scop.

1. *Dokimazō, dokimion, dokimasia*

Acest termen este un termen metalurgic pentru testarea autenticității unui lucru (metaforic, cineva) prin foc. Focul descoperă adevăratul metal prin arderea sa (purificând) de zgură. Acest proces fizic devine o puternică expresie pentru Dumnezeu și / sau a oamenilor în testarea altora. Acest termen este folosit doar într-un sens pozitiv sens al testării în vederea acceptării.

Este folosit în NT în testare.

- a. perechi de boi, Luca 14:19
- b. pe noi înșine, I Cor. 11:28
- c. credința noastră, James 1:3
- d. Chiar și, Evrei. 3:9

Ceea ce reiese din acestea este asumat ca fiind pozitiv (cf. Rom. 1:28; 14:22; 16:10; II Cor. 10:18; 13:3; Fil. 2:27; I Pet. 1:7). Deoarece termenul exprima ideea ca cineva fiind examinat și aprobat trebuie să fie:

- a. merituos
- b. bun
- c. veritabil
- d. valabil
- e. onorat

2. *Peirazō, peirasmos*

Acest termen are o conotație a examinării în scopul neregăsirii în plan sau a respingerii. Este des folosită în legătură cu ispitirea lui Isus în pustie.

- a. Exprimă încercarea de a-l prinde pe Isus (cf. Matei. 4:1; 16:1; 19:3; 22:18,35; Marcu 1:13; Luca 4:2; 10:25; Evrei 2:18).
- b. Acest termen (*peirazō*) este folosit ca un Titlu pentru Satan în Matei 4:3; I Tes. 3:5.

- c. Este (în forma sa compusă, *ekpeirazō*) folosit de Isus de a nu-L ispitii pe Dumnezeu (cf. Matei. 4:7; Luca 4:12; de asemenea vezi I Cor. 10:9)
- d. Este folosit în legătură cu ispitirea și încercările credincioșilor (cf. I Cor. 7:5; 10:9,13; Gal. 6:1; I Tes. 3:5; Evrei. 2:18; Iacov 1:2,13,14; I Petru 4:12; II Petru 2:9).

▣ „Legea” Versetele 17f. tratează despre poporul Evreu, De aceea, termenul „Legea” trebuie să se refere în acest context cu Legea Mozaică. Acesta este confirmat de versetul 25 ce tratează tăierea împrejur.

2:18-20 Conducătorii Evrei credeau în calea lor (sectele lor Iudaice) era calea dreaptă, singura cale către Dumnezeu. Credeau că ei erau adevărații profesori în chestiuni religioase. Privilegiul atrage responsabilitate (cf. Luca 12:48).

Observați frazele paralele ale încrederii lor:

1. un îndrumător celui orb, v. 19
2. o lumină celor ce sunt în întuneric, v. 19
3. un corector pentru cel neștiutor, v. 20
4. un învățător pentru un imatur v. 20
5. a avea în lege o întrupare de cunoștință și adevăr, v. 20

2:21-24 Dacă unul se încrede în ascultarea personală, atunci acea supunere trebuie să fie totală (cf. Matei. 5:20,48; Gal. 3:10 care este un citat din Deut. 27:26 și Iacov 2:10). Aceasta este o imposibilitate pentru omenirea decăzută. Sunt cinci întrebări retorice vs. 21-33.

2:22 Este dificil să știm la ce se referă Pavel în vs. 22-23. Încă de la descriere nu se potrivește mai ales cu evreii din zilele lui Pavel, este posibil ca aceste păcate să fie folosite în sensul spiritual similar cum a interpretat Isus Legea în Matei. 5:20-48. George Ladd în *Teologia Noului Testament*, spunea „Pavel trebuie să se fi referit la furtul nostru al fiecăruia în a nu ne aduce onoarea ce i-o datorăm Lui Dumnezeu, adulterul spiritual, și profanarea devoțiunii ce i-o datorăm doar Lui Dumnezeu prin exaltarea noastră ca Judecător și Domn peste toate creaturile.” p. 505.

2:22 „scârbă de idoli” Fuga de ceva datorită mirosului neplăcut, este rădăcina înțelesului acestui termen.

▣ „jefuiești temple” Este incert din punct de vedere istoric la ce se referă, dar într-un fel are legătură cu idolatria.

2:24 Acesta este un citat din Isaia 52:5 în Septuagint-ul. Binecuvântarea lui Israel pentru păstrarea Legământului (cf. Deut. 27-28), a însemnat a fi o mărturie către lume. Totuși, Israelul nu a respectat legământul niciodată, de aceea, lumea a văzut doar judecata lui Dumnezeu (cf. Ezech. 36:22-32). Israel a fost menit să fie împărăția preoților (cf. Exod. 19:5-6), de a-i aduce pe toți la YHWH (cf. Gen. 12:3; Efes. 2:11-3:13). Vezi Tema Specială: Bob’s Evangelical Biases în 2:5.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 2:25-29

²⁵Tăierea împrejur, negreșit, este de folos, dacă împlinești Legea ; dar dacă tu calci Legea, tăierea ta împrejur ajunge netăiere împrejur. ²⁶Dacă deci, cel netăiat împrejur păzește poruncile Legii, netăierea lui împrejur nu i se va socoti ea ca o tăiere împrejur ? ²⁷Cel netăiat împrejur din naștere, care împlinește Legea, nu te va osândi el pe tine, care o calci, măcar că ai slova Legii și tăierea împrejur ? ²⁸Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară că este Iudeu ; și tăiere împrejur nu este aceea care este pe dinafară, în carne. ²⁹Ci Iudeu este acela care este Iudeu înlăuntru ; și tăiere împrejur este aceea a inimii, în duh nu în slova; un astfel de Iudeu își scoate lauda nu de la oameni, ci de la Dumnezeu.

2:25 „circumcizia” Pavel încă folosește un diatrib. Unii vor aduce în discuție afirmația, bine - măcar noi suntem circumciși (cf. Gen. 17:10-11). Suntem descendenții lui Avraam. Pavel pur și simplu, cu îndrăzneală, demontează această nutriție a speranței evreilor (cf. Matei. 3:7-10; Ioan 8:31-59).

Toți vecinii lui Israel cu excepția Filistenilor erau circumciși. Nu faptul în sine era semnificativ; ci era continuarea credinței a celui ce primea (cf. vs. 26-27). Acesta este adevărat pentru toate ritualurile religioase. Oamenii religioși adesea doreau binecuvântarea legământului lui Dumnezeu, dar fără responsabilități.

2:25-26 „dacă. . .dacă. . .dacă” Acestea sunt a treia clasa de propoziții condiționale care se refera la o posibilă acțiune viitoare. Supunerea (cf. Deut. 27-30) este cheia în argumentul lui Pavel din capitolul 2, dar nu în 3:21-31 (cf. Gal. 3).

2:26-27 Aceste versete își păstrează speranța că unele Neamuri vor răspunde la lumina pe care o au. Singurul posibil exemplu biblic al acestuia ar fi Cornelius din Fapte 10. Și totuși nu prea se potrivește acest verset fiindcă el a fost unul cu frica de Dumnezeu și îl slăvea în sinagoga locală.

Aceste versete sunt în realitate un contrapunct al argumentului lui Pavel despre nevoia de salvare a Evreilor. Romani 3:23 este rezumatul că întreaga omenire este din punct de vedere spiritual pierdută fără Hristos. Dacă sunt Neamuri care își trăiesc viața după lumina pe care o au de la creație și o sensibilitate morală lăuntrică, Dumnezeu o să le ofere o ocazie ca ei să-i răspundă lui Hristos — cumva, într-un fel, cândva.

2:28-29 „Pentru că nu este un Evreu...el este un evreu” Aceasta este o discuție extrem de importantă datorită dezvoltării teologice contemporane dispensaționalismului și încercarea sa de a separa ori a încapsula oamenii lui Dumnezeu ai VT față de oamenii lui Dumnezeu ai NT. Există un singur legământ și un singur popor (cf. Rom. 9:6; Gal. 3:7-9, 29; 6:16; I Pet. 3:6). Noul legământ este o dezvoltare și o împlinire a celui vechi. Oamenii lui Dumnezeu au fost așa întotdeauna prin credință, nu prin descendență. Ei sunt „un popor al inimii”, nu ritualic sau un popor rasial. Credința, nu gradul de rudenie este cheia. Mintea legământului, nu semnul legământului, este semnul.

▣ „carne” vezi Subiect Special în 1:3.

2:29 Semnul Legământului prin circumcizie (cf. Gen. 17:14) era o metaforă în VT a unuia deschis către Dumnezeu. Era dezvoltat metaforic în multe feluri (1) circumcizia inimii (cf. Deut. 10:16; Ier. 4:4); (2) circumcizia inimii (cf. Ier. 6:10); și (3) circumcizia buzei (cf. Exod. 6:12,30). Legea nu a vrut niciodată să însemne un cod extern, ci o viață ce transformă principii. Vezi Subiect Special : Viziunea lui Pavel despre Lege în 7:12.

▣

NASB „ceea ce este a inimii, prin Duh, nu după literă;”

NKJV „a inimii, în Duh, și nu în literă;”

NRSV „o problemă a inimii -- este spiritual și nu literal”

TEV „care este munca Duhului Lui Dumnezeu, nu a Legii scrise.”

JB „în inimă – ceva ce nu aparține literei ci al Duhului.”

Această frază este ambiguă în Greacă. Unele traduceri o iau ca o referire între spiritual versus literal (cf. NRSV, Noul Testament al Secolului Douăzeci, traducerea Knox, traducerea *Lamsa of the Peshita*, traducerea Williams și Noua Versiune Berkeley). Altele traduceri evidențiază contrastul ca cel dintre Duhul Sfânt (cf. 7:6; II Cor. 3:6, unde o construcție similară apare) și textele scrise (cf. NASB, NKJV, NEB, NIV și TEV).

Pavel discută despre faptul că unele Neamuri puteau să se comporte după placul lui Dumnezeu și nu după Lege. Dacă aceasta este adevărat atunci copiii lui Dumnezeu îi includeau nu doar pe aceia care erau tăiați împrejur (cf. Galateni). Familia lui Dumnezeu este mai largă decât doar Evreii de rasă pură (cf. Gen. 3:15; 12:3; Exod. 19:5); Iov, Melhisedec, Ietro, Caleb, Rahab, și Rut nu erau ca rasă cu adevărat Evrei. Chiar și triburile lui Efraim și Manase erau pe jumătate Egipțeni (cf. Gen. 41:50-52).

ÎNTREBĂRI DE DISCUTAT

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție au darul de a te ajuta să gândești trecând prin marile chestiuni ale acestei secțiuni a cărții. Au menirea de a provoca gândirea, și nu sunt definatorii.

1. Cum este afectată promisiunea lui Dumnezeu datorită necredinței Evreilor (3:3-4)?
2. E vreun avantaj în fața lui Dumnezeu dacă ești Evreu (3:1-8)?
3. Ce este un diatrib?
4. Care este înțelesul unui presupus diatrib în vs. 5-8?
5. Felul cum un om trăiește chiar contează dacă justificarea este făcută prin har și nu prin fapte (3:8)?
6. Care este conceptul teologic al depravării totale (3:10-18)?
7. Care este scopul Legii Mozaice, sau a Legii în general (3:20; Gal. 3:24-25)?
8. De ce nu este Satan menționat deloc în capitolele 1-3 ce tratează despre nepocăința omului ?
9. Sunt promisiunile VT condiționale sau necondiționale ?
10. Care este scopul Legii Mozaice în viața unui: (1) non-Evreu; și (2) a unui Evreu ?
11. Scoate în evidență prin cuvintele tale argumentele lui Pavel din 1:18-3:20 paragraf cu paragraf.

ROMANI 3

ÎMPĂRȚIREA PARAGRAFELOR ÎN TRADUCERI CONTEMPORANE				
UBS⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Evreii și Legea (2:17-3:8)	Judecata Lui Dumnezeu apărătoare	Avantajul evreilor	Evreii și Legea (2:17-3:8)	Promisiunea Lui Dumnezeu că nu Îi va salva
3:1-8	3:1-8	3:1-8	3:1-4 3:5-6 3:7-8	3:1-8
Nu este nimeni fără păcat	Toți au păcătuit	Toți sunt vinovați	Nici un om nu este nevinovat	Toți sunt vinovați
3:9-20	3:9-20	3:9-18 3:19-20	3:9-18 3:19-20	3:9-18 3:19-20
Neprihănirea prin Credință	Dreptatea Lui Dumnezeu prin Credință	Adevărata Neprihănire	Cum îl așează pe om, Dumnezeu în Neprihănire	Descoperirea Lui Dumnezeu prin Dreptatea Sa
3:21-26	3:21-26	3:21-26	3:21-26	3:21-26
3:27-31	3:27-31	3:27-31	3:27-31	Ce face Credința

CITIREA CICLULUI TREI (vezi pr.7)

URMĂRIND INTENȚIA ORIGINALĂ A AUTORULUI LA NIVEL PARAGRAFIC

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Nu trebuie să lași aceasta pe seama unui comentator.

Citirea capitolului într-o ședință. Identificarea subiectelor. Comparați împărțirea subiectului pe cele cinci traduceri de mai sus. Paragrafarea nu este inspirată, dar este cheia urmării intenției originale a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are unul și același subiect.

1. Primul paragraf
2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

CATEGORII CONTEXTUALE

- A. Versetele 1-8 sunt relaționate în conținut, dar este dificil să urmărești logica lui Pavel fiindcă el folosește o tehnică literară numită diatribă (un presupus contestator).
- B. Se pare că Pavel anticipa cum unii Evrei vor fi răspuns la 2:17-29, astfel el le răspunde la obiecțiile lor (Corley, Vaughan, *Romani*, pr. 37-39).
1. Prima întrebare. Chiar nu sunt avantaje pentru evrei? (vs. 1-2)
  2. A doua întrebare. A eșuat Cuvântul lui Dumnezeu fiindcă câțiva evrei au fost necredincioși? (vs. 3-4)
  3. A treia întrebare. Dacă Dumnezeu i-a folosit pe Evrei să-Și descopere caracterul Său, sunt Evreii cu toții legal responsabili? (vs. 5-8)
- C. Concluzia trebuie urmărită în 2:11. Dumnezeu nu face favoruri. Toți oamenii sunt responsabili pentru viața dusă departe de lumina pe care au primit-o (revelație naturală/sau revelație specială).
- D. Versetele 9-18 sunt o serie de citate ale VT ce descriu păcatul Evreilor.
- E. Versetele 19-20 însumează condiția spirituală a Israelului și scopul VT (cf. Gal. 3).
- F. Versetele 21-31 sunt rezumatul din 1:18-3:20. Sunt primul punct teologic al Evangheliei (vezi scurta subliniere, p. 2).

STUDIUL CUVÂNTULUI ȘI FRAZEI

NTC (Noua Versiune Cornilescu) TEXT: 3:1-8

¹Care este deci întâietatea Iudeului, sau care este folosul tăierii împrejur? ²Oricum, sunt mari. Și mai întâi de toate, prin faptul că lor le-au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu. ³Și ce are a face dacă unii nu au crezut? Necredința lor va nimici ea credințioșia lui Dumnezeu? ⁴Nicidecum! Dimpotrivă, Dumnezeu să fie găsit adevărat și toți oamenii să fie găsiți mincinoși, după cum este scris: „Ca să fii găsit neprihanit în cuvintele Tale, și să ieși biruitor când vei fi judecat.” ⁵Dar, dacă nelegiuirea noastră pune în lumină neprihănirea lui Dumnezeu, ce vom zice Nu cumva Dumnezeu este nedrept când Își dezlănțuiește mânia? (Vorbesc în felul oamenilor.) ⁶Nicidecum ! Pentru că, astfel, cum va judeca Dumnezeu lumea? ⁷Și dacă, prin minciuna mea, adevărul lui Dumnezeu strălucește și mai mult spre slava Lui, de ce mai sunt eu însumi judecat ca păcătos? ⁸Și de ce să nu facem răul ca să vina bine din el, cum pretind unii, care ne vorbesc de rău, că spunem noi? Osânda acestor oameni este dreaptă.

3:1 „Care este deci întâietatea Iudeului” Pavel continuă să folosească tehnica literară a diatribului, sau a presupusului contestator, pentru a comunica mesajul său. Pentru o prezentare a privilegiilor Poporului Evreu, vezi 3:2 și 9:4-5.

3:2 „Întâietate” Pavel folosește „Întâi” în 1:8, dar fără ca o a doua caracteristică să fie menționată. Face același lucru și aici. Scrierile lui Pavel erau așa de intense, chiar dacă erau dictate, adesea construcția gramaticală este incompletă.

▣ „lor le-au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu” Având revelația Lui Dumnezeu este o extraordinară responsabilitate precum și un imens privilegiu (cf. Luca 9:4-5). Ei erau administratori ai Harului Lui Dumnezeu (AORIST PASIV, cf. I Tesal. 2:4).

Cuvântul *logion* (oracole) este folosit în Septuaginta cuvântului: din Dumnezeu (cf. Num. 24:4,16; Deut. 33:9; Ps. 119:67; Isaia. 5:24; 28:13). Este constant folosit în același sens în NT (cf. Fapte 7:38; Evrei. 5:12; I Pet. 4:11).

3:3 „dacă” Acesta este O PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI Ce se presupune a fi adevărată din perspectiva autorului sau pentru scopurile literare. Versetele 5 și 7 sunt de asemenea PROPOZIȚII CLASA ÎNTÂI CONDIȚIONALE.

NASB, NKJV „unii nu cred”
NRSV, JB „unii erau necredincioși”
TEV „că unii dintre ei erau necredincioși”

Se poate referi la individualitatea Israelită (1) necredincioșie sau (2) lipsa de credință personală în YHWH. Este dificil de realizat legătura intelectului la promisiunile necondiționale ale Lui Dumnezeu (răscumpărarea omenirii decăzute) și mandatul condiționat al răspunsului uman. Și totuși acesta este un paradox biblic (cf. 3:4-5). Dumnezeu este credincios chiar și atunci când poporul Său nu este (cf. Osea 1,3).

▣ „anulare” Vezi mai jos Subiect Special.

SUBIECT SPECIAL: NUL ȘI LIPSIT DE IMPORTANȚĂ (*KATARGEŌ*)

Acest (*katargeō*) a fost unul dintre cuvintele favorite ale lui Pavel. El l-a folosit de cel puțin 25 de ori, dar el are o gamă semantică foarte largă.

- A. Radăcina sa etimologică de bază vine din *argos* care înseamnă
1. Inactiv
  2. Nefolositor
  3. Irosit
  4. Lipsit de importanță
  5. Inoperant
- B. Compusul cu *kata* a fost folosit să exprime
1. Inactivitate
  2. Nefolosință
  3. Cel ce a fost anulat
  4. Cel ce a fost îndepărtat de către
  5. Ce a fost complet nefolositor
- C. Este folosit odată în Luca pentru a descrie fără roadă, de aceea nefolositor, - pomul (cf. Luca 13:7).
- D. Pavel îl folosește în sensul figurativ în două căi principale:
1. Dumnezeu face lucrurile neoperabile pe cele ce sunt ostile umanității.
    - a. Natura păcătoasă a Omenirii - Rom. 6:6
    - b. Legea Mozaică în relație cu promisiunea lui Dumnezeu a „Sămânței”, - Rom. 4:14; Gal. 3:17; 5:4,11; Efes. 2:15
    - c. Forțe Spirituale - I Cor. 15:24
    - d. Oameni ai „Fărădelegii” - II Tes. 2:8
    - e. Moartea Fizică - I Cor. 15:26; II Tim. 1:16 (Evrei. 2:14)
  2. Dumnezeu înlocuind vechiul (legământ, ere) cu cea nouă
    - a. Chestiuni legate de Legea Mozaică - Rom. 3:3,31; 4:14; II Cor. 3:7,11,13,14
    - b. Analogia căsătoriei folosită ca Lege - Rom. 7:2,6
    - c. Lucrurile acestei ere - I Cor. 13:8,10,11
    - d. Acest Trup - I Cor. 6:13
    - e. Conducătorii acestei ere - I Cor. 1:28; 2:6

Acest cuvânt este tradus în atâtea moduri diferite dar înțelesul său principal este de a face ceva nefolositor, nul, lipsit de importanță, neoperabil, lipsit de putere dar nu chiar în mod strict inexistent, distrus sau anihilat.

3:4

NASB „Să nu se întâmple niciodată !”
NKJV, TEV „Cu siguranță nu !”
NRSV „Nicidecum !”
JB „Ar fi absurd să fie așa”

Acesta este un mod rar folosit al STĂRII OPTATIVE ce exprimă o dorință sau o rugăciune și ar trebui tradusă prin, „Nicidecum”. Aceasta frază de uimitoare neîncredere a fost adesea folosită de Pavel datorită tehnici

sale literare a diatribului (cf. 3:4,6,31; 6:2,15; 7:7,13; 9:14; 11:1; I Cor. 6:15; Gal. 2:17; 3:21; 6:14). A fost modul său de negare accentuate a presupusei contestări.

Observați modurile literare ale lui Pavel ce resping presupusele întrebări și declarații contestatoare.

1. „Nicidecum,” vs. 4,6
2. „Fie ca Dumnezeu să fie găsit în adevăr, ca orice om să fie găsit drept mincinos,” vs. 4
3. „(Vorbesc în termeni umani),” vs. 5
4. „(că suntem ca niște calomnatori și ca unii care doresc asta)”

▣ **„Fie ca Dumnezeu să fie găsit în adevăr, ca orice om să fie găsit drept mincinos”** Acesta este un PREZENT IMPERATIV MIJLOCIU. Aceasta construcție se focalizează pe starea continuă a subiectului; Dumnezeu este credincios și în adevăr, oamenii sunt necredincioși și mincinoși! Aceasta este o aluzie la Ps. 116:11 și este similar la ce Iov a trebuit să învețe în 32:2; 40:8.

Observați elementul universal de necredincioșie în acest capitol, reprezentat în folosirea de către Pavel a *pas* (toate, fiecare) în vs. 4,9,12,19,20,23,24, dar slava Lui Dumnezeu, deasemenea oferta universală de Salvare a tuturor (cf. 3:22).

▣ **„stă scris”** Literar „A fost și continuă a fi scris.” Acesta este un PERFECT PASIV INDICATIV. Devine o expresie tehnică folosită pentru a afirma Inspirația Lui Dumnezeu din Scriptură (cf. Matei. 5:17-19). Acesta este un citat din Ps. 51:4 în Septuaginta (LXX).

3:5-6 Argumentul lui Pavel face referire, în aceste versete, la alegerea specială a lui Dumnezeu - a Israelului ca țintă a Sa de a ajunge astfel la întreaga Lume (cf. Gen.12:3; Exod. 19:5-6). În VT „alegere” referindu-se la serviciul, și nu la privilegiul special. Dumnezeu a făcut un legământ cu ei. El a fost credincios; ei au fost necredincioși (cf. Neemia 9). Faptul că Dumnezeu i-a judecat ca necredincioși pe Israeliți este mărturia Credincioșiei Sale.

Israel a avut menirea de a face legătura cu Neamurile. Ei au eșuat (cf. 3:24)! Scopul lui Dumnezeu este salvarea universală (cf. Gen. 3:15) și nu este afectată de eșuarea Israelului. De fapt, credințioșia Lui Dumnezeu față de legământul original este confirmată în Romani 9-11. Necredința Israelului este respinsă, dar un Israel în credință va culmina prin Planul Lui Dumnezeu de Răscumparare.

Diatribul lui Pavel în vs. 5-6 este o paralelă cu cel din vs. 7-8.

3:5 „dacă” Acesta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI ce se presupune a fi adevărată din perspectiva autorului sau pentru scopurile sale literare. Versetele 3 și 7 sunt de asemenea PROPOZIȚII CLASA ÎNTÂI CONDIȚIONALE.

▣ **„Dacă așa necredincioșia noastră demonstrează credincioșia Lui Dumnezeu”** Acest PRONUME, „a noastră”, trebuie să se refere într-un sens colectiv tuturor Evreilor. Vezi Subiect Special la 1:17

▣ **„ce o să spunem”** Pavel folosea un diatrib (cf. 3:5; 7:7; 8:31; 9:14,39). Pavel își clarifică prezentarea folosind un presupus contestator (cf. Mal. 1:2,6,7,12,13; 2:14,17 {de două ori}; 3:7,13,14).

▣

NASB	„(Vorbesc în termeni umani.)”
NKJV	„(Vorbesc ca om.)”
NRSV	„(Vorbesc într-un mod omenesc.)”
TEV	„(Vorbesc așa cum oamenii o fac.)”
JB	„—A folosi o analogie umană —”

Pavel adesea folosește logica umană în argumentele sale teologice (cf. 6:19; I Cor. 9:8; Gal. 3:15). Aici funcționează ca un mod de respingere de asumare a unui presupus contestator.

3:7-8 Este clar o paralelă între vs. 5 și 7. Pavel ori (1) continuă să folosească tehnica literară a diatribului, un presupus contestator (cf. 3:5,7; 7:7; 8:31; 9:14,30) sau (2) reacție la criticism la justificarea sa numai prin credință în predicare (cf. v. 8).

Pavel nu a explicat și nici nu a răspuns la acuzele în detaliu dar a condamnat cu forță acuzațiile. Este posibil ca obiecția la o justificare prin credință liberă și nemeritată să fi fost aceea care ar fi condus la fărâdelege sau să îndreptățească și mai mult nesupunerea prin necredință. Pavel a crezut că harul oferit în dar ar fi condus pe creștini în credință către un nou duh și o viață plină de grație! Evreii, moralisții Greci, și Pavel toți vroiau o trăire etică pentru cei convertiți! Dar aceasta se putea realiza doar prin înnoirea inimii, nu prin conformarea față de un cod de lege extern.(cf. Ier. 31:31-34; Ezech. 26:22-32).

3:7 „dacă” Aceasta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI (de asemenea vs. 3 și 5) care se presupune a fi adevărat din perspectiva autorului sau a scopurilor sale literare.

▣ „ce se revarsă” Vezi Subiect Special în 15:3.

▣ „Slava Sa” Vezi trimiterea la 3:23

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 3:9-18

⁹Ce urmează atunci? Suntem noi mai buni ca ei? Nicidecum. Fiindcă am dovedit că toți, fie Iudei, fie Greci sunt sub păcat; ¹⁰după cum este scris : „ Nu este nici un om neprihănit, nici unul măcar; ¹¹Nu este nici unul care să aibă pricepere. Nu este nici unul care să caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu; ¹²Toți s-au abătut, și au ajuns niște netrebnici. Nu este niciunul care să facă binele, niciunul măcar. ¹³„Gâtlejul lor este un mormânt deschis, se slujesc de limbile lor ca să înșele, sub buze au venin de aspidă; ¹⁴„Gura le este plină de blestem și de amărăciune; ¹⁵„au picioarele grabnice să verse sânge, ¹⁶prăpădul și pustierea sunt pe drumul lor, ¹⁷nu cunosc calea păcii.” ¹⁸„frica de Dumnezeu nu este înaintea ochilor lor.”

3:9 „Suntem noi mai buni decât ei” Gramatica la acest punct este ambiguă. E clar că adevărul principal al acestui pasaj este că întreaga umanitate are nevoie de Harul Lui Dumnezeu (cf. 3:9,19,23; 11:32; Gal. 3:22). Totuși, este incert dacă referirea specifică a fost la Evrei (Pavel și rudele sale, cf. TEV, RSV) sau la creștini (Pavel și frații credincioși separați de Harul Lui Dumnezeu). Evreii au ceva avantaje (cf. vs. 1-2; 9:4-5), dar aceste avantaje i-au făcut mai responsabili! Toți oamenii sunt pierduți din punct de vedere spiritual și au nevoie de Harul Lui Dumnezeu.

Termenul „mai buni” este înțeles de o minoritate de școliți ca o DIATEZĂ PASIVĂ în loc de MIJLOCIE („mai buni decât”), rezultând în traducere „mai buni prin.”

Cartea Romani se spune adesea că este una din cele mai neutre scrisori ale lui Pavel, din punct de vedere al mesajului. Majoritatea scrisorilor lui Pavel au fost scrise ca un răspuns la o nevoie imediată de soluționare a problemelor (documente ocazionale). Totuși, gelozia dintre liderii Evrei și liderii credincioși ai Neamurilor ar putea fi fondul unor asemenea texte din capitolele 9-11.

▣ „sub păcat” Pavel personifică „păcatul” ca fiind un stăpân aspru peste omenirea decăzută (cf. 6:16-23).

3:10-18 „așa cum este scris” Această frază de asemenea apare în v. 4. Următoarea declarație este o serie de citate din VT ce folosesc metafore ale corpului uman pentru a accentua căderea omenirii: (1) vs. 10-12, Ecl. 7:20 sau Ps. 14:1-3; (2) v.13, Ps. 5:9 sau 140:3; (3) v.14, Ps. 10:7; (4) vs. 15-17, Isa. 59:7-8 și Prov. 1:16, și (5) v.18, Ps. 36:1. Este surprinzător că Pavel nu a folosit Isa. 53:6.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 3:19-20

¹⁹Știm însă că tot ce spune Legea, spune celor ce sunt sub Lege, pentru ca orice gură să fie astupată și toată lumea să fie găsită vinovată înaintea lui Dumnezeu. ²⁰Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui, prin faptele Legii, deoarece prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

3:19 „Știm însă că” Vezi nota de la 2:2.

▣ **„Legea”** În acest context trebuie să se fi referit la întreg VT pentru că pasajele citate în vs. 10-18, Pavel a personificat „legea” așa cum a făcut și cu „păcatul” în v. 9 (cf. 6:16-23).

▣ **„pentru acei ce sunt sub Lege”** Se referă doar la Evrei și la cei convertiți dintre Neamuri. De asemenea trebuie spus că multe din citatele VT se referă la Neamuri.

▣

NASB „că fiecare gură să fie închisă și întreaga lume să dea socoteală Lui Dumnezeu”

NKJV „că fiecare gură să fie oprită să vorbească, și Lumea să-și recunoască vina în fața Lui Dumnezeu”

NRSV „că orice gură să fie redusă la tăcere, și întreaga lume să fie răspunzătoare în fața lui Dumnezeu”

TEV „Și ca să oprească toate scuzele tuturor oamenilor și să aducem întreaga omenire în fața judecății lui Dumnezeu”

JB „Trebuie să tacă toți și ca întreaga omenire să vina în fața judecății lui Dumnezeu”

Aceasta este tema principală a capitolului 1:18-3:20 care este prezentat pe scurt în 3:23.

▣ **„fiecare gură”** Sunt câteva fraze în vs. 19-20 care se referă la întreaga omenire.

1. „fiecare gură,” v. 19
2. „întreaga lume,” v. 19
3. „niciun trup,” v. 20

3:20 „căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui, prin faptele legii” Aceasta este o aluzie la Ps. 143:2, dar cu o frază adăugată. A fost un aspect major al evangheliei lui Pavel (cf. Gal. 2:16; 3:11). Fiind el însuși Fariseu, Pavel doar știa că incapacitatea entuziasmului religios și a performanței meticuloase nu sunt îndeajuns să ofere pacea lăuntrică.

▣

NASB, NRSV „prin Lege vine cunoștința păcatului”

NKJV „fiindcă prin lege avem cunoștință de păcat”

TEV „ceea ce face Legea este să-l conștientizeze pe om că a păcătuit”

JB „Tot ceea ce face legea este să ne spună ce este păcătos”

Acesta este unul din scopurile VT. Vezi Tema Specială din 13:9. Niciodată nu a însemnat să aducă salvare omenirii decăzute. Scopul său a fost să descopere necredințioșia și să-i conducă pe toți către Mila Lui Dumnezeu (cf. 4:15; 5:13,20; 7:7; Gal. 3:19-22, 23-29).

ÎNTREBĂRI DE DISCUTAT

Acesta este un ghid de studiu tip comentariu, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil de propria-ți interpretare a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să umblăm în lumina pe care am primit-o în dar. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritare în interpretare. Nu trebuie să lași asta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție au menirea de a te ajuta să înțelegi chestiunile principale ale acestei părți a cărții. Ele au menirea să provoace gândirea, nu sunt definitorii.

1. Cum afectează necredințioșia Evreilor promisiunile Lui Dumnezeu? (3:3-4)
2. Ai vreun avantaj în fața Lui Dumnezeu fiind Evreu ? (3:1-8)
3. Care este înțelesul unui presupus contestator (diatrib) în vs. 5-8?

4. Felul cum își trăiește cineva viața chiar contează dacă se face o justificare a credinței mântuirii prin Har și nu prin Fapte (cf. 3:8)?
5. Definește conceptul teologic (Calvinist) al depravării totale (cf. 3:10-18).
6. Care este scopul Legii Mozaice, sau a legii în general (cf. 3:20; Gal. 3:24-25)?
7. De ce nu este deloc menționat Satan în capitolele 1-3 ce fac referire la necredințioșia omului ?

INTROSPECTIVE CONTEXTUALE - ROMANI 3:21-31

- A. Romani 3:21-31
  1. rezumat climatic a 1:18-3:20
  2. o amplificare a 1:16-17
  3. o introducere la capitolele 4-8 (esp. 3:28)
- B. Acest rezumat climatic al doctrinei justificării prin credință a fost caracterizată de Reformiști:
  1. Martin Luther ca „punct cheie și locul cel mai central al epistolei și al întregii Bibliei”;
  2. John Calvin - „probabil că nu este în întreaga Biblie un pasaj care să creeze o încredere mai profundă în credințioșia Lui Dumnezeu în Hristos.”
- C. Acesta este esența creștinismului evanghelice. Pentru a înțelege acest context înseamnă să înțelegi Creștinătatea. Aceasta este evanghelia într-un rezumat de două paragrafe iar Ioan 3:16 este evanghelia într-un verset. Aceasta este inima și sufletul prezentării evangheliei lui Pavel.

Cele trei întrebări cheie interpretative sunt :

  1. Ce înseamnă termenul „lege” ?
  2. Ce înseamnă fraza „credințioșia Lui Dumnezeu” ?
  3. Ce înseamnă termenul „credință” și „crede” ?
- D. Îi mulțumesc Lui Dumnezeu pentru cuvântul „toți” în v. 22 (cf. v. 29) și cuvântul „dar” în v. 23 (cf. 5:15,17; 6:23).

CUVÂNT ȘI FRAZĂ DE STUDIU

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 3:21-26

²¹**Dar acum s-a arătat o neprihănire, pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc Legea și prorocii, ²²și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu este nicio deosebire; ²³Căci toți au păcătuit, și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu, ²⁴Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea, care este în Hristos Isus; ²⁵Pe El Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie, prin credința în sângele Lui, o jertfă de ispășire, ca să-Și arate neprihănirea Lui, căci trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu; ²⁶pentru ca, în vremea de acum, să-Și arate neprihănirea Lui în așa fel încât, să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.**

3:21 „Dar acum” Pavel crează un contrast între Vechiul Legământ cu Noul Legământ, vremurile trecute ale răzvrătirii cu noua eră a credințioșiei. Aceasta face o paralelă „cu timpul prezent” (cf. v. 26; „dar acum” of 6:22; 7:6).

▣ **„acum nu după Lege”** Adesea e greu să ai certitudinea dacă Pavel se referă la Legea Mozaică (NASB) sau la lege (NRSV, TEV, NJB, NIV) în general în aceste capitole de început. În acest context Legea Evreilor se potrivește cel mai bine argumentului lui Pavel. Întreaga omenire a violat orice set de îndrumări morale, societale interne sau externe. Problema noastră, ca omenire căzută în păcat, este că nu vrem vreoa altă îndrumare decât pe cea a noastră înșine, egoistă și să fie centrată pe dorințele noastre (cf. Gen. 3).

▣

NASB	„credințioșia Lui Dumnezeu”
NKJV, NRSV	„dreptatea Dumnezeu”
TEV	„Calea Lui Dumnezeu de a-i așeza pe oameni într-o relație dreaptă cu El Însuși”
NJB	„Dreptatea salvatoare a Lui Dumnezeu”

Nu este un ARTICOL definitoriu pentru „credincioșie”. Acesta nu face referire la caracterul Lui Dumnezeu, ci la modul Lui Dumnezeu de a ierta imparțial și de a-i accepta pe păcătoși. Chiar această frază a fost folosită în tema teologică din Rom. 1:16-17. Aceasta descoperă foarte clar mecanismul mântuirii prin credința în răstignirea pe cruce a Lui Isus Cristos (cf. v. 22,24-26).

Faptul că acest termen (*dikaiosonē*) și derivatele sale (vezi nota de la 2:13) sunt folosite așa de des în acest context îi arată însemnătatea (cf. 1:17; 3:5,21,22,25,26; 4:3,5,6,9,11,13,22; 5:17,21; 6:13,16,18,19,20; 8:10; 9:28,30,31; 10:3,4,5,6,10,17). Acest termen grecesc este dintr-o construcție metaforică a VT (*tsadak*) un mod „standard” sau un mod „trestiomtric.” Standardul este Dumnezeu Însuși. Acest termen reflectă caracterul Lui Dumnezeu ce-L revarsă de bunăvoie prin Cristos, omenirii decăzute, (cf. II Cor. 5:21). Admiterea nevoii lor și acceptarea Harului Lui Dumnezeu a fost, și este așa de umilitor pentru oamenii religioși, în special legaliști, din cauza mândriei și a egocentrismului lor. Vezi tema specială la 1:17.

▣ **„s-a manifestat”** Această frază este foarte similară celei din 1:17. Totuși, verbul este diferit. Verbul de aici poate fi tradus, „a fost și continuă să fie descoperit foarte clar.” Este un INDICATIV PERFECT PASIV în timp ce sinonimul din 1:17 este INDICATIV PREZENT PASIV. Dumnezeu a descoperit foarte clar evanghelia atât în VT (cf. Capitolului 4) cât și în Isus.

▣ **„Fiind martori ai Legii și ai Profeților”** Aceasta face referire la două din cele trei diviziuni ale canonului Ebraic (Legea, Profeții și Scrierile). Aceste prime două au fost folosite ca referire la întreg (vezi nota de la 3:19). Aceasta arată clar că evanghelia a fost inclusă în formă preliminară în VT (cf. Luca 24:27,44; Fapte 10:43). Nu a fost un gând de după, un „Plan B” sau un program de salvare creat în ultimul moment (cf. 1:2).

3:22 „prin credința în Isus Cristos” Aceasta este literalmente „prin credința în Isus Cristos.” Aceasta este o construcție la modul GENITIV. Este repetată în Gal. 2:16 și Fil. 3:9 de asemenea ca o formă similară în Rom. 3:26; Gal. 2:16,20; 3:22. Ar putea să însemne (1) credința sau credincioșia Lui Isus (SUBIECTIV GENITIV) sau (2) Isus ca obiect al credinței noastre (OBIECTIV GENITIV). Aceeași construcție gramaticală în Gal. 2:16 face ca #2 să fie cea mai bună alegere.

Aceasta arată aspectul principal al justificării Lui Dumnezeu. Este neprihănirea Lui Cristos care este operativă în viața cuiva prin darul fără plată al Lui Dumnezeu prin Cristos (cf. 4:5; 6:23), care trebuie să fie acceptat prin credință/crez/încredere (cf. Efes. 2:8-9) și trăită în viața de zi cu zi (cf. Efes. 2:10).

▣ **„pentru toți”** Evanghelia este pentru toți oamenii (cf. v. 24; Isa. 53:6; Ezech. 18:23; Ioan 3:16-17; 4:42; I Tim. 2:4; 4:10; Tit 2:11; II Pet. 3:9; I Ioan 4:14). Ce mare adevăr! Acesta trebuie să pună în echilibru adevărul biblic al alegerii. Alegerea Lui Dumnezeu nu trebuie înțeleasă în sensul Islamic al determinismului și nici în sensul ultra-Calvinistic a unora împotriva altora, ci în sensul legământului făcut. Alegerea din Vechiul Testament era un beneficiu și nu privilegiu! Dumnezeu a promis să mântuiască omul decăzut. (cf. Gen. 3:15). Dumnezeu a chemat și a ales omenirea prin Israel (cf. Gen. 12:3; Exod. 19:5-6). Dumnezeu ne alege pe baza credinței în Hristos. Dumnezeu ia întotdeauna inițiativa în salvarea noastră (cf. Ioan 6:44,65). Efeseni 1 și Romani 9 sunt pasajele cele mai tari în doctrina predestinării care au fost accentuate din punct de vedere teologic de Augustin și Calvin.

Dumnezeu alege credincioșii nu doar pentru a-i salva (îndrepta), ci și pentru a-i sfinții (cf. Efes. 1:4; Col. 1:12). Aceasta poate să relaționeze cu (1) poziția noastră în Cristos (cf. II Cor. 5:21) sau (2) dorința lui Dumnezeu să reproducă caracterul Său în copii (cf. Rom. 8:28-29; Gal. 4:19; Efes. 2:10). Dorința Lui Dumnezeu pentru copiii Săi este atât ca ei să ajungă în cer într-o zi cât și să fie asemenea Lui Hristos acum!

Țelul predestinării este Sfințirea, și nu Privilegiul! Chemarea Lui Dumnezeu nu a însemnat selectarea câtorva copii ai lui Adam, ci a tuturor! A fost o chemare către propriul Său Caracter de Dumnezeu (cf. I Tes. 5:23; II Tes. 2:13). Pentru a transforma predestinarea unei vieți sfinte într-o „întreținere teologică” este o tragedie a sistemelor teologice. Adesea încadrările noastre teologice distorsionează textul biblic !

Vezi Tema Specială: Alegerea/Predestinarea și Nevoia de Echilibru Teologic la 8:33.

▣ **„cine crede”** Isus a murit pentru toți oamenii. Ar fi putut să fie salvați toți. Este percepția personală a omenirii (PARTICIPIU PREZENT) ce face credincioșia lui Isus aplicabilă în viețile lor (cf. 1:16; Ioan 1:12; 3:16;

20:31; Rom. 10:9-13; I Ioan 5:13). Biblia prezintă două criterii a credincoșiei imputate: credință și pocăință (cf. Marcu 1:15; Fapte 3:16,19; 20:31 vezi și nota de la 1:5). Acest text descoperă clar scopul universal al salvării, dar nu toți vor fi salvați.

▣ „fiindcă nu este nicio diferență” Este doar o singură cale și o singură Persoană prin care oamenii (Evreii și Neamurile) pot fi salvați (cf. Ioan 10:1-2,7; 11:25; 14:6). Oricine și fiecare poate fi salvat prin credința în Cristos (cf. 1:16; 4:11,16; 10:4,12; Gal. 3:28; Col. 3:11).

3:23-26 Aceasta este o singură Propoziție în Greacă.

3:23

NASB, NKJV,

NRSV „fiindcă toți au păcătuit și sunt lipsiți de”

TEV „toți oamenii au păcătuit și sunt departe de”

JB „păcătuit și sunt ținuți departe de”

Acesta este un rezumat al 1:18-3:20. Fiecare are nevoie să fie salvat de Cristos (cf. 3:9,19; 11:32; Gal. 3:22; Isa. 53:6). „Păcătuit” este un AORIST ACTIV INDICATIV în timp ce „continuă să rămână fără” este un PREZENT MIJLOCIU INDICATIV. Este posibil ca această frază să facă referire atât la căderea colectivă în păcat prin Adam (cf. 5:12-21) precum și la faptele individuale ale răzvrătirii. Niciuna din traducerile moderate din limba engleză nu reflectă specific această distincție.

Acest verset relatează un punct de vedere teologic prin v. 21 și nu direct prin v. 24.

▣ „glorie Lui Dumnezeu” În VT cel mai comun cuvânt Ebraic pentru „Glorie” (*kbd*) era un termen comercial originar (ce se referă la o pereche de cântare) ce însemna „a avea greutate.” Ceea ce era greu era și valoros sau avea o valoare intrinsecă. Adesea conceptul de strălucire a fost adăugat cuvântului pentru a exprima măreția Lui Dumnezeu (cf. Exod. 19:16-18; 24:17; Isa. 60:1-2). El, doar El este de valoare și Lui Îi aducem onoare. El este prea strălucitor pentru ca omenirea decăzută să-L privească direct (cf. Ex 33:17-23; Isa. 6:5). Dumnezeu poate fi cu adevărat cunoscut prin Cristos (cf. Ier. 1:14; Matei. 17:2; Evrei. 1:3; Iov 2:1).

Termenul „glorie-slavă” este ceva ambiguu: (1) poate fi o paralelă la „credincoșia Lui Dumnezeu” (v. 21); (2) poate face referire la aprobarea de către Dumnezeu (cf. Ioan 12:43); (3) poate face referire la imaginea Lui Dumnezeu prin care omenirea a fost creată (cf. Gen. 1:26-27; 5:1; 9:6), dar care mai târziu a fost pătată prin răzvrătire (cf. Gen. 3:1-22), dar prin Cristos a fost restaurată (cf. II Cor. 3:18). Acest termen a fost întâi folosit în VT pentru a descrie prezența Lui YHVH alături de poporul Său (cf. Exod. 16:7,10; Lev. 9:23; Num. 14:10), ce rămâne încă ca țel de atins.

SUBIECT SPECIAL: SLAVA

Conceptul biblic al „slavei” este dificil de definit. Credincoșii slăvesc înțelegerea lor a evangheliei și dau slavă Lui Dumnezeu, nu lor înșiși (cf. 1:29-31; Ier. 9:23-24).

În VT cel mai comun cuvânt Ebraic pentru „slavă” (*kbd*) a fost la origine un termen comercial ce se referea la o pereche de cântare („a avea greutate”). Ceea ce era greu era de valoare sau avea o valoare intrinsecă. Adesea conceptul de strălucire era adăugat cuvântului pentru a accentua Măreția Lui Dumnezeu (cf. Exod. 19:16-18; 24:17; Isa. 60:1-2). Doar El este vrednic și Lui Îi aducem slavă. El este prea strălucitor pentru ca omenirea decăzută Să-L privească (cf. Exod 33:17-23; Isa. 6:5). YHWH poate fi cu adevărat cunoscut decât prin Cristos (cf. Ier. 1:14; Matei. 17:2; Evrei. 1:3; Iov 2:1).

Termenul „slavă” este ceva ambiguu: (1) poate fi o paralelă către „credincoșia Lui Dumnezeu”; (2) poate face referire la „sfînțenia” sau la „perfectiunea” Lui Dumnezeu; sau (3) poate face referire la imaginea Lui Dumnezeu prin care omenirea a fost creată (cf. Gen. 1:26-27; 5:1; 9:6), care mai târziu a fost pătată prin răzvrătire (cf. Gen. 3:1-22). A fost întâi folosit ca prezență a Lui YHWH alături de poporul Său în călătoria prin deșert, perioada din Exod. 16:7,10; Lev. 9:23; și Num. 14:10.

3:24 „fiind justificată ca oferire în dar a Harului Său” Acesta este PARTICIPIU PREZENT PASIV. Aici este punctul unde evanghelia începe—Harul Lui Dumnezeu ce oferă credincioșie (cf. 5:15m17; 6:23). Termenul Grecesc “justifică” (*dikaioō*) era din aceeași rădăcină cu „credincioșie” (*dikaiosunē*). Dumnezeu I-a întotdeauna inițiativa (cf. Ioan 6:44,65).

În versetele 24-25 sunt trei metafore folosite pentru a descrie salvarea: (1) “justificat” ce era un termen legal ce însemna „nu se dădea vreo pedeapsă” sau să se pronunțe vreun „nevinovat”; (2) „pocăință” ce era preluat din negocul cu sclavi și însemna „răscumpărat” sau „eliberat”; și (3) „jertfă de ispășire” era din sistemul sacrificării și însemna locul de acoperire sau de ispășire. Se referea la capacul Chivotului legământului unde jertfa de sânge era așezată în Ziua Ispășirii (cf. Lev. 16; Evrei. 9:5).

TEMĂ SPECIALĂ: NOUL TESTAMENT-EVIDENȚA SALVĂRII UNEI PERSOANE

Se bazează pe :

1. Caracterul Tatălui (cf. Ioan 3:16), Lucrarea Fiului (cf. II Cor. 5:21), și pe călăuzirea Duhului (cf. Rom. 8:14-16) nu a vreunei performanțe umane, nici a răsplătirii pentru supunere, nu a vreunui crez.
2. Este un dar (cf. Rom. 3:24; 6:23; Efes. 2:5,8-9)
3. Este o nouă viață, o nouă viziune a lumii (cf. Iov and I Ioan)
4. Este cunoaștere (a evangheliei), părtășie (credința în și prin Isus), și un nou stil de viață (călăuzire în Duh și trăire în Cristos) toate trei, niciuna separată de cealaltă

▣ „dar” Pavel folosește aceste concept de câteva ori cu termeni diferiți.

1. *dōrean*, ADVERB, „gratuit”
2. *dōrea*, PRONUME, „dar gratuit”
3. *dōron*, PRONUME, „dar” (cf. Efes. 2:8)
4. *charisma*, PRONUME, „datorie fără plată” sau „favoare în dar” (cf. 1:11; 5:15,16; 6:23; 11:29; 12:6)
5. *charisomai*, VERB, „o favoare gratuită meritată” (cf. 8:32)
6. *charis*, PRONUME, „favoare ca dar” sau „favoare în dar” (cf. 4:4,16; 11:5,6; Efes. 2:5,8)

▣ „prin mântuirea ce o avem în Cristos Isus” Mecanismul salvării noastre în Isus prin moartea substituțională și învierea sa. Focalizarea biblică, nu este cât de mult a fost plătit sau cui i-a fost plătit prețul (Augustine), ci pe baza faptului că omenirea a fost răscumpărată din vina păcatului și a pedepsei prin substituția inocentă (cf. Ioan 1:29,36; II Cor. 5:21; I Pet. 1:19).

Versetul ne arată de asemenea lipsa plății, în Gen. 3:15. Că Isus a biruit Blestemul (cf. Gal. 3:13) și (cf. II Cor. 5:21) și a fost substitutul oamenilor decăzuți. Mântuirea este ea fără plată, însă cu siguranță nu e ieftină.

TEMĂ SPECIALĂ: RĂSPLATĂ / MÂNTUIRE

I. VECHIUL TESTAMENT

A. În primul rând, sunt doi termeni juridici în ebraică ce exprimă acest concept.

1. *Gaal*, ceea ce normal înseamnă „fără plată” ce indică prețul ce trebuie plătit. O formă a termenului *go'el* adaugă conceptului, un intermediar personal, de obicei un membru al familiei (i.e., părinte mântuitor). Acest aspect cultural a dreptului de a răscumpăra obiecte, animale, terenuri (cf. Lev. 25,27), sau rude (cf. Rut 4:15; Isa. 29:22) este transferat teologic – referindu-se la răscumpărarea Israelului din Egipt de către YHWH (cf. Exod. 6:6; 15:13; Ps. 74:2; 77:15; Ier. 31:11). El devine „Mântuitorul” (cf. Iov 19:25; Ps. 19:14; 78:35; Prov. 23:1; Is. 41:14; 43:14; 44:6,24; 47:4; 48:17; 49:7,26; 54:5,8; 59:20; 60:16; 63:16; Ier. 50:34).
2. *Padah*, ce în mod normal înseamnă „a răscumpăra” sau „a salva”
  - a. Mântuirea întâiului născut, Exod. 13:13,14 și Num. 18:15-17
  - b. Mântuirea fizică este în contrast cu Mântuirea spirituală, Ps. 49:7,8,15
  - c. YHWH va mântui Israelul de păcatul său și de răzvrătire, Ps. 130:7-8

B. Conceptul teologic implică trei subiecte ce sunt legate între ele

1. Este o nevoie, o legătură strânsă, o îndatorare, o înlănțuire.
  - a. fizic
  - b. social

- c. spiritual (cf. Ps. 130:8)
- 2. Un preț trebuie plătit pentru libertate, eliberare și restaurare.
  - a. De către națiune, Israel (cf. Deut. 7:8)
  - b. Sau individual (cf. Iov 19:25-27; 33:28)
- 3. Cineva trebuie acționeze ca intermediar și binefăcător. În *gaal* acesta este în mod normal un membru al familiei sau rudă apropiată (i.e., *go'el*).
- 4. YHWH adesea se descrie pe El Însuși în termeni familiari.
  - a. Tată
  - b. Soț
  - c. Rudă apropiată

Mântuirea a fost dată drept sigură prin persoana Lui YHWH; un preț a fost plătit, și mântuirea a fost obținută!

II. NOUL TESTAMENT

A. Sunt câțiva termeni folosiți pentru a exprima conceptul teologic.

1. *Agorazō* (cf. I Cor. 6:20; 7:23; II Pet. 2:1; Apoc. 5:9; 14:34). Acesta este un termen comercial ce reflectă prețul ce trebuie plătit pentru ceva. Suntem răscumpărați prin jertfa de sânge, oameni care nu suntem în control asupra vieților noastre. Noi îi aparținem Lui Cristos.
2. *Exagorazō* (cf. Gal. 3:13; 4:5; Efes. 5:16; Col. 4:5). Acesta este de asemenea un termen comercial. El reflectă moartea substituțională a Lui Isus pentru noi. Isus a biruit blestemul ce acționa asupra noastră fiind sub Lege (i.e., Legea Mozaică), pe care oamenii păcătoși nu o puteau îndeplini. El a șters blestemul (cf. Deut. 21:23) pentru noi toți! În Isus, dragostea și dreptatea Lui Dumnezeu se întrepătrund într-o iertare totală, acceptare, și acces!
3. *Luō*, „A elibera”
  - a. *Lutron*, „Un preț plătit” (cf. Matei. 20:28; Marcu 10:45). Acestea sunt cuvinte puternice spuse din gura Lui Isus ce fac referire la scopul venirii Sale, pentru a fi Salvatorul lumii plătind o datorie a păcatului care nu-I aparținea (cf. Ioan 1:29).
  - b. *Lutroō*, „A scăpa”
    - (1) A mântui Israelul, Luca 24:21
    - (2) A se da pe El însuși pentru a mântui și purifica omenirea, Tit 2:14
    - (3) Pentru a fi un substitut fără păcat, I Pet. 1:18-19
  - c. *Lutrōsis*, „Mântuire, Eliberare - eliberarea noastră”
    - (1) Prorocia lui Zaharia despre Isus, Luca 1:68
    - (2) Rugăciunea Anei către Dumnezeu pentru Isus, Luca 2:38
    - (3) Mai bine Isus, odată sacrificiul oferit, Evrei. 9:12
4. *Apolytrōsis*
  - a. Primirea Mântuirii la a doua venire a Sa (cf. Fapte 3:19-21)
    - (1) Luca 21:28
    - (2) Romani 8:23
    - (3) Efeseni 1:14; 4:30
    - (4) Evrei 9:15
  - b. Mântuirea prin moartea Lui Cristos
    - (1) Romani 3:24
    - (2) I Corinteni 1:30
    - (3) Efeseni 1:7
    - (4) Coloseni 1:14
5. *Antilytron* (cf. I Tim. 2:6). Acesta este un text crucial (așa cum este prezentat în Tit 2:14), ce leagă eliberarea noastră prin moartea substituțională a Lui Isus pe cruce. El este unicul și singurul acceptat ca sacrificiu; cel care a murit pentru noi „toți” (cf. Ioan 1:29; 3:16-17; 4:42; I Tim. 2:4; 4:10; Tit 2:11; II Pet. 3:9; I Ioan 2:2; 4:14).

B. Conceptul teologic din NT implică

1. Omenirea este sub robia păcatului (cf. Ioan 8:34; Rom. 3:10-18; 6:23).

2. Înălțuirea omenirii sub puterea păcatului a fost descoperită de Legea Mozaică din VT (cf. Gal. 3) și prin Predica de pe Munte a Lui Isus (cf. Matei. 5-7). Performanța umană a devenit o sentință la moarte (cf. Col. 2:14).
3. Isus, Mielul fără păcat al Lui Dumnezeu, a murit în locul nostru (cf. Ioan 1:29; II Cor. 5:21). Am fost răscumpărați de sub puterea păcatului pentru ca să-I putem sluji Lui Dumnezeu (cf. Rom. 6).
4. Prin implicarea atât a lui YHWH cât și a lui Isus, cei ce ne sunt „rude apropiate” care acționează de partea noastră fiind continuate metaforele (i.e., tată, soț, fiu, frate, rudă apropiată).
5. Mântuirea nu a fost un preț plătit lui Satan (i.e., Teologia Medievală), ci reconcilierea Cuvântului Lui Dumnezeu și a Dreptății Lui Dumnezeu cu Dragostea Lui Dumnezeu și dăruirea tuturor acestora prin Cristos. La cruce, pacea a fost restaurată, răzvrătirea umană a fost dată uitării. Imaginea Lui Dumnezeu în omenire este acum din nou funcțională pe deplin într-o părtășie intimă!
6. Există încă un aspect al mântuirii viitoare (cf. Rom. 8:23; Efes. 1:14; 4:30), ce implică învierea trupurilor noastre în intimitatea fizică cu Trinitatea Lui Dumnezeu.

3:25

NASB „Pe El L-a rânduit Dumnezeu mai dinainte”

NKJV „În cine Și-a pus Dumnezeu nădejdea”

NRSV „Pe cine a pus Dumnezeu în față”

TEV „Dumnezeu s-a dat pe sine”

JB „Pe cine a trimis Dumnezeu”

Acesta este INDICATIV AORIST MIJLOCIU și înseamnă că Dumnezeu Însuși Și-a descoperit propria inima și scopul prin moartea Lui Cristos (cf. Efes. 1:9). Eternul plan de mântuire al lui Dumnezeu implică sacrificiul Lui Isus (cf. Isa. 53:10; Apoc. 13:8). Vezi nota de la 9:11.

Termenul Grecesc *endeiknumai* (*endeixis*, cf. 3:25,26) este folosit de câteva ori în Romani (cf. 2:15; 9:17,23; LXX Exod. 9:16). Înțelesul său de bază este acela de a manifesta sau de a prezenta. Dumnezeu a vrut ca umanitatea să înțeleagă clar Scopul Său de Mântuire, Planul, și Credințioșia Sa. Acest context stabilește o vedere biblică a lumii întregi.

1. Despre caracterul Lui Dumnezeu
2. Despre Lucrarea Lui Cristos
3. Despre Nevoia omenirii
4. Despre scopul Mântuirii.

Dumnezeu vrea ca noi să înțelegem! Acest context este crucial pentru o mai bună înțelegere a Creștinătății. Unele cuvinte și fraze sunt ambigue sau pot fi înțelese în diferite moduri, dar puterea de tracțiune a întregului este foarte clară și simplă. Acest context este din punct de vedere teologic Steaua Nordului pentru NT.

NASB „Ca o jertfă de ispășire prin Sângele Său”

NKJV „A fi o jertfă de ispășire prin Sângele Său”

NRSV „ca un sacrificiu de ispășire prin Sângele Său”

TEV „ca Sângele Său să devină calea prin care păcatele oamenilor sunt iertate.”

JB „Să-și sacrifice viața Sa ca să câștige reconcilierea”

În Lumea Greco-Romană acest cuvânt susține conceptul unei restaurări a părtășiei cu o zeitate îndepărtată prin înțelegerea unui preț ce trebuie să fie plătit, dar nu în sensul din Septuaginta. A fost folosit în Septuaginta și în Evrei. 9:5 pentru a traduce „Locul milei,” care a fost capacul Chivotului Legământului situate în Sfânta Sfințelor, locul unde ispășirea se făcea din partea națiunilor în Ziua Ispășirii (cf. Lev. 16).

Acest termen trebuie soluționat într-un fel prin care să nu fie micșorată repulsia Lui Dumnezeu față de păcat, dar care să afirme atitudinea Sa pozitivă, mântuitoare față de păcătoși. O bună discuție o găsim în lucrarea lui James Stewart *Un om în Cristos*, p. 214-224. Pentru aceasta trebuie să traducem termenul astfel încât să reflecte Lucrarea Lui Dumnezeu în Cristos ca fiind „un sacrificiu ispășitor”; sau „cu putere ispășitoare.”

„Prin Sângele Său” este un mod în Ebraică ce face referire la un sacrificiu substituțional a inocentului Miel al lui Dumnezeu (cf. Ioan 1:29). Pentru completa înțelegere a acestui concept din Lev. 1-7 este crucial de asemenea,

să studiem Ziua Ispășirii din capitolul 16. Sângele se referă la o viață fără păcat în contrast cu una păcătoasă (cf. Isa. 52:13-53:12).

▣ **„prin credință”** Aici din nou (cf. 1:17; 3:22,25,26,27,28,30) este mecanismul pentru fiecare cât și pentru toți în beneficiul nostru personal disponibil prin moartea substituitoră a lui Isus (cf. 15:53).

Această frază omite un străvechi manuscris unic A din secolul 5 (de asemenea textul Grecesc folosit de către Chrysostom) și unul din secolul 12 MS (2127). Este inclus și în toate celelalte manuscrise străvechi grecești. Unele au definite ARTICOLUL cu „credință” altele nu, totuși, acesta nu afectează înțelesul. Ratele UBS³ includ ca B (cu ceva îndoieli).

▣ **„pentru a demonstra Credințioșia Sa”** Dumnezeu trebuie să fie fidel față de caracterul Său precum și față de Cuvântul Său (cf. Mal. 3:6). În VT sufletul care a păcătuit trebuia să moară (cf. Ezech. 18:4,20). Dumnezeu a spus că El nu achită păcatul (cf. Exod. 23:7). Dragostea Lui Dumnezeu față de omenirea decăzută este așa de mare încât El a dorit să devină om, să îndeplinească Legea și să moară în locul umanității decăzute. Dragostea și Dreptatea le întâlnim în Isus (cf. v. 26).

▣

NASB, NKJV,

NRSV „El a trecut peste păcatele comise în trecut”

TEV „În trecut el a fost răbdător și a trecut cu vederea păcatele oamenilor”

NJB „În trecut păcatele, treceau fără a fi pedepsite”

Termenul „trecut peste” este *paresis*, și este folosit doar aici în NT și niciodată în Septuaginta. Strămoșii grecilor și Jerome l-au luat în înțelesul literar al „iertării unei datorii” (cf. Moulton și Milligan, p. 493). Totuși, *pariēmi*, VERBUL din care provine înseamnă „să lași să treacă pe lângă” sau „a relaxa” (cf. Luca 11:42).

Așa că întrebarea este: a iertat Dumnezeu păcatele din trecut privind către Cristos și la Lucrarea Sa viitoare sau El doar a trecut cu vederea pe aceia ce au păcătuit știind că moartea Lui Cristos rezolva problema păcatului? Rezultatul este același. Păcatul uman, trecut, prezent, sau viitor, este soluționat prin jertfa Lui Cristos.

Aceasta este o acțiune a Harului Lui Dumnezeu privind către viitor la Lucrarea Lui Cristos (cf. Fapte 17:30; Rom. 4:15; 5:13) de asemenea ca fapt prezent și viitor (cf. v. 26). Dumnezeu nu a tratat și nu va trata păcatul cu ușurință, dar El acceptă jertfa lui Isus ca pe un remediu deplin și final cu privire la răzvrătirea umanității care reprezintă o barieră în calea părtășiei veșnice cu El Însuși.

3:26 Termenul „credințioșie” în v. 25 este etimologic relaționat termenului “drept” și “justificat” al v. 26. Dumnezeu dorește ca al Său Caracter să se manifeste în credințioșii care trăiesc prin credința în Cristos. Isus devine credințioșia noastră (cf. II Cor. 5:21) dar credințioșii trebuie de asemenea să fie în conformitate cu credințioșia Sa, după chipul și asemanarea Sa (cf. Rom. 8:29). Vezi Subiect Special la 1:17.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 3:27-30

²⁷Unde este dar pricina de laudă? S-a dus. Prin ce lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței. ²⁸Pentru că noi credem că omul este socotit neprihanit prin credință, fără faptele Legii. ²⁹Sau poate, Dumnezeu este numai Dumnezeul Iudeilor? Nu este și al neamurilor? Da, este și al Neamurilor; ³⁰deoarece Dumnezeu este unul singur și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

3:27 „unde e lauda” Prezența ARTICOLULUI cu „a se lăuda” poate să reflecte mândria Evreilor (cf. 2:17,23). Evanghelia este umiltoare. Omenirea decăzută (Evrei și Neamuri) nu se poate ajuta pe ea însăși (cf. Eph. 2:8-9). Vezi Temă Specială : Lăudăroșenia la 2:17.

▣ **„Este exclus”** Acest termen (*ek* [out] plus *kleiō* [shut]) este folosit doar aici și în Gal. 4:17. Literal înseamnă „a bloca.”

▣ **“Prin legea credinței”** Noul Legământ al lui Dumnezeu din Ier. 31:31-34 nu se bazează pe performanță ci pe încredere/credință/crez (*pistis*) pe caracterul Său plin de Har și Promisiuni. Atât Vechiul Cât și Noul Legământ au vrut să însemne schimbarea omenirii decăzute întru caracterul Lui Dumnezeu (Drept). Cel Vechi printr-o lege externă; Cel Nou printr-o nouă inimă (cf. Ezech. 36:26-27). Țelul este același!

3:28 „Pentru că noi credem că omul este socotit neprihanit prin credință, fără faptele Legii.” Acesta este un rezumat al 3:21-26 și o prefigurare a capitolelor 4-8 (cf. II Tim. 1:9; Tit 3:5). Salvarea este un dar fără plată prin credința în ducerea până la capăt a Lucrării de către Cristos (cf. 3:24; 5:15,17; 6:23; Efes. 2:8-9). Totuși, maturizarea este „costul tuturor lucrurilor” a unei vieți duse în supunere, slujire, și slăvire (cf. Gal. 5:6; Efes. 2:10; Fil. 2:12; și vezi nota de la 1:5).

3:29 Scopul Lui Dumnezeu a fost dintotdeauna să-i măntuiască pe toți oamenii făcuți după chipul și asemănarea Sa (Gen. 1:26; 5:1; 9:6). Promisiunea Mântuirii din Gen. 3:15 este pentru toți. El l-a ales pe Avraam, de fapt pentru a alege Omenirea (cf. Gen. 12:31; Exod. 19:4-6; Ioan 3:16).

Acest verset, 3:9, poate să reflecte tensiunea dintre liderii credincioși Evrei din biserica din Roma, cei care părăsiseră poate Roma după decretul dat de Nero, și liderii credincioși ai Neamurilor, care i-au înlocuit pe aceștia. Capitolele 9-11 pot să se adreseze aceleiași tensiuni.

3:30

NASB „dacă cu adevărat Dumnezeu este unul singur”

NKJV „de vreme ce este un singur Dumnezeu”

NRSV „Doar unul este Dumnezeu”

TEV „Dumnezeu este doar unul”

JB „de vreme ce este doar un singur Dumnezeu”

Aceasta este PROPOZIȚIE CLASA ÎNTÂI CONDIȚIONALĂ ce presupune a fi adevărată din perspectiva autorului, sau pentru scopurile sale literare. Dacă monoteismul este adevărat, și este (cf. Exod. 8:10; 9:14; Deut. 4:35,39; 6:4; I Sam. 2:2; II Sam. 7:22; 22:32; I Regi. 8:23; Ps. 86:8,10; Isa. 43:11; 44:6,8; 45:6-7,14,18,21-22; 46:5,9; Jer. 2:11; 5:7; 10:6; 16:20), atunci El trebuie să fie bun pentru toți oamenii.

▣ **„El va îndreptăți pe cei tăiați împrejur prin credință”** Cuvântul Grecesc a „justifica” este din aceeași rădăcină ca cel „credincios.” Vezi Temă Specială de la 1:17. Este doar o cale pentru fi drept față de Dumnezeu (cf. Rom. 9:30-32). Cele două criterii pentru salvare sunt credința și pocăința (cf. Marcu 1:15; Fapte 3:16,19; 20:21; Vezi nota de la 1:5). Acesta este adevărat atât pentru Evrei cât și pentru Greci.

▣ **„crezând. . .prin credință”** Este un paralelism clar între cele două clauze. PREPOZIȚIA *ek* și *dia* sunt folosite aici ca sinonime. Fără vreo intenție de a se face distincție.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 3:31

³¹Deci prin credință desființăm noi Legea ? Nicidecum. Deopotrivă, noi întărim Legea.

3:31

NASB „Desființăm noi Legea prin credință”

NKJV „Facem noi nulă legea prin credință”

NRSV „Trecem noi peste lege prin credință”

TEV „Înseamnă ca prin credință nu ne supunem legii”

JB „înseamnă că credința face inutilă legea”

NT prezintă Legea VT în două moduri diferite:

1. Este inspirată, Dumnezeu a dat revelația și Isus a spus că nu o să treacă peste (cf. Matei. 5:17-19; Rom. 7:12,14,16)
2. Este un avertisment și a trecut peste (cf. Evrei. 8:13).

Pavel a folosit termenul „anulare” de cel puțin 25 de ori. Este tradus „făcut nul și fără importanță,” „fără să aibă putere,” și „făcut să nu aibă nici un efect.” Vezi Temă Specială la 3:3. Pentru Pavel Legea era un custode (cf. Gal. 3:23) și ca un tutore (cf. Gal. 3:24), dar nu putea da viața veșnică (cf. Gal. 2:16,19; 3:19). Era terenul condamnării umane (cf. Gal. 3:13; Col. 2:14). Legea Mozaică a funcționat atât ca revelație cât și ca test moral precum „Copacul cunoștinței Binelui și Răului.”

Este o incertitudine aici, ce a vrut Pavel să spună prin „Lege”:

1. Un sistem de lucrări juste ale Iudaismului
2. O etapă pentru credincioșii Neamurilor pentru a trece spre salvarea în Cristos (Iudaicii în Galateni)
3. Un standard după care toți oamenii au căzut (cf. Rom. 1:18-3:20; 7:7-25; Gal. 3:1-29).

▣ **„noi facem Legea”** În lumina frazei anterioare, ce vrea să însemne această frază? Ar putea indica că:

1. Legea nu era o cale de salvare dar era ghidul moral continuu
2. Este certificat că doctrina “justificării prin credință,” 3:21; 4:3 (Gen. 15:6; Ps. 32:1-2,10-11)
3. Slăbiciunea Legii (răzvrătirea umană, cf. Rom. 7; Gal. 3) a fost pe deplin împlinită prin moartea Lui Cristos, 8:3-4
4. Scopul revelației este de a restaura imaginea Lui Dumnezeu în om.

Legea, după o cercetare legistică a credincioșiei, devine un ghid către adevărata credincioșie sau asemănare Cistică. Vezi Tema Specială: Viziunea lui Pavel asupra Legii Mozaice din 13:9.

Paradoxul șocant este că Legea a eșuat să stabilească credincioșia Lui Dumnezeu dar prin anularea ei, prin înțelesul Harului oferit în Dar de Dumnezeu prin credință, Creștinul trăiește o viață bună prin credință. Scopul Legii a fost împlinit, nu prin performanța umană, ci prin darul fără plată a Harului Lui Dumnezeu în Cristos! Pentru a „stabili” vezi Tema Specială: Ce este prezentată la 5:2.

ÎNTREBĂRI DE DISCUȚIE

Acesta este un ghid studiu comentariu, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea personală a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să meargă în lumina pe care am primit-o. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritare în interpretare. Nu trebuie să lași asta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție sunt proiectate să ajute să gândiți prin chestiunile importante ale secțiunii acestei cărți. Ele sunt puse pentru a provoca gândirea și nu sunt definatorii.

1. Aduceți în discuție subiectele principale din Romani 3:21-31 prin cuvintele voastre.
2. De ce Dumnezeu trece păcatele omului la timpul trecut (v. 25)?
3. Cum a fost mântuit de păcat un credincios din VT (3:25)?
4. Cum se confirmă Legea prin credința în Isus (3:31)?

ROMANI 4

ÎMPĂRȚIREA PARAGRAFELOR ÎN TRADUCERII CONTEMPORANE				
UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Exemplul lui Avraam	Avraam justificat prin credință	Avraam îndreptățit prin credință	Exemplul lui Avraam	Avraam justificat prin credință
4:1-12	4:1-4 David celebrează același Adevăr 4:5-8 Avraam îndreptățit înainte de Circumcizie 4:9-12	4:1-8 4:9-12	4:1-8 4:9-12	4:1-8 Îndreptățit înainte de Circumcizie 4:9-12
Promisiunea realizată prin Credință	Promisiunea garantată prin Credință	Adevărații descendenți ai lui Avraam	Promisiunea Lui Dumnezeu primită	Nefiind îndreptățită prin supunere față de Lege
4:13-25	4:13-25	4:13-15 4:16-25	4:13-15 4:16-25	4:13-17 Credința lui Avraam un model al credinței Creștine 4:18-25

CITIREA CICLULUI TREI (vezi pr.7)

URMĂRIND INTENȚIA ORIGINALĂ A AUTORULUI LA NIVEL PARAGRAFIC

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Citiți capitolul într-o ședință. Identificarea subiectelor. Comparați împărțirea subiectului pe cele cinci traduceri de mai sus. Paragrafarea nu este inspirată, dar este cheia urmăririi intenției originale a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are unul și același subiect.

1. Primul paragraf
2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

CATEGORII CONTEXTUALE

- A. Teologia șocantă a lui Pavel constă în afirmația din 3:21-31 cum că omenirea decăzută a fost declarată a fi îndreptățită de Dumnezeu, fără plată, în totalitate în afara Legii lui Moise. Pavel încearcă acum să demonstreze că aceasta nu a fost o inovație (cf. 3:21b) dând exemple din VT atât din viața lui Avraam cât și din viața lui David (cf. vs. 6-8).
- B. Romani 4 prezintă cu claritate lucruri evidente din Legea lui Moise, Gen. – Deut., care susțin doctrina îndreptățirii prin credință. Aceasta este prezentat pe scurt în 3:21-31. Pentru un Evreu, un citat din scrierile lui Moise are o mare greutate teologică, în special cu privire la Avraam, care a fost văzut drept tatăl națiunii Evreiești dintre credincioșii Evrei. David a fost văzut ca prototipul celui ce avea să vină – Mesia (cf. II Sam. 7). Tensiunea existentă în Roma dintre credincioșii Evrei și credincioșii dintre Neamuri a fost poate ocazia acestor discuții. Este posibil ca Liderii Creștini ai Evreilor să fi fost forțați de Nero (care a anulat toate ritualele Evreiești) să părăsească Roma. În acest interimat au fost înlocuiți cu Liderii Credincioși dintre Neamuri. Întoarcerea primului grup a cauzat controverse legate de grupul căruia îi revenea poziția de conducere în această situație.
- C. Romani 4 arată că Omenirea decăzută a fost întotdeauna salvată prin credință și pocăință către Dumnezeu în relație cu lumina spirituală ce o aveau (Gen. 15:6; Rom. 4:3). În multe feluri Noul Legământ (evanghelia) nu este diferită radical de Vechiul Legământ (cf. Ier. 31:31-34; Ezech. 36:22-38).
- D. Această cale a neprihănirii prin credință este deschisă tuturor, nu doar Patriarhilor, ori națiunii lui Israel. Pavel dezvoltă aici și își extinde argumentul său teologic folosindu-l pe Avraam, așa cum a început în Gal. 3.

STUDIUL CUVÂNTULUI ȘI FRAZEI

NTC (Noua Versiune Cornilescu) TEXT: 4:1-8

¹Ce vom zice dar că a căpătat, prin puterea lui, strămoșul nostru Avraam? ²Dacă Avraam a fost socotit neprihănit prin fapte, are cu ce să laude, dar nu înaintea Lui Dumnezeu. ³Căci ce zice Scriptura? „Avraam a crezut pe Dumnezeu, și aceasta i s-a socotit ca neprihănire” ⁴Însă celui ce lucrează, plata cuvenită lui i se socotește nu ca un har, ci ca ceva datorat; ⁵pe când, celui ce nu lucrează, ci crede în Cel ce socotește pe păcătos neprihănit, credința pe care o are el, îi este socotită ca neprihănire. ⁶Tot astfel, și David numește fericit pe omul acela, pe care Dumnezeu, fără fapte, îl socotește neprihănit. ⁷„Ferice” zice el, „de aceia ale căror fărădelegi sunt iertate, și ale caror sunt acoperite!” ⁸Ferice de omul, căruia nu-i ține Domnul în seamă păcatul!”.

4:1 „Ce vom zice dar că a căpătat, prin puterea lui, strămoșul nostru Avraam ? ” Numele de Avraam, a vrut să însemne „tatăl unei mulțimi” (cf. vs. 16-18). Numele său original, Avram, a însemnat „tatăl slăvit”. Tehnica literară folosită aici este numită diatrib (cf. 4:1; 6:1; 7:7; 8:31; 9:14,30). Motivul pentru folosirea numelui Avraam (Gen. 11:27-25:11) ca un exemplu este ori (1) pentru că Evreii pun un așa mare preț pe seama originii lor ca rasă (cf. Matei 3:9; Ioan 8:33,37,39); (2) fiindcă credința lui personală exemplifică Legământul patern (Gen. 15:6); (3) credința sa precede oferirea Legii lui Moise (cf. Exod 19-20); sau (4) a fost folosit de către învățători falși (i.e., Iudaiei, cf. Galateni).

▣ „trup” Vezi Temă Specială la 1:3.

4:2 “dacă” Aceasta este O PROPOZIȚIE CLASA ÎNTÂI CONDIȚIONALĂ (cf. A.T. Robertson, *Word Pictures*, vol. 4. p. 350), ce afirmă a fi adevărată din perspectiva autorului sau pentru scopurile sale literare. Acesta este un bun exemplu de PROPOZIȚIE CLASA ÎNTÂI CONDIȚIONALĂ ce este o falsă realitate, dar servește în crearea unui punct teologic (cf. v. 14).

Joseph A. Fitzmyer, *The Anchor Bible*, vol. 33, p. 372, spune că aceasta ar putea fi o propoziție condițională mixtă cu un prim început fiind una de CLASA A DOUA (contrar faptului) și a doua fiind de CLASA ÎNTÂI.

▣ **„îndreptătită prin fapte”** Aceasta este o justificare în contrapartidă a credinței în Cristos. Aceasta cale de salvare prin efort uman (4:4), dacă e posibil, ar fi făcut slujirea Lui Cristos inutilă. Totuși, VT arată clar decăderea omenirii și inabilitatea sa de a îndeplini cerințele legământului Lui Dumnezeu. De aceea, VT devine un blestem, o sentință la moarte (cf. Gal. 3:13; Col 2:14).

Școliți Evrei știau că Avraam a existat înaintea Legii lui Moise, dar ei au crezut că el a anticipat Legea și a păstrat poruncile (cf. Eclesiastul 44:20 și Jubilees 6:19; 15:1-2).

▣ **„el avea ceva cu care să se laude,”** Această temă adesea apare în scrierile lui Pavel. Trecutul său ca fariseu l-a sensibilizat în această problemă (cf. 3:27; I Cor. 1:29; Efes. 2:8-9). Vezi Subiect Special: Lăudăroșenia în 2:17.

4:3

NASB, NKJV,

NRSV, TEV

„Avraam l-a crezut pe Dumnezeu”

JB

„Avraam și-a pus credința în Dumnezeu”

Acesta este un citat din Gen. 15:6. Pavel îl folosește de trei ori în acest capitol (cf. 4:3,9,22), ceea ce arată importanța sa în înțelegerea teologică a lui Pavel cu privire la salvare. Termenul „credință” în VT a vrut să însemne loialitate, fidelitate, vrednică de încredere și a fost o descriere a naturii Lui Dumnezeu, nu a noastră. Vine de la un termen Ebraic (*emun, emunah*) ceea ce înseamnă „a fi sigur sau stabil”. Păstrând credința este un aviz mental conform (set de adevăruri), un angajament voit (o decizie), o trăire la un nivel moral (un stil de viață), și în primul rând o relaționare (starea primitoare a unei persoane).

Trebuie să fie accentuat faptul că credința lui Avraam nu a fost într-un viitor Mesia, ci în promisiunea Lui Dumnezeu că el va avea un copil și descendenți (cf. Gen. 12:2; 15:2-5; 17:4-8; 18:14). Avraam a răspuns la această promisiune încrezându-se în Dumnezeu. El încă avea îndoieli și probleme cu privire la această promisiune, de fapt a trebuit să treacă 13 ani să se împlinescă. Credința sa imperfectă, totuși, a fost acceptată de Dumnezeu. Dumnezeu este doritor să muncească cu ființe umane viciate dar care Îi răspund Lui și promisiunii Lui prin credință, chiar dacă este de mărimea unui bob de muștar (cf. Matei. 17:20).

4:3,4,5,6,8,9,10,22,23,24

NASB, NRSV

„Îi era credincios Lui”

NKJV

„Îi era recunoscător Lui”

TEV

„Și astfel, Dumnezeu l-a acceptat”

JB

„această credință i-a fost socotită drept neprihănire”

„Se” referă la Credința lui Avraam în promisiunile Lui Dumnezeu

„A crezut” (*logizomia*) este un termen de socoteală ce a însemnat „imputat sau depozitat în contul...” (cf. LXX Gen. 15:6; Lev. 7:18; 17:4). Acest același adevăr este minunat exprimat în II Cor. 5:21 și Gal. 3:6. Este posibil ca Pavel să fi combinat Gen. 15:6 și Ps. 32:2 Fiindcă ambele folosesc termenul de socoteală „i s-a socotit.” Această combinație a textelor a fost un principiu hermeneutic folosit de rabini.

VT folosește acest termen în Septuagint și nu este atât de mult un termen financiar bancar cât unul al păstrării evidenței contabile, posibil relaționat cu „registre” din Dan. 7:10; 12:1. Aceste două registre metaforice (Memoria Lui Dumnezeu) sunt:

1. Cartea faptelor și a complimentelor (cf. Ps. 56:8; 139:16; Isa. 65:6; Mal. 3:16; Apoc. 20:12-13)

2. Cartea Vieții (cf. Exod. 32:32; Ps. 69:28; Isa. 4:3; Dan. 12:1; Luca 10:20; Filip. 4:3; Evrei. 12:23; Apoc. 3:5; 13:8; 17:8; 20:15; 21:27).

Cartea în care credința lui Avraam a fost socotită de Dumnezeu drept neprihănire este „Cartea Vieții.”

4:3,5,6,9,10,11,13,22,25 **“drept neprihănire”**

Acest lucru se reflectă în Termenul VT „trestiomtru” (*tsadak*). A fost o construcție metaforică folosită pentru a ne arăta caracterul Lui Dumnezeu. Dumnezeu este drept și toți oamenii sunt stricați. În NT a fost folosit într-un mod pozițional, sens legal (judiciar) ce avea speranța să se mute spre un stil de viață mai aproape de caracteristicile Lui Dumnezeu. Scopul Lui Dumnezeu pentru fiecare Creștin

era propriul Său caracter, sau să spunem, Asemănători Lui Cristos (cf. 8:28-29; Gal. 4:19). Vezi Tema Specială la 1:17.

4:5 Esența credinței constă în a-I răspunde lui Dumnezeu care se descoperă pe Sine, fără a-Și asuma meritul sau efortul personal. Aceasta nu implică faptul că odată ce suntem salvați și avem ungera cu Duhul, stilul nostru de viață nu mai este important. Scopul Creștinismului nu este doar acela de a ajunge în Rai când murim, ci asemănarea cu Cristos acum. Noi nu suntem salvați, socotiți neprihăniți îndreptățiți prin faptele noastre, ci suntem mântuiți spre a face fapte bune (cf. Efes. 2:8-9 & 10; Iacob și I Ioan). O viață schimbată și schimbarea continuă a vieții este evidența faptului că o persoană este mântuită.

▣ „credința” Vezi Temă Specială mai jos.

TEMĂ SPECIALĂ: CREDINȚA (*PISTIS* [pronume], *PISTEUŌ*, [verb], *PISTOS* [adjectiv])

A. Acesta este un termen atât de important în Biblie (cf. Evrei. 11:1,6). Este subiectul predicat de Isus la început (cf. Marcu 1:15). Sunt cel puțin două cerințe ale noului legământ: pocăința și credința (cf. 1:15; Fapte 3:16,19; 20:21).

B. Etimologia cuvântului

1. Termenul „credință” în VT înseamnă loialitate, fidelitate, sau vrednic de încredere și a fost o descriere a naturii Lui Dumnezeu, nu a noastră.
2. A provenit din termenul eвреiesc (*emun, emunah*), ce înseamnă „a fi sigur, a fi stabil.” Păstrarea Credinței este un aviz mental (set de adevăruri), o trăire a unei vieți morale (un stil de viață), și primordial o relaționare (a fi bine primit) și un angajament voit (o decizie) a unei persoane.

C. Folosirea sa în VT

Trebuie să subliniem faptul că credința lui Avraam nu a fost într-un viitor Mesia, ci în promisiunea Lui Dumnezeu și anume că va avea un copil și descendenți (cf. Gen. 12:2; 15:2-5; 17:4-8; 18:14). Avraam a răspuns acestei promisiuni încrezându-se în Dumnezeu. El încă avea îndoieli și probleme cu privire la această promisiune, căreia i-au trebuit 13 ani să se împlinească. Credința sa imperfectă, totuși, a fost acceptată de Dumnezeu. Dumnezeu dorește să lucreze cu ființe umane viciate care Îi răspund Lui și promisiunilor Sale, prin credință, chiar dacă credința lor este de mărimea unui bob de muștar (cf. Matei. 17:20).

D. Folosirea termenului în NT

Termenul „credință” provine din termenul grecesc (*pisteuō*) ce poate fi tradus prin cuvintele: „încredere,” „crez,” sau „credincios.” De exemplu, substantivul nu apare în Evanghelia lui Ioan, dar verbul este folosit adesea. În Ioan 2:23-25 este o incertitudine precum și o autenticitate a angajamentului mulțimii către Isus din Nazaret ca Mesia. Alte exemple a folosirii superficiale a acestui termen „încredere” găsim în Ioan.8:31-59 și Fapte 8:13, 18-24. Credința biblică adevărată este mult mai mult decât un răspuns inițial. Trebuie urmată de un proces de ucenicizare (cf. Matei 13:20-22,31-32).

E. Folosirea sa cu PREPOZIȚII

1. *eis* înseamnă „în” Această construcție unică pune accentul pe credincioșii care își pun încrederea/credința în Isus
  - a. În numele Său (Ioan 1:12; 2:23; 3:18; I Ioan 5:13)
  - b. În El (Ioan 2:11; 3:15,18; 4:39; 6:40; 7:5,31,39,48; 8:30; 9:36; 10:42; 11:45,48; 17:37,42; Matei. 18:6; Acts 10:43; Fil. 1:29; I Pet. 1:8)
  - c. În Mine (Ioan 6:35; 7:38; 11:25,26; 12:44,46; 14:1,12; 16:9; 17:20)
  - d. În Fiul (Ioan 3:36; 9:35; I Ioan 5:10)
  - e. În Isus (Isus 12:11; Fapte 19:4; Gal. 2:16)
  - f. În Lumina (Ioan 12:36)
  - g. În Dumnezeu (Ioan 14:1)
2. *en* înseamnă „în” ca și în Ioan 3:15; Marcu 1:15; Fapte 5:14
3. *epi* înseamnă „în” sau pe, așa cum este Matei. 27:42; Fapte 9:42; 11:17; 16:31; 22:19; Rom. 4:5,24; 9:33; 10:11; I Tim. 1:16; I Pet. 2:6
4. Cazul **DATIV** fără nici o **PREPOZIȚIE** ca și în Gal. 3:6; Fapte 18:8; 27:25; I Ioan 3:23; 5:10
5. *hoti*, care înseamnă „să crezi asta” și oferă conținutul credinței

- a. Isus este Sfântul Lui Dumnezeu (Ioan 6:69)
- b. Isus este Eu sunt (Ioan 8:24)
- c. Isus este în Tatăl și Tatăl este în El (Ioan 10:38)
- d. Isus este Mesia (Ioan 11:27; 20:31)
- e. Isus e Fiul Lui Dumnezeu (Ioan 11:27; 20:31)
- f. Isus a fost trimis de Tatăl (Ioan 11:42; 17:8,21)
- g. Isus e una cu Tatăl (Ioan 14:10-11)
- h. Isus vine din Tatăl (Ioan 16:27,30)
- i. Isus se identifică pe EL Însuși în legământul cu numele Tatălui, „Eu sunt” (Ioan 8:24; 13:19)
- j. Vom trăi cu El (Rom. 6:8)
- k. Isus a murit și a înviat din nou (I Tes. 4:14)

NASB, NKJV „credința sa”

NRSV „așa o credință”

TEV, NJB „este această credință”

Credința lui Avraam i-a fost socotită ca neprihănire. Aceasta nu s-a bazat pe acțiunea lui Avraam ci pe atitudinea sa.

Cuvântul “rekoned” tradus „recunoaștere” este de asemenea folosit ca fiind un act de credință și îl găsim în Ps. 106:31 cu referire la Fineas din Num. 25:11-13. În acest caz credința se bazează pe recunoașterea râvnei lui Fineas care i-a fost socotită drept neprihănire, dar nu în același fel ca și în cazul lui Avram din Gen.15:6!

▣ **„credința pe care o are El, îi este socotită ca neprihănire”** Aceasta este o paralelă clară cu privire la Avraam din v. 3 (Gen. 15:6). Neprihănirea este un dar de la Dumnezeu, nu este rezultatul performanței omenești. Vezi Subiect Special de la 1:17.

▣ **„David”** așa cum Avraam nu era perfect ca persoană, și totuși a fost drept în fața Lui Dumnezeu prin credință, tot astfel a fost și cu păcătosul David (cf. Ps. 32 și 51). Dumnezeu iubește și lucrează cu omenirea decăzută (Gen. 3) care dă dovadă de credință în El (OT) și Fiului (NT).

4:6 „nu prin fapte” Pavel accentuează fraza inserând-o chiar înainte de citatul său din VT (cf. Ps. 32:1-2). Omul este socotit drept în relația cu Dumnezeu prin Harul Său mijlocit de Cristos prin credința personală a fiecăruia personal, nu prin performanțe religioase.

4:7-8 Acesta este un citat din Ps. 32:1-2. Ambele verbe din v.7, „le-au fost iertate” și „le-au fost acoperite” sunt AORIST PASIV. Dumnezeu este agentul implicat. Versetul 8 conține o negație DUBLĂ puternică, „sub niciun fel de circumstanțe” nu le vor fi imputate, socotite, puse la socoteală. Observați cele trei VERBE în acest citat; Toate denotă un păcat achitat.

4:7 „cărora păcate sunt acoperite” Acesta este un citat din Ps. 32:1. Conceptul „acoperirii” a fost central în cultul jertfelor poporului Israel. Prin acoperirea păcatului de către Dumnezeu, El l-a îndepărtat din Fața Sa (Brown, Driver, Briggs, p. 491). Același concept, deci un cuvânt Ebraic diferit pentru „a acoperi” (*caphar*), a fost folosit în ritualul Zilei Ispășirii (acoperirii), unde sângele așezat pe „scaunul milei” ce acoperea păcatele Israelului. O legătură cu o metaforă biblică ar fi să ștergă sau să spele de orice pată păcatul cuiva.

4:8 „Ferice e omul căruia nu-i ține Domnul în seamă păcatul” Acesta este un citat din Ps. 32:2. Este termenul „socoteală”, „imputare,” sau „punerea pe socoteală altcuiva” folosit într-un sens negativ. Dumnezeu nu impută păcatul (DUBLĂ NEGAȚIE) în seamă unui credincios; El ține cont de neprihănire. Aceasta se bazează pe Caracterul plin de Har Al Lui Dumnezeu, și a pronunțării Sale: nu prin meritul uman, acumulării de fapte sau a vredniciei noastre de vreun fel !

NTC (Traducere Cornilescu) TEXT: 4:9-12

⁹Fericirea aceasta este numai pentru cei tăiați împrejur sau și pentru cei netăiați împrejur? Căci zicem că lui Avraam credința, i-a fost socotită ca neprihănire.” ¹⁰Dar cum i-a fost socotită ? După sau înainte de tăierea lui împrejur ? Nu când era tăiat împrejur, ci când era netăiat împrejur ¹¹Apoi a primit ca semn tăierea împrejur, ca o pecete a acelei neprihăniri, pe care o căpătase prin credință, când era netăiat împrejur. Și aceasta, pentru ca să fie tatăl tuturor celor care cred, măcar că nu sunt tăiați împrejur ; ca, adică, să li se socotească și lor neprihănirea aceasta ;¹²și pentru ca să fie și tatăl celor tăiați împrejur, adică a acelor care, nu numai că sunt tăiați împrejur, dar și calcă pe urmele credinței aceleia, pe care o avea tatăl nostru Avraam, când nu era tăiat împrejur.

4:9-12 Este posibil ca Pavel să fi inclus această discuție a circumciziei datorită celor ce susțineau necesitatea circumciziei pentru mântuire (cf. cărții Galateni și a Consiliului de la Ierusalim din Fapte 15).

Pavel, instruit în exegeza rabinică, a știut că în Gen. 15:5 și Ps. 32:2 este folosit același VERB (atât în Ebraica cât și Greacă). Asta ar fi unit aceste pasaje pentru scopuri teologice.

4:9 Întrebarea din versetul 9 așteaptă un „nu” drept răspuns. Dumnezeu îi acceptă pe toți oamenii, chiar și din Neamuri, prin credință. Genesa 15:6 este citat din nou. Lui Avraam, părintele națiunii evreiești, a fost socotit neprihănit înainte de a fi circumcis.

4:10-11 „semnul circumciziei, o pecete a neprihănirii prin credință” După ce a Avraam a fost chemat și socotit ca neprihănit, Dumnezeu i-a dat tăierea împrejur ca semn al legământului (Gen. 17:9-14). Toți oamenii Vechiului Orient Apropiat au fost circumcise în afară de Filistenii ce erau de origine greacă din Insulele Egee. Circumcizia, pentru ei, era un ritual al trecerii de la adolescență la maturitate. În viața Evreilor era un simbol religios al calității de membru al legământului, realizată pe copiii de sex masculin în a opta zi după naștere.

În acest verset „semn” și „pecete” sunt paralele și ambele fac referire la credința lui Avraam. Circumcizia era un semn vizibil al cuiva ce-și exercita credința în Dumnezeu. Fraza la GENITIV „a neprihănirii prin credință” este repetată în v. 13. Cheia pentru a fi declarat drept în fața Lui Dumnezeu Cel Sfânt nu era circumcizia, ci credința.

4:11 „că ar putea fi tatăl tuturor acelor care cred fără a fi circumciși” Cartea Romani a fost scrisă după cartea Galateni. Pavel a fost sensibil la tendința Evreilor de a se încrede în (1) legătura strămoșească (cf. Matei. 3:9; Ioan 8:33, 37, 39) și (2) performanța interpretărilor evreiești actuale asupra legământului Mozaic (Tradiția Orală, sau tradiția bătrânilor ce a fost scrisă mai târziu și a primit numele - Talmud). De aceea, el l-a folosit pe Avraam ca o paradigmă a tuturor celor ce se încred în Dumnezeu prin credință (tatăl credincioșilor necircumciși, cf. Gal. 3:79).

▣ „pecete” Vezi Temă Specială mai jos.

TEMĂ SPECIALĂ: PECETE

Pecetea lui Dumnezeu se referă din nou în 9:4 și 14:1 și probabil 22:4. Pecetea/Semnul lui Satan este menționat în 13:16; 14:9; și 20:4. O pecete poate să fi fost un mod străvechi de a arăta :

1. adevărul (cf. Ioan 3:33)
2. drept de proprietate (cf. Ioan 6:27; II Tim. 2:19; Apoc. 7:2-3)
3. securitate sau protecție (cf. Gen. 4:15; Matei. 27:66; Rom. 15:28; II Cor. 1:22; Efes. 1:13; 4:30)
4. mai poate fi și un semn al realității darului promis de Dumnezeu , și anume harul său.(cf. Rom. 4:11 și I Cor. 9:2).

Scopul acestei peceți este să identifice poporul Lui Dumnezeu astfel încât Mânia lui Dumnezeu să nu-i afecteze. Pecetea lui Satan identifică și el pe poporul său, ce are ca obiect Mânia Lui Dumnezeu asupra lor. În Apocalipsa „suferință profundă” (i.e., *thlipsis*) este întotdeauna legată de – necredincioși ce persecută credincioșii, în timp ce mânie/furie (i.e., *orgē* or *thumos*) este întotdeauna Judecata Lui Dumnezeu asupra celor necredincioși ca poate ei să se pocăiască și să se întoarcă la credința în Cristos. Acest scop pozitiv al judecății poate fi văzut în blestemele/binecuvântările legământului din Deut. 27-28.

Fraza „Dumnezeu Cel Viu” este redarea cuvântului în titulatura YHWH (cf. Exod. 3:14; Ps. 42:4; 84:2; Matei. 16:16). Această redare a cuvântului este adesea găsită în jurâmintele biblice, „că Domnul E Viu.”

4:12 „calcă pe urmele” Acesta era un termen militar (*stoicheō*) pentru soldații ce mășăluiau în șir (cf. Fapte 21:24; Gal. 5:25; 6:16; Fil. 3:16). Pavel vorbește în acest verset despre Evreii („tatăl circumciziei”) care cred. Avraam este tatăl tuturor acelor ce își exercită credința în Dumnezeu și în Promisiunile Sale.

Datorită ARTICOLULUI dublu (*tois*) este posibil ca acest al doilea aspect („a călca pe urmele lui”) să adauge conceptului de stil de viață în credință (PREZENT MIJLOCIU [deponent] PARTICIPIU) și nu doar o credință de moment. Mântuirea este o legătura continuă, nu doar o decizie/dorință de moment.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 4:13-15

¹³În adevăr, făgăduința făcută lui Avraam sau seminției lui , că va moșteni lumea, n-a fost făcută pe temeiul Legii, ci pe temeiul acelei neprihăniri, care se capătă prin credință. ¹⁴Căci, dacă moștenitori sunt cei ce se țin de Lege, credința este zădarnică, și făgăduința este nimicită; ¹⁵pentru că Legea aduce mânie; și unde nu este o lege acolo nu este nici călcare de lege.

4:13 „promisiunea către Avraam sau către descendenții săi” Dumnezeu a făcut promisiunea „pământ/țară și sămânță” lui Avraam (cf. Gen. 12:1-3; 15:1-6; 17:1-8; 22:17-18). VT se focalizează pe teren (Palestina), dar NT se focalizează „Sămânța” (Isus Mesia, cf. Gal. 3:16,19), dar aici „sămânța” se referă la poporul credincios (cf. Gal. 3:29). Promisiunea Lui Dumnezeu este baza credinței tuturor credincioșilor (cf. Gal. 3:14,17,18,19, 21, 22,29; 4:28; Evrei. 5:13-18).

▣ **„că el va fi moștenitorul lumii”** Această declarație universală este foarte semnificativă în lumina versetelor din Gen. 12:3; 18:18; 22:18 și Exod. 19:5-6. Dumnezeu l-a chemat pe Avraam pentru a chema întreaga umanitate (cf. Gen. 1:26-27; 3:15) la El! Avraam și descendenții săi erau scopul revelației către întreaga lume. Aceasta este o altă cale a revelației Împărăției Lui Dumnezeu pe pământ (cf. Matei 6:10).

▣ **„nu prin Lege”** Legea Mozaică nu s-a revelat încă. Această frază a fost pusă întâi într-o propoziție în Greacă pentru a exprima importanța sa. Acesta a fost un punct foarte important ce accentuează diferența dintre efortul uman și harul divin (cf. 3:21-31). Harul a făcut legea să fie o cale învechită de salvare (cf. Evrei 8:7, 13). Vezi Tema Specială: Viziunea lui Pavel asupra Legii Mozaice din 13:9.

4:14 „dacă” Aceasta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ ce se presupune a fi adevărată din perspectiva autorului și pentru scopurile sale literare. Pavel a folosit această declarație de început pentru a-și prezenta logica argumentului său. Acesta este un bun exemplu de CONDIȚIONALĂ folosită pentru accentuare retorică. El nu credea că declarația ar fi adevărată, dar a prezentat-o pentru a-i arată eroarea clară (cf. v. 2).

Evrei de rasă cu un vizibil semn al circumciziei par a fi moștenitorii lumii, dar cei ce își exercită credința după Voia Lui Dumnezeu și în Cuvântul Său sunt adevărații moștenitori. Circumcizia fizică nu este semnul adevărat, ci credința (cf. 2:28-29).

▣

NASB, NKJV	„credința este făcută nulă”
NRSV	„credința este nulă”
TEV	„credința omului nu înseamnă nimic”
JB	„credința devine neînsemnată”

Acesta este INDICATIV la diateza pasivă modul perfect al termenului *kenoō*, ce accentuează o condiție decisă a unui puternic VERB Grecesc ce înseamnă „a goli” „a părea a fi fără fundament” sau chiar „a falsifica” (cf. I Cor. 1:17) Acest termen a fost folosit deasemenea de Pavel în I Cor. 1:17; 9:15; II Cor. 9:3 și Fil. 2:7.

▣

NASB	„promisiunea este anulată”
NKJV	„promisiunea făcută să nu aibă efect”

NRSV „promisiunea este nulă”
TEV „promisiunea Lui Dumnezeu nu valoreaza nimic”
JB „promisiunea nu valoreaza nimic”

Acesta este deasemenea INDICATIV la diateza pasivă, mod perfect, care accentuează o condiție stabilită a unui puternic Verb Grecesc ce înseamnă „a goli” „a abroga” „a duce către un sfârșit” și chiar „a distruge sau anihila” Acest Termen a fost de asemenea folosit de către Pavel în Rom. 3:3,31; 6:6; 7:2,6; I Cor. 2:6; 13:8; 15:24,26; II Cor. 3:7; Gal. 5:4; II Tes. 2:8. Este un evident paralelism în acest verset. Nu sunt două căi de salvare. Noul legământ al harului a făcut vechiul legământ nul și lipsit de importanță! Vezi Tema Specială: Nul și Lipsit de Însemnătate la 3:3.

4:15 „Legea. . Jege” Prima întrebuintare a acestui termen are ARTICOLUL Grecesc în timp ce cealaltă nu. Cu toate că este periculos să atragi prea multă atenție asupra prezentei sau absenței ARTICOLULUI Grecesc, Parese ca în acest caz pentru a ne ajuta se arată că Pavel folosește termenul în două sensuri: (1) Legea Mozaică cu Tradiția sa Orală în care câțiva Evrei se încred ca fiind salvarea lor și (2) conceptul legii în general. Acest sens mai larg ar include pe cei ce se încred în ei înșiși dintre Neamuri ce s-au coformat la unul sau altul din codurile lor culturale ale eticii sau ritualurilor religioase și s-au simțit acceptați de către zeitatea ce avea ca drept crez, performanța lor proprie.

▣ **„Legea vorbește despre mânie”** Aceasta este o declarație șocantă (cf. 3:20; Gal. 3:10-13; Col. 2:14). Legea Mozaică nu a vrut niciodată să fie calea salvării (cf. Gal. 3:23-29). Acesta ar fi fost un adevăr foarte puternic pentru orice Evreu (sau legalist) ca să-l înțeleagă sau să-l accepte, dar este baza argumentului lui Pavel. Vezi Tema Specială de la 13:9.

▣ **„dar unde nu este lege, nu este nici călcare a legii”** Dumnezeu consideră omenirea responsabilă pentru lumina pe care au primit-o. Neamurile nu vor fi judecate după Legea Mozaică de care ei nu au auzit niciodată. Ei sunt responsabili de revelația naturală (cf. 1:19-20; 2:14-15). Acest adevăr este dus un pas mai departe în argumentul Lui Pavel de aici. Înaintea ca Legea Mozaică să-L reveleze clar pe Dumnezeu, El nu a înregistrat încălcările omenirii. (cf. 3:20, 25; 4:15; 5:13,20; 7:5,7-8; Fapte 17:30; I Cor. 15:56).

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 4:16-25

¹⁶De aceea moștenitori sunt cei ce se fac prin credință, pentru ca sa fie prin har, și pentru că făgăduința să fie cheazăuită pentru toată sămânța lui Avraam și nu numai pentru sămânța aceea care este sub Lege, ci și pentru sămânța aceea care are credința lui Avraam, tatăl nostru al tuturor, ¹⁷după cum este scris, „TE-AM RÂNDUIT SĂ FII TATĂL MULTOR NEAMURI.”) El , adică, este tatăl nostru înaintea lui Dumnezeu, în care a crezut care înviază morții, și care cheamă lucrurile care nu sunt, ca și cum ar fi. ¹⁸Nădăjduind împotriva oricărei nădejdi, el a crezut, și astfel a ajuns tatăl multor neamuri, după cum i se spusese : „ Așa va fi sămânța ta.”¹⁹Și fiindcă n-a fost slab în credință, el nu s-a uitat la trupul său, care era îmbătrânit, - avea aproape o sută de ani, nici la faptul că Sara nu mai putea avea copii; ²⁰El nu s-a îndoit de făgăduința lui Dumnezeu, prin necredința, ci , întărit prin credința lui, a dat slava lui Dumnezeu, ²¹deplin încredințat că El ce făgăduiește, poate să și îplinească. ²²De aceea credința „i-a fost socotită ca neprihănire”. ²³Dar nu numai pentru el este scris că „i-a fost socotită ca neprihănire”, ²⁴Căci este scris și pentru noi, cărora deasemenea ne va fi socotită, nouă ce credem în Cel ce a înviat din morți pe Isus Hristos, Domnul nostru, ²⁵Care a fost dat din pricina fărădelegilor noastre, și a înviat din pricina că am fost socotiți neprihăniți.

4:16 Acesta este un minunat rezumat al argumentului lui Pavel din v. 14: (1) oamenii trebuiau să răspundă prin credință; (2) promisiunii Harului Lui Dumnezeu; (3) promisiunea era ceva sigur pentru toți descendenții (Evreii și Neamurile) lui Avraam care își exercitau credința; și (4) Avraam era paradigma tuturor celor ce erau în credință.

▣ **„garantată”** Vezi Tema Specială mai jos.

TEMA SPECIALĂ : GARANTATĂ

Acesta este un termen în Greacă *bebaios*, ce are trei conotații.

1. Ceea ce este fără îndoială, sigur, sau a se putea pune încrederea în el (cf. Rom. 4:16; II Cor. 1:7; Evrei. 2:20; 3:6,14; 6:19; II Pet. 1:10,19).
2. Procesul prin care ceva este de încredere prezentat sau stabilit (cf. Rom. 15:8; Evrei. 2:2, cf. Louw și Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament*, Vol. 1, p. 340,377,670).
3. Ca papyri el devine un termen tehnic pentru o garanție legală (cf. Moulton și Milligan, *The Vocabulary of the Greek New Testament*, p. 107-8).

Acesta ar fi antiteza v. 14. Promisiunea Lui Dumnezeu este sigură!

▣ „**toți. . .toate**” Acestea se referă la toți credincioșii (Evrei sau Neamuri).

4:17-23 Pavel îl folosește din nou pentru a arăta prioritatea (1) Inițiativa promisiunii Harului lui Dumnezeu (legământ); și (2) cerința pentru omenire: credința inițială și continuarea răspunsului la credință (legământ). (Vezi nota de la 1:5.) Legămintele implicau întotdeauna acțiunile celor două părți.

4:17 „așa cum este scris, „TATĂL MAI MULTOR NAȚIUNI” Acesta este un citat din Gen. 17:5. Septuaginta (LXX) are „Neamuri” - Dumnezeu a dorit întotdeauna răscumpărarea tuturor copiilor lui Adam (cf. Gen. 3:15), nu doar a copiilor lui Avraam. Noul nume al lui Avram, Avraam înseamnă „tatăl multor neamuri” Acum știm că nu-i include doar pe descendenții din punct de vedere fizic, ci și pe cei în credință.

▣ „**cel care a dat viață morților**” În această context se referă la puterile sexuale regenerate ale lui Avraam și a Sarei (cf. v. 19).

▣ „**chemarea către ceva ce încă nu există**” În context aceasta se referă la faptul că Sara era însărcinată cu Isaac, dar de asemenea denotă un aspect crucial al credinței (cf. Evrei. 11:1).

4:18

NASB „nădăduind împotriva oricărei nădejdi, el a crezut”

NKJV „cel, care contrar sperașei, în speranță a crezut”

NRSV „sperând împotriva speranței, el a crezut”

TEV „Avraam, a crezut și sperat, chiar și atunci când nu mai avea motive de speranță”

NJB „Cu toate ca părea că nu există speranță, el a sperat și crezut”

Temă Specială despre „speranță” o găsim la 12:12. Termenul are un câmp semantic larg. Harold K. Moulton, *The Analytical Greek Lexicon Revised*, p. 133, prezintă o listă cu mai multe înțelesuri al acestuia.

1. înțeles de bază, speranță (cf. Rom. 5:4; Fapte 24:15)
2. obiectul speranței (cf. Rom. 8:24; Gal. 5:5)
3. autorul sau sursa (cf. Col. 1:27; I Tim. 1:1)
4. încredere, confidență (cf. I Pet. 1:21)
5. în siguranță cu o garanție (cf. Fapte 2:26; Rom. 8:20)

În acest context speranța este folosită în două sensuri diferite. Speranța în abilitatea umană și putere (cf. v. 19-21) versus speranță în promisiunea Lui Dumnezeu (cf. v. 17).

▣

NASB, NKJV „atât de numeroși descendenții tăi vor fi”

NRSV „atât de numeroși vor fi descendenții tăi”

TEV „descendenții tăi vor fi numeroși”

JB „descendenții tăi vor fi numeroși ca stelele de pe cer”

Acest citat din Gen. 15:5 care accentuează siguranța promisiunii Lui Dumnezeu către Avraam legată de faptul că va avea un fiu (cf. v. 19-22). Amintiți-vă că Isaac s-a născut :

1. La 13 ani după promisiunea făcută
2. după ce Avraam a încercat să se despartă de Sara (de doua ori cf. Gen. 12:10-19; 20:1-7)
3. după ce Avraam a avut un fiu cu Agar, roaba egipteancă a Sarei (cf. Gen. 16:1-16)
4. după ce atât Sara (cf. Gen. 18:12) cât și Avraam (cf. Gen. 17:17) au râs de promisiunea făcută lor.

Ei nu aveau o credință perfectă! Slavă Domnului, mântuirea nu necesită credință perfectă, ci doar un obiectiv adecvat (Dumnezeu în VT și Fiul Său în NT).

4:20 Inițial Avraam nu a înțeles în întregime promisiunea, că copilul va veni de la Sara. Credința lui Avraam nu era perfectă. Dumnezeu acceptă și tratează cu cel cu credința imperfectă fiindcă El Îi Iubește pe oamenii imperfecti!

▣ **„El ezită în a crede”** Același VERB, *diakrinō*, este folosit de Isus în Matei 21:21; Marcu 11:23. Cu toate motivele fizice (cf. v. 19) în loc să pună sub semnul întrebării cuvântul Lui Dumnezeu, Avraam s-a întărit în speranță.

Cele doua VERBE în v. 20 sunt amândouă la Diateza PASIVĂ AORIST modul INDICATIV. Diateza PASIVĂ implică intervenția Lui Dumnezeu, dar Avraam a trebuit să-I permită Lui Dumnezeu să-l energizeze!

▣ **„dându-I Slavă Lui Dumnezeu”** Vezi Tema Specială de la 3:23.

4:21

NASB	„fiind pe deplin asigurat”
NKJV, NRSV	„fiind pe deplin convins”
TEV	„a fost absolut sigur”
NJB	„pe deplin convins”

Acesta este un PARTICIPIU PASIV AORIST, ce denotă o deplină siguranță a cuiva anume (cf. Luca 1:1; Col. 4:12) sau a ceva anume (cf. 4:21; 14:5). SUBSTANTIVUL este folosit ca o asigurare deplină în Col. 2:2 și I Tes. 1:5. Această încredere în Voia Lui Dumnezeu, în Cuvântul Său, și în puterea ce-i face pe oameni să acționeze prin credință !

▣ **„putând să facă ce El I-a promis”** Acesta este un INDICATIV PERFECT MIJLOCIU (deponent), ce înseamnă o acțiune în trecut ce s-a petrecut și a devenit o stare de a fi prezentă. Esența credinței este încrederea cuiva în caracterul și promisiunea Lui Dumnezeu (cf. 16:25; Efes. 3:20; Iuda 24) și nu în performanța umană (cf. Isa. 55:11). Credința, încrederea în promisiunile Lui Dumnezeu (cf. Isa. 55:11), ce Le Va împlini (Gen. 12:1-3 și 15:6, 12-21; Ezech 36:22-36).

4:22 Aceasta este o aluzie la Gen. 15:6 (cf. v. 3), care este cheia – punctului de vedere teologic al argumentului lui Pavel despre cum Dumnezeu Își Dă Neprihănirea Sa oamenilor păcătoși.

4:23-25 Aceste versete formează o singură propoziție în Greacă. Observați progresia.

1. Pentru binele lui Avraam, v. 23
2. Pentru binele credincioșilor, v. 24
3. Fiindcă Dumnezeu L-a înviat pe Fiul Său Isus, v. 24
4. Isus S-a dat pentru păcatele noastre (cf. Ioan 3:16), Isus a fost ridicat pe cruce pentru ca păcatele noastre să fie iertate (îndreptățite), v. 25

4:24 Credința lui Avraam a devenit un model pentru toți descendenții adevărați ce-i vor urma. Avraam l-a crezut (vezi Tema Specială de la 4:5) pe Dumnezeu cu privire la promisiunea Sa, că-i va da un fiu și descendenți. Credincioșii Noului Legământ credeau că Isus ca Mesia este împlinirea tuturor promisiunilor făcute omenirii decăzute. Termenul „sămânță” este atât singular cât și plural (un fiu, un popor).

▣ pentru „înviat” vezi nota de la 8:11.

4:25 „a fost dat din pricina fărădelegilor noastre” Acesta este un termen juridic ce a însemnat „cineva s-a predat pentru a fi pedepsit” Versetul 25 este o declarație Cristologică minunată din Septuagint (LXX) Isa. 53:11-12.

▣ **„a fost înviat pentru ca noi să fim îndreptățiți”** Cele două prepoziții din v. 25 sunt paralele (aceeași PREPOZIȚIE și ambele sunt la Diateza PASIVĂ Modul INDICATIV AORIST). Traducerea lui Frank Stagg's (*New Testament Theology*, p. 97) „care a fost eliberat din pricina fărădelegilor noastre, și a înviat pentru ca noi să fim făcuți neprihăniți” Îi aduce multă laudă. Această interpretare implică cele două aspecte ale folosirii de către Pavel a termenului „îndreptății” (1) unul juridic (legal) de rămânere și (2) o viață dumnezeiască în Cristos ! Vezi Tema Specială la 1:17.

ÎNTREBĂRI DE DISCUȚIE

Acesta este un studiu ghid de comentariu, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să umblăm în lumina pe care am primit-o. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt prioritare în interpretare. Nu trebuie să lași asta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție sunt prevăzute să te ajute să gândești când treci printre marile chestiuni ale secțiunilor acestei cărți. Ele au menirea să provoace gândirea, dar nu sunt definitorii.

1. De ce este această secțiune din Romani e așa de importantă ?
2. De ce Pavel i-a folosit pe Avraam și David ca exemple ?
3. Definiți următoarele cuvinte cheie, făcând acordul la întrebuintărea de către Pavel (nu definiția voastră):
  - a. „neprînănire”
  - b. „socotită”
  - c. „credință”
  - d. „promisiune”
4. De ce a fost așa de importantă circumcizia pentru Evrei (v. 9-12) ?
5. La cine se face referire când se vorbește despre „sămânță” în versetele 13 și 16?

ROMANI 5

ÎMPĂRȚIREA PE SECȚIUNI A PARAGRAFELOR ÎN TRADUCERILE MODERNE				
UBS⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Rezultatul Îndreptării	Credința triumfă în Necaz	Consecințele Îndreptării	Socotiți drepti (neprihăniți) în fața Lui Dumnezeu	Credința garantează Salvarea-Mântuirea
5:1-11	5:1-5 Cristos în locul nostru 5:6-11	5:1-5 5:6-11	5:1-5 5:6-11	5:1-11
Adam și Cristos	Moartea în Adam, Viata în Cristos	Adam și Cristos; Analogie și Contrast	Adam și Cristos	Adam și Isus Cristos
5:12-14	5:12-21	5:12-14	5:12-14b 5:14c-17	5:12-14
5:15-21		5:15-17 5:18-21	5:18-19 5:20-21	5:15-21

CITIREA CICLULUI TREIREADING CYCLE THREE (vezi p. vii)
URMĂRIND INTENȚIA ORIGINALĂ A AUTORULUI LA NIVEL PARAGRAFIC

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Citiți capitolul într-o ședință. Identificați subiectele. Comparați împărțirea subiectului pe cele cinci traduceri de mai sus. Paragrafarea nu este inspirată, dar este cheia urmării intenției originale a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are unul și același subiect.

1. Primul paragraf
2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

INTROSPECȚII CONTEXTUALE

- A. Versetele 1-11 sunt o singură propoziție în Greacă. Ele dezvoltă conceptul pivotal al „Îndreptării prin credință” (cf. 3:21-4:25).

B. Sublinieri posibile a vs. 1-11:

Versetetele 1-5	Versetetele 6-8	Versetetele 9-11
Beneficiile Salvării	Bazele Salvării - Mântuirii	Certitudinea Salvării viitoare
Experiențele Subiective ale Îndreptării	Faptele obiective ale Îndreptării	Certitudinea justificării viitoare
Îndreptărea	Sfințirea Progresivă	Glorificarea
Antropologia	Teologia	Escatologia

C. Versetele 12-21 îl prezintă pe Isus ca al doilea Adam (cf. I Cor. 15:21-22, 45-49; Fil. 2:6-8). Accentuează atât conceptul teologic al păcatului individual cât și al vinei colective. Felul în care dezvoltă Pavel subiectul căderii omenirii (și a creației) în Adam a fost unic și diferit de dezvoltarea rabinică, în timp ce viziunea sa asupra corporalității a fost foarte apropiată, de învățătura rabinică. Arată abilitatea lui Pavel sub inspirație în folosirea, sau a suplimentării, adevărului ce a primit spre învățare pe perioada instruirii în Ierusalim sub Gamaliel (cf. Fapte 22:3).

Doctrina Evanghelică Reformată a păcatului originar din Gen. 3 a fost dezvoltată de Augustin și Calvin. Se bazează pe susținerea faptului că oamenii se nasc păcătoși (totală depravare). Adesea Psalmii 51:5; 58:3; și Iov 15:14; 25:4 sunt folosite ca texte-mărturie ale VT. Poziția teologică alternativă cum că oamenii sunt într-o măsură morală și spirituală progresivă răspunzători de alegerile lor și a destinului personal a fost dezvoltat de Pelagius și Arminius. Există o evidență a viziunii lor în Deut. 1:39; Isa. 7:15; și Iona 4:11; Ioan 9:41; 15:22,24; Fapte 17:30; Rom. 4:15. Încrederea în pozițiile lor teologice ar fi aceea că copiii sunt în stare de inocență până la o vârstă a responsabilității morale (pentru rabini aceasta ar fi 13 ani pentru băieți și 12 ani pentru fete).

Există o poziție mediană în care atât tendința înnăscută de a face răul cât și o vârstă a responsabilității, sunt adevărate! Răul nu este doar ereditar dar există și o dezvoltare individuală a răului, o îndreptare a sinelui către păcat (o viață care se îndepărtează de Dumnezeu într-o măsură progresivă). Nu răutatea omenirii este problema, (cf. Gen. 6:5,11-12,13; Rom. 3:9-18,23), ci momentul apariției acesteia, la naștere sau mai târziu pe parcursul vieții ?

D. Au fost vehiculate multe teorii asupra implicațiilor v. 12:

1. Toți oamenii mor din cauza alegerii de a păcătui (Pelagius),
2. Păcatul lui Adam a afectat întreaga creație și, de aceea, toți mor (vs. 18-19, Augustin),
3. În realitate este probabil o combinație dintre păcatul originar și a păcatului voit.

E. Comparația lui Pavel „după cum” începe în v. 12 și nu se termină până la versetul 18. Versetele 13-17 formează o paranteză ce este așa de caracteristică scrierilor lui Pavel.

F. Amintiți-vă de felul în care Pavel prezintă evanghelia, 1:18-8:39 ca fiind un argument susținut. Întregul trebuie văzut astfel încât părțile să fie interpretate și apreciate corect.

G. Martin Luther a spus despre capitolul 5, „În întreaga Biblie găsim cu greu vreun alt capitol care să egaleze acest text triumfal.”

STUDIAREA CUVÂNTULUI ȘI FRAZEI

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 5:1-5

¹ Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos, ²Lui Îi datorăm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har, în care suntem; și ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu. ³ Ba mai mult, ne bucurăm chiar și în necazurile noastre; căci știm că necazul aduce răbdare, ⁴ răbdarea aduce biruință în încercare, iar biruința aceasta aduce nădejdea. ⁵ Însă nădejdea aceasta nu înșală, pentru că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat.

5:1 „De aceea” Acest cuvânt este adesea semnalat (1) rezumatul argumentului teologic până în acest punct; (2) concluziile bazate pe prezentarea teologică; și (3) prezentarea noului adevăr (cf. 5:1; 8:1; 12:1).

▣ **„Fiind socotiți”** Acesta este un PARTICIPIU PASIV AORIST; Dumnezeu i-a îndreptățit pe credincioși. Acesta este trecut primul în propoziția din limba Greacă (vs. 1-2) pentru accentuare. Se pare a fi o secvență temporală în vs. 1-11: (1) vs. 1-5, experiența harului primit; (2) vs. 6-8, Cristos a terminat lucrarea pentru noi; și (3) vs. 9-11, speranța noastră viitoare și garanția salvării. Vezi sublinierea, B. În Introspecției Contextuale.

Contextul vechi testamental al termenului „îndreptătit” (*dikaiōō*) a fost „margine dreaptă” sau „trestiomtru.” A ajuns să fie folosit metaforic ca măsură a Lui Dumnezeu. Vezi Temă Specială: Neprihănirea de la 1:17. Caracterul Lui Dumnezeu, Sfințenia Sa, este singurul standard al judecării (cf. LXX of Lev. 24:22; și teologic în Matei 5:48). Fiindcă sacrificiul Lui Isus, moartea substituțională, credincioșii au o poziție legală (juridică) stând în fața Lui Dumnezeu (vezi nota la 5:2). Aceasta nu implică lipsa de vină a credinciosului, ci mai degrabă ceva asemănător unei amnistii. Altcineva a plătit prețul și pedeapsa (cf. II Cor. 5:21). Credincioșii au fost declarați iertați (cf. vs. 8,10).

▣ **„prin credință”** Credința este mâna care acceptă Darul Lui Dumnezeu (cf. v. 2; Rom. 4:1ff). Credința nu se focalizează pe gradul sau intensitatea angajamentului credinciosului sau a deciziei sale (cf. Matei 17:20), ci pe caracterul și promisiunile lui Dumnezeu (cf. Efes. 2:8-9). În VT cuvântul pentru „credință” se refera în fapt la cineva într-o postură stabilă, dreaptă. A ajuns să fie folosită metaforic pentru cineva care este loial, pe care se poate conta și vrednic de încredere. Credința nu se focalizează pe fidelitatea sau pe vrednicia noastră, ci asupra Lui Dumnezeu. Vezi Temă Specială: Credința – de la 4:5.

▣ **„avem pace”** Este o variantă a unui manuscris din limba Greacă aici. Acesta este un VERB care este ori SUBJUNCTIV PREZENT ACTIV (*echōmen*) sau un PREZENT ACTIV INDICATIV (*echomen*). Aceeași ambiguitate gramaticală o găsim în vs. 1, 2 & 3. Manuscrisele vechi Grecești se pare că suportă SUBJUNCTIVUL (cf. MSS κ*, A, B*, C, D). Dacă este SUBJUNCTIVUL s-ar traduce „lăsați-ne să ne bucurăm de pace” sau „să ne bucurăm de pace” Dacă este INDICATIVUL atunci ar trebui să se traducă „noi avem pace.” Contextul vs. 1-11 nu este un îndemn, ci declarația a ceea ce sunt credincioșii întru Cristos. De aceea, VERBUL este probabil PREZENT ACTIV INDICATIV, „noi avem pace” Traducerea USB⁴ îi oferă acestei opțiuni un rating „A” (sigur).

Multe manuscrise antice Grecești au fost realizate de o singură persoană care citea un text și mulți alții făceau copii. Cuvintele care se pronunțau la fel erau deseori confundate între ele. În acest caz, contextul cât și stilul scris al autorului dar și vocabularul ne ajută să luăm mai ușor decizia traducerii.

▣ **„pace”** Vezi Tema Specială de mai jos.

TEMĂ SPECIALĂ : PACE

Acest termen Grecesc la origine însemna „alipirea a ceva ce era rupt” (cf. Ioan 14:27; 16:33; Fil. 4:7). Sunt trei căi despre care NT ne vorbește de pace:

1. Ca aspect obiectiv a păcii noastre cu Dumnezeu prin Cristos (cf. Col. 1:20)
2. Ca aspect subiectiv al modului nostru de a fi drepti în Fața Lui Dumnezeu (cf. Ioan 14:27; 16:33; Fil. 4:7)
3. Că Dumnezeu a unit într-un singur trup nou, prin Cristos, atât Evrei cât și Neamuri (cf. Efes. 2:14-17; Col. 3:15).

Newman și Nida, *A Translator's Handbook on Paul's Letter to the Romans*, p. 92, are un comentariu bun despre „pace.”

„Atât în Vechiul Testament cât și în Noul Testament termenul pace are o gamă largă de înțelesuri. De fapt descrie starea de bine a unei persoane care își trăiește viața prin credință; a fost până și printre Evrei adoptată ca formulă de salut. Acest termen a avut un înțeles așa de profund încât ar fi putut fi folosit de către Evrei ca descriere a Salvării Mesianice. Datorită acestui fapt, sunt cazuri în care este folosit ca sinonim cu termeni precum

„a fi într-o bună relație cu Dumnezeu”. Aici termenul pare a fi folosit ca descriere a relației armonioase stabilite între om și Dumnezeu pe baza faptului că Dumnezeu L-a Pus pe om într-o relație dreaptă cu El Însuși” (p. 92).

▣ „**cu Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Cristos**” Isus este mijlocitorul ce aduce pace cu Dumnezeu. Isus este singura cale de a fi în pace cu Dumnezeu (cf. Ioan 10:7-8; 14:6; Fapte 4:12; I Tim. 2:5). Pentru termenii în Numele Lui Isus Cristos vezi nota de la 1:4.

5:2 „am intrat în această” Acesta este un INDICATIV PERFECT ACTIV; vorbește despre o faptă din trecut ce s-a consumat și acum rezultă într-o declarație a existenței. Termenul „a intra” literal înseamnă „acces” sau „admișiune” (*prosaōge*, cf. Efes. 2:18; 3:12). A ajuns să fie folosit metaforic (1) fiind personal introdusă regalității sau (2) fiind adusă în siguranță într-un port.

Această frază conține o variantă a unui manuscris din limba Greacă. Unele manuscrise vechi au adăugat „prin credință” (cf. κ^{*2} , C precum și ceva în Latina veche, Vulgara, Syriaca, și versiuni de Coptă). Alte manuscrise au adăugat o PREPOZIȚIE ca cea „prin credință” (cf. κ^1 , A, și unele versiuni din Vulgară). Totuși, manuscrisele uncial B, D, F, și G le omit pe toate. Se pare că scribii pur și simplu completau paralelismul din 5:1 și 4:16 (2 ori), 19, și 20. „Prin credință” este tema de referință a lui Pavel!

▣ „**stare de har**” Acest termen (*charis*) a însemnat: Din partea Lui Dumnezeu – darul nemeritat, fără vreo obligație, dragostea nemeritată (cf. Efes. 2:4-9). Este foarte clar văzută în Cristos moartea Sa pentru omenirea păcătoasă (cf. v. 8).

▣ „**în care suntem/stăm**” Acesta este alt INDICATIV PERFECT ACTIV; literar „stăm și continuăm să stăm.” Aceasta reflectă poziția teologică a credincioșilor în Cristos și angajamentul lor de a rămâne în credință ceea ce combină paradoxul teologic al Suveranității Lui Dumnezeu (cf. I Cor. 15:1) și liberul arbitru al oamenilor (cf. Efes 6:11, 13,14).

SUBIECT SPECIAL : STĂM (*HISTĒMI*)

Acest termen comun este folosit în multe din sensurile teologice în Noul Testament

1. Să stabilească:
  - a. Legea VT , Rom. 3:31
  - b. neprihănirea unuia, Rom. 10:3
  - c. noul legământ, Evrei. 10:9
  - d. o plată, II Cor. 13:1
  - e. Adevărul Lui Dumnezeu, II Tim. 2:19
2. A rezista spiritual
  - a. diavolul, Efes. 6:11
  - b. Ziua Judecării, Apoc. 6:17
3. Să rezisti stând pe terenul cuiva
  - a. o metaforă militară, Efes. 6:14
  - b. o metaforă civilă, Rom. 14:4
4. O poziție a adevărului, Ioan 8:44
5. O poziție în har
  - a. Rom. 5:2
  - b. I Cor. 15:1
  - c. I Petru 5:12
6. O poziție în credință
  - a. Rom. 11:20
  - b. I Cor. 7:37
  - c. I Cor. 15:1
  - d. II Cor. 1:24
7. O poziție de aroganță, I Cor. 10:12

Termenul exprimă atât harul legământului și mila suveranității Lui Dumnezeu cât și faptul că credincioșii au nevoie să-i răspundă și să se țină de ea prin credință! Ambele sunt adevăruri biblice. Ele trebuiesc ținute împreună!

▣ **„ne bucurăm”** Această formă gramaticală poate fi înțeleasă ca (1) un INDICATIV PREZENT MIJLOCIU (deponent), **„ne exaltăm”** sau (2) un SUBJUNCTIV PREZENT MIJLOCIU (deponent), **„să ne bucurăm”** Filozofii au opinii împărțite cu privire la aceste opțiuni. Despre cineva: „avem” din v. 1 ca un INDICATIV atunci traducerea ar fi consistentă prin v. 3.

Rădăcina cuvântului „exaltare” este „lăudăroșenie” (NRSV, JB). Vezi Tema Specială de la 2:17. Credincioșii nu se exaltă pe ei înșiși (cf. 3:27), ci pentru ceea ce Domnul a făcut pentru ei (cf. Ier. 9:23-24). Aceeași rădăcină este repetată în vs. 3 și 11.

▣ **„cu speranța”** Pavel adesea folosește acest termen în multe sensuri diferite dar legate. Vezi nota de la 4:18. Adesea a fost asociată cu desăvârșirea credinței unui credincios. Aceasta poate fi exprimată ca slavă, viață veșnică, singura salvare, A doua Venire, etc. Desăvârșirea este sigură, însă elementul timp este viitor și neștiut. A fost adesea asociat cu „credința” și „dragostea” (cf. I Cor. 13:13; Gal. 5:5-6; Efes. 4:2-5; I Tes. 1:3; 5:8). O listă parțială a câtorva din uzanțele lui Pavel sunt :

1. A Doua Venire, Gal. 5:5; Efes. 1:18; Tit 2:13
2. Isus este speranța noastră, I Tim 1:1
3. Credinciosul să-I fie prezentat Lui Dumnezeu, Col. 1:22-23; I Tes. 2:19
4. Speranța noastră e Cer, Col. 1:5
5. Singura Salvare, I Tes. 4:13
6. Slava Lui Dumnezeu, Rom. 5:2; II Cor. 3:12; Col. 1:27
7. Siguranța mântuirii, I Tes. 5:8-9
8. Viața veșnică, Tit 1:2; 3:7
9. Rezultatele maturității creștine, Rom. 5:2-5
10. Mântuirea Întregii Creații, Rom. 8:20-22
11. Un titlu pentru Dumnezeu, Rom. 15:13
12. Desăvârșirea Înfierii, Rom. 8:23-25
13. VT ca un ghid pentru credincioșii NT, Rom. 15:4

▣ **„slava Lui Dumnezeu”** Această frază este o expresie a VT pentru prezența personală a Lui Dumnezeu. Aceasta se referă la șederea unui credincios înaintea Lui Dumnezeu în credința-neprihănirii obținută de Isus în Ziua Învierii (cf. II Cor. 5:21). Este adesea numită de termenul teologic „glorificare” (cf. vs. 9-10; 8:30). Credincioșii vor împărții asemănarea cu Isus (cf. I Ioan 3:2; II Pet. 1:4). Vezi tema Specială: Slava - de la 3:23.

5:3

NASB „și nu numai asta”
NKJV „și nu doar *asta*, ci”
NRSV „și nu numai asta, ci”
TEV –lipsă–
NJB „nu numai aceea”

Pavel folosește această combinație a câtorva termeni (cf. 5:3,11; 8:23; 9:10, și II Cor. 8:19).

▣

NASB „și noi ne exaltăm în necazurile noastre”
NKJV „noi aducem slavă în necazuri”
NRSV „și noi ne lăudăm cu suferințele noastre”
TEV „noi de asemea ne bucurăm în problemele noastre”
NJB „să ne bucurăm și, în necazurile noastre”

Dacă lumea l-ar urâ pe Isus, i-ar urâ și pe adepții Săi (cf. Matei 10:22; 24:9; Ioan 15:18-21). Isus era matur, omenește vorbind, prin lucrurile pe care Le-a suferit (cf. Evrei 5:8). Suferința produce neprihănire, care este planul Lui Dumnezeu pentru fiecare credincios (cf. 8:17-19; Fapte 14:22; Iacov 1:2-4; I Pet. 4:12-19).

▣ „Știind” Acesta este un PARTICIPIU PERFECT , al „*oida*.” Este PERFECT ca formă, dar funcționează ca un TIMP PREZENT. Înțelegerea adevărului evangheliei de către Credincioși așa cum ei se relaționează la suferință le permite să ducă o viață de bucurie și încredere ce nu mai este dependentă de circumstanțe, chiar și în timpul persecuțiilor (cf. Fil. 4:4; I Tes. 5:16,18).

5:3 „necazuri” Vezi Tema Specială urmărind :

TEMA SPECIALĂ: NECAZURI

Este nevoie să fie o distincție teologică între folosirea de către Pavel a acestui termen (*thlipsis*) și cea a lui Ioan:

1. Uzanța lui Pavel (ce reflectă folosirea de către Isus)
  - a. probleme, suferințe, răul implicat în cazul omenirii decăzute
    - (1) Matei 13:21
    - (2) Rom. 5:3
    - (3) I Cor. 7:28
    - (4) II Cor. 7:4
    - (5) Efes 3:13
  - b. probleme, suferințe, răul cauzat de necredincioși
    - (1) Rom. 5:3; 8:35; 12:12
    - (2) II Cor. 1:4,8; 6:4; 7:4; 8:2,13
    - (3) Efes 3:13
    - (4) Fil 4:14
    - (5) I Tes 1:6
    - (6) II Tes 1:4
  - c. probleme, suferințe, răul timpurilor de pe urmă
    - (1) Matei 24:21,29
    - (2) Marcu 13:19,24
    - (3) II Tes 1:6
2. Uzanța lui Ioan
  - A. Ioan face o distincție specifică dintre *thlipsis* și *orgē* sau *thumos* (mânia) în Apocalipsa. *Thlipsis* este ceea ce necredincioșii fac credincioșilor și *orgē* este ce Dumnezeu face necredincioșilor
    - (1) *thlipsis* - Apoc. 1:9; 2:9-10,22; 7:14
    - (2) *orgē* - Apoc. 6:16-17; 11:18; 16:19; 19:15
    - (3) *thumos* - Apoc. 12:12; 14:8,10,19; 15:2,7; 16:1; 18:3
  - B. Ioan de asemenea folosește termenul în Evanghelia sa pentru a reflecta problemele credincioșilor ce sunt din orice Eră – Ioan 16:33.

5:3,4 „perseverare” Acest termen a însemnat „voluntar,” „activ,” „hotărât” „îndurător.” A fost un termen ce se referă atât la răbdare cu oamenii cât și în circumstanțe. Vezi Tema Specială.

5:4

NASB	„caracter dovedit”
NKJV, NRSV	„caracter”
TEV	„aprobarea Lui Dumnezeu”
NJB	„un caracter testat”

În LXX a Gen. 23:16; I Regi 10:18; I Cro. 28:18 Acest termen a fost folosit în exprimare – în testarea metalelor pentru puritate și valoare (cf. II Cor. 2:9; 8:2; 9:13; 13:3; Fil 2:22; II Tim. 2:15; Iacov 1:12). Testele Lui Dumnezeu sunt întotdeauna pentru întărire (cf. Evrei 12:10-11)! Vezi Tema Specială: Testare - la 2:18.

5:5 „datorită Dragostei Lui Dumnezeu ce s-a revărsat în inimile noastre” Acesta este un INDICATIV PERFECT PASIV; literar, „Dragostea Lui Dumnezeu s-a revărsat și continuă să se reverse” Acest VERB a fost adesea folosit de către Duhul Sfânt (cf. Fapte 2:17,18,33; 10:45 și Tit 3:6), reflectând ceea ce scrie în Ioel 2:28-29.

FRAZA GENITIVĂ „dragostea Lui Dumnezeu” gramatical se poate referi la (1) dragostea noastră pentru Dumnezeu; sau (2) Dragostea Lui Dumnezeu pentru noi (cf. II Cor. 5:14). Numărul doi este singura opțiune contextuală.

▣ **„Duhul Sfânt ce ni s-a dat nouă”** Acesta este un AORIST PASIV PARTICIPIU. VOCEA PASIVĂ este adesea folosită să exprime mijlocirea Lui Dumnezeu. Aceasta arată că credincioșii nu au nevoie decât de Duhul. Ei ori au Duh ori nu sunt Creștini (cf. 8:9). Revărsarea Duhului era un semn al Noii Ere (cf. Ioel 2:28-29), a Noului Legământ (cf. Ier. 31:31-34; Ezech 36:22-32).

▣ Observați prezența celor trei persoane ale Trinității în acest paragraf.

1. Dumnezeu, vs. 1,2,5,8,10
2. Isus, vs. 1,6,8,9,10
3. Duhul, v, 5

Vezi Subiect Special: Trinitatea din cap. 8:11.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 5:6-11

6Căci, pe când eram noi fără putere, Hristos, la vremea cuvenită a murit pentru cei nelegiuți **7**Pentru un om neprihănit cu greu ar muri cineva; dar pentru binefăcătorul lui, poate că s-ar găsi cineva să moară. **8**Dar Dumnezeu își arată dragostea față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi. **9**Deci, cu atât mai mult acum, când suntem socotiți neprihăniți, prin sângele Lui, vom fi mântuiți prin El de mânia lui Dumnezeu. **10** Căci, dacă atunci când eram vrăjmași, am fost împăcați cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu mult mai mult acum, când suntem împăcați cu El, vom fi mântuiți prin viața Lui. **11** Și nu numai atât, dar ne și bucurăm în Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos, prin care am căpătat împăcarea

5:6

NASB „pentru o vreme eram încă neajutorați”
NKJV „când noi eram fără putere”
NRSV „în timp ce noi eram încă slabi”
TEV „când eram încă neajutorați”
NJB „când eram încă neajutorați”

Acest VERB este un PARTICIPIU PREZENT. Aceasta se referă la omenirea decăzută prin natura Adamică. Oamenii sunt fără putere în fața păcatului. Pronumele „noi” explică și face paralele în descrierea PRONUMELUI în v. 6b „fără Dumnezeu,” v. 8 „păcătoși,” și v. 10 „inamici.” Versetele 6 și 8 sunt paralele din punct de vedere teologic pecum și ca structură.

▣

NASB, NRSV „la timpul potrivit”
NKJV „la timpul hotărât”
TEV „la momentul ales de Dumnezeu”
JB „la momentul ales de el”

Aceasta ar putea face referire istorică la (1) pacea Romană ce permitea libera circulație; (2) limba Greacă ce permitea comunicarea interculturală; și (3) la transmiterea bunurilor produse de Greci și Romani așteptate de o lume flămândă din punct de vedere spiritual (cf. Marcu 1:15; Gal. 4:4; Efes. 1:10; Tit 1:3). Teologic întruparea a fost planificată, un eveniment divin (cf. Luca 22:22; Fapte 2:23; 3:18; 4:28; Efes 1:11).

5:6,8,10 „moartea celor neevlavioși” Acesta este un AORIST ACTIV INDICATIV. Vedea viața și moartea Lui Isus ca eveniment unificat. „Isus a plătit o datorie care nu Îi aparținea și noi am scăpat de o datorie pe care nu o puteam plăti” (cf. Gal. 3:13; I Ioan 4:10).

Moartea Lui Cristos era o tema repetată în scrierile lui Pavel. El a folosit mulți termeni diferiți și fraze ce fac referire la moartea substituțională a Lui Isus:

1. „sânge” (cf. 3:25; 5:9; I Cor. 11:25,27; Efes. 1:7; 2:13; Col. 1:20)
2. „S-a dat pe Sine” (cf. Efes. 5:2,25)
3. „ne-a eliberat” (cf. Rom. 4:25; 8:32)
4. „sacrificiul” (cf. I Cor. 5:7)
5. „a murit” (cf. Rom. 5:6; 8:34; 14:9,15; I Cor. 8:11; 15:3; II Cor. 5:15; Gal. 5:21; I Tes. 4:14; 5:10)
6. „cruce” (cf. I Cor. 1:17-18; Gal. 5:11; 6:12-14; Efes. 2:16; Fil. 2:8; Col. 1:20; 2:14)
7. „crucificarea” (cf. I Cor. 1:23; 2:2; II Cor. 13:4; Gal. 3:1)

Aceasta PREPOZITIE *hyper* în acest context înseamnă

1. reprezentare, „pentru noi”
2. substituie, „în locul nostru”

Normal înțelesul de baza al *hyper* cu GENITIVUL este „în locul” (Louw și Nida). Ea exprima un anumit avantaj ce crește pentru noi (*The New International dictionary of New Testament Theology*, vol. 3, p. 1196). Totuși, *hyper* are un sens drept *anti*, ce denotă „în locul a” de aceea referințele teologice fac referire la împuternicirea compensației substituționale (cf. Marcu 10:45; Ioan 11:50; 18:14; II Cor. 5:14; I Tim. 2:6). M. J. Harris (*NIDNTT*, vol. 3, p. 1197) spune, „însă de ce Pavel nu spune niciodată ca Cristos *anti hēmōn* (I Tim. 2:6 este cel mai apropiat ce vine—*antilytron hyper pantōn*)? Probabil fiindcă prep. *hyper*, spre deosebire *anti*, poate simultan să exprime reprezentarea și substituirea.”

M. R. Vincent, *Word Studies*, vol. 2, spune

„Este foarte mult disputată, ori *hyper*, „în locul nostru”, este echivalentul lui *anti*, în loc de. Scriitorii clasici furnizează instanțe unde înțelesurile par a se schimba între ele... Înțelesul acestui pasaj, totuși, este așa de nesigur că nu poate fi citat ca mărturie. Prepoziția poate avea un înțeles local, *over* asupra mortului. Nici unul dintre aceste pasaje nu poate fi privit ca decisiv. Cel mult se poate spune că *hyper* reprezintă limita în înțelegerea lui *anti*. În *locul a* este forțarea într-un cadru mai larg spre baze dogmatice. În marea majoritate a pasajelor sensul este clar *pentru binele a*, *în locul a*. Adevărata prezentare pare a fi aceea că, în principalele pasaje în discuție, acelea, numite, ce fac referire la moartea Lui Cristos, ca în Gal. 3:13; Rom. 14:15; I Pet. 3:18, *hyper* caracterizează cele mai nedefinite și generale prepoziții – Cristos a murit în locul nostru – lăsând sensul mai special spre binele nostru – nedeterminat, și a fi mai conturat spre înțelegerea altor pasaje. Înțelesul *în locul a*, poate fi inclus în el, dar numai în mod implicit (p. 692).

5:7 Acest verset arată dragostea umană în timp ce versetul 8 arată Dragostea Lui Dumnezeu!

▣

NASB, NKJV,

TEV „pentru un om neprihănit”

NRSV „pentru o persoană neprihanită”

JB „pentru un om bun”

Acest termen a fost folosit în același sens în care Noe și Iov erau oameni neprihăniți ori fără vină. Ei au urmat cerințele religioase din acele zile. Nu implică lipsa de păcat. Vezi Tema Specială de la 1:17.

5:8 „Dumnezeu Își arată Dragostea Sa” Acesta este un INDICATIV PREZENT ACTIV (cf. 3:5). Tatăl Și-a trimis pe Fiul Său (cf. 8:3,32; II Cor. 5:19). Dragostea Lui Dumnezeu nu este sentimentală, ci orientată către acțiune (cf. Ioan 3:16; I Ioan 4:10) și constantă.

5:9 „mult mai mult” Aceasta era una din expresiile favorite ale lui Pavel (cf. vs. 10,15,17). Dacă Dumnezeu a iubit credincioșii atât de mult când ei încă erau păcătoși, cu atât mai mult El Îi iubește acum când sunt copii Lui (cf. 5:10; 8:22).

▣ **„au fost acum socotiți”** Acesta este un PARTICIPIU AORIST PASIV ce accentuează socotirea ca pe realizarea unui fapt împlinit de către Dumnezeu. Pavel a repetat acest adevăr din v. 1. De asemenea observați paralelismul dintre termenii „socotiți” (v. 9) și „împăcați” (vs. 10-11).

▣ **„de către Sângele Său”** Aceasta este o referire la Sacrificiul Morții Lui Cristos” (cf. 3:5; Marcu 10:45; II Cor. 5:21). Acest concept al sacrificiului, o viață inocentă dată în locul uneia vinovate, ne duce înapoi la Lev. 1-7 și posibil la Exod. 12 (Preluarea Mielului), și a fost aplicată teologic Lui Isus în Isa. 53:4-6. Este dezvoltată într-un sens Cristologic în cartea Evrei. Evreii în fapt compară Vechiul Testament și Noul Testament în mai multe puncte.

▣ **„vom fi salvați”** Acesta este un VIITOR PASIV INDICATIV (cf. v. 10). Acesta face referire la Singura noastră Salvare, ce este numită „slăvire” (cf. v. 2; 8:30, I Ioan 3:2).

VT testament descrie Salvarea prin toate timpurile VERBULUI:

1. Un Fapt împlinit (AORIST), Fapte 15:11; Rom. 8:24; II Tim. 1:9; Tit 3:5
2. Un Fapt împlinit ce rezultă a fi într-o stare prezentă (PERFECT), Efes. 2:5,8
3. Un proces progresiv (PREZENT), I Cor. 1:18; 15:2; II Cor. 2:15; I Tes. 4:14; I Pet. 3:21
4. O desăvârșire viitoare (VIITOR), Rom. 5:9,10; 10:9.

Vezi Tema Specială de la 10:13. Salvarea începe cu o decizie inițială dar ce progresează spre o relație ce într-o zi se va împlini. Acest concept este adesea descris de trei termeni teologici: îndreptățire, ce înseamnă „a fi eliberați de pedeapsa păcatului”; sfințirea, ce înseamnă „a fi eliberați de sub puterea păcatului”; și glorificarea, ce înseamnă „a fi eliberați de prezența păcatului.”

Nu valorează mare lucru îndreptățirea și sfințirea fiindcă ambele sunt faptele Harului Lui Dumnezeu, oferite credinciosului prin credința sa în Cristos. Totuși Noul Testament vorbește de asemenea despre sfințire ca un proces al asemănării noastre cu Cristos. Pentru acest motiv teologii vorbesc de „sfințire pozițională” și de o „sfințire progresivă”. Acesta este misterul unei salvări legată la o viață în sfințenie, aproape de Dumnezeu!

▣ **„din mânia Lui Dumnezeu”** Acesta este un context escatologic. Biblia ne vorbește despre Marea și Nemeritata Dragoste a lui Dumnezeu față de noi, și de asemenea ne spune despre opoziția clară a Lui Dumnezeu față de păcat și răzvrătirea noastră. Dumnezeu a pus condiția Căii Sale de Salvare și Iertare prin Cristos însă aceia care-L resping sunt sub Mânia Sa (cf. 1:18-3:20). Aceasta este o frază antropomorfică, dar care prezintă realitatea. Este un lucru teribil să cazi sub Măinile Mâniei Lui Dumnezeu (Evrei 10:31).

5:10 „dacă” Aceasta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI ce se presupune a fi adevărată din perspectiva scriitorului sau pentru scopurile sale literare. Omenirea, ultima creație a lui Dumnezeu devin inamici! Omul (cf. Gen. 3:5) și Satan (cf. Isa. 14:14; Ezech. 28:2,12-17) au avut aceeași problemă, o dorință de independență, o dorință de a controla, o dorință de a fi dumnezei.

▣ **„am fost împăcați cu Dumnezeu. . . fiind împăcați cu Dumnezeu”** Acestea sunt atât AORIST INDICATIV PASIV cât și un AORIST PARTICIPIU PASIV. VERBUL „împăcat” normal înseamnă „a schimba”. Dumnezeu A schimbat păcatul nostru cu Neprihănirea Lui Isus (cf. Isa. 53:4-6). Pacea a fost restabilită (cf. v. 1)!

▣ **„prin moartea Fiului Său”** Evanghelia iertării este bazată pe (1) Dragostea Lui Dumnezeu; (2) Lucrarea Lui Cristos; (3) atingerea noastră de către Duhul Sfânt, și (4) credința/pocăința ca răspuns individual. Nu este altă cale de a fi drept în Fața Lui Dumnezeu (cf. Ioan 14:6). Siguranța salvării/mântuirii, este bazată pe caracterul Trinității lui Dumnezeu, și nu pe performanța umană! Paradoxul este că performanța umană după experiența mântuirii este o evidență a unei salvări/mântuirii ce ne este oferită în dar (cf. Iacov și I Ioan).

▣ **„vom fi salvați”** NT vorbește despre Salvare la timpul trecut, prezent, și viitor. Aici viitorul se referă la singura salvării/mântuirii complete la a Doua Venire. Vezi nota de la v. 9 și Tema Specială la 10:13.

▣ **„prin Viața Sa”** Acest termen pentru viața este *zoa*. Acest termen în scrierile lui Pavel întotdeauna se referă la viața după înviere, viața veșnică, sau viața din Împărăție. Pavel de asemenea l-a folosit în sensul teologic. Noutatea acestui context constă în aceea că din moment ce Dumnezeu a plătit un preț atât de mare pentru iertarea credincioșilor El cu siguranță își va continua eficacitatea acțiunii Sale.

„Viața” se poate referi la (1) Învierea lui Isus (cf. 8:34; I Cor. 15); (2) Lucrarea de mijlocire a lui Isus (cf. 8:34; Evrei 7:25; I Ioan 2:1); sau (3) la Duhul Sânt care ne modelează pe noi, pentru ca Isus să ia chip în noi (cf. Rom. 8:29; Gal. 4:19). Pavel afirmă că viața și moartea pământească a lui Isus precum și înălțarea Sa sunt bazele reconcilierii noastre.

5:11 „Și nu numai asta, ci” Vezi nota din versetul 3.

▣ **„ci ne și bucurăm”** Vezi nota din 5:2. Acesta este un al treilea uz al termenului „exaltare” (lauda) în acest context.

1. Ne lăudăm cu speranța Slavei, v. 2
2. Ne lăudăm în necaz, v. 3
3. Ne bucurăm în reconciliere, v. 11

Lauda în sens negativ putem vedea în 2:17 și 23!

▣ **„ am primit împăcarea/reconcilierea”** Acesta este un un AORIST INDICATIV ACTIV, un act complet. Reconcilierea credincioșilor este de asemenea discutată în v. 10 și II Cor. 5:18-21; Efes. 2:16-22; Col. 1:19-23. În acest context „reconcilierea-împăcarea” este sinonimul teologic al „îndreptării”.

NTC Noua Traducere Cornilescu TEXT: 5:12-14

¹² De aceea, după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lume, și prin păcat a intrat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit—¹³ Căci înainte de Lege păcatul era în lume. Dar păcatul nu este ținut în seamă câtă vreme nu este o lege. ¹⁴ Căci înainte de Lege păcatul era în lume. Dar păcatul nu este ținut în seamă câtă vreme nu este o lege.

5:12 „De aceea” Romani are câțiva „de aceea” strategic plasați (cf. 5:1; 8:1; 12:1). Întrebarea interpretativă este cu ce se relaționează. Pot face referire la întregul argument al lui Pavel. Cu siguranță acesta face referire la Genesa și, de aceea, probabil și la Rom. 1:18-32.

▣ **„după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lume”** Toate cele trei verbe din v. 12 sunt la TIMPUL AORIST. Căderea lui Adam în păcat a adus moartea (cf. I Cor. 15:22). Biblia nu insistă asupra originii păcatului. Păcatul de asemenea a apărut pe tărâmul angelic (cf. Gen. 3 și Apoc. 12:7-9). Când și cum este incert (cf. Isa. 14:12-27; Ezech. 28:12-19; Iov 4:18; Matei 25:41; Luca 10:18; Ioan 12:31; Apoc. 12:7-9).

Păcatul lui Adam a implicat două aspecte (1) nesupunere față de o poruncă specifică (cf. Gen. 2:16-17), și (2) mândria orientată către sine (cf. Gen. 3:5-6). Aceasta continuă aluzia la Gen. 3 începută în Rom. 1:18-32.

Teologia păcatului este ceea ce îl separă atât de clar pe Pavel de gândirea rabinică. Acești rabini nu au pus accentul pe Gen. 3; însa ei au afirmat în schimb, că au fost două „tendințe” (*yetzers*) în fiecare persoană. Renumita zicală rabinică spune: „În inima fiecărui om este un câine alb și unul negru. Cel pe care-l hrănești mai mult devine mai mare.” Pavel a văzut păcatul ca o barieră majoră între Dumnezeu Cel Sfânt și creația Sa. Pavel nu a fost un teolog sistematic (cf. James Steward's *A Man in Christ*). El a dat câteva origini ale păcatului (1) Căderea lui Adam, (2) ispita satanică, și (3) continuarea răzvrătirii omenești.

În contrastele și paralele teologice dintre Adam și Isus sunt prezente două implicații posibile:

1. Adam a fost o persoană istorică reală.
2. Isus a fost cu adevărat o ființă umană.

Amândouă aceste adevăruri pun Biblia în fața învățăturilor false. Observați folosirea repetată a „un om” sau „singurul”. Aceste două moduri în care se face referire la Adam și Isus sunt folosite de 11 ori în acest context.

▣ **„și prin păcat a intrat moartea”** Biblia descoperă 3 stadii ale morții (1) moartea spirituală (cf. Gen. 2:17; 3:1-7; Efes. 2:1); (2) moartea fizică (cf. Gen. 5); și (3) moartea eternă (cf. Rev. 2:11; 20:6,14; 21:8). Cea de care se vorbește în acest pasaj este moartea spirituală a lui Adam (cf. Gen. 3:14-19) ce a rezultat din moartea fizică a rasei umane (cf. Gen. 5).

▣ **„și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor”** Forța majoră a acestui paragraf este universalitatea păcatului (cf. vs. 16-19; I Cor. 15:22; Gal. 1:10) și a morții.

▣ **„din pricină că toți au păcătuit”** Toate păcatele oamenilor sunt cuprinse în păcatul primar al lui Adam (i.e., moștenirea unei stări de păcat și a unei tendințe spre păcat.) Datorită acestui lucru, fiecare persoană alege să păcătuiască în mod voit și repetat. Biblia arată în mod accentuat că oamenii sunt păcătoși atât prin moștenire cât și prin consimțământ (cf. I Regi. 8:46; II Cro. 6:36; Ps. 14:1-2; 130:3; 143:2; Prov. 20:9; Ecl. 7:20; Isa. 9:17; 53:6; Rom. 3:9-18,23; 5:18; 11:32; Gal. 3:22; I Ioan 1:8-10).

Și totuși trebuie spus că contextual accentuează (cf. vs. 15-19) faptul că un singur act a cauzat moartea (Adam) și tot un singur act a dat viață (Isus). Totuși, Dumnezeu a structurat de așa manieră realitatea Sa cu umanitatea încât răspunsul uman este un aspect semnificativ al „pierderii” și al „îndreptării”. Oamenii sunt implicați voit în destinul lor viitor! Ei continuă să aleagă păcatul sau să-L aleagă pe Cristos. Ei nu pot afecta aceste două alegeri, dar ei, arată prin voință, căreia îi aparțin!

Traducerea „de aceea” este des întâlnită, dar înțelesul său este adesea dezbătut. Pavel a folosit *eph' hō* în II Cor. 5:4; Fil. 3:12; și 4:10 în sensul lui „pentru că.” Astfel alegerile fiecărui om precum și a tuturor oamenilor sunt acelea de a păcătui și de a se răzvrăti împotriva lui Dumnezeu. Unii prin respingerea revelației speciale, însă noi toți prin respingerea naturală a revelației (cf. 1:18-3:20).

5:13-14 Același adevăr valabil este prezentat în Rom. 4:15 și în Fapte 17:30. Dumnezeu Este Drept. Oamenii sunt singurii responsabili pentru ceea ce le este disponibil. Acest verset vorbește exclusiv despre o revelație specială (VT, Isus, NT), nu o revelație naturală (Ps. 19; Rom. 1:18-23; 2:11-16).

Observați că traducerea NKJV face comparația v. 12 ca fiind separată de o paranteză lungă (cf. vs. 13-17) din încheiere vs. 18-10.

5:14

NASB, NKJV,

JB „moartea domnește”

NRSV „moartea își exercită domnia”

TEV „moartea conduce”

Moartea împărățește ca un Rege (cf. vs. 17 și 21). Această personificare a păcatului și a morții ca niște tirani este susținută prin acest capitol precum și în capitolul 6. Experiența universală a morții confirmă păcatul universal al omenirii. În versetele 17 și 21, este personificat harul. Harul împărățește! Oamenii au de ales (cele două Căi ale VT): moartea sau viața. Ce împărățește în viața ta ?

▣ **„chiar peste cei ce nu păcătuiseră printr-o călcare de lege asemănătoare cu a lui Adam”** Adam a încălcat o poruncă stabilită de Dumnezeu, nici chiar Eva nu a păcătuit în același fel. Ea a auzit de la Adam despre pom, nu direct de la Dumnezeu. Oamenii de la Adam până la Moise au fost afectați de răzvrătirea lui Adam! Ei nu au încălcat o poruncă anume a lui Dumnezeu, dar în 1:18-32, ceea ce face sigur parte din acest context teologic, exprimă adevărul pe care ei l-au încălcat, lumina pe care au avut-o de la creație și sunt astfel responsabili în fața Lui Dumnezeu pentru răzvrătire/păcat. Tendința păcătoasă a lui Adam s-a propagat la toți copiii săi.

▣

NASB, NKJV,

NRSV „care este precum Cel ce va să vină”

TEV „Adam era imaginea a celui ce avea să vină”

JB „Adam prefigura pe Cel ce avea să vină”

Aceasta exprimă într-un fel foarte concret tipologia Adam-Cristos (cf. I Cor. 15:21-22,45-49; Fil. 2:6-8). Amândoi sunt văzuți ca fiind primii dintr-o serie, originea unei rase (cf. I Cor. 15:45-49). Adam este singura persoană din VT „tip” special numită ca „tip” de către NT. Vezi Tema Specială : Forma (*Tupos*) în 6:17.

NTC Noua Traducere Cornilescu TEXT: 5:15-17

¹⁵ Dar cu darul fără plată nu este ca și cu greșeala; căci, dacă prin greșeala unuia singur, cei mulți au fost loviți cu moartea, apoi cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul, pe care ni l-a făcut harul acesta într-un singur om, adică în Isus Hristos, s-au dat din belșug celor mulți. ¹⁶ Și darul fără plată nu vine ca printr-acel unul care a păcătuit; căci judecata venită de la unul, a adus osânda; dar darul fără plată venit în urma multor greșeli a adus o hotărâre de iertare. ¹⁷ Dacă deci, prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce primesc, în toată plinătatea, harul și darul neprihănirii, vor domni în viață prin acel unul singur, care este Isus Hristos!

5:15-19 Acesta este un argument susținut ce folosește fraze paralele. Traducerile NASB, NRSV, și TEV divizează paragraful la versetul 18. Cu toate acestea UBS⁴, NKJV, și JB îl traduc ca pe un întreg. Țineți minte cheia interpretării a intenției originale a autorului este aceea de a fi un adevăr principal al paragrafului. Observați că termenul „mulți”, vs. 15 & 19, este sinonim cu „toți” în vs. 12 și 18. Acesta este de asemenea adevărat în Isaia 53:11-12 și v. 6. Nici o diferență teologică (alesul verso ne-alesul lui Calvin) nu ar trebui făcută bazată pe acești termeni!

5:15 „darul fără plată” Sunt două cuvinte grecești diferite pentru „dar” folosit în acest context—*charisma*, vs. 15,16 (6:23) și *dorea/dorama*, vs. 15, 16, 17 (vezi nota la 3:24)—dar ele sunt sinonime. Aceasta este chiar vestea lui Dumnezeu despre Salvare. Este un cadou oferit de Dumnezeu prin Isus Cristos (cf. 3:24; 6:23; Efes. 2:8,9) tuturor celor ce cred în Cristos.

▣ **„dacă”** Aceasta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI care pare a fi adevărată din perspectiva autorului sau pentru scopurile sale literare. Păcatul lui Adam a adus moartea tuturor oamenilor. Se face o paralelă în versetul 17.

▣ **„abundă”** Vezi Tema Specială de la 15:13.

5:16 „judecată, condamnare. . . îndreptățire” Sunt termeni legali, juridici. Adesea VT a prezentat mesajul profetului ca pe o scenă de tribunal. Pavel folosește aceasta formă (cf. Rom. 8:1, 31-34).

5:17 „dacă” Aceasta este o altă PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI ce pare a fi adevărată din perspectiva autorului sau pentru scopurile sale literare. Osândirea lui Adam a rezultat moartea tuturor oamenilor.

▣ **„cu mult mai mult cei ce primesc”** Versetele 18-19 nu sunt exact echilibrate din punct de vedere teologic. Această frază nu poate fi scoasă din context - Romani 1-8 și folosită drept text-mărturie pentru universalism (cum că toți vor fi salvați până la urmă). Oamenii trebuie să primească (v. 17b) oferta/darul Lui Dumnezeu prin Cristos. Salvarea este disponibilă tuturor, dar trebuie să fie acceptată individual (cf. Ioan 1:12; 3:16; Rom. 10:9-13).

Singura Faptă a lui Adam de răzvrătire a cauzat răzvrătirea tuturor oamenilor. Primul păcat este amplificat! Dar în Cristos sacrificiul neprihănit este amplificat ca să acopere toate păcatele individuale, precum și afectarea tuturor de păcat. Cu atât „mai mult” actul Lui Cristos este accentuat (cf. vs. 9,10,15,17). Harul Său se revarsă !

5:17,18 „harul și darul neprihănirii, vor domni în viață” Isus este darul Lui Dumnezeu și provizia pentru nevoile spiritual ale întregii omeniri (cf. I Cor. 1:30). Aceste fraze paralele pot să însemne (1) omenirii păcătoase i se oferă poziția de a sta drepti în fața lui Dumnezeu prin ducerea până la capăt a Lucrării Lui ce are ca rezultat o „viață plină de dumnezeire” sau (2) Această frază este sinonimă cu „viața veșnică”. Contextul susține prima opțiune. Pentru un studiu asupra cuvântului neprihănire vezi tema specială 1:17.

TEMĂ SPECIALĂ : DOMNIND ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU

Conceptul domnirii cu Cristos face parte dintr-o categorie teologică mai largă numită „Împărăția Lui Dumnezeu”. Aceasta este un transfer din conceptul VT despre Dumnezeu ca adevărat Rege al Israelului (cf. I Sam. 8:7). El a domnit simbolic (I Sam. 8:7; 10:17-19) printr-un descendent al tribului lui Iuda (cf. Gen. 49:10) și al familiei lui Ișai (cf. II Sam. 7).

Isus este promisiunea împlinirii profeției VT cu privire la Mesia. El a inaugurat Împărăția lui Dumnezeu cu întruparea Sa la Betleem. Împărăția lui Dumnezeu devine pilonul central al predicării Lui Isus. Împărăția a venit pe deplin în El (cf. Matei: 10:7; 11:12; 12:28; Marcu 1:15; Luca 10:9,11; 11:20; 16:16; 17:20-21).

Totuși, Împărăția era de asemenea una viitoare (escatologic). Era prezent dar nu se împlinise întru totul. (cf. Matei 6:10; 8:11; 16:28; 22:1-14; 26:29; Luca 9:27; 11:2; 13:29; 14:10-24; 22:16,18). Isus a venit prima dată ca slujitor în suferință (cf. Isa. 52:13-53:12); ca umil (cf. Zach. 9:9) dar El se va întoarce ca Rege al Regilor (cf. Matei 2:2; 21:5; 27:11-14). Conceptul „domnește” este cu siguranță o parte a acestei teologii a „Împărăției”. Dumnezeu a dat Împărăția celor ce-L urmează pe Isus (vezi Luca 12:32).

Conceptul domnirii cu Cristos are câteva întrebări și aspecte :

1. Afirmă aceste pasaje faptul că Dumnezeu Și-a dat credincioșilor „Împărăția” prin Cristos referindu-se la „a împărății” (cf. Matei 5:3,10; Luca 12:32)?
2. Se referă Cuvintele lui Isus adresate ucenicilor în contextual iudaic al primului secol, la toți credincioșii (cf. Matei 19:28; Luca 22:28-30)?
3. Accentuarea lui Pavel asupra Împărăției în această viață contrastează sau completează textele de mai sus (cf. Rom. 5:17; I Cor. 4:8)?
4. Cum sunt legate suferința și Împărăția (cf. Rom. 8:17; II Tim. 2:11-12; I Pet. 4:13; Apoc. 1:9)?
5. Tema recurentă a Apocalipsei împărtășește glorificarea Împărăției Lui Cristos?
  - a. Pământească, 5:10
  - b. Milenară, 20:5,6
  - c. Eternă, 2:26; 3:21; 22:5 și Dan. 7:14,18,27

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 5:18-21

¹⁸ ...Astfel dar, după cum printr-o singură greșală, a venit o osândă, care a lovit pe toți oamenii, tot așa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viața. ¹⁹ Căci, după cum prin neascultarea unui singur om, cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur om, cei mulți vor fi făcuți neprihăniți²⁰ Ba încă și Legea a venit pentru ca să se înmulțească greșala; dar unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit și mai mult; ²¹ pentru ca, după cum păcatul a stăpânit dând moartea, tot așa și harul să stăpânească dând neprihănirea, ca să dea viața veșnică, prin Isus Hristos, Domnul nostru.

5:18

NASB „Printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viața.”

NKJV „Chiar dacă prin neprihănirea unui singur Om, Harul oferit în dar către toți oamenii ”

NRSV „Că fapta neprihănirii unui om a dus la îndreptățirea și viața pentru toți”

TEV „În același fel fapta neprihănită a unuia eliberează pe toți oamenii și le dă viață”

JB „Astfel că fapta bună a unui om aduce tuturor viața și-i îndreptățește”

Nu se spune că toți vor fi salvați (universalism). Acest verset nu poate fi interpretat separat de mesajul cărții Romani și contextual și cel mai apropiat context. Se referă potențialul salvării tuturor oamenilor prin viața/moartea/invierea Lui Isus. Omenirea trebuie să răspundă la oferta evangheliei prin pocăință și credință (cf. Marcu 1:15; Fapte 3:16,19; 20:21). I-a inițiativa (cf. Ioan 6:44,65), El a ales ca fiecare trebuie să răspundă personal (cf. Marcu 1:15; Ioan 1:12; și Rom. 10:9-13). Oferta Sa este universală (cf. I Tim. 2:4,6; II Pet. 3:9; I Ioan 2:2), însă misterul inechității este ca mulți îi spun „Nu”.

„Actul neprihănirii” este ori (1) Viața întreaga a lui Isus de supunere și revelație a Tatălui sau (2) în special moartea Sa în schimbul omenirii păcătoase. Cum viața unui singur om i-a afectat pe toți (corporalitatea Evreiască, cf. Iosua 7), și astfel o viață inocentă i-a schimbat pe toți. Aceste două fapte sunt paralele, dar nu sunt egale. Toți sunt afectați de păcatul lui Adam, dar sunt potențiali afectați de viața lui Isus; doar credincioșii ce primesc darul

neprihănirii. Fapta Lui Isus afectează de asemenea păcatul tuturor oamenilor, pentru aceia care cred și primesc, în trecut, prezent și viitor!

5:18-19 „a venit o osândă, care a lovit pe toți oamenii, tot așa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viață.” Acestea sunt fraze paralele ce arată că termenul „mulți” nu este restrictiv ci inclusiv. Același paralelism îl găsim în Isaia 53:6 „toți” și 53:11,12 „multe.” Termenul „mulți” nu poate fi folosit într-un sens restrictiv pentru a limita darul lui Dumnezeu de Salvare a întregii omeniri (aleșii versos ne-aleșii lui Calvin).

Observați VOCEA PASIVĂ a celor două VERBE. Ele se referă la activitatea lui Dumnezeu. Păcatele oamenilor în părtășia cu Caracterul lui Dumnezeu și ei sunt îndreptățiți în relația cu Caracterul Său.

5:19 „prin neascultarea unui singur om, ...prin ascultarea unui singur om,” Pavel folosea conceptul teologic a corporalității Vechiului Testament. Fapta unei persoane a afectat întreaga comunitate (cf. Acan în Josua 7). Nesupunerea lui Adam și a Evei au adus judecata Lui Dumnezeu peste întreaga creație (cf. Gen. 3). Toată creația a fost afectată de consecințele răzvrătirii lui Adam (cf. 8:18-25). Lumea numai este aceeași. Oamenii nu mai sunt aceeași. Moartea a devenit sfârșitul întregii vieți pământești (cf. Gen. 5). Aceasta nu este lumea pe care a intenționat Dumnezeu să fie !

În același sens corporativ fapta de supunere a Lui Isus, Calvarul, are ca rezultat (1) o noua eră, (2) un nou popor, și (3) un nou legământ. Aceasta teologie reprezentativă este numită „Tipologia Adam-Cristos” (cf. Fil. 2:6). Isus este al doilea Adam. El este noul început pentru rasa umană decăzută.

▣ „făcuți neprihăniți” Vezi Tema Specială de la 1:17.

5:20

NASB „Ba încă și Legea a venit pentru ca să se înmulțească greșala”

NKJV „Mai mult că Legea a intrat pentru ca ofensa să crească”

NRSV „Dar Legea a intrat, având ca rezultat încălcarea Legii să se înmulțească”

TEV „Legea a fost introdusă ca să crească încălcarea”

JB „Când Legea a venit, a fost ca să se înmulțească ocaziile de a păcătui”

Scopul Legii nu a fost niciodată să salveze omenirea ci să arate nevoia omenirii decăzute și neputința acestora (cf. Efes 2:1-3) și prin urmare să-i aducă la Cristos (cf. 3:20; 4:15; 7:5; Gal. 3:19, 23-26). Legea e bună, dar omenirea este păcătoasă!

▣ „acolo harul s-a înmulțit și mai mult” Aceasta este punctul principal al lui Pavel în această secțiune. Păcatul este oribil și omniprezent, însă Harul se revarsă și este mai puternic decât influența mortală a păcatului! Acesta a fost un mod de a încuraja biserica nou creată a primului secol. Ei erau mai mult decât biruitori în Cristos (cf. 5:9-11; 8:31-39; I Ioan 5:4). Aceasta nu este o legitimare pentru a păcătui mai mult! Vezi Tema Specială: folosirea termenului *Huper* combinat cu cap. 1:30.

5:21 Atât „păcatul” cât și „harul” sunt personificate ca fiind regi. Păcatul împărățește prin puterea Morții Universale (vs. 14, 17). Harul domnește prin puterea neprihănirii imputate prin Lucrea terminată a lui Isus Cristos și a credinței personale și a răspunsului pocăinței la evanghelie.

Ca și popor nou al Lui Dumnezeu, ca și trup al lui Cristos, creștinii împărățesc cu Cristos (cf. 5:17; II Tim. 2:12; Apoc. 22:5). Se poate vedea asta ca o împărăție pământească sau milenară (cf. Apoc. 5:9-10; 20). Biblia vorbește de asemenea despre același adevăr afirmând că Împărăția a fost dată sfinților (cf. Matei 5:3,10; Luca 12:32; Efes. 2:5-6). Vezi Tema Specială: Domnind în împărăția Lui Dumnezeu de la 5:17.

ÎNTREBĂRI DE DISCUȚIE

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție sunt prevăzute a ne ajuta să gândim printre aceste mari chestiuni ale acestei părți a cărții. Ele au menirea să fie o provocare în gândire, nu sunt definatorii.

1. Definiți „neprihănirea” lui Dumnezeu.”
2. Care este diferența teologică dintre „sfințire pozițională” și „posesiune progresivă”?
3. Noi suntem salvați prin Har sau prin credință (cf. Efes. 2:8-9)?
4. De ce suferă Creștinii?
5. Noi suntem salvați, într-o stare de salvare prezentă sau vom fi salvați?
6. Suntem noi păcătoși pentru că păcătuim, sau păcătuim fiindcă suntem păcătoși?
7. Cum sunt asociați termenii „îndreptătit” și „salvat” în acest capitol ?
8. De ce Dumnezeu mă face pe mine responsabil pentru păcatul unui alt om ce a trăit cu mii de ani în urmă. (vs. 12-21)?
9. De ce fiecare ar fi murit între Adam și Moise dacă păcatul nu ar fi contat în cursul acestei perioade (vs. 13-14)?
10. Sunt termenii „toți” și „mulți” sinonimi (vs. 18-19, Is. 53:6, 11-12)?

ROMANI 6

ÎMPĂRȚIREA PE PARAGRAFE ÎN TRADUCERILE MODERNE				
UBS⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
Morți în Păcat dar Vii în Cristos 6:1-11	Morți în Păcat dar Vii în Cristos 6:1-14	Murind și Înviind în Cristos 6:1-4 6:5-11	Morți în Păcat dar Vii în Cristos 6:1-4 6:5-11	Baptism 6:1-7 6:8-11 Sfințenie, ca Păcatul să nu fie Stăpân 6:12-14
6:12-14 Sclavi ai Neprihănirii	Din Sclavi Ai Păcatului – Slujitori ai Lui Dumnezeu 6:15-23	6:12-14 Cele Două Sclavii 6:15-19 6:20-23	6:12-14 Sclavi ai Neprihănirii 6:15-19 6:20-23	6:12-14 Creștinii Eliberați de sub Sclavia Păcatului 6:15-19 Răsplata Păcatului și Răsplata Sfințeniei 6:20-23

CITIREA CICLULUI TREI (vezi p. vii)

URMĂRIND INTENȚIA ORIGINALĂ A AUTORULUI LA NIVEL PARAGRAFIC

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Citiți capitolul într-o ședință. Identificarea subiectelor. Comparați împărțirea subiectului pe cele cinci traduceri de mai sus. Paragrafarea nu este inspirată, dar este cheia urmării intenției originale a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are unul și același subiect.

1. Primul paragraf
2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

INTROSPECȚII CONTEXTUALE

- A. Capitolele 6:1-8:39 formează o unitate a gândirii (unitate literară) ce tratează relația Creștinului cu păcatul. Aceasta este o chestiune importantă pentru că evanghelia se bazează pe nemeritul Har al Lui

Dumnezeu prin Cristos (3:21-5:21) așa că prin urmare, cum îl afectează păcatul pe păcătos? Capitolul 6 se bazează pe două presupuse întrebări, vs. 1 și 15. Versetul 1 se leagă cu 5:20, în timp ce v. 15 se leagă cu 6:14. Primul se referă la păcat ca stil de viață. (TIMPUL PREZENT), al doilea la actul individual al păcatului (TIMPUL AORIST). Este clar de asemenea că vs. 1-14 tratează eliberarea credincioșilor de sub dominarea păcatului, în timp ce vs. 15-23 tratează libertatea credincioșilor de a-L sluji pe Dumnezeu în totalitate, așa cum înainte slujeau păcatului, pe deplin, și din toată inima.

- B. Sfințenia este atât pct. 1 cat și pct. 2:
1. o poziție (cerută ca justificare la salvare, 3:21-5:21)
  2. o asemănare progresivă cu Hristos
    - a. 6:1-8:39 exprimă acest adevăr din punct de vedere teologic
    - b. 12:1-15:13 îl exprimă practic (Vezi Tema Specială la 6:4)
- C. Adesea comentatorii trebuie să împartă teologic subiectul îndreptării și a sfințeniei poziționale pentru a-i ajuta pe cititori să prindă înțelesurile lor biblice. În realitate ele sunt simultan acte ale Harului (poziționale, I Cor. 1:30; 6:11). Mecanismul pentru ambele este același - Harul Lui Dumnezeu demonstrat în Viața și Moartea Lui Isus ce este primită prin credință (cf. Efes. 2:8-9).
- D. Acest capitol ne învață potențialul maturității depline (fără de păcat cf. I Ioan 3:6,9; 5:18) a copiilor Lui Dumnezeu în Cristos. Capitolul 7 din Romani și I Ioan 1:8-2:1 ne arată care sunt credincioșii reali cu o viață neprihănită.

Mare parte din conflictul asupra părerii lui Pavel despre iertare a fost legat de chestiunea moralității. Evreii au vrut să asigure o viață dumnezeiască prin a le cere noilor convertiți să se conformeze Legii Mozaice. Trebuie să recunoaștem că unii au folosit și folosesc păreriile lui Pavel ca pe o aprobare de a păcătui. (cf. vs. 1,15; II Pet. 3:15-16). Pavel a crezut că revărsarea Duhului, nu a unui cod extern, va produce urmași asemeni lui Hristos. În realitate aceasta este diferența dintre Vechiul Legământ (cf. Deut. 27-28) și Noul Legământ (cf. Ier. 31:31-34; Ezech. 36:26-27).

- E. Botezul este o simplă ilustrație fizică a realității spirituale a îndreptării/sfințirii. În Romani doctrinele gemene a sfințirii poziționale (îndreptărea) și a sfințirii experiențiale (asemenea Lui Cristos) sunt ambele accentuate. Fiind îngropat cu El (v. 4) este paralelă cu a „fi crucificat cu El“ (v. 6).
- F. Cheile de a trece peste ispitele ce ne vin în cale și păcatul în sine într-o viață de Creștin sunt:
1. A ști cine ești în Cristos. A ști ce a făcut El pentru tine. Tu ești liber de sub puterea păcatului! Esti mort față de păcat!
  2. Recunoaște/Socotește poziția ta în Cristos în situațiile din viața de zi cu zi.
  3. Acum nu mai ne aparținem nouă înșine! Trebuie să-I slujim/să I ne supunem Stăpânului nostru. Trebuie să-I slujim/să ne supunem cu mulțumire și dragoste Celui ce ne iubește!
  4. Viața de creștin este o viață supranaturală. Ea, precum salvarea, este un dar de la Dumnezeu prin Cristos. El o inițiază și îi oferă puterea sa. Trebuie să răspundem în pocăință și credință, ambele printr-un început dar și printr-o continuitate.
  5. Nu te juca cu păcatul. Etichetează-l, denumește-l. Îndepărtează-te de el; Fugi de el. Nu te pune singur în fața ispitei.
  6. Păcatul este o dependență ce poate fi ruptă, dar are nevoie de timp, efort și voință.

STUDIUL CUVÂNTULUI ȘI A FRAZEI

NASB (UPDATED) TEXT: 6:1-7

¹Ce vom zice dar? Să păcătuim mereu, ca să se înmulțească harul? ² Nicidecum! Noi, care am murit față de păcat, cum să mai trăim în păcat? ³ Nu știți că toți câți am fost botezați în Isus Hristos, am fost botezați în moartea Lui? ⁴Noi deci, prin botezul în moartea Lui, am fost îngropați împreună cu El, pentru ca, după cum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, tot așa și noi să trăim o viață nouă. ⁵În adevăr, dacă ne-am făcut una cu El, printr-o moarte asemănătoare cu a Lui, vom fi una cu El și printr-o înviere asemănătoare cu a Lui. ⁶Știm bine că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, pentru ca trupul păcatului să fie dezbrăcat de puterea lui, în așa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului; ⁷căci cine a murit, de drept, este izbăvit de păcat.

6:1

NASB „Să păcătuim mereu, ca să se înmulțească harul”

NKJV „Să continuăm în păcat pentru ca păcatul să abunde”

NRSV „Să continuăm să păcătuim pentru ca harul să crească”

TEV „Ar trebui să continuăm să trăim în păcat pentru ca harul Lui Dumnezeu să crească”

JB „ar trebui să rămânem în păcat pentru ca să lăsăm harul să crească din ce în ce”

Acesta este PREZENT ACTIV SUBJUNCTIV. Literal el pune întrebarea, sunt Creștinii „supuși” sau „îmbrățișează” păcatul? Această întrebare privește înapoi la 5:20. Pavel a folosit ipoteticul contestator (diatrib) să trateze cu privire la un potențial abuz al harului (cf. I Ioan 3:6,9; 5:18). Harul și Mila Lui Dumnezeu nu sunt menite să ofere un permis pentru o trăire în răzvrătire.

Evanghelia lui Pavel a unei salvări oferite în dar a Harului Lui Dumnezeu prin Cristos (cf. 3:24; 5:15,17; 6:23) a ridicat multe întrebări despre stilul de viață neprihănit. Cum poate un dar fără plată să producă cinstea morală? Îndreptățirea și sfințirea nu trebuie să fie separate (cf. Matei 7:24-27; Luca 8:21; 11:28; Ioan 13:17; Rom. 2:13; Iacov1:22-25; 2:14-26).

Doresc să-l citez pe F. F. Bruce care în cartea sa *Paul: Apostle of the Heart Set Free*, spunea: „botezul Creștinilor constituia frontiera dintre vechea existență neregenerată și viața lor nouă în Cristos: le marchează moartea vechii ordini, așa că pentru un creștin botezat, a-și duce viața în continuare în păcat era absurd, ca și pentru un sclav emancipat de a rămâne în robie la fostul proprietar (cf. Rom. 6:1-4, 15-23), sau pentru o văduvă să rămână subiectul „legii soțului ei,” pr. 281-82 (cf. Rom. 7:1-6).

În cartea lui James S. Stewart, *A Man in Christ*, el scrie: “The *locus classicus* toată această parte a gândirii apostolilor se găsește în Rom. 6, unde Pavel, ne conduce inima și conștiința, cu vigoare magnifică și efort susținut, să învățăm lecția că a fi uniți cu Isus în moartea Sa înseamnă pentru un credincios o rupere completă și drastică cu păcatul,” pr. 187-88.

6:2 „Nicidecum” Aceasta este o formă rară de OPTATIV ce era o stare sau mod folosit ca o dorință sau rugăciune. Era felul stilistic a lui Pavel de a răspunde unui ipotetic contestator. Exprimă șocul și groaza lui Pavel față de neîncrederea omenirii și lipsa de înțelegere și de forme de abuz ale Harului (cf. 3:4,6).

▣ **„am murit față de păcat”** Acesta este un INDICATIV AORIST ACTIV, însemnând „noi am murit. SINGULARUL „păcatul” este folosit așa de des prin tot acest capitol. Se pare că se referă la „natura păcătoasă” moștenită de la Adam (cf. Rom. 5:12-21; I Cor. 15:21-22). Pavel adesea folosește conceptul morții ca o metaforă pentru a arăta noua părtășie a credinciosului cu Isus. Ei nu mai sunt sub stăpânirea păcatului.

▣ **„trăim încă în el”** Aceasta este literal o „plimbare”. Această metaforă a fost folosită pentru a accentua credința stilului de viață (cf. Efes. 4:1; 5:2,15) sau a stilului de viață păcătos (cf. 4). Credincioșii nu pot fi fericiți cu păcatul!

6:3-4 „au fost botezați. . au fost îngropați” Acestea sunt amândouă INDICATIVE AORIST PASIV. Aceasta formă gramaticală accentuează un fapt complet împlinit de un agent din afară, aici fiind Duhul. Ele sunt paralele în acest context.

SUBIECT SPECIAL: BOTEZ

Curtis Vaughan, *Fapte*, are o notă interesantă la p. 28.

„Cuvântul Grecesc pentru ‘botezat’ este un imperativ la persoana a treia imperativ; cuvântul pentru ‘pocăit’, un imperativ la persoana a doua. Această schimbare de la persoana a doua imperativ (adresare mai directă), la persoana a treia imperativ (adresare mai puțin directă) a ‘botezatului’, ceia ce implică faptul că cererea de bază primară este pocăința pentru a fi botezat.”

Aceasta urmărește accentuarea predicării lui Ioan Botezătorul (cf. Matei 3:2) și Isus (cf. Matei 4:17). Pocăința se pare a fi o cheie spirituală și botezul este o expresie exterioară a schimbării spirituale. Noul Testament nu știa nimic de credincioșii nebotezați! Față de botezul timpuriu al bisericii era profesia publică a credinței. Este ocazia unei confesiuni publice în Cristos, nu mecanismul salvării! E nevoie să reamintim că botezul nu este menționat în

a doua predică a lui Petru, ci pocăința este (cf. 3:19; Luca 24:17). Botezul a fost un exemplu dat de Isus (cf. Matei 3:13-18). Botezul a fost cerut de Isus (cf. Matei 28:19).

Întrebarea modernă a necesității botezului pentru salvare nu este adresată în Noul Testament; toți credincioșii sunt așteptați să fie botezați. Totuși, trebuie de asemenea să ne ferim ca acesta să nu devină ca un mecanism sacramental! Salvarea este o chestiune a credinței, nu a locului potrivit, a cuvintelor potrivite, a actului ritualului potrivit ca definiție!

▣ „**în Cristos Isus**” Folosirea lui *eis* (în) face paralela Marii Porunci din Matei 28:19, unde noii credincioși sunt botezați *eis* (în) numele Tatălui al Fiului și al Duhului Sfânt. PREPOZIȚIA este de asemenea folosită să descrie credincioșii ca fiind botezați de către Duhul Sfânt prin trupul Lui Cristos în I Cor. 12:13. *Eis* în acest context este sinonim cu *en* (în Cristos) în v. 11, care este modul favorit a lui Pavel de a-i prezenta pe cei ce sunt credincioși. Este o LOCAȚIE A UNEI SFERE. Credincioșii trăiesc, se mișcă și au ființa în Cristos. Aceste PREPOZIȚII exprimă această uniune intimă, această sferă a partășiei dintre viața de vie și a viei. Credincioșii se identifică cu și alăturându-se lui Cristos în Moartea Sa, și în Învirea Sa (cf. v. 5), în supunerea Sa de a-I sjuji Lui Dumnezeu, și cu Împărăția Sa!

▣ „**prin moartea Sa. . noi am fost îngropați cu El**” Botezați prin imersiune ilustrează moartea și îngroparea (cf. v. 5 și Col. 2:12). Isus folosea botezul ca o metaforă pentru chiar viața Sa (cf. Marcu 10:38-39; Luca 12:50). Accentuarea aici nu este o doctrină a botezului, ci a noului creștin – partășia intimă cu moartea și îngroparea lui Cristos. Credincioșii se identifică cu botezul Lui Cristos, cu caracterul Său, cu sacrificiul Său, cu misiunea Sa. Păcatul nu are putere asupra credincioșilor!

6:4 „Noi deci, prin botezul în moartea Lui, am fost îngropați împreună cu El” În acest capitol, așa cum este caracteristic scrierilor lui Pavel, el folosește multe *sun* (cu) compuși (ex. Efes. 2:5-6).

1. *sun* + *thaptō* = co-îngropați, v. 4; Col. 2:12; deasemenea nota v. 8
2. *sun* + *stauroō* = co-planted, v. 5
3. *sun* + *azō* = co-existența, v. 8; II Tim. 2:11 (de asemenea au co-murit și co-domnesc)

▣ „**și noi să trăim o viață nouă**” Acesta este un SUBJUNCTIV AORIST ACTIV. Rezultatul așteptat al salvării este sfințirea. Pentru că credincioșii cunosc Harul Lui Dumnezeu prin Cristos, viețile lor trebuie să fie diferite. Noua noastră viață nu ne aduce salvarea, dar este rezultatul salvării (cf. vs. 16, 19; și Efes. 2:8-9,10; Iacov 2:14-26). Acesta nu este ceva oarecare/sau întrebare, credință sau lucrare, însă acolo este o ordine secvențială.

TEMĂ SPECIALĂ: SFINȚIREA

NT afirmă că atunci când păcătoșii se întorc la Isus cu pocăință și credință, ei sunt instantaneu îndreptățiți și sfințiți. Aceasta este noua poziție în Cristos. Neprihănirea Sa le-a fost imputată lor (Rom. 4). Ei sunt declarați drepti și sfinți (un act juridic al Lui Dumnezeu).

Dar NT de asemenea obligă credincioșii la sfințenie sau sanctificare. Sunt ambele poziții teologice în lucrarea terminată a Lui Isus Cristos și o chemare de a fi asemenea Lui Cristos în atitudine și acțiune în viața de zi cu zi. Așa cum salvarea este un har oferit în dar și un cost al tuturor lucrurilor în stilul de viață, la fel, este sanctificarea.

Răspunsul Inițial

Fapte 20:23; 26:18

Romani 15:16

I Corinteni 1:2-3; 6:11

II Tesaloniceni 2:13

Evrei 2:11; 10:10,14; 13:12

I Petru 1:1

O Progresie în asemanarea cu Cristos

Romani 6:19

II Corinteni 7:1

I Tesaloniceni 3:13; 4:3-4,7; 5:23

I Timotei 2:15

II Timotei 2:21

Evrei 12:14

I Petru 1:15-16

▣ „**Cristos a înviat**” În acest context acceptarea Tatălui și aprobarea cuvintelor și lucrării Fiului sunt exprimate în două mari evenimente.

1. Învierea Lui Isus din morți.
2. Ascensiunea Lui Isus la dreapta Tatălui

▣ „**prin slava Tatălui**” Pentru „slavă” vezi Tema Specială la 3:23. Pentru „Tatăl” vezi Tema Specială la 1:7.

6:5 „dacă” Acesta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA ÎNTÂI, ce se presupune a fi adevărată din punctul de vedere al perspectivei autorului sau pentru scopurile sale literare. Pavel presupune că cititorii săi erau credincioși.

▣ „**am devenit una cu El**” Acesta este un INDICATIV PERFECT ACTIV ce ar putea fi tradus, „a fost și continuă să fie împreună,” sau „a fost sau continuă să stea împreună cu.” Acest adevăr este o analogie teologică la „supunere” în Ioan 15. Dacă credincioșii au fost identificați cu moartea Lui Isus (cf. Gal. 2:19-20; Col. 2:20; 3:3-5), din punct de vedere teologic ar trebui fi identificați cu viața Învierii Sale (cf. v. 10).

Aspectul metaforic al botezului ca moarte avea menirea să arate (1) noi am murit față de vechea viață, vechiul legământ, (2) noi suntem vii în Duhul, noul legământ. Botezul Creștin nu este, totuși, același cu botezul lui Ioan Botezătorul, care a fost ultimul proroc al VT. Botezul a fost oportunitatea bisericii timpurii pentru o nouă profesie publică a credinciosului în credință. Formula timpurie de botez, să fie repetată de către candidat, a fost, „eu cred că Isus este Domn” (cf. Rom. 10:9-13). Aceasta declarație publică a fost un act ritual formal a ceea ce s-a întâmplat înainte ca experiență. Botezul nu a fost un mecanism al iertării, salvării sau a venirii Duhului, ci ocazia profesării și confesării publice (cf. Fapte 2:38). Totuși, ea nu a fost însă opțională. Isus a poruncit-o (cf. Matei 28:19-20), și a exemplificat-o, (cf. Matei 3; Marcu 1; Tes. 3). A devenit o parte a predicii Apostolilor și a procedurilor Faptelor.

6:6

NASB „Știm bine că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu EL”
NKJV „Știind asta, că omul nostru vechi a fost răstignit cu El”
NRSV „Știm că sinele nostru vechi a fost crucificat cu El”
TEV „Și noi știm asta: ființa noastră cea veche a fost dată morții odată cu Cristos pe cruce”
JB „Noi trebuie să realizăm că fostul nostru sine a fost răstignit odată cu El”

Acesta este un INDICATIV AORIST PASIV însemnând „vechiul nostru sine a fost odată pentru totdeauna crucificat de Duhul.” Acest adevăr este crucial în trăirea victorioasă a Creștinului. Credincioșii trebuie să-și realizeze noua relație față de păcat (cf. Gal. 2:20; 6:14). Vechiul Sine al Omenirii căzute (natura Adamică) a murit cu Cristos (cf. v. 7; Efes. 4:22 și Col. 3:9). Ca și credincioși noi știm că acum avem o șansă față de păcat precum și Adam la început a avut.

▣

NASB, NKJV „trupul păcatului să fie dezbrăcat”
NRSV „că trupul păcatului ar trebui să fie distrus”
TEV „că puterea păcatului însăși ar putea fi distrusă”
JB „să distrugi trupul păcătos”

Pavel folosește cuvântul „trup” (*soma*) câteva fraze la GENITIV.

1. Trup al pacatului, Rom. 6:6
2. Trup al acestei morți, Rom. 7:24
3. Trup al cărnii, Col. 2:11

Pavel vorbește despre viața fizică a acestei ere de păcat și răzvrătire. Trupul nou înviat al Lui Isus este trupul noii ere a neprihănirii (cf. II Cor. 5:17).

Trupul material, fizic nu este problema (filozofia Greacă), ci păcatul și răzvrătirea. Trupul nu este rău. Creștinătatea afirmă crezul într-un trup fizic către eternitate (cf. I Cor. 15). Cu toate acestea, trupul fizic este câmpul de bătaie al inșpitei, păcatului, și a sinelui.

Acesta este un SUBJUNCTIV AORIST PASIV. Fraza „gata cu” înseamnă „facut inoperant,” „fără putere,” sau „făcut neproductiv”, nu „distrus.” Acesta era cuvântul favorit al lui Pavel, folosit de peste 25 de ori. Vezi

tema specială de la 3:3. Trupul nostru este moral neutru, dar este de asemenea câmpul de luptă în continuarea conflictului spiritual. (cf. vs. 12-13; 5:12-21; 12:1-2).

6:7 „căci cine a murit, de drept este izbăvit” Acesta este un PARTICIPIU PASIV AORIST și un INDICATIV PASIV PERFECT însemnând „el ce a murit a fost și continuă să fie liber de păcat. Fiindcă credincioșii sunt noi creații în Cristos ei au fost și continuă să fie eliberați de sub sclavia păcatului și de cea moștenită personal prin căderea lui Adam (cf. 7:1-6).

Termenul Grecesc tradus aici ca „eliberat” este termenul tradus în altă parte în deschiderea capitolelor ca „îndreptătit” (ASV). În acest context „eliberat” are un sens mai mare (similar folosirii sale în Fapte 13:38). Țineți minte, contextul determină înțelegerea cuvântului, nu un dicționar sau o definiție tehnică prestabilită. Cuvintele au doar înțeles în propoziții și propozițiile au înțeles doar în paragrafe.

NASB (UPDATED) TEXT: 6:8-11

⁸ Acum, dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și trăi împreună cu El, ⁹întrucât știm că Hristosul înviat din morți, nu mai moare: moartea nu mai are nici o stăpânire asupra Lui. ¹⁰Fiindcă prin moartea de care a murit, El a murit pentru păcat, odată pentru totdeauna; iar prin viața pe care o trăiește, trăiește pentru Dumnezeu. ¹¹Tot așa și voi înșivă, socotiți-vă morți față de păcat, și vii pentru Dumnezeu, în Isus Hristos, Domnul nostru.

6:8 „Dacă” Aceasta este o PROPOZIȚIE CLASA ÎNTÂI ce se presupune a fi adevărata din perspectiva scriitorului sau pentru scopurile sale literare. Botezul credinciosului exemplifică din punct de vedere vizual moartea fiecăruia odată cu Cristos.

▣ **„vom și trăi împreună cu El”** Acest context cere o orientare „aici și acum” (cf. I Ioan 1:7), nu o pregătire exclusiv viitoare. Versetul 5 vorbește despre părtășia noastră cu moartea Lui Cristos, în timp ce versetul 8 vorbește de părtășia noastră cu Viața Sa. Aceasta este aceeași tensiune inerentă în conceptul biblic al Împărăției Lui Dumnezeu. Este atât aici și acum, cât și viitoare. Harul oferit în dar trebuie să producă un auto-control, nu încălcare.

6:9 „înviat din morți” Acesta este un PARTICIPIU PASIV AORIST (vezi 6:4, INDICATIV PASIV AORIST).

NT afirmă că toate cele trei persoane ale Trinității erau active în Învierea Lui: (1) Duh (cf. Rom. 8:11); (2) Fiul (cf. Ioan 2:19-22; 10:17-18); și mai frecvent (3) Tatăl (cf. Fapte 2:24,32; 3:15,26; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30,33,34,37; 17:31; Rom. 6:4,9). Acțiunile Tatălui confirmau acceptarea vieții Lui Isus, a morții, și învățăturilor Sale. Acesta era un aspect important al predicării timpurii a Apostolilor. Vezi Tema Specială: *Kerygma* de la 2:14.

▣

NASB „moartea nu mai este domn peste El”

NKJV, NRSV „Moartea nu mai domnește peste El”

TEV „moartea nu-L mai conduce”

NJB „Moartea nu mai are nicio putere asupra Lui”

VERBUL *kurieuō* este din termenul *kurios*, ce înseamnă „proprietar,” „stăpân,” „soț,” sau „domn,” Isus este acum domn peste moarte (cf. Rev. 1:18). Isus este primul care întrerupe puterea morții (cf. I Cor. 15)!

6:10 „fiindcă prin moartea de care a murit, El a murit pentru păcat,” Isus a trăit într-o lume păcătoasă și cu toate astea El nu a păcătuit niciodată, lumea păcătoasă l-a crucificat pe El (cf. Evrei. 10:10). Moartea substituțională a Lui Isus în locul omenirii a șters cerințele și consecințele Legii peste ei (cf. Gal. 3:13; Col 2:13-14).

▣ **„odată pentru totdeauna”** În acest context Pavel accentuează crucificarea Lui Isus. Doar Moartea Sa pentru păcat i-a afectat pe urmașii Săi în moartea lor față de păcat.

Cartea Evrei accentuează sacrificiul suprem a Lui Isus, ca fiind singular, unic - sacrificiul morții. Această salvare singulară și iertarea oferită sunt înfăptuite pentru totdeauna (cf. „odată” [*ephapax*], 7:27; 9:12; 10:10 și „odată pentru totdeauna” [*hapax*], 6:4; 9:7,26,27,28; 10:2; 12:26,27). Aceasta este afirmarea sacrificiului înfăptuit la care s-a făcut uz.

▣ „iar prin viața pe care o trăiește, trăiește pentru Dumnezeu” Cele două AORISTE ale v. 10a sunt contrastate cu două INDICATIV PREZENT ACTIV în v. 10b. Credincioșii au murit cu Cristos; credincioșii trăiesc în Dumnezeu, prin Cristos. Scopul evangheliei nu este iertarea doar (îndreptățirea) ci slujirea Lui Dumnezeu (sfîntirea). Credincioșii sunt salvați ca să slujească.

6:11 „Tot așa considerați-vă pe voi înșivă morți față de păcat,” Acesta este un PREZENT MIJLOCIU (deponent) ca IMPERATIV. Aceasta este o continuă, poruncă obișnuită pentru credincioși. Cunoașterea lucrării Lui Cristos de către creștini este crucială pentru viața lor zilnică. Termenul „a considera” (cf. 4:4,9), era un termen utilizat la socotit și însemna „a adăuga cu grijă ceva la” și apoi un act de cunoaștere. Versetele 1-11 fac înțelesă poziția fiecăruia în Cristos (sfîntire pozițională) în timp ce 12-13 accentuează umblarea în El (sfîntirea progresivă). Vezi Tema Specială de la v. 4.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 6:12-14

¹²Deci, păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor, și să nu mai ascultați de poftele lui. ¹³Să nu mai dați în stăpânirea păcatului mădularele voastre, ca niște unelte ale nelegiurii; ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca vii, din morți cum erați; și dați lui Dumnezeu mădularele voastre, ca pe niște unelte ale neprihănirii. ¹⁴Căci păcatul nu va mai stăpâni asupra voastră, pentru că nu sunteți sub Lege, ci sub har.

6:12 „Deci păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor” Acesta este un PREZENT IMPERATIV ACTIV cu un PARTICIPIU NEGATIV, ce de obicei înseamnă a opri o acțiune ce se afla deja în progres. Termenul „domnește” face legătura dintre 5:17-21 și 6:23. Pavel personifică o serie de concepte teologice: (1) moartea domnește ca rege (cf. 5:14,17; 6:23); (2) harul domnește ca rege (cf. 5:21); și (3) păcatul domnește ca rege (cf. 6:12,14). Întrebarea reală este cine domnește în viața ta? Credinciosul are puterea în Cristos să aleagă! Tragedia pentru individ, biserica locală, și Împărăția Lui Dumnezeu este când credincioșii aleg singuri și păcătuiesc, chiar și când cer harul !

6:13 „să nu vă mai dați mădularele voastre păcatului” Acesta este un IMPERATIV PREZENT ACTIV cu PARTICIPIU NEGATIV care, de obicei a însemnat a opri un act care este deja în progres. Aceasta arată potențialul pentru păcat în viețile credincioșilor (cf. 7:1ff; I Ioan 1:8-2:1). Însă necesitatea păcatului a fost eliminată din părtășia credinciosului cu Cristos, vs. 1-11.

▣ „ca instrumente” Acest termen s-a referit la „armele soldatului”. Trupul nostru fizic este câmpul de bătaie al ispitei (cf. vs. 12-13; 12:1-2; I Cor. 6:20; Fil. 1:20). Viețile noastre arată evanghelia publicului.

▣ „dați-vă pe voi înșivă Lui Dumnezeu” Acesta este un IMPERATIV AORIST ACTIV ce a fost o chemare la un act decisiv (cf. 12:1). Credincioșii fac acest act atunci când sunt mântuiți prin credință însă ei trebuie să continue aceasta prin propriile lor vieți.

Observați paralelismul acestui verset.

1. Același VERB și ambele IMPERATIVE

2. Bătăliile metaforelor

a. Armele fărădelegii

b. Armele neprihănirii

3. Credincioșii își pot oferi păcatului trupurile lor sau pe ei înșiși Lui Dumnezeu.

Țineți minte, acest verset se referă la credincioși – alegerea continuă, bătălia continuă !

6:14 „Căci păcatul nu va mai stăpâni asupra voastră” Acesta este un VIITOR INDICATIV ACTIV (cf. Ps. 19:13) funcționând ca un IMPERATIV, „păcatul nu mai trebuie să stăpânească peste tine!” Păcatul nu mai domnește peste credincioși fiindcă nu mai este domn peste Cristos, (cf. v. 9; Ioan 16:33).

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 6:15-19

¹⁵Ce urmează de aici? Să păcătuim pentru că nu mai suntem sub Lege ci sub har? ¹⁶Nu știți că, dacă vă dați robi cuiva, ca să-l ascultați, sunteți robii aceluia de care ascultați, fie că este vorba de păcat, care duce la moarte, fie că este vorba de ascultare, care duce la neprihănire? ¹⁷Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, pentru că, după ce ați fost robi ai păcatului, ați ascultat acum din inimă de dreptarul învățaturii, pe care ați primit-o.. ¹⁸Și prin chiar faptul că ați fost izbăviți de sub păcat, v-ați făcut robi ai neprihănirii. ¹⁹Vorbesc omeneste, din pricina neputinței firii voastre pământești; după cum odinioară v-ați făcut mădularele voastre roabe ale necurăției și fărădelegea, tot așa, acum trebuie să vă faceți mădularele voastre roabe ale neprihănirii, ca să ajungeți la sfințirea voastră!

6:15 Aceasta a doua presupusă întrebare (diatrib) este foarte asemănătoare cu cea din 6:1. Ambele răspund diferitelor întrebări despre relația creștinilor cu păcatul. Versetul 1 tratează cu har nefiind folosit ca un permis în a păcătui în timp ce v. 15 tratează nevoia creștinilor de a lupta, sau a rezista faptelor păcătoase. De asemenea, în același timp credinciosul trebuie să slujească Lui Dumnezeu acum cu același entuziasm cu care i-a slujit păcatului (cf. 6:14).

▣

NASB, NKJV,

TEV

„Să păcătuim”

NRSV

„Ar trebui să păcătuim”

JB

„suntem liberi să păcătuim”

Ambele traduceri ale lui Williams și Phillips redau acest PREZENT SUBJUNCTIV AORIST ca pe un PREZENT SUBJUNCTIV ACTIV similar cu cel din v. 1. Aceasta nu este o focalizare adecvată. Observați traducerile în alternanță (1) KJV, ASV, NIV - „să păcătuim?”; (2) Traducerile Centenare - „Să comitem o faptă păcătoasă?”; (3) RSV - “suntem noi pentru păcat?” Această întrebare este accentuată în Greacă și se așteaptă la un „da” ca răspuns. Acesta este o metodă a diatribului lui Pavel al comunicării adevărului. Acest verset exprimă falsele teologii! Pavel răspunde la acesta prin caracteristicul lui „Nicidecum”. Evanghelia lui Pavel cu privire la un Har radical oferit în dar a fost neînțeleasă și abuzată de către mulți învățători falși.

6:16 Întrebarea așteaptă un „da” ca răspuns. Oamenii slujesc unui lucru sau cuiva. Cine este cel care domnește în viața voastră, păcatul sau Dumnezeu? Oamenii arată cui se supun să-i slujească (cf. Gal. 6:7-8).

6:17 „Dar mulțumiri fie aduse Lui Dumnezeu” Pavel adesea rupe scrierea aducându-I slavă și mulțumire Lui Dumnezeu. Scrierile sale curg către rugăciunile sale și de la rugăciunile sale către știința cunoașterii evangheliei. Vezi Tema Specială: Rugăciunea, Lauda și Închinarea către Dumnezeu ale lui Pavel de la 7:25.

▣ „ai fost. .ai devenit” Acesta este un TIMP IMPERFECT al VERBULUI, „a fi,” ce descrie starea lor de a fi în trecut (sclavi ai păcatului) urmată de un TIMP AORIST ce afirmă că starea lor de răzvrătire a încetat.

▣ „Ați ascultat acum din inimă de dreptarul învățaturii” În context, aceasta se referă îndreptățire prin credință, ce trebuie să conducă la asemănarea zilnică cu Cristos. Termenul „învățare” face referire la învățarea Apostolică sau a evangheliei.

▣ „inima” Vezi Tema Specială: Inima - de la 1:24.

NASB	„dreptarul învățaturii, pe care ați primit-o.”
NKJV	„forma de doctrină care v-a fost dată”
NRSV, NIV	„forma de învățatura care v-a fost încredințată”
TEV	„adevărul ce se găsește în învățatura ce ați primit-o”
NJB	„formeii de învățatură care v-a fost prezentată”

TEMĂ SPECIALĂ: FORMA (*TUPOS*)

Problema este cuvântul *tupos*, ce are o varietate de uzanțe.

1. Moulton si Milligan, *The Vocabulary of the Greek New Testament*, p. 645
  - a. matrice
  - b. plan
  - c. formă sau manieră de scris
  - d. Decret sau rescript
  - e. sentință sau decizie
  - f. model al trupului uman ca votiv ce oferă vindecarea Lui Dumnezeu
  - g. verb folosit în sensul ramförtării perceptelor legii
2. Louw si Nida, *Greek-English Lexicon*, vol. 2, p. 249
  - a. zgârietura (cf. Ioan 20:25)
  - b. imagine (cf. Fapte 7:43)
  - c. model (cf. Evrei 8:5)
  - d. exemplu (cf. I Cor. 10:6; Fil. 3:17)
  - e. arhetip (cf. Rom. 5:14)
  - f. tip (cf. Fapte 23:25)
  - g. conținut (cf. Fapte 23:25)
3. Harold K. Moulton, *The Analytical Greek Lexicon Revised*, p. 411
  - a. o suflare, o impresie, un semn (cf. Ioan 20:25)
  - b. O descriere
  - c. o imagine (cf. Fapte 7:43)
  - d. o formulă, schemă (cf. Rom. 6:17)
  - e. formă , conținut (cf. Fapte 23:25)
  - f. o figură, complement (cf. I Cor. 10:6)
  - g. o figură anticipativă, tip (cf. Rom. 5:14; I Cor. 10:11)
  - h. un model de tipar (cf. Fapte 7:44; Evrei 8:5)
  - i. Un model moral (cf. Fil. 3:17; I Tes. 1:7; II Tes. 3:9; I Tim. 4:12; I Pet. 5:3)

În acest context # I de mai de sus pare a fi cel mai bun. Evanghelia are atât doctrine și implicații în stilul de viață. Harul oferit în dar al salvării în Cristos deasemenea cere un stil de viață precum Cristos !

6:18 „am fost eliberați de sub păcat” Acesta este un PARTICIPIU PASIV AORIST. Evanghelia a eliberat credincioșii prin acțiunea Duhului în lucrarea Lui Cristos. Credincioșii au fost eliberați atât de pedeapsa păcatului (îndreptării) și de tirania păcatului (sanctificarea, cf. vs. 7 și 22).

▣ „ați devenit sclavi ai neprihănirii” Acesta este un INDICATIV PASIV AORIST, „ați ajuns sub sclavia neprihănirii.” Vezi tema specială la 1:17. Credincioșii sunt eliberați de păcat ca să-I slujească Lui Dumnezeu (cf. vs. 14,19,22; 7:4; 8:2)! Țel al Harului oferit în dar este o viață trăită dumnezeiește. Îndreptățirea este atât o pronunțare legală cât și un avânt spre neprihănire personală. Dumnezeu vrea să ne salveze și să ne schimbe pentru ca și noi să-i atingem pe alții ! Harul nu se oprește aici !

6:19 „Vorbesc omenește, din pricina neputinței firii voastre pământești” Pavel se adresează credincioșilor la Roma. Se adresează el cu o problemă locală despre care a auzit (gelozie printre credincioșii Evrei și credincioșii Neamurilor) sau se adresează cu privire la un adevăr despre toți credincioșii? Pavel folosește această frază ceva mai devreme în Rom. 3:5, precum face în Gal. 3:15.

Versetul 19 este paralel cu v. 16. Pavel își repetă punctul teologic pentru accentuare.

Unii ar spune că această frază înseamnă că Pavel își cere scuze pentru că folosește o metaforă a sclaviei. Totuși, „datorită slăbiciunii cărnii” nu se potrivește interpretării. Sclavia nu era văzută ca ceva rău în societatea de la începutul secolului, în special în Roma. Era pur și simplu cultura acelor zile.

▣ „carne” Vezi Tema Specială din 1:3.

▣ „**rezultă sfințirea**” Acesta este scopul îndreptăririi (cf. v. 22). NT a folosit acest termen în două sensuri teologice cu privire la salvare (1) sanctificare pozițională, ce este darul Lui Dumnezeu (aspect obiectiv) dat la salvare împreună cu îndreptățirea prin credință în Cristos (cf. Fapte 26:18; I Cor. 1:2; 6:11; Efes. 5:26-27; I Tes. 5:23; II Tes. 2:13; Evrei 10:10; 13:12; I Pet. 1:2) și (2) sanctificare progresivă ce de asemenea este lucrarea Lui Dumnezeu prin Duhul Sfânt așa cum viața credinciosului este transformată către imaginea și maturitatea Lui Cristos (aspect subiectiv, cf. II Cor. 7:1; I Tes 4:3,7; I Tim. 2:15; II Tim. 2:21; Evrei 12:10,14). Vezi tema Specială: Sanctificarea de la 6:4.

Este atât un dar și o poruncă! Este o poziție (obiectivă) și o activitate (subiectivă)! Este un INDICATIV (o declarație) și un IMPERATIV (o poruncă!) Vine de la început, însă nu ajunge la maturitate până la sfârșit (cf. Fil. 1:6; 2:12-13).

NASB (UPDATED) TEXT: 6:20-23

²⁰Căci, atunci când erai robi ai păcatului, erai slobozi față de neprihănire. ²¹ Și ce roade aduceați atunci? Roade, de care acum vă este rușine: pentru că sfârșitul acestor lucruri este moartea. ²² Dar acum, odată ce ați fost izbăviți de păcat și v-ați făcut robi ai lui Dumnezeu, aveți ca rod sfințirea, iar ca sfârșit: viața veșnică. ²³ Fiindcă plata păcatului este moartea: dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru.

6:20-21 Acesta declară opusul vs. 18 și 19. Credincioșii pot să slujească unui singur stăpân (cf. Tes. 16:13).

6:22-23 Aceste versete formează o progresie logică a plății ce trebuia făcută celui ce-I slujeau. Slavă Domnului că aceste discuții despre păcat și credincios se termină cu focalizarea către Harul Său! În prima instanță este darul salvării prin cooperarea noastră, și apoi darul vieții creștine, tot prin cooperarea noastră. Ambele sunt daruri primite prin credință și pocăință.

6:22 „**aveți ca rod sfințirea, iar ca sfârșit viața veșnică**” Termenul „beneficiu,” literal „fruct” este folosit în v. 21 pentru a vorbi despre consecințele păcatului, dar în v. 22 vorbește despre consecințele slujirii Lui Dumnezeu. Imediatul beneficiu este asemnarea credinciosului cu Cristos. Beneficiul de bază este a fi cu El și ca El pe vecie (cf. I Ioan 3:2). Dacă nu există un rezultat imediat (o viață schimbată, cf. Iacov 2) Rezultatul de bază poate fi sub întrebarea legitimă (viața veșnică, cf. Matei 7). „Nu aduce roadă, nu rămâne în viță!”

6:23 Acest rezumat al întregului capitol. Pavel a pictat în negru și alb. Alegerea este a noastră —păcatul și moartea sau darul fără plată prin Cristos și viața veșnică. Este foarte similar celor „două căi” ale literaturii de înțelepciune VT (Ps. 1; Prov. 4; 10-19; Matei 7:13-14).

▣ „**plata păcatului**” Păcatul este personificat precum (1) un proprietar de sclavi, (2) un general de armată, sau (3) un rege ce plătește dări (cf. 3:9; 5:21; 6:9,14,17).

▣ „**darul fără plată al Lui Dumnezeu este viața veșnică**” Acest cuvânt, tradus „dar fără plată” (*charisma*) era din rădăcina harului (*charis*, cf. 3:24; 5:15, 16, 17; Efes. 2:8-9). Vezi nota 3:24.

ÎNTREBĂRI DE DISCUȚIE

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție sunt prevăzute să te ajute să gândești trecând printre temele principale ale cărții. Ele au menirea să provoace gândirea, și nu sunt definatorii.

1. Cum sunt relaționate faptele bune față de salvare (cf. Efes. 2:8-9,10)?
2. Cum se relaționează păcatul continuu în viața credinciosului cu salvarea (cf. I Ioan 3:6,9)?
3. Capitolul ne învață despre „perfectiunea neprihănitii?”
4. Cum este legat capitolul 6 cu capitolul 5 și 7 ?
5. De ce se discuta aici despre botez ?
6. Își păstrează Creștini vechea lor natură ? De ce ?
7. Care este implicația verbelor TIMPULUI PREZENT ce domină v. 1-14 și cele ale TIMPULUI AORIST în 15-23?

ROMANI 7

ÎMPĂRȚIREA PARAGRAFELOR ÎN TRADUCERILE MODERNE				
UBS ⁴	NKJV	NRSV	TEV	JB
O Asemănare cu Căsătoria	Eliberați de sub Lege	O Asemănare cu Căsătoria	O ilustrare a căsătoriei	Creștinul nu este prins a fi sub Lege
7:1-6	7:1-6	7:1-3 7:4-6	7:1-6	7:1-6
Problem locuirii păcatului	Avantajele Păcatului În Lege	Legea și Păcatul	Legea și Păcatul	Funcția Legii
7:7-12	7:7-12	7:7-12	7:7-11	7:7-8 7:9-11
7:13-25	Legea nu ne poate salva de păcat 7:13-25	7:13	7:12-13	7:12-13
		Conflictul lăuntric	Conflictul în Om	Bătălia pentru Recompensă
		7:14-20	7:14-20	7:14-20
		7:21-25a	7:21-25a	7:21-23 7:24-25a
		7:25b	7:25b	7:25b

CITIREA CICLULUI TREI (vezi p. vii)

URMĂRIND INTENȚIA ORIGINALĂ A AUTORULUI LA NIVEL PARAGRAFIC

Acesta este un studiu îndrumător comentat, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru interpretarea proprie a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să mergem în lumina pe care o avem. Tu, Biblia și Duhul Sfânt au prioritate în interpretare. Trebuie să nu lași aceasta pe seama unui comentator.

Citiți capitolul într-o ședință. Identificarea subiectelor. Comparați împărțirea subiectului pe cele cinci traduceri de mai sus. Paragraful nu este inspirat, dar este cheia urmării intenției originale a autorului, care este inima interpretării. Fiecare paragraf are unul și același subiect.

1. Primul paragraf
2. Al doilea paragraf
3. Al treilea paragraf
4. Etc.

INTROSPECȚII CONTEXTUALE ÎN VERSETELE 1-6

- A. Capitolul 7 trebuie să fie interpretat (1) în lumina capitolului 6, în special vs. 12-14 (la fel și 3:20,21-31; 4:13-16; 5:20), totuși, (2) trebuie de asemenea să se facă legătura tensiunii în biserica din Roma dintre credincioșii dintre neamuri și credincioșii Evrei, care este văzută în capitolele 9-11. Natura exactă a problemei este incertă; poate să fi fost datorită:
1. legalismului bazat pe Legea Mozaică,
  2. accentuarea iudaicilor mai întâi pe Moise, și apoi pe Cristos
  3. neînțelegeri legate de felul în care evanghelia se aplică Evreilor,
  4. neînțelegerea legăturii dintre Vechiul și Noul Legământ.
  5. gelozia liderilor evreilor credincioși care au fost înlocuiți cu liderii credincioșilor dintre neamuri pe perioada edictului împăratului, care a oprit toate ritualurile Evreiești din Roma. De asemenea, mulți credincioși Evrei e posibil să fi plecat.
- B. Romani 7:1-6 continuă Limbajul figurativ al capitolului despre relația Creștinului față de vechea sa viață. Metaforele folosite sunt
1. moartea și eliberarea de sub sclavia altui stăpân (capitolul 6)
  2. moartea și eliberarea de sub obligațiile căsătoriei (capitolul 7)
- C. Capitolele 6 și 7 sunt paralele literar; capitolul 6 tratează relația credinciosului cu „păcatul” și capitolul 7 tratează relația credinciosului față de „lege” (6:12-23) este paralelă cu eliberarea prin moarte de sub angajamentul căsătoriei (7:1-6).

Capitolul 6	Capitolul 7
6:1 „păcat”	7:1 „lege”
6:2 „mort față de păcat”	7:4 „morți față de lege”
6:4 „ar trebui să trăim o viața nouă”	7:6 „ar trebui să slujim în prospețimea Duhului”
6:7 „cine a murit este izbăvit de păcat”	7:6 „am fost izbăviți de Legea aceasta, și suntem morți față de legea aceasta”
6:18 „ați fost izbăviți față de păcat”	7:3 „liberi de lege”

(din Anders Nygren's *Commentary on Romans*, tradusă de by Carl C. Rasmussen, p. 268)

- D. Legea cu decretele sale a fost o sentință la moarte. Toți oamenii sunt condamnați sub Lege (cf. Rom. 6:14; 7:4; Gal. 3:13; Efes. 2:15; Col. 2:14). Legea a fost un blestem.
- E. Au fost patru teorii majore despre cum să interpretăm capitolul 7
1. Pavel vorbește despre el însuși (autobiografic)
  2. Pavel vorbește ca reprezentant al omenirii (reprezentativ, Chysostom)
  3. Pavel vorbește despre experiența lui Adam (Teodor din Mopsuetia)
  4. Pavel vorbește despre experiența lui Israel.
- F. În multe feluri Romani 7 funcționează ca Genesa 3. Arată înclinația către răzvrătire chiar și a celor ce au cunoștință de Dumnezeu. Cunoștința nu poate să elibereze omenirea decăzută; numai Harul Lui Dumnezeu, numai o nouă inimă poate face acest lucru (Noul Legământ, cf. Ier. 31:31-34; Ezech. 36:26-27). Chiar și atunci, bătălia continuă !

STUDIUL CUVÂNTULUI ȘI FRAZEI

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 7:1-3

¹Nu știți, fraților, – căci vorbesc unor oameni care cunosc Legea – că Legea are stăpânire asupra omului câtă vreme trăiește el? ²Căci femeia măritată este legată prin Lege de bărbatul ei câtă vreme trăiește el; dar dacă-i moare bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului ei.³Dacă deci, când îi trăiește bărbatul, ea se mărită după altul, se va chema preacurvă; dar dacă-i moare bărbatul, este dezlegată de Lege, așa că nu mai este preacurvă, dacă se mărită după altul.

7:1 „(căci vorbesc unor oameni care cunosc Legea)” Aceasta putea să facă referire la (1) numai la evreii credincioși; (2) conflictul existent între credincioșii evrei și credincioșii dintre neamuri din biserica Romană; (3) legea în sensul său general cu referire la întreaga omenire (cf. 2:14-15); sau (4) noii credincioși dintre neamuri implicați în învățarea despre noua lor credință (catehism) din Scriptura VT.

▣ „Legea” Aceasta este principalul adevăr al capitolului (cf. vs. 1,2,4,5,6, etc). Totuși, Pavel a folosit termenul în multe sensuri diferite. Se pare că discuția lui Pavel a fost declanșată 6:14. Prezentarea sa este paralelă structurii capitolului 6. Vezi Introspecții Contextuale, C. Legea și legatură cu Noul Legământ în Cristos este de asemenea discutată în 3:21-31 și 4:13-16.

▣

NASB „că legea are jurisdicție asupra unei persoane atât timp cât trăiește”

NKJV „fiindcă legea are putere peste om cât el trăiește”

NRSV „legea leagă o persoană numai pe timpul vieții sale”

TEV „Legea conduce omul numai atât timp cât el trăiește”

JB „că legea afectează o persoană numai pe timpul vieții sale”

Acesta este literal „domnește peste” (*kurieuō*, cf. 6:9,14). Legea Mozaică a fost atât o mare binecuvântare (cf. Ps. 19; 119), cât și un blestem oribil (cf. Gal. 3:13; Efes. 2:15; Col. 2:14). Odată cu moartea fizică, obligațiile față de împlinirea Legii încetează. Aceasta este aceeași metaforă folosită în capitolul 6 privitor la moartea credinciosului față de păcat.

7:2 „pentru femeia măritată” Aceasta este ilustrația majoră a lui Pavel din versetele 1-6. În capitolul 6 el a vorbit despre încetarea obligațiilor unei persoane ca sclav prin moarte. Aici, căsătoria și obligațiile dintre parteneri sunt în centrul atenției. Ilustrația este inversată fiindcă soțul este cel ce moare astfel încât văduva se poate recăsători, în analogia lui Pavel credinciosul este cel moare, de aceea, este viu pentru Dumnezeu.

▣ „este dezlegată/eliberată” Acesta este același VERB ca în 6:6; înseamnă „făcut inoperativ” care înseamnă, „a transforma în ceva nefolositor” sau „a termina cu ceva.” În 6:6, a fost la Diateza PASIVĂ, aici este PERFECT PASIV, însemnând „a fost și continuă să fie eliberat.” Vezi tema specială la 3:3.

7:3 „se va chema preacurvă” Acest comentariu este corelat cu argumentul evreiesc dintre două școli rabinice: a lui Shammai și a lui Hillel asupra textului din Deutr. 24:1-4; în mod particular „ceva indecență.” Școala Hillel a fost formată din grupul liberal care a permis divorțul din orice motiv. Școala Shammai a fost formată din grupul conservator care a permis divorțul doar din cauza adulterului sau a altor indecențe sexuale (cf. Matei 5:32; 19:9).

NTC (Traducere Cornilescu) TEXT: 7:4-6

⁴Tot astfel, frații mei, prin trupul lui Hristos, și voi ați murit în ce privește Legea, ca să fiți ai altuia, adică ai Celui ce a înviat din morți; și aceasta, ca să aducem rod pentru Dumnezeu. ⁵Căci, când trăiam sub firea noastră pământească, patimile păcatelor, ațâțate de Lege, lucrau în mădularele noastre, și ne făceau să aducem roade pentru moarte. ⁶Dar acum, am fost izbăviți de Lege, și suntem morți față de Legea aceasta, care ne ținea robi, pentru ca să slujim lui Dumnezeu într-un duh nou, iar nu după vechea slovă.

7:4 „voi ați murit în ce privește Legea” Aceasta este principala idee de impact al acestui paragraf. Este legată cu analogia din capitolul 6 a morții Creștinului față de păcat, așa precum Cristos a murit. Credincioșii sunt făpturi noi în Cristos, în această nouă eră a Duhului (cf. II Cor. 5:17).

▣ **„prin trupul Lui Hristos”** Aceasta se refera la conceptul teologic al bisericii ca și trup al lui Hristos (cf. I Cor. 12:12,27), dar pentru trupul fizic al lui Hristos ca în 6:3-11 unde, când a murit Cristos, credincioșii, prin modul lor de identificare prin botez, au murit odată cu El. Moartea Sa a fost moartea lor (cf. II Cor. 5:14-15; Gal. 2:20). Viața Sa după înviere i-a eliberat pe ei să-I slujească Lui Dumnezeu și celorlalți.

▣ **„ca să aducem rod pentru Dumnezeu”** Aceasta a fost de asemenea o paralelă a capitolului 6, în special 6:22. Credincioșii sunt acum liberi prin Hristos ca se alipească ei înșiși de Hristos. Aceasta este o continuare a analogiei cu căsătoria. Așa cum Hristos a murit pentru credincioși, ei acum trebuie să moară față de păcat (II Cor. 5:13-14; Gal. 2:2). Așa cum Hristos a Înviat, și ei, sunt înviați către o nouă viață spirituală, în a-L sluji pe Dumnezeu (cf. Rom. 6:22).

7:5

NASB „Pentru cât timp eram în trup”

NKJV „Când eram în trup”

NRSV „Cât timp trăiam în trup”

TEV „când trăiam sub firea noastră pământească”

JB „Înainte de schimbarea noastră”

Acest verset este un contrast al versetului 4. Versetul 4 face legătura cu experiența credinciosului, așa cum o face și versetul 6. Versetul 5 descrie „roada” unei vieți fără puterea Lui Dumnezeu (Gal. 5:18-24.) Legea le arată credincioșilor păcatul lor (vs. 7-9; Gal. 3:23-25), dar nu le poate oferi puterea să-l biruiască.

În context aceasta se referă la căderea credincioșilor, natura păcătoasă moștenită de la Adam (cf. 6:19). Pavel folosește acest termen *sarx* în două moduri diferite (1) natura păcătoasă (omul cel vechi), și (2) trupul fizic (cf. 1:3; 4:1; 9:3,5). Aici este sensul negativ, dar observați Rom. 1:3; 4:1; 9:3,5; Gal. 2:20. Carnea/trupul (*sarx/soma*) nu sunt rele, prin natura lor, însă ele, precum mintea (*nous*), sunt câmpul de luptă, locul confruntării dintre forțele acestei ere și Duhul Sfânt. Pavel folosește acei termeni într-un mod potrivit pentru Septuaginta, nu în literatura Greacă.

▣ **„patimile păcatelor, ațâțate de Lege”** Acest aspect al răzvrătirii naturii umane, ce reacționează agresiv la orice restricții, se vede clar în Gen. 3 și în toți oamenii. Legea stabilește frontiere (cf. vs. 7-8). Aceste frontiere erau pentru protecția omenirii, însă oamenii le-au văzut ca pe niște lanțuri și limite. Duhul păcătos, independent era stimulat de Legea Lui Dumnezeu. Problema nu erau limitele (Lw, cf. vs. 12-13), ci autonomia și voința proprie.

7:6 „Dar acum” Newman și Nida, *A Translator's Handbook on Paul's Letter to the Romans*, are un comentariu interesant.

„Este important să observăm paralelele dintre versetele 5 și 6, și în același timp legătura lor cu cele ce urmează. Versetul 5 descrie experiența pre-creștina, și are paralela sa în 7.7-25; versetul 6 descrie viața prezentă a credinței sub conducerea Duhului Lui Dumnezeu, și are paralela sa în 8.1-11” (p. 130).

▣ **„am fost eliberați”** Acesta este la Diateza PASIVĂ modul INDICATIV. Este contrastul cu un Modul INDICATIV IMPERFECT MIJLOCIU al v. 5. Credincioșii au fost continuu ținuti de păcat așa cum este descoperit în lege, dar acum ei au fost eliberați de Duhul prin vestea cea bună - evanghelia. Același cuvânt este folosit de către femeia a căruia soț a murit în v. 2.

▣ **„am murit față de ceea ce ne ținea legați”** Acesta este Diateza ACTIVĂ PARTICIPIU urmat de un verb la Diateza PASIVĂ, Mod INDICATIV IMPERFECT. Prin moartea Lui Hristos, Dumnezeu a ales să elibereze credincioșii de (1) blestemul VT; și (2) sinele lăuntric păcătos al fiecăruia. Ei au fost în continuu legați prin

răzvrătirea lor împotriva Vooii descoperite a Lui Dumnezeu, naturii păcătoase, păcatului personal, și împotriva ispitei supranaturale (cf. Efes. 2:2-3)!

▣ **„nouă. . învechită”** Această nouă cale spirituală se pare că se referă la Noul Legământ (cf. Ier. 31:31-34; Ezech. 36:22-32). Termenul Grecesc „nou” (*kainos - kainotēs*) este folosit de către Pavel în

1. Prospețimea vieții, Rom 6:4
2. Prospețimea Duhului, Rom. 7:6
3. Noul Legământ, I Cor. 11:2; II Cor. 3:6
4. Noua creație, II Cor. 5:17; Gal. 6:15
5. Noul om, Efes. 2:15; 4:24

Termenul „vechi” se aplică Legii Mozaice însemnând „avertizați în totalitate”. Pavel pune în contrast Vechiul Legământ și Noul Legământ, așa cum face și autorul cărții Evrei (cf. 8:7 și 13).

▣

NASB, NKJV „că noi să slujim prin înnoirea Duhului”

NRSV „că noi suntem sclavi nu sub a ceea ce era codul vechi scris în noua viață a Duhului”

TEV „ci prin noua cale a Duhului”

JB „Liberi să slujim pe noua cale spirituală”

Acesta este literal „prospețimea Duhului.” Este incert dacă se referă la duhul uman regenerat sau la Duhul Sfânt. Majoritatea traducerilor în Engleză o rețin ca importantă, ceea ce înseamnă Duhul Sfânt--El este menționat ambiguu pentru prima dată în Rom. 8 (15 ori). Termenul „duh” poate să se refere la duhul uman regenerat și energizat de evanghelie și Duhul din Rom. 1:4,9; 2:29; 7:6; 8:15; 11:8; 12:11; I Cor. 2:11; 4:21; 5:3,4,5; 7:34; 14:15,16,32; 16:18.

În scrierile lui Pavel „carne” și „duh” sunt adesea folosite în contrast ca două căi distincte în gândire și în trăire (cf. 7:14; 8:4; Gal. 3:3; 5:16,17,25; 6:8). Viața fizică fără Dumnezeu este „carne,” dar viața cu Dumnezeu este „Duh”. Locuirea Duhului Sfânt (cf. 8:9,11) transformă credinciosul într-o nouă creatură în Hristos (pozițional și experimental).

INTROSPECȚII CONTEXTUALE ÎN ROMANI 7:7-25

- A. Romani 7:7-25 exprimă o realitate umană. Toate ființele umane, atât cele salvate cât și cele pierdute, au experimentat tensiunea dintre bine și rău în lumea lor și în propriile lor inimi și minți. Întrebarea hermeneutică este, „Cum a vrut Pavel să fie înțeles acest pasaj ?” Trebuie legat contextual capitolelor 1:18-6:23 și 8:1-39. Unii o văd focalizată asupra tuturor oamenilor și, de aceea, văd experiența personală a lui Pavel ca pe o paradigma. Această interpretare se numește „teoria autobiografică”. Pavel a folosit „Eu” într-un sens non-personal în I Cor. 13:1-3. Această întrebare al „Eu-lui,” non-personal poate de asemenea fi documentată din spusele Rabinilor Evrei. Dacă aceasta este adevărată aici, acest pasaj s-ar referi la tranziția omenirii de la inocență prin condamnare către salvare (capitolul 8) teoria reprezentativă.”

Totuși, alții au văzut aceste versete ca o legătură cu lupta teribilă a credinciosului cu natura umana decăzută. O inimă zdrobită cum este cea prezentată în v. 24 exprimă această tensiune lăuntrică. Timpurile VERBELOR AORIST și IMPERFECT domină vs. 7-13, în timp ce timpurile PREZENT și PERFECT al VERBELOR domină vs. 14-25. Aceasta pare să dea crezare „teoriei autobiografice” prin care Pavel își descrie propria experiență de la inocență, către condamnare, la îndreptățire și tensiunea și calea încărcată care duce către sfințirea progresivă (cf. *autos egō*, „Eu însumi,” cf. v. 25).

Este chiar posibil ca ambele puncte de vedere să fie adevărate. În vs. 7-13 și 25b Pavel vorbește autobiografic în timp ce în vers. 14-25a, vorbește despre experiența sa, a luptei sale lăuntrice cu păcatul, ca reprezentant al omenirii mântuite. Totuși, trebuie reținut faptul că acest pasaj trebuie văzut, de asemenea, a fi împotriva principiilor fundamentale ale lui Pavel care fusese un împătimit al religiei iudaice înainte de regenerare. Experiența lui Pavel a fost unică.

B. Legea este bună. Este de la Dumnezeu. Servește și continuă să servească, unui scop divin (cf. 7:7, 12, 14, 22, 25). Nu poate aduce pace sau salvare. James Stewart în cartea sa *A Man in Christ*, (Un om în Hristos) scoate în evidență gândirea și scrierea paradoxală a lui Pavel:

„V-ați aștepta bineînțeles ca un om care și-a stabilit el însuși să construiască un sistem de gândire și o nouă doctrină să fixeze limite cât mai rigid posibil înțeleșurilor termenilor pe care i-a angajat în discuție. V-ați aștepta de la el să țintească cu precizie în frazeologia ideilor sale vizionare. Ați dori să cereți ca un cuvânt, odată folosit de scriitor într-un sens particular să păstreze sensul până la capăt. Dacă ne așteptăm la asta de la Pavel vom fi dezamăgiți. Mare parte din frazeologia sa este fluidă, nu rigidă ...„Legea este sfântă”, scrie el, ‘Mă bucur în legea Lui Dumnezeu după omul lăuntric (cf. Rom. 7:12-13) însă este clar că un alt aspect al *nomos* îl face să spună în altă parte, Cristos - ne-a mântuit pe noi de sub blestemul legii (cf. Gal. 3:13)’” (p. 26).

C. Evidența textuală tratează întrebarea, „La cine se referă Pavel în vers. 14 -25, la persoane mântuite sau la cele nemântuite?” este după cum urmează:

1. Persoană Nemântuită

a. Aceasta era interpretarea dată de părinții bisericești care foloseau greaca vorbită.

b. Următoarele fraze sprijină această versiune

(1) „Sunt doar carne,” v. 14

(2) „vândut robiei păcatului,” v. 14

(3) „nimic bun nu locuiește în mine,” v. 18

(4) „să mă facă prizonier al legii păcatului care este în mădularele mele,” v. 23

(5) „Nenorocitul de mine! Cine mă va elibera de acest trup de moarte?” v. 24

c. Contextul imediat al capitolului 6 este că suntem eliberați de sub stăpânirea păcatului. Contextul cap. 8 începe cu „acum dar.”

d. Absența vreunei referiri la Duh sau la Cristos până la încheierea acestui context (v. 25).

2. Persoana Mântuită

a. Aceasta era interpretarea lui Augustin, Calvin, și a tradiției Reformate

b. Următoarele fraze sprijină această viziune

(1) „noi știm că Legea este spirituală,” v. 14

(2) „Sunt de acord cu Legea, mărturisind că este bună,” v. 16

(3) „binele pe care-l doresc, nu-l fac...,” v. 19

(4) „Cu bucurie sunt de acord cu legea Lui Dumnezeu în omul lăuntric,” v. 22

c. Contextul largit al cărții Romani așează capitolul 7 în secțiunea care face referire la sfințire.

d. Schimbarea evidentă a timpului AORIST al verbului la modul IMPERFECT din vers. 7-13 către uzul consistent al timpului PREZENT din vers. 14-24 implică o secțiune nouă și diferită a vieții lui Pavel (i.e., conversie).

D. Cu cât un credincios se străduiește spre a fi asemenea Lui Cristos, cu atât el experimentează păcătoșenia lui/ei. Acest paradox se potrivește bine acestui context și personalității lui Pavel (și, aceasta are importanța pentru cei mai mulți credincioși).

O strofă din imnul Luteran de Henry Twells:

“And none, O Lord, has perfect rest,

For none is wholly free from sin;

And they who faint would serve Thee best

Are conscious most of wrong within.”

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 7:7-12

⁷ Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos? Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să nu poftesti!” ⁸ Apoi păcatul a luat prilejul, și a făcut să se nască în mine prin porunca tot felul de pofte; căci fără Lege, păcatul este mort. ⁹ Odinioară, fiindcă eram fără Lege, trăiam; dar când a venit porunca, păcatul a înviat, și eu am murit. ¹⁰ Și porunca, ea, care trebuia să-mi dea viața, mi-a pricinuit moartea. ¹¹ Pentru că păcatul a luat prilejul prin ea m-a amăgit, și prin însăși, porunca aceasta m-a lovit cu moartea. ¹² Așa că Legea, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună.

7:7 „Deci ce vom zice?” Pavel se întoarce la folosirea diatribului (cf. 6:1,15; 7:1,13).

▣ „Legea este ceva păcătos?” Unul din paradoxurile revelației este acela că Dumnezeu a folosit sfințenia și bunătatea Legii ca o oglindă pentru a descoperi păcatul, astfel încât să aducă omenirea decăzută la pocăință și credință (cf. vs. 12-13; Gal. 3). La fel de surprinzător Legea continuă să funcționeze în sfințire dar nu și în îndreptățire !

▣ „Nicidecum” Respingerea caracteristică a lui Pavel a unei false declarații (cf. v. 13; 3:4,6,31; 6:2,15; 9:14; 11:1,11; Gal. 2:17; 3:21).

▣ „Dimpotrivă” Stilul literar al lui Pavel din Romani este de a folosi contraste puternice pentru a-și scoate în evidență punctele sale de vedere (cf. 3:4,6,31; 6:2,15; 7:13; 9:14; 11:1,11).

▣ „Eu” Subliniază în Biblia ta de câte ori ai întâlnit pronumele personal „Eu,” sau derivatele acestuia „meu,” sau „mie” care apar în vers. 7-25. Veți fi uimiți să constatați că apare cam de peste 40 de ori.

▣ „păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege” Aceasta este unul din pasajele cheie care descoperă conceptul Legii Mozaice care funcționează ca o oglindă care revelează păcatele personale (cf. 3:20; 4:65; 5:20; Gal. 3:14-29, în special v. 24). Încălcarea Legii odată înseamnă ruperea Legământului deci și a suportului consecințele (cf. v. 10 și Iacov 2:10)!

▣ „dacă Legea nu mi-ar fi spus” Aceasta este o PROPOZIȚIE CONDIȚIONALĂ CLASA A DOUA ce este numită „contrar faptului.” Pavel s-a simțit condamnat de păcat. Acesta este singurul exemplu al acestei trăsături gramaticale din Romani. Pavel o mai folosește în Gal. 1:10; 3:21, și de asemenea în I Cor. 2:8; 5:10; 11:31; și II Cor. 12:11.

▣ „SĂ NU POFTEȘTI!” Acesta este un citat al ultimei porunci din Decalog (cf. Exod. 20:17; Deut. 5:21). Această ultimă poruncă se concentrează pe atitudinea adecvată, ceea ce este adevărat în esență la toate celelalte (cf. Matei. 5-7). Legea este adesea asemănată cu „legiutorul” (cf. vs. 8,9,11,12,13). Termenul „râvnești” a însemnat „a stabili inima cuiva către ceva” sau „a dori puternic.” Dumnezeu a dat oamenilor (pierduți sau salvați) multe lucruri bune prin creație, însă oamenii tind să ia darurile Lui Dumnezeu dincolo de limitele puse de Dumnezeu. „Din ce în ce mai mult pentru mine cu orice preț” devine motto-ul lor! Sinele este un teribil tiran! Vezi Tema Specială : Note: în Exod 20:17 la 13:8-9.

7:8

NASB, NKJV	„a folosi prilejul”
NRSV	„văzând oportunitatea”
TEV	„găsindu-și prilejul”
JB	„a folosit avantajul”

Acest termen era un termen militar care a fost folosit ca un cap de plajă sau o bază de operațiuni (cf. vs. 8 și 11). Este personalizat în acest context. (cf. vs. 9,11). Păcatul era caracterizat ca fiind o operațiune militară (cf. v.11) condusă de un lider militar (cf. vs. 11 și 17; 6:12, 14, 16).

▣ „căci fără Lege, păcatul este mort” Păcatul este răzvrătire împotriva Voinii Lui Dumnezeu (cf. Rom. 4:15; 5:13; I Cor. 15:56). Nu este verb în această frază; unul trebuie suplinit. Dacă unul suplinește un TIMP PREZENT, el implică că acela este un principiu universal. Dacă unul suplinește un TIMP AORIST, se referă la viața lui Pavel în special.

7:9 „Odiioară” Acesta ar putea să se refere la Pavel ca (1) și copil inocent; sau (2) ca Fariseu împătimit înainte ca adevărul evangheliei să dea buzna în inima sa (cf. Fapte 23:1; Fil. 3:6; II Tim. 1:3). Primul reprezintă „teoria autobiografică” a interpretării capitolului 7 și al doilea „teoria reprezentativă” a interpretării capitolului 7.

▣ „dar când a venit porunca, păcatul a înviat, și eu am murit.” Spiritul răzvrătit al omenirii este energizat de prohibiții. Prin aceste interdicții ale Legii Lui Dumnezeu: „Să nu faci” de fapt se stârnește mândria personală a umanității decăzute (cf. Gen. 2:16-17; 3:1-6). Observați cum păcatul continuă să fie personificat, precum în 5:21 și 7:8,11,17,20.

7:10 „și porunca, ea, care trebuia să-mi dea viața, mi-a pricinuit moartea” Aceasta este probabil o referință a promisiunii din Lev. 18:5 sau posibil la cea din Rom. 2:13. Legea promitea ceea ce nu putea împlini, nu fiindcă era păcătos, ci fiindcă omenirea era slabă și răzvrătită. Legea a devenit o pedeapsă de moarte (cf. Gal. 3:13; Efes. 2:15; Col. 2:14).

7:11 „pentru că păcatul a luat prilejul ea m-a amăgit, și prin însăși porunca aceasta m-a lovit de moarte” Acestea sunt amândouă VERBE la timpul AORIST modul INDICATI. Acest termen, decedat, este folosit legat de Eva în Septuaginta (LXX) în Gen. 3:13. Pavel folosește acest termen de multe ori (cf. Rom. 16:18; I Cor. 3:18; II Cor. 11:3; II Tes. 2:3; I Tim. 2:14). Problema lui Adam și a Evei erau de asemenea - pofta (cf. II Cor. 11:3; I Tim. 2:14). Adam și Eva au murit spiritual prin nesupunerea față de Porunca Lui Dumnezeu, precum a făcut și Pavel și toți oamenii (1:18-3:20).

7:12 Aceasta este afirmația lui Pavel despre bunătatea Legii. Nu asta e problema. Totuși structura paralelă a lui Pavel, folosind „păcatul” în capitolul 6 și „legea” în capitolul 7, trebuie să-i fi supărat pe credincioșii legaliști Evrei (pe slabi 14:1-15:13) din biserica Romană.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 7:13

¹³ Atunci, un lucru bun mi-a dat moartea? Nicidecum. Dar păcatul, tocmai ca să iasă la iveală ca păcat, mi-a dat moartea printr-un lucru bun, pentru ca păcatul să se arate afară din cale de păcătos, prin faptul că se slujea de aceeași poruncă.

7:13

NASB „păcatul, pentru ca să se arate a fi păcat...păcatul trebuie să fie în totalitate păcătos”

NKJV „că ar putea apărea păcatul...ar putea apărea extrem de păcătos”

NRSV „că păcatul s-ar putea arăta a fi păcat...păcătos peste măsură”

TEV „ca să-și arate adevărata natură păcatul trebuie descoperit”

JB „păcatul, pentru a se arăta așa cum este...trebuie să-și exercite toată puterea”

Natura rea a păcatului se vede clar prin faptul că ia ceva bun, un întreg, și dumnezeiesc precum Legea Mozaică (cf. Ps. 19, 119) și îl sucește într-un instrument de pedeapsă și moarte (cf. Efes. 2:15; Col. 2:14). Omenirea decăzută a luat fiecare dar bun pe care l-a dat Dumnezeu pe lângă limitele impuse de către Dumnezeu!

Observați cele două *hina* (scopuri) clauze.

▣ „păcătoși în totalitate” Vezi Tema Specială: Folosirea de către Pavel a *Huper* Componente din 1:30.

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 7:14-20

¹⁴ Știu, în adevăr, că Legea este duhovnicească: dar eu sunt pământesc, vândut rob păcatului. ¹⁵ Căci nu știu ce fac: nu fac ce vreau, ci fac ce urăsc. ¹⁶ Acum, dacă fac ce nu vreau, mărturisesc prin aceasta că Legea este bună. ¹⁷ Și atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine. ¹⁸ Știu, în adevăr, că nimic bun nu locuiește în mine, adică în firea mea pământescă, pentru că, ce-i drept, am voința să fac binele, dar n-am puterea să-l fac. ¹⁹ Căci binele, pe care vreau să-l fac, nu-l fac, ci răul, pe care nu vreau să-l fac, iată ce fac! ²⁰ Și dacă fac ce nu vreau să fac, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine.

7:14 „Legea este duhovnicească” Legea Lui Dumnezeu este bună. Nu aceasta este problema (cf. vs. 12 & 16b).

▣ **„eu sunt pământesc”** Acest termen este folosit de Pavel (1) în sens nedefinit adică trupul fizic (cf. 1:3; 2:28; 4:1; 9:3,5); și (2) un sens negativ adică natura umană decăzută din Adam (cf. v. 5). Este incert la care dintre acestea s-a făcut referire aici.

▣ **„vândut rob păcatului”** Acesta este un PARTICIPIU PASIV PERFECT care înseamnă „Am fost și continui să fiu vândut robiei păcatului”. Păcatul este încă odată personificat, în acest caz ca un proprietar de sclavi. Agentul VOII PASIVE este incert. Se referă la Satan, păcat, Pavel, sau Dumnezeu.

În VT termenul major pentru a-l aduce pe om înapoi la Dumnezeu este “ransom” sau „răscumpărarea” sau „mântuirea” (și sinonimele lor). În esență înseamnă „a cumpăra înapoi” (și sinonimele lor). Vezi Tema Specială de la 3:24). Conceptul opus este fraza folosită aici, „vândut în mâinile lui. . .” (cf. Jud. 4:2; 10:7; I Sam. 12:9).

7:15-24 Copilul Lui Dumnezeu are „natura divină” (cf. II Pet. 1:4), dar și natura decăzută (cf. Gal. 5:17). Potențial, păcatul este făcut neoperațional (cf. Rom. 6:6), însă experiența umană urmează capitolul 7. Evrei spun că în fiecare inimă a omului este un câine alb și unul negru. Cel pe care îl hrănești mai mult este cel ce crește mai mare.

Pe când citesc acest pasaj experimentez în simțire durerea lui Pavel așa cum el o descrie ca conflict zilnic a celor două naturi. Credincioșii au fost eliberați de natura lor decăzută, însă, Dumnezeu ne ajută, noi continuăm să cădem în ademenire. Este adesea surprinzător de adevărat că intensitatea spirituală începe după salvare – războiul. Maturizarea este o tensiune zilnică - plină de părtașia cu Dumnezeu în trinitatea Sa și conflictul zilnic cu cel rău.

7:16,20 „Dacă” Acestea sunt ambele PROPOZIȚII CONDIȚIONALE CLASA ÎNTÂI, ce sunt văzute ca adevărate din perspectiva autorului sau pentru scopurile sale literare.

7:18 „Știu că nimic bun nu locuiește în mine, adică, în trupul meu” Pavel nu afirmă că trupul fizic este rău, însă dar el este câmpul de luptă dintre natura decăzută și Duhul Lui Dumnezeu. Grecii susțineau că trupul, alături de tot ce are, era rău. Asta s-a dezvoltat într-o erezie dualistică a Gnosticismului (cf. Efes., Col. și I Ioan). Grecii au avut tendința să dea vina pe fizic pentru problemele spirituale. Pavel nu vede conflictul spiritual în acești termeni. El personifică păcatul și folosește răzvrătirea omenirii împotriva Legii Lui Dumnezeu ca o oportunitate pentru invazia răului în natura umana. Termenul „carne” în scrierile lui Pavel pot să însemne (1) trupul fizic ce este nedefinit moral (cf. 1:3; 2:28; 4:1; 9:3,5); și (2) natura decăzută și păcătoasă moștenită de la Adam (cf. v. 5).

7:20 „ci păcatul care locuiește în mine” Este interesant cum cartea Romani arată așa de clar păcatul umanității, însă Satan nu este menționat până în cap 16:20. Oamenii nu pot da vina pe Satan pentru problema păcatului lor. Noi avem de ales. Păcatul este personificat ca rege, tiran, proprietar de sclavi.

Ne ispitește și ne ademenește să fim independenți față de Dumnezeu, și la afirmare personală cu orice preț. Personificarea păcatului făcută de Pavel face legătura cu alegerea umană care este reflectată în Gen. 4:7.

Pavel folosește termenul „locuiește” de multe ori în acest capitol (cf. vs. 17,18,20). Natura păcătoasă nu este distrusă sau mutată odată cu mântuirea, dar poate fi făcută inoperativă. Lipsa continuă de putere, depinde de cooperarea noastră cu Duhul Sfânt care locuiește în noi. (cf. 8:9,11). Dumnezeu a prevăzut pentru credincioși tot ce era necesar ca să combată răul personificat (literar) și personal (Satan și demonicul). Este prezentă și puterea Duhului Sfânt. Când acceptăm darul fără plată al salvării, tot la fel, noi trebuie să acceptăm și darul efectiv, fără plată a Lui Dumnezeu al ei intimidari a Duhului Sfânt. Salvarea și viața Creștină sunt procese zilnice ce încep și se termină cu deciziile de zi cu zi ale credincioșilor. Dumnezeu a prevăzut tot ce avem nevoie: Duhul (Rom. 8), armura spirituală (Efes. 6:11), revelația (Efes. 6:17), și rugăciunea (Efes. 6:18).

Bătălia este feroce (Rom. 7), însă bătălia este câștigată (Rom. 8).

NTC (Noua Traducere Cornilescu) TEXT: 7:21-25

²¹ Găsesc dar în mine legea aceasta: când vreau să fac binele, răul este lipit de mine. ²² Fiindcă, după omul din lăuntru îmi place Legea lui Dumnezeu; ²³ dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea, și mă ține rob legii păcatului, care este în mădularele mele. ²⁴ O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?... ²⁵ Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru!... Astfel dar, cu mintea, eu slujesc legii lui Dumnezeu; dar cu firea pământească, slujesc legii păcatului.

7:22 „Legea Lui Dumnezeu” Pentru Evrei aceasta se referă la Legea lui Moise. Pentru non-evrei aceasta se referă la (1) mărturia naturii (cf. Rom. 1:19-20; Ps. 19:1-6); (2) conștiința morală-lăuntrică (cf. Rom. 2:14-15); și (3) normele societale sau moravuri.

NASB „omul lăuntric”
NKJV „după omul din interior”
NRSV, NJB „în lăuntru sinelui meu”
NTR „ființa mea lăuntrică”

Pavel contrastează omul din afară (fizic) cu omul lăuntric (spiritual) din II Cor. 4:16. În acest context fraza se referă la acea parte a lui Pavel sau a umanității salvate ce afirmă Voia și Legea Lui Dumnezeu.

1. „Legea este spirituală,” 7:14
2. „ceea ce vreau să fac,” 7:15
3. „Sunt de acord cu Legea, mărturisind că Legea este buna,” 7:16
4. „dorința este prezentă în mine,” 7:18
5. „binele pe care vreau să-l fac,” 7:19
6. „Fac acel păcat pe care nu-l vreau,” 7:19
7. „Fac acel lucru pe care nu-l vreau,” 7:20
8. „Cel ce vrea să facă binele,” 7:21
9. „cu bucurie sunt de acord cu Legea Lui Dumnezeu” 7:22
10. „legea minții mele,” 7:23
11. „Eu însumi cu mintea mea slujesc Legii Lui Dumnezeu,” 7:25

Capitolul 7 arată că cunoașterea Lui Dumnezeu și a Cuvântului Său nu este îndeajuns. Credincioșii au nevoie de Duhul Sfânt (capitolul 8)!

7:23 Este un contrast real între 6:2; 8:2 și 7:23. Acest verset arată clar folosirea de către Pavel a legii (*nomos*) pentru a se referi la (1) legea păcatului (cf. vs. 21,25) și (2) legea Lui Dumnezeu (cf. vs. 22, 25). Mai înainte în vs. 4,5,6,7,9 și 12 Pavel a utilizat termenul folosit în VT. Pavel nu a fost un expert în teologia sistematică. EL s-a luptat cu acest concept al „legii.” Într-un sens aceasta era revelația Lui Dumnezeu, un dar minunat către omenire, însă în alt sens era ceea ce a definit păcatul și în mod clar a stabilit limitele pe care omenirea decăzută a fost incapabilă să le mențină. Aceste limite nu erau doar ale revelației VT, ci reprezentau toate îndrumările morale: revelația naturală (cf. Ps. 19; Rom. 1:18-3:31) sau moravurile și normele sociale. Oamenii sunt rebeli și își doresc să fie în control total asupra vieții lor!

7:24 Poate aceasta să fie o declarație a unei persoane mântuite? Unii zic că, nu și, de aceea, acest capitol se referă la persoanele morale, religioase însă nemântuite. Alții spun că, da, și se referă la tensiunea existentă în evanghelie, „acel deja și nu încă” din viața credincioșilor. Împlinirea escatologică nu s-a manifestat încă. Credinciosul matur simte această prăpastie mult mai acut.

NASB “trupul morții”
NKJV, NRSV “acest trup al morții”
TEV “acest trup ce m-a dus către moarte”
NJB “acest trup sortit să moară”

Nici trupul fizic și nici mintea omului nu sunt rele în prin ele însele. Ele au fost create de Dumnezeu pentru viața pe această planetă în părtășie cu El. Ele au fost create „foarte bune” (cf. Gen. 1:31). Însă, Gen. 3 a schimbat omenirea și a alterat scopul Lui Dumnezeu. Aceasta nu este lumea pe care Dumnezeu a intenționat-o El să fie. Păcatul a afectat radical creația. Păcatul a luat ce era bun și l-a întors către ceva egocentric și rău. Trupul și mintea au devenit câmpul de luptă al ispitei și păcatului. Pavel simte această bătălie foarte acută! El tânjește după o nouă eră, un trup nou, o nouă părtășie cu Dumnezeu (cf. 8:23).

7:25 Acesta este un rezumat și o tranziție către cel mai înalt nivel din Romani 8. Oricum, chiar și în capitolul 8 se poate vedea aceeași tensiune în vers. 5-11.

Întrebarea interpreților se învârtă în jurul celor cărora li se adresează către Pavel?

1. Lui însuși și experiențelor sale legate de Iudaism.
2. Tuturor creștinilor
3. Adam ca un exponent al ființelor umane
4. Israel și cunoașterea Legii, dar ei au eșuat în a i se supune

Personal, aș combina #1 (vs. 7-13,25b) și #2 (vs. 14-25a). Vezi Introspecții Contextuale din Romani 7:7-25. Durerea și agonia din capitolul 7 este egalată și depășită de măreția capitolului 8!

▣ „Mulțumiri să-I fie aduse Lui Dumnezeu” Vezi Tema Specială urmărind.

TEMA SPECIALĂ: LAUDA, RUGĂCIUNEA, ȘI RECUNOȘTINȚA LUI PAVEL FAȚĂ DE DUMNEZEU

Pavel a fost un om al laudei. El cunoștea Vechiul Testament. Fiecare dintre primele 4 diviziuni (i.e., cărți) ale Psalmilor se termină cu doxologie (cf. Ps. 41:13; 72:19; 89:52; 106:48). El laudă și preamărește pe Dumnezeu în mai multe moduri și diferit.

1. începutul paragrafelor în scrisorile sale
  - a. Încep cu binecuvântări sau cu saluturi (cf. Rom. 1:7; I Cor. 1:3; II Cor. 1:2)
  - b. Binecuvântări de început (*eulogētos*, cf. II Cor. 1:3-4; Eph. 1:3-14)
2. izbucniri scurte de laudă
  - a. Rom. 1:25; 9:5
  - b. II Cor. 11:31
3. doxologie - caracterizată prin folosirea cuvintelor (1) *doxa* (i.e., glorie) și (2) „în veci”
  - a. Rom. 11:36; 16:25
  - b. Efes. 3:20-21
  - c. Fil. 4:20
  - d. I Tim. 1:17
  - e. II Tim. 4:18
4. Recunoștință-cu mulțumiri (i.e., *eucharistēō*)
  - a. începutul scrisorii (cf. Rom. 1:8; I Cor. 1:4; II Cor. 1:11; Ef. 1:16; Fil. 1:3; Col. 1:3,12; I Tes. 1:2; II Tes. 1:3; Fil. v. 4; I Tim. 1:12; II Tim. 1:3)
  - b. Chemat să aducă mulțumiri (cf. Efes. 5:4,20; Fil. 4:6; Col. 3:15,17; 4:2; I Tes. 5:18)
5. Scurte izbucniri de recunoștință
  - a. Rom. 6:17; 7:25
  - b. I Cor. 15:57
  - c. II Cor. 2:14; 8:16; 9:15
  - d. I Tes. 2:13
  - e. II Tes. 2:13
6. Binecuvântări cu care încheie scrisoarea
  - a. Rom. 16:20, 24(?)
  - b. I Cor. 16:24
  - c. II Cor. 13:14
  - d. Gal. 6:18
  - e. Efes. 6:24

Pavel a cunoscut Trinitatea Lui Dumnezeu atât din punct de vedere teologic cât și experimental. În scrierile sale el începe cu rugăciune și laude. În mijlocul prezentării, el se oprește, aducând laudă și mulțumiri. La sfârșitul scrisorilor sale, el întotdeauna își aduce aminte să se roage, să-L laude pe Dumnezeu și să-I aducă mulțumiri. Scrisorile Lui Pavel respiră prin rugăciune, laude și mulțumiri. El L-a cunoscut pe Dumnezeu, s-a cunoscut pe el însuși, și a cunoscut evanghelia.

ÎNTREBĂRI DE DISCUȚIE

Acesta este un comentariu ghid de studiu, ceea ce înseamnă că tu ești responsabil pentru propria ta interpretare a Bibliei. Fiecare dintre noi trebuie să umblăm în lumina pe care o avem. Tu, Biblia, și Duhul Sfânt sunt priorități în interpretare. Tu nu trebuie să lași aceasta pe seama unui comentator.

Aceste întrebări de discuție sunt prevăzute să te ajute să te gândești la principalele chestiuni ale acestei secțiuni a cărți Romani. Ele au menirea de a fi o provocare a gândirii, și nu sunt definatorii.

1. Cum este capitolul 6 legat de capitolul 7?
2. Care este legătura legii Vechiului Testament cu credincioșii Noul Testament? (cf. II Cor. 3:1-11; Evrei. 8:7, 13)
3. Cum folosește Pavel cele 2 ilustrații în capitolele 6 și 7 în descrierea legăturii noastre față de viață noastră veche?
4. Cum este Creștinul legat față de Legea Mozaică?
5. Explicați cu cuvintele voastre diferența dintre teoriile autobiografice și reprezentative în interpretarea Romani 7:7-25.
6. Este Romani 7 o descriere a unei persoane pierdute, un credincios imatur sau a tuturor credincioșilor ?